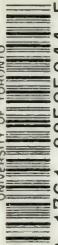

UNIVERSITY OF TORONTO

3 1761 00585344 5

Aristotle

~~107~~
~~A777~~
~~Y50~~

COMMENTARIA
IN ARISTOTELEM
GRAECA

PA
3902
A25
1882
4.5
parv 1-3

EDITA CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

VOLUMINIS V

PARS I THEMISTII ANALYTICORUM POSTERIORUM PARAPHRASIS

BEROLINI

TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI

MCM

25
THEMISTI
ANALYTICORUM POSTERIORUM
PARAPHRASIS

CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

EDIDIT

199890
15/1/26

MAXIMILIANUS WALLIES

BEROLINI

TYPIS ET IMPENSIS GEORGH REIMERI

MCM

P R A E F A T I O

Paraphrasis Analyticorum Posteriorum Themistiana¹⁾ quibus memoriae tradita est quotquot mihi innotuerunt libri manu scripti, duo genera sunt distinguenda fide atque pretio paene inter se paria. alterius princeps est omnium vetustissimus (saeec. XII) Marcianus 211, cuius tamen aetati fides non semper respondet; imprimis multis lacunis inquinatus est, quas librarius homoeoteleutis deceptus admisit. ab hoc et aetate (saeec. XIV) et virtute proxime abest Laurentianus LVIII 32²⁾, ex quo saeculo XV descriptus est Laurentianus LXXII 24. e reliquis libris recentioribus unus Vindobonensis phil. gr. 41 (saeec. XV—XVI) huc pertinere videtur.

Multo plures sunt alterius classis codices, quorum et aetate (saeec. XIII) et praestantia principem locum obtinet Ambrosianus G 14 sup., aetate omnium codicum secundus a Marciano, pretio certe nulli inferior. huius classis codices saeculis insequentibus praevalent, magis magisque negligentia librariorum aut arbitrio virorum doctorum in deterius mutati sed cognationis et originis communis notis manifestis servatis. sunt autem hi: saeculi XIV (secundum Bandinii Catalogum) Laurentianus LXXI 32. Parisinus 1918. Coislinianus 323, saeculi XV Laurentianus LXXII 25 et persimilis eius Parisinus 1888³⁾, saeculi XV—XVI Parisini 1886 et 2052, saeculi XVI Parisinus 1887, Oxoniensis Bodleianus Miscell. 133, Vindobonenses phil. gr. 110 et 155 (Barberini I 23 et II 29⁴⁾).

¹⁾ Cf. Chr. Brandis *Von den griechischen Auslegern des Organons* (Abhandl. d. Berl. Acad. 1833) p. 293 sq.

²⁾ f. 155 et 156 (p. 53,8 ποιεῖ μὲν οὖν — p. 55,23 μὲν οὖν ἐξ) saeculo XV ex alterius classis codice Parisini 1888 simili addita sunt cf. p. VI n. 2.

³⁾ etiam Taurinensis 158 eiusdem saeculi huic classi annumerandus videtur, si quidem H. Schenkl Themist. Phys. paraphr. p. IX recte eum Parisini 1888 simillimum dicit.

⁴⁾ quantum ex paucis quae mihi praesto erant iudicari potest.

Mixtus ex utroque genere est Parisinus 2062 (saec. XIV), ut qui ex alterius classis codice descriptus multis locis e libro Marciani simillimo correctus sit.

Recentiorem aliquem secundae classis librum secutus est qui primus anno MDXXXIV in Aldi aedibus paraphrasin edidit, Victor Trincavellus; ipse novavisse admodum pauca videtur.

Latine eam plus quinquaginta annis ante (anno MCCCCLXXX) Hermolaus Barbarus Patricius Venetus expressit, qui ipse quoque librum secundae classis adhibuisse videtur, quamquam difficile saepe est ex hoc liberiore translationis genere, quod Hermolaus ipse in epistula ad Sixtum IV Pont. Max. data profitetur, cuius infra specimen praebebo, quicquam certius concludere.

Quae Chr. Brandis (b) tribus fere saeculis post e paraphrasi in Scholiorum volumine p. 195—251 excerptis, editionis principis textum paene immutatum repetunt nullis libris manu scriptis consultis¹⁾.

L. Spengeli denique editio, quae Lipsiae anno MDCCCLXVI emissa est, in Trincavelli textu posita est et lectionibus, quas Petrus Victorius exemplari Aldino, quod nunc in bibliotheca Monacensi est (A gr. b 1070), e Laurentiano LVIII 32²⁾ ascripsit. utriusque igitur familiae testis, quamvis non semper locuples et integer, novissimo editori praesto erat, ut, licet saepe fides utriusque ab eo non recte perpensa et Victoriani codicis auctoritas immerito neglecta sit, edita ab eo paraphrasis multo purior atque emendatior evaserit. leviora menda haud pauca Spengelius coniciendo sustulit, atque etiam eorum quae in apparatu proponere satis habuit nonnulla recipere non dubitavi. multa sane, id quod etiam inter-

¹⁾ sed cf. p. 22,30 (Schol. p. 213 a 1. 2), 40,28 (239 b 17), 60,1 (249 a 4. 5), 63,32 (250 b 25); nam *αὐτὰ* quidem p. 60,1 errore ortum esse non potest.

²⁾ hunc, non, quod L. Spengel Praef. p. VI suspicatus erat, Laurentianum LXXII 24 apographon codicem Victorii fuisse vel inde apparet, quod p. 16,14 editionis Speng. ad *ὑπάρχον* notatur *ὑπάρχειν* V, post hoc defecit pagina in V² et p. 18,30 ad *τὸ μὲν οὖν* 'hic incipit V', itemque p. 28,2 ad *δῆλον* 'post hoc vocabulum defecit pagina in V' et p. 29,30 ad *(γεωμε)τρία μὲν ἄν* 'hic incipit denuo V', in Laurentiano autem LVIII 32 post p. 10,26 *ὁ πᾶν γὰρ τὸ*, extrema folii 121 v verba, folium excidit, quod continuit p. 10,26. 27 *κατὰ παντός*—12,8 *αὐτῷ φύσεως*, et f. 126 p. 17,27 *ἔστιν ἐξ ἄλλου*—19,1 *προσθήκη*, γεω- continens postea insertum est. maxime vero Sp. eo in errore inductus est, quod Laurentianus LXXII 24 in eadem verba desinit (p. 53,24 *τοῖς μὲν οὖν ἐν, τοῖς δὲ*), in quae Victorii codex desinit, Laurent. autem LVIII 32 inde demum a verbis p. 55,23. 24 *ἀνάγκης ὑπάρχει* deficit. sed cum illum ex hoc descriptum esse constet, nihil inde aliud colligi potest nisi hunc in fine mutilum olim aliter exiisse. et re vera f. 155 (inc. *ποιεῖ μὲν οὖν* p. 53,8) —171 item atque f. 126 saeculo XV suppleta sunt.

pungendi ratione haud raro comprobatur, cum Themistii verba parum intellexisse ostendunt.

Restat ut quae subsidia critica huic editioni suppeterint quamque in iis utendis rationem inierim exponam. atque prioris classis Marcianus 211 (W) et Laurentianus LVIII 32 (S), codex Petri Victorii, alterius Ambrosianus G 14 sup. (A) et, praesertim cum hic in fine libri I (p. 29,7—41,6) deficiat, Parisinus 1888 (C), qui instar nobis recentioris huius classis propaginis sit, toti et collati et in apparatu critico notati sunt, ut e silentio semper codicem non notatum eum textu concinere colligi possit. Aldinae (a) autem lectiones, quae et ipsa recentiorem secundae classis codicem sequatur, eo magis subnotare supersedi, quod editionis Spengeliana discrepantiam, quae plerumque cum illa facit, plenam indicavi, itaque Aldinam cum Spengeli textu consentire (a s), nisi ubi hunc codicem nostrorum auctoritati praetuli, non significavi¹⁾.

In recensenda denique codicum memoria hanc mihi legem imposui, ut, quoniam neutra classis alteri fide ita praestat, ut omnino praeferenda videatur, semper inquirerem utri aut sententia aut sermone aut Aristotelis verbis aliquid auctoritatis accresceret, ubi tamen his indiciis carebam, id quod rarius accidit, alterius classis memoriam praeferebam, cuius principi A paulo plus tribuerem quam vetustiori prioris classis principi W. ubi autem alterutrius aut utriusque classis codices ipsi in diversas partes abibant, consentaneum erat me eadem imita ratione aut Ambrosiani A aut Marciani W auctoritatem sequi. neque vero Laurentiani S aut Parisini C scripturas prorsus neglexi, quas ubi veritatis notas praese ferre videbam, depravatae principum illorum memoriae praeferre non verebar, quamquam mihi conscius eram ut in librorum De anima (cf. Praef. p. v) ita in hac paraphrasi dubium saepe esse utrum, quae U solus vera suppeditare videretur, antiquitus tradita an ex ingenio emendata essent.

Ser. Berolini

Nonis Octobribus MCM.

M. WALLIES.

¹⁾ sed his quoque locis saepius, velut p. 12,7. 12 18,13 21,4 32,1 non as sed s notavi, id quod neminem decipiet, cum quaecunque Spengelius novavit praeterea indicaverim.

SUPPLEMENTUM PRAEFATIONIS

CONSPECTUS CODICUM

W MARCIANUS 211 (Zanetti *Graeca D. Marci bibl. cod. manuscr.* p. 114) bombycinus saec. XII fol. 281. Themistii paraphrasis inc. fol. 247. collatus est a Torstrikio.

A AMBROSIANUS G 14 sup. bombycinus saec. XIII fol. 198 (16,50×12 cm) perexiguus litteris nitide scriptus non multis adhibitis compendiis. f. 10^v—29^r Θεμιστίου παράφρασις ἀναλυτικῶν ὑστέρων β'. f. 29^v Θεμιστίου παράφρασις ἀναλυτικῶν ὑστέρων α', quae desinit f. 40^v in verba ὑπὸ τῆν ἐτέραν (p. 29,6. 7). f. 41^r praeter schemata quaedam nihil continet. litterae derasae manu recentiore (saec. XVI?) renovatae sunt, id quod, ubi manus prima non iam agnoscī potuit, semper notatum est a Guilelmo Kroll, qui codicem diligentissime contulit.

S LAURENTIANUS LVIII 32 [Bandini II 479. 480] saec. XIII—XIV [saec. XII secundum Bandinium] foliorum 171 (20×14 cm), quorum f. 1—62 et 114—154 eodem tempore sed non eadem manu, ut videtur, scripta membranea, f. 63—113 chartacea sunt. f. 126 et 155—171 in membrana quae dicitur Medicea exarata saeculo XV addita sunt. Themistii paraphrasis inc. f. 114^v. hunc quoque codicem Guil. Kroll eadem diligentia contulit.

LAURENTIANUS LXXI 32 [Bandini III 18] chartaceus saec. XIV [secundum Bandinium] fol. 271. f. 91^r Θεμιστίου παράφρασις Ἀναλυτικῶν ὑστέρων. "subiungitur index capitum, quae in libro primo sunt XLIV, in secundo XXII". inspexit codicem A. Torstrik:

p. 2,21 ὁρμῶντες || 23 ἄρξ.

p. 41,5 ἡ τοιαύτη] αὕτη || 42,8 γάρ om. || 9 ὑπὲρ || 11 πῶς bis || 19 ἤπερ prius om. || ἡ om. || 43,10 εἰδὼς δὲ ὅτι ἡ || 12 τοῦ alt. om. || 14 τῶ. (ante κενόν) || 21 οὕτε εἰ διὰ τοιῶνδε || 24 τὸ (ante ἐπίστ.) || 25 post ὅτι add. καί.

p. 65,7—66,6. 65,17 καὶ alt. om. || 19 πρῶτα || 20 αὐτοῦ || 20. 21 δύναμιν ἐστὶ προσλαμβάνειν καὶ τὸ || 22 λάβοι || δυνατώτεροι || 24 post πασχούσης add. γάρ || πρὸς ὅμοιον || 26 διάστασιν || 27 ἔτι || τελοῦμένου || 66,1. 2 τοῖς—πράγμασιν || 3 αὐτῶ ἀποτίθεσθαι || 5 ἡ prius habet || 6 πᾶσαν.

LAURENTIANUS LXXII 24 [Bandini III 38. 39] chartaceus saec. XV

[saecc. XIV secundum Bandinium] fol. 30 (20×15 cm) minutis litteris nitide scriptus. desinit f. 30^r in verba τοῖς μὲν ὄσιν ὄν, τοῖς δὲ (p. 53, 24), ubi in margine legitur λείπει. hunc codicem apographon esse Laurentiani LVIII 32 cum inde apparet, quod p. 10, 26. 27 κατὰ παντός — 12, 7. 8 ἀδελφῶ φῶσεως, quae in S folio exciso desunt, ipso quoque in medio f. 6^v omittit, tum inde, quod ubi in S litterae postea restitutae evanuerunt, lacunas reliquit, velut p. 1, 4. 5 τότε ἐν lae. 10 litt. ἔνεκα, ἰσοκλήρους κατὰ lae. 15 litt. πραγματείας, 19 ἀνάγκη lae. 14 litt. μὲν φαινομένηα, 20 ἐρμηθεύοντες lae. 15 litt. εἰπεῖν. examinavit codicem Guil. Kroll, cui etiam haec debeo:

p. 53, 9 γὰρ || 11 ἴνια || ἀπαντήσῃ || 12 ὄρωπτε || ὕδατος om. || 14 τύχης || 16 ἐξωθεν || post πνεύματος add. ὡς || 17 γε om. || 18 τῇ τύχῃ om. || 22 χρόνον τὸν πρὸ αὐτῆς ἧ ὄντων ἧ γνομένων.

LAURENTIANUS LXXII 25 [Bandini III 39] membranaceus saec. XV fol. 42 nitidissime scriptus. exemplo sint haec a Torstrikio collata:

p. 1, 3 οὐ δοκεῖ || 4. 5 σιταρῶν ἔνεκεν || 14 κινούμεθα || ἔνεκα || 22 εἰ δ' ἐπὶ τινα || 2, 11 post εἰς add. τὰ || 13 προύχοντες || 14 σφάλης || 21 ὁμοῦντες || 23 ὑμᾶς || 25 περιγίνεται || 28 σημαίνει om. || 30. 31 καὶ οὗτος—προγνώσεως om. || 32 πρόσεστι, om. ἄρα || 3, 1 συνέναι || 4 σύνισμεν || 6 τὸ om. || 10 ἐστιν] ἄρα || 11 τὸ (ante μὴ) || 13 μὴ om. || 14 2 πρότερόν τις || μανθάνει—ἐπίσταται om. (v. Corr. et Add.) || 17 μὲν om. || 20 μανθάνουεν ἄν.

p. 41, 2 ἐνόησε || 4 νοήσῃ || 5 ἡ τοιαύτη] αὐτῇ || 42, 7 τινα || 9 περι || 13 τῶδε τὸδε || 15 ὑμᾶς || 18 τῶδε τὸδε || 19 ᾗ om. || 43, 2 ἔστι ψυχῇ || 21 εἰ διὰ τοιῶνδε || 25 post ὅτι add. καὶ ἐγένετο || 28 συναμφαίνεται || 29 οὐ || 32 ante σημείον add. τὸ || 41, 7 ταῦτόν] δὲ] μὲν || 7. 8 καὶ δι' ὀρισμὸν τὸ τρίγωνον || 13 οὐ om. || 17 ἀποδεικτικὸν itemque vs. 18. 19 || 19 ἠπίστατο || 22 post ἄν add. τε || 23. 24 λαμβάνει || 45, 4 ἔτι] ὅσα || 5 οὐχ] ἀλλ' οὐχ οὕτως ἔτερα || 9 ἐνδέχεται ἀποδείξει || 10 τὸ om. || 11 μὲν || 12 ἀποδείξει pr. || 13 post τινος add. ὡς || 14 δὴ om. || 19 οὐδ' ἄρα om. || post ἄκρος add. οὐκ || 21 post ἄλλο add. τε || τί] τὸ τί || τὸ alt. om. || 23 εἰ om. || 27 ante ἀποδείξει add. οὐκ || 46, 4 ὁ om.

p. 62, 21 καὶ πῶς, om. τε || 29 ante ταύτης add. καὶ || 63, 11 καὶ alt. et μὲν om. || 16 γνομένου || 19 ἕτερόν γε || 22 ὁμοίως || 25 et 26 εἰ] ἡ || 27 ἐρμηνεύματα || ἐγγίνεσθαι || 29 γνομένης || 31 γνομένης; || τύπου] τούτου || 64, 2 οὐ καὶ] οὐκ || 5 ἂν εἶδεν || 6 τοῦς ἄλλους || καὶ alt.] τὸ || 7 αἰσθησιν || post καθόλου add. ἀντιλαμβάνεσθαι || 8 αὐτά—ἑαυτά || τε τῷ] τὸ || 14 ἀναγάγῃ καὶ || 17 ante ἀρχαὶ add. αἰ || 20 συνδεσθῆσαι || διαμαρτυρῶς καὶ συνθετικῶς μεταβατικῶς || 23 παραπίπτειν || 24 ἀμφοτέρα || 25 αὐτοῦ || 26 συναγεῖρεν || 65, 3 ἐγκατασκευάζομενος καὶ] in haec verba desinit. sequuntur nullo relicto spatio. quasi nihil intercederit, eadem manu et in eadem membrana scripta haec (9 folia): παντός ἀόρατος καὶ πάσης κορώνης κατηγορηθήσεται τὸ μακρόβιον: ~ (rubr.) εἰ γὰρ μὴ ἔστιν αἰτίον ἕτερον λαμβανόμενον ὡς τὸ ἔργον δι' οὐ μέσου κατηγορεῖται τὸ μακρόβιον κατὰ πάντων τῶν ὑπὸ τὸ εἰ. πῶς: δύναται τις λέγειν τὸ ἄ παντὶ μὲν τῷ εἰ ὑπάρχειν καὶ καθολικώτερον εἶναι αὐτοῦ, τὸ δὲ εἰ μὴ δύνασθαι ἀντιστρέφειν καὶ ὑπάρχειν παντὶ τῷ ἄ: ~ (rubr.) δια τί γὰρ οὐκ ἔσται ἄλλο τι αἰτίον παρὰ τὸ β' ὡς τὸ γ', δι' οὐ μέσου τὸ ἄ κατηγορηθήσεται κατὰ τοῦ εἰ. . . . καὶ ὁ μὲν νοῦς ὃν εἶπομεν ἀρχὴν εἶναι κοινήν, ἀρχὴ ἂν εἴη ἤτοι γῶσις πάσης ἀρχῆς ἐπιστημονικῆς καὶ ἀποδεικτικῆς. ἤτοι ὡς περὶ δὲ λέγομεν τὸν νοῦν κοινήν εἶναι ἀρχὴν καὶ γῶσιν πάσης ἀρχῆς ἐπιστημονικῆς καὶ ἀποδεικτικῆς, οὕτως πάλιν λέγομεν καὶ τὴν ἐπιστήμην ὁμοίως τῷ νοῦ ἔχειν πρὸς ἅπαν ἐπιστητόν, τοῦτέστιν ἀρχὴν εἶναι καὶ γῶσιν παντός ἐπιστητοῦ.

TAURINENSIS 158 [Pasinì Catal. p. 229] chartaceus saec. XV nunc turbato ordine f. 1—22 et 109—114 Themistii in Analyt. Post. paraphrasi continet v. p. V n. 3 et Them. Phys. p. IX.

BARBERINUS I 23 chartaceus forma minima saec. XVII potius quam XVI Henrici Schenkl iudicio paraphrasi Physicorum Themistianae (cf. p. VII) praepositum habet initium prooemii in Analyticorum Post. paraphrasin (usque ad p. 1,12 *δυναμένους*), ex quo A. Torstrick notavit haec:

p. 1,3 οὐ δοκεῖ || 4. 5 σμικρῶν ἔνεκεν || 6 τὴν Φειδίου || 10 ἐσλογον.

BARBERINUS II 29 chartaceus saec. XVI. prooemium et p. 40,33—42,14 et 65,21—66,6 contulit A. Torstrick:

p. 1,3 δοκεῖ, om. οὐ || 4. 5 σμικρῶν ἔνεκεν || 6 μετακινεῖν τοῦ Φειδίου || 14 συγγραφῆς.

p. 41,4 τὸ om. || 5 ἡ ante ἀγγ. om. || 42,12 ἐκλείπειν || 13 εἰ alt. om.

PARISINUS 1886 [H. Omont *Invent. somm. des manusc. grecs de la bibl. nat.* II 159] chartaceus saec. XV—XVI fol. 219 [cf. Themist. Phys. p. VI] et f. 1—40^v et f. 182^r—219 Themistii in Anal. Post. paraphrasin continet. ex utraque nonnulla contulit H. Diels:

I. p. 1,3 δοκεῖ, in mrg. add. οὐ || 4. 5 σμικρῶν ἔνεκεν || 6 τοῦ φ. pr., τὴν φ. corr. || 21 μεταρροτιτόμενοι || 2,3 περιελομένω pr. || 6 πρόεξιν, ε prius superser. man. 2 || 7 παρὰ] περὶ pr. || 32 οὖν add. man. 2 || πρόσεστι, om. ἄρα || 3,4 σύνισμεν || 6 τὸ om. || 13 μὴ om. || 20 τὰς γωνίας om. || 22 τούτων ε τούτων corr. man. 2.

p. 42,1 βιβλίον δεύτερον tit. || 12 ἐκλείπειν (post αἰτίαν) pr., ν del. man. 2. || post ζητούμεν del. εἰ ἔστι ε vs. 9 illata || 19 ἥπερ prius om. man. 1 || ἡ συμπεβηκός || 43,6 οὐ || 8 ἡ σελήνη om. || 15 post ἐκλείπει del. ζητῶν δὲ τί ἐστι τὸ ε vs. 10 translata.

II. p. 1,3 οὐ δοκεῖ || 4. 5 σμικρῶν ἔνεκεν || 6 φιλίου pr. || 9 post κατὰ add. τὴν || 14 κοινοῦμεθα τὸν τύπον || παιδίας || ἔνεκα || 18 ἐποιθ' || 19 διακέκριτα || ἀνάγκη, ε in η corr.

PARISINUS 1887 [H. Omont l. c.] chartaceus saec. XVI fol. 316 eadem Themistii paraphrases continet quae in Parisino 1888 inveniuntur cf. Them. Phys. p. VII. specimen dedit H. Diels:

p. 1,3 οὐ δοκεῖ || 4 ἐκλειοπίστας || 5 ἔνεκεν || 6 μετακινεῖ || 12 δὲ (post τὸ) || 14 κοινοῦμεθα τὸν τύπον || ἔνεκα || 2,6 πρόεξιν || 14 σμύλης || 18 ἐφ'] ἐξ || ἡ τὰ prius] ἦτοι || 21 ὁρμῶντες || μὴ om. || 23 γίνεται || ἡμᾶς in ὑμᾶς corr. || 25 περιγίνεται || 30. 31 καὶ οὗτος—προγνώσεως om. || 32 πρόσεστι, om. ἄρα || 3,1 συνίεμαι || 4 σύνισμεν.

C PARISINUS 1888 [H. Omont l. c.] membraneus saec. XV fol. 245 (19,3 × 28 cm) bene scriptus cf. Them. De an. p. V, Phys. p. V. a rubricatore saepius in paginarum titulis, velut f. 5^v, 6^v, 7^v, 8^v, Θεωρηάστου pro Themistii nomine positum est. ab eodem in margine capita numerata, velut ante p. 2,23 μὴ θορυβεῖτω β', ante p. 3,11 ἐκ δὲ τῶν γ', p. 5,5 δ', et scholia appieta sunt, velut f. 2^v

ἐκ προὑπαρρούσης γινέται γνώσεως γνῶσις διανοητική διδασκαλία καὶ μάθησις

ὅτι καὶ τῶν τεχνῶν τιν' ἀπροειδότες τὰλλα μανθάνομεν.

φιλοσόφου

συλλογισμὸς

ἐπαγωγὴ

ῥήτορος

ἐνθύμημα

παράδειγμα

praeterea alia capitum descriptio nostrae similior, velut p. 5,5 β', 8,21 γ',

9,32 δ, 13,10 ε, 15,20 ζ, 17,15 ζ, atramento in margine indicata est. accurate librum et descripsit et contulit C. Kalbfleisch¹⁾.

PARISINUS 1918 [H. Omont II 113] bombycinus saec. XIV fol. 197 f. 148^r—173^v Analyt. Post. paraphrasin continet. A. Torstrik notavit haec:

p. 1,1 tit. ut in A || 3 τε om. || οὐ δοκεῖ || 4 ἐκλειοίπτας || 4. 5 σμικρῶν ἔνεκεν || 5 παραβάλλεσθαι pr. || 13 οὕτως || 14 κινούμεθα pr.

αι
p. 2,21 ὀρμῶντες ead. man. || μὴ om. || 23 ὕμᾶς.

p. 3,28 ἐπικρύπτεται || ἐν τῷ evan. || 29. 30 τρόπον δ'—ἴσας ἔχει mrg.

p. 61,23—66,6 (f. 172^r—173^v). 23 ἀντιστρέφειν ἀντι bis || 25 τοῦ—τοῦ || 26 post ἀνάγκης add. τὰ || 28 τὸ om. || 30 λάβης || 31 τοῦ (ante ἀποβάλλειν) || τὸ alt. om. || 62,1 φυλλοροεῖ || δὴ om. || 2 ἐκείνο αὐτό || 3 ζητούμεν || 4 αὐτοῖς ἀντιστρέφειν || 9 τῷ || τὸ || 12 τῷ || οἶον—14 ὑπάρχει om. || 15 τὴν om. || 18 τοῦ prius om. || 29 ταύτης] ἀπλότης || 32 δὴ] μὴ || 63,7 μὴ om. || 11 καὶ alt. et μὲν om. || 14 τε θεωρία || 16 γινόμενου || 17 sq. ἐλέβρορος || 19 post ἐμνημόνευσε lac. || 25 post εἰ add. ἢ || γιγνομένων || 26 post εἰ add. ἢ || 27 ἐγγίνοντο || 31 γινόμενης || τύπον || 31. 32 συνηρμόσθαι || 64,2 οὐ καὶ] οὐκ ἢ om. || 5 ἂν om. || 8 ἀτὰ τὸ τε τῷ || 14 ἀναγάγεται καὶ || 16 τοῦ om. || 19 ἐνοῦν] ἐνὶ post ὅπερ add. γὰρ || 20 διαιρετικῶς καὶ συνθετικῶς μεταβατικῶς || 23 παραπίπτει || 24 ἀμφοτέρα || μὲν om. || 25 αὐτοῦ || 26 συνεγείρειν || 65,3 ἄλλη om. || 4 παρὰ || 6 τὴν om. || 8 οὐκ om. || 10 δὴ om. || τὸ ἀκριβέστερον || 15. 16 ἡμῖν καὶ συναυξανομένοις || 16 αἰεὶ || 16. 17 ἄπερ ὅρος || 17 καὶ alt. om. || 17. 18 στοιχείον || 20 αὐτοῦ || 20. 21 δύναμιν ἐστὶ προσλαμβάνειν καὶ τὸ || δέ] καὶ || 26 αὐτοῦ || 27 εἶτι || τελοῦμεν || 66,1. 2 τοῖς ὑπὸ τοῖς ὀνόμασι νοεῖν πράγμασιν || 3 αὐτῶ || 6 πᾶσαν.

PARISINUS 2052 [H. Omont II 184] chartaceus saec. XV—XVI bene scriptus fol. 287 inde a f. 231 post Ammonii in Categorias commentarium Themistii paraphrasin habet. specimen suppeditavit H. Diels:

p. 1,1 tit. ut in A || 3 οὐ δοκεῖ || 5 ἔνεκεν || 9 τινα om. || 13 πρῶτον || 20 μακρότερων om. || 2,6 προέξειν || 7 μέλλοντος ead. man. || 14 τε om. || 21 ὀρμῶντες || μὴ om. || 23 ὕμᾶς.

PARISINUS 2062 [H. Omont II 186] chartaceus saec. XIV fol. 224. f. 83^r Θεμιστίου παράφρασις ἀναλυτικῶν ὑστέρων. loci oblitterati correctoris manu restituti sunt. excerptis A. Torstrik haec:

p. 1,3 οὐκ ἐδόκει alio atramento corr. ex οὐ δοκεῖ || 4 σμικρῶν || 6 τὴν Φ. pr., τὴν τοῦ Φ. corr. || 12 τῷ μίχητι pr., διὰ τὰ μίχητι corr. || 13 post σοι add. τῷ.

p. 39,24—41,6. 29. 30 ἐκότερος ὁ τρόπος || 32 τῆς om. || 40,5 ὑπόκειται καὶ αὐτῆς ἢ φῶσις || 6 μὴ οὕτως || 8 δοξάζειν, ut videtur || 9 καὶ prius man. rec. || 11 δοξάζουσιν || 16 λαμβάνη || ἐκ τῶν—21 ἀδύνατον madore deleta || 25 ἀμετάστατον || 26. 27 καὶ μὴ ἐνδύγεσθαι om. || 31 ταυτοῦ (ante καὶ) || 41,4 τὸ om. || 6 εἰς τὰς προτάσεις om.

p. 42,7 τινος om. in ras. || 8 γὰρ om.

p. 63,3 ἔμψυτον, ἔμ in ras. || 6 ὀλίγον ex ὀλίγων corr. man. rec. || 7 οὐν μὴ in ras. corr.; fuisse videtur οὐν || 8 οὐκ ἔστι in ras. man. rec. || 11 καὶ alt. et μὲν om. || 16 γινόμενοι || 19 καὶ alt.] δέ || 24 ἐν τοῖς καθ' ἕκαστον evan. || 25 ἀρχὴ—28 τι evan. || 29 ἐν in ras. || 30 ante ἄλλος eras. ἕτερος καὶ || 31 γενέσθαι] ἐσθαι in ras. || 31. 32 συνηρμόσθαι || 64,1 τὸ καθόλου] τὸ καθόλου. πρῶτον δέ in ras. minutis litt. || 2 οὐκ αὐτοῖς πῶς ἀσθῆσις || 3. 4 τοῦτ' τοῦ λευκοῦ (litt. minutis in ras.) συναυξάνεται, συναυξάνεται || 5 ἂν om. || 8 αὐτό] ὁ ex a corr. man. rec. || 8 τε τῷ || 10 post ἐνεργούσης add. καὶ || 11 ad συνάγει in mrg. συλλέγει || 14 ἀναγάγεται καὶ || 19 ἐνοῦν corr. ex ἐνὶ || 20 διαιρετικῶς—συν-

¹⁾ sero animadverti typothetae errore p. 1,14 n. ἔνεκα sigl. S pro C et p. 24,6 n. ὡστε διὰ sigl. C pro S positum esse,

θετικῶς—μεταβατικῶς pr., corr. man. rec. || καὶ tert.] τε || 22 αἰσθησις] θέσις in ras. plurimum litt. || 23 ἐπιφωνήσις] ἐπιφορά, ἰφορά corr. in ras. man. prim. || παραπίπτειν || 26 συναγεῖρειν] α corr. ex ε || 27 αὐτὸν, v corr. || 65,3 ἄλλη om. || 5 ἀμφοῖν—10 ἀρχάς madore perierunt in fine fol. 104r || 10 ante ἀκριβέστερον eras. τὸ || 12 φώσεως corr. || 13 δύναμις corr. ε δυνάμει δὲ || 15. 16 ἡμῖν καὶ συναυξανόμενοι || 16 εἰς τὰς ἀπλᾶς ἐνεργείας μόνον ἀρχῶν τε ἀπλῶν πραγμάτων τὰς νοήσεις, ἅπερ ὄρους ὀνομάζομεν, καὶ τῶν ἀσυνθέτων (ἀπλᾶς—ἀσυνθέτων minutis litt. in ras.) ἀπλουστάτων || 18 post ἄρχεται eras., ut videtur, καὶ || 19 πρῶτον corr. ε πρῶτα || 20 αὐτοῖς] οἷς corr. || προβαίνοντα] α corr. || 20. 21 δύναμιν ἐστὶ προλαμβάνειν pr. || 21 τὸ || 22 ἰσχὺν ὁ νοῦς (ὁ νοῦς in ras. minore) προσλάβη πρὸς τὴν || 23 γενόμεθα || 24 πρὸς ὅμοιον || 25 μὲν prius om. || 26 αὐτοῦ ex ἑαυτοῦ corr. || 27 ἔτι || 28 δὴ ex δὲ corr. || 66,1 τὰ prius e τοῖς, ut videtur, corr. || τοῖς ὀνόμασι || 2 πράγματα corr., ut videtur, ε πράγμασιν || 3 βεβαιωσάμενος pr.: ἀληθῆ βεβαιωσάμενος in ras. corr. || ἐν αὐτῷ ἀποτίθεται pr.: ἐν αὐτῇ ἐναποτίθεται in ras. corr. || 5 ἢ prius add. man. rec. || 6 πᾶσαν.

COISLINIANUS 323 [H. Omont III 182] bombycinus saec. XIV fol. 332, βιβλίον τῶν κατηγορουμένων τῆς ἱερᾶς λαύρας τοῦ ἀγίου ἀθανασίου. f. 11r—39r θεμιστίου φιλοσόφου παράφρασις εἰς τὴν ἀποδεικτικὴν. A. Torstrik notavit haec:

ρ. 1,3 οὐ δοκεῖ || 4. 5 σμικρῶν ἔνεκεν || 13 οὕτως || 16 πολλὰ] π om. || 2,6 προέξειν pr., σ add. man. 1 || 21 ὀρμώντες] 23 ὁμᾶς || 3,4 ὄνισμεν || 6 τὸ om. || 13 μὴ habet || 17 μὲν om. || 19 et 20 γνωρίζει || 20 τὰς γωνίας om. || 21 ὄν] ἦν, ut videtur, pr. || 22 τούτων || 26 ἀλλὰ λόγος καὶ ἀπόδειξις || 27 τούτω (post παντὶ) || 28 ἐπικυρπτεται || 29 τρόπον δ'—30 ἴσας ἔχει om. || 4,7 αὐτῇ || 14 ante τοιαύτης add. τῆς || 15 ἴωσιν || 22 γηνώσκωμεν || 24 et 26 ἂν om. || 27 τούτων] τοῦ add. man. 1 || 30 ἕτερα ταῦτα || 5,2 γίνεται om. || 8τι] εἰ || 3 ἔστω] ὧδε || post φανερόν add. εἶναι || 5 post ἐπίστασθαι add. φανερόν || 10 ἐνδέχεται || ὑπολαμβάνομεν || 14 ἀποδεικτικῶν pr., ἂν add. man. 1 || 15 ἐστὶ om.

ρ. 14,26 δὲ ἦ om. || 27 οἴστο] οἶον τὸ || 28. 29 εἶτε ἦ σκαληγόν—ὀρθάς mrg. man. 1 || 32 τὸ] τῷ || 15,4 post ἔχεις del. τὸ || 7 συναφερίση || 8 συναφαιρείται || 8. 9 ἐπεὶ γε εἰ ἦν] οὐτ' εἶδος || 11 ἐκείνων add. man. 1 || 12 ὀνήρηγται || 15 τὰ σχήματα || 18 post συναφαιρείται prius pagina vacua relicta est || συναρείται alt. loco.

ρ. 42,5 παρά || 7 οὖν om. || 8 γὰρ om. || 9 ἔπειτα—θεός om. || 10 εἰ—ὑποκειμένω supser. || 15 ἡμᾶς om. || 16. 17 προβλημάτων || 19 ἦπερ prius om. || ἦ om. || ἦπερ alt.] ὑπὲρ || 43,1 ζητοῦμεν || 2 αὐτὴν || 7 ἔνεκεν om. || ἄρα || 8 ἄρα (post ἦ) || 10 ἢ habet || 12 τοῦ alt. om. || 13 τὸ alt. om. || 14. 15 ὁ γὰρ—εἶναι om. || 16 ἐκλείπειν || post ἀντιφράττεσθαι add. εἰ || 18 τὸ (ante εἶναι) || ἦ (post ἀπλῶς) || 21 ἔστιν supser. || οὔτε εἰ διὰ τοιῶνδε || 23 εἰ] ἢ || 24 τῷ] τὸ || 25 post ὅτι add. καὶ || 26. 27 τὸ ὅτι γνόμωρον—δύοι om.

ρ. 64,20 συνθήσασθαι || διαιρετικῶς καὶ συνθετικῶς μεταβατικῶς || 23 παραπίπτειν || 24 ἀμφοτέρα || 25 αὐτοῦ τοῦ || 26 συναγεῖρειν || 27 αὐτὸν || 65. 1. 2 τοῖς τὴν ἔνοιαν || 3 ἄλλη om. || 4 παρὰ || 6 τὴν om. || ἀποτελευντώσης πολλᾶκις || 13 οὕτως || 17 καὶ alt. om. || 17. 18 στοιχείον || 19 πρῶτα || 20 αὐτοῦ || 20. 21 δύναμιν ἐστὶ προλαμβάνειν καὶ τὸ || 22 λάβοι || στάσιν || 23 γενόμεθα || 24 post πασχ. add. γὰρ || πρὸς ὅμοιον || 27 ἔτι || 66,1. 2 τοῖς ὑπὸ τοῖς ὀνόμασι νοεῖν πράγμασιν || 3 αὐτῷ || 6 πᾶσαν.

OXONIENSIS BODLEIANUS MISCELL. 133 [H. O. Coxe *Catal. codd. biblioth. Bodl.* I 697 cf. etiam Them. Phys. p. VI] chartaceus saec. XVI ante Physicorum Analyticorum Posteriorum paraphrasin continet, ex qua A. Torstrik enotavit:

ρ. 2,14 σμῶλης || 14. 15 προδιστάμενοι || 18 ἐξ || ἦ τὰ prius] ἦτοι || 21 ὀρμώντες || μὴ om. || 25 περιγίνεται || 26 ἐστὶ τι || 30. 31 καὶ οὕτως—προγνώσεως om. || 32 πρόσεται, om. ἄρα || 3,1 συνέναι || 4 ὄνισμεν || 5 εἶναι om. || 6 τὸ om. || 9 καλέσαι || 11 δὴ ||

12 οὐ om. || 13 ἡ γνώσις, ἐκ δὲ τῶν προγενοσσομένων om. || 14 ἂ πρότερόν τις || μανθάνει—ἐπίσταται om. || 16 ὑπὸ τῆς ὑποπίπτει || 19 πρῶτα || 20 τὰς γωνίας om.

VINDOBONENSIS phil. gr. 41 [Nessel p. 29] chartaceus saec. XV—XVI fol. 341 olim Joannis Sambuci. f. 318^r—333^v librum I, f. 334^r—341^r librum II paraphrasis Themistianae continet. specimen misit S. Mekler Vindobonensis:

p. 1,1 Θεμιστίου παράφρασις ἀναλυτικῶν ὑστέρων πρῶτον εἰς τὴν ἀποδεικτικὴν || 3 τε om. || ὠφέλους || 4 τοὺς τρεῖς || μικρῶν e corr., ut videtur || 6 τὴν τοῦ Φ. || 7 τὸ μὲν || 11 τοῖς] τοὺς, ut videtur, pr., in mrg. corr. || post μὲν add. καὶ || 12 διὰ τὰ μήκη || 13 τῶ πρώτῳ || 20 διὰ] || 22 εἰ δ' ἐπὶ τενα || 2,1 τεχνικὰ τὴν || 2 post τοῖς add. δ' || 6 προσέξειν || 7 διδασκαλοῦ || 9 οὐδὲν || 14 τε om. || σμύλης pr. || 15 post δὲ add. γίνεται || 21 μὴ om. || 22 post ταῦτα dimidium versum vacuum rel., pergit ἄσα || 23 γίνεται || ὑμᾶς || 24 διὰ] ἐκ || 25 οὐδ' ἐκ] οὐδὲν.

p. 42,2 πεταὶ || 6 ἄρα || 7 τενος om. || 8 γὰρ om. || 13 τέτταρα || εἰ ἔστι om. || ante διὰ add. καὶ.

p. 63,7 ἐμμένον || 11 καὶ alt. et μὲν om. || 16 γινομένου || 17 sqq. ἐλλέβορος || 19 ἕτερον—20 γινομένων om. || 24 ἕκαστα || 25 περὶ superscr. || ἐπ' αὐτοῖς || 26 οὖν] γὰρ || ἐνοπαρξούσης pr. || 27 ἐγεγόμεθα || 29 ἐγείρονται || γὰρ om. || εἰς] ἧς || 64,1 ἀποτίθεσθαι || post καθόλου add. πρῶτον καὶ || 2 οὐκ αὐτῇ || 3 τουδὶ] ταυτοῦ || post

λευκοῦ add. συναισθάνηται || 5 εἶπεν ἄνθρωπον || 7 ὠστ', αἰσθητὴν || 8 τε τὸ || 10 ἦ || post ἐνεργ. add. καὶ || 14 ἀναγγήγεται (ται, ut videtur, corr.) καὶ || 17 αἰ om. || 19 ἐν καὶ || 20 καὶ tertium om. || 22 θέσις || 23 ἐπιφορὰ || παραπίπτειν || 26 συμπεραίνεσθαι ||

26 συνεγγίξειν || 27 αὐτὸν || 65,1 τις || 3 ἄλλη om. || 5 ἄλλοτε καὶ ἄλλως, καὶ ἄλλως ineunte f. 341^r iterat || 6 τὴν om. || 7 ἀποτινομένου || 13 δύναμις, om. δὲ || 14 ὄψις om. || 15 post ἡμῖν add. καὶ || 16 συναυξανόμενος αἰεὶ καὶ συνεπιδιδόσκει || post ἀπλοῦς add. ἐνεργείας μόνον ἀρχῶν τε ἀπλῶν πραγμάτων τὰς νοήσεις || ἥπερ || 17 συνθετῶν ἀπλοῦσάτων || 18 στοιχείων τὰς θ. || λευκὸν] λογικόν || 19 καὶ prius om. || 20 δὲ om. || 21 τί] τὸ || πλείωνα || 22 ἰσχυρὸν ὁ νοῦς προσλάβῃ || καὶ prius om. || δυνατοὶ || 23 γενόμεθα || 25 μὲν prius om. || 26 αὐτοῦ || 27, 28 περιτὰ^α τε καὶ δρόμοις || 66,1 τοῖς ὀνόμασι || 3 τινὰ κρίματα] κρίματα ἀληθῆ || αὐτῇ || 6 πᾶσαν || subscr. στοὶ ἀρχὴν ἀρχοῦντι τὲ τέλος εἶη ὁδὸς τελούντι.

VINDOBONENSIS phil. gr. 110 [Nessel p. 65] chartaceus saec. XVI fol. 544 ef. Them. Phys. p. VIII. IX. f. 12^r—23^v paraphrasis Themistianae in Anal. Post. prooemium et initium usque ad p. 14,12 ἐπ' ἐνίον δὲ ἐλλείπει. f. 24^r haec excerpta: οἷον οἱ σοφοὶ μανθάνουσιν — τὸ μέσον ἐπεσθαι (p. 26,15—21). ἐκ τῶν αὐτῶν: ἡ ἀριθμητικὴ γεωμετρίας ἀριβεστέρα — τοιοῦτον δὲ ἡ στιγμὴ (p. 37,16—18). τριγώνον ἔστι σχῆμα — ποιεῖσθαι μὲνον (p. 44,8). f. 24^v alia manu scripta: ἐκ τῶν αὐτῶν καὶ ταῦτα ἐλήφθησαν ἀπὸ σεσηπτότων καὶ διερρωγύτων πάνυ τεμαχίον μικρῶν, κολληθέντων καὶ συναφθέντων ὑπ' ἐμοῦ· ἦταν θατέρου — ἐν τῇ ψυχῇ τύπος (sic) p. 60,9—63,31. contulit S. Mekler p. 1,1—2,25 et 63,7—31, quae omnia cum Parisino 1888 (C) consentiunt praeter haec:

p. 1,3 γε || 4 ἐκλεισιπτότας.

p. 63,7 εἰδῶν || μὴ om. || 12 ὅτε || 25 et 26 εἰ || 27 ἐγγενόμεθα || ἐγγίνονται || 29 ἀγείρονται || γινομένης || 31 γενέσθαι || μέναντες.

VINDOBONENSIS phil. gr. 155 [Nessel p. 90] chartaceus saec. XVI fol. 271 "ab Augerio Busbeckio, ut ipse solita propriae manus inscriptione

testatur, olim fuit comparatus Constantinopoli¹⁾. f. 44^r—71^r librum I, f. 71^v—88^r librum II paraphrasis Themistianae in Anal. Post. continet. f. 52^r post verba ἐπ' ἐνίων δὲ ἐλλείπει, in quibus Vindob. 110 insistit, eadem manu scripta sunt haec: μέγρι τούτου οὐδὲν ἐλλείπει, γύρι δὲ τὸ φύλλον κατ' ὄρινα ὕστερον ἐγράφη παρ' ἐμοῦ τληπαθοῦς μαθουσαλᾶ τοῦ καὶ μαχίρος monogrammate addito. f. 53^r inc. τρίτη δὲ τῆς ἀπάτης αἰτία (p. 14,13). neglegenter codex exaratus est, velut p. 1,10 παρεξασθαι, 22 καφαλαίων, 2,9 μαθάνομεν. talibus exceptis quae S. Mekler contulit, e libro I p. 1,1—2,25, e libro II p. 42,1—14 et 63,7—66,6, iterum paene omnia eum Parisino 1888 (C) concinunt, a quo haec tantum discrepant:¹⁾

p. 1,4 ἐκλειοιπῶτας || 2,20 τε superser.

p. 42,4 συνθέτου.

p. 63,10 καὶ prius om. || 25 et 26 ἦ || 26 post ὑπὸ add. τῆς || 27 ἐγινόμεθα || 29 γινόμενης || 31 γινόμενης || 64,7 αἰθησις || 13 γάρ om. || 66,6 in subser. τῆς alt. om.

a EDITIO ALDINA anno MDXXXIV a Victore Trineavello curata inscribitur: Τὰ τοῦ θεμιστίου εὐφράδου ἅπαντα, τουτέστι παραφράσεις καὶ λόγιοι. ἀλεξάνδρου ἀφορμισίως περὶ ψυχῆς βιβλία δύο καὶ ἓν περὶ εἰμαρμένης. *Omnia Themistii opera, hoc est paraphrases et orationes. Alexandri Aphrodisiensis libri duo de anima et de fato unus* (cf. S. F. W. Hoffmann *Bibliogr. Lex.* III 469). f. 1^r—15^r Analyticorum Posteriorum paraphrasis.

Themistii Euphradae Peripatetici Nobilissimi: Paraphrasis in Posteriora analytica Aristotelis: interprete Hermolao Barbaro Patricio Veneto. V. Clarissimo. primum Venetiis a. MCCCCLXXX typis confecta saeculo insequenti persaepe repetita est [cf. Hain *Repert. Bibliogr.* 15463—5]. ipse usus sum exemplari a. MCCCCII Venetiis exeuso. in epistula *Ad Sixtum. IIII. Pont. Maximum* praemissa Hermolaus ipse de interpretandi ratione sua scribit haec:

Ne ille quoque minimus labor noster fuit: quod in his libris vertendis: non modo non expressimus verbum e verbo quod interpretes indisertos solere Cicero meminuit: sed libere et translationibus et figuris et tropis usi sumus ad morem Romanum sensibus stantibus. Lusinus arbitrato nostro: sed sententiam integram dedimus auctori. Tantum vero abest: ut aliquid praetermiserimus dissimulaverimusve: ut illud periculum sit: ne . . . addidisse aliqua potius quam detraxisse invisioribus videri possinus. In plenum non tam latinum reddere Themistium quam certare cum eo volui.

Exemplo sint haec:

p. 4,18 sq. Argumentor quod necesse sit eum: qui inquiri: id inquirere quod nesciat: in quod si casu aliquo inciderit: offenderitve: non animadvertat nec recognoscat id esse: quod quaerebat.

p. 9,33 Nec solum simpliciter veras sed etiam quae aliter esse non possent.

p. 10,20. 21 Constat argumento eo quod ii qui inductionem afferre et reprehendere hoc genus volunt solent alterum probare: aut quod aliquoi uni non insit: aut quod aliquando non insit.

¹⁾ etiam diagramma, quod supra (p. X) ex C exscripsi, in Vindobonensibus 110 et 155 ad p. 2,5 invenitur, in quibus etiam capita item atque in illo numerantur, velut ante p. 2,23 μὴ θεωρητέω alterum caput (β^{9v}) indicatur.

Ibid. 30 sq. *Secundo modo accidentia illa; in quorum definitionibus collocantur subiecta: per se inesse dicuntur iis subiectis: quae in definitione sumuntur: declarante quid sint.*

p. 14, 8 sq. *Quod tamen secus est quia nec numerus uti numerus est: neque magnitudo quia magnitudo: neque tempus in eo quod tempus in demonstrationes illas sufficiunt.*

Ibid. 20 sq. *Illae ergo demonstratio: quae confirmat diuis rectas non coniunctum iri primum et universaliter concepta est.*

Quemadmodum universale per inductionem accipi intelligendum sit.

Cap. XXXVI.

p. 64, 14—66, 6 *Quamobrem modus quo universale constituitur: cognosciturque inductio est. Inductionem accipio hac parte aggressionem illam rationemque: per qua (sic) ex noticia particularium utcumque ad intelligentiam universalis venit. Huius rationis assumptiones: ipsi erant sensus. Nam sensus quoque principia et causae sunt ut singularia noscuntur. Universale mentis opus est et ab ea effingitur. Huic enim proprium unire et cogere est: atque ut inquit Plato infimibilia fini obstringere. Dividit illa compositique: pluribus modis convariatur: atque commutat: omnino agilis et permobilis natura eius deprahenditur. Porro inductionis huius in qua sensus vicem obtinet sumptorum: universale conclusionis: non statim a sumptis conclusio saequitur: nec parvo tempore absolvitur: sed inter sumpta et complexionem aliquanta vis incidit temporis. Nam sumpta illico affirmare incipit sensus: sed quom processit admodum: ac diu exercitus est: tum ea eis animi quae intellectus nominatur: conclusionem ipsam subiungit. In hoc autem opus est aetate longu et risu multo: quia quod effusum sparsumque est: nisi spatio temporis cogi: et in unum conferri non potest.*

Principia in nobis non natura esse insita: sed creari ab intellectu.

Cap. XXXVII.

Sed adeo paulatim sensimque assuitur inductio haec: ut continuatione ipsa lateat: unde orta perfectaque sit. Quapropter contingit multos credere naturam homini noticiis quasdam ingenuisse sine doctrina: nec intellectum esse: qui de se illas promeret excitaretque: quod falsum est. Quam vero haec sola vis animae sit: quae universales et immediatas propositiones communit hic docebimur. Habituum qui ad intelligentiam pertinent alii semper veri alii non semper sunt. Non semper veri opinio et ratiocinatio uterque enim earum rerum est: quae aliter esse possunt ac sunt. Sed opinio fere spectativi generis est ratiocinatio administrativi. Veri semper sunt scientia et intellectus et scientia principiorum non est. Nam scientia est noticia per demonstrationem quaesita: relinquunt intellectum esse quom principia debeantur. Nam principia exactius et exquisitius cognosci quam quae a principis sunt oportet. Solus intellectus exquisitor omni scientia est. Intellectus igitur hic qui principia scientiis ministrat quem primum natura indidit homini: et qui intellectus potentiae dicitur simplicissimus sit oportet. Ille ceu animae oculus est. Ille initio vitae iudicio et ratione omni caret. Per hunc homo statim ab ortu suo ratiocinale animal natura existit. Ille nobiscum ab ineunte aetate ad obeuntem senectam augetur provehiturque. Primum notiones simplices capit quas terminos vocamus et incompositas voces: quae primum orationis tanquam elementa sunt. Nam hominem terram algidum candidum statim a pueris efferre et audita ab aliis in complexu intelligere possumus. Deinde quom paulum processimus tum et progrediens confirmatur animus et simplicia incipit nectere et quid sit homo agnoscere. Adhuc proficiscente longius aetate quasi adultior fit ut iam et conflare universalis et commentari a se possit. Nec cessat profectus quousque ad expletionem quandam et absolutionem naturae perveniat et habitum intellectualem per quem ratiocinale animal sumus attollat. Ac certe accidit simile quiddam animo quod corpori nam parvuli primo sic iacent ut neque flectere se neque ingredi valeant. Deinde ut quadrupedes reptant tum erigunt se et incedunt ut bipedes nec indigent comite qui manum det adeo vero promovent hoc processu ut iam et ad cursum vegeti et ad omnis usus corporis firmi robustique sint. Eodem modo animus primum nominare tantum res potest: et intelligere quae

nominat. Tunc componere et meditari. Postremo universalium quaedam iudicia et notiones scrutatur quas protinusquam elicit in se ipso deponit atque consignat.

Intellectum esse habitum principiorum quemadmodum scientia habitus est scitorum. Cap. XXXVIII.

Intellectus igitur principium scientiae est. Principio utriusque principiorum noticia tribuenda subiiciendaque est. Quemadmodum scientiae omnia quae sciri per demonstrationem possunt ita enim principium ad principium se habet sicut scientia tota ad totum id quod subiectum scientiae est.

THEMISTI
ANALYTICORUM POSTERIORUM
PARAPHRASIS

ΘΕΜΙΣΤΙΟΥ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ Α.

Ed.
Spengelii

Ἐμοὶ συντάττεσθαι μὲν ἐξηγήσεις τῶν Ἀριστοτελικῶν βιβλίων μετὰ π. 1
 τοσοῦτους τε καὶ τοιοῦτους οὐκ ἐδόκει πρόβρωθεν εἶναι φιλοτιμίας ἀνωφελοῦς·
 οὔτε γὰρ πολλὰ ἔστιν εὑρεῖν ἑλλειυπότας τοὺς πρότερον, τὸ τε μικρῶν 5
 5 ἕνεκα παρεργειρήσεων ὀλοκλήρους καταβάλλεσθαι πραγματείας ἡμοῖον τῷ
 τῆν Ἀθηῶν βουλομένῳ μετακινεῖν τῆν Φειδίῳ, ὅτι τὰ δεσμὰ τῆς κρηπίδος
 ὤφειτο ἀμείνω ποιῆσειν. τὸ μόντοι ἐλαμβάνοντα τὰ βουλήματα τῶν ἐν τοῖς
 βιβλίοις γεγραμμένων σὺν τάχει τε ἐξαγγέλλειν καὶ τῇ συντομίᾳ τοῦ φιλο- 10
 σόφου κατὰ δύναμιν παρομαρτεῖν καινόν τε ἐδόκει καὶ τινα ὠφέλειαν παρ-
 10 ἔξεσθαι· εὐκόλον γὰρ ἔξεσθαι διὰ τοῦ τοιοῦτου τρόπου τῆν ἀνάμνησιν
 ὑπειλήφαμεν τοῖς ἅπασι μὲν τὰ Ἀριστοτέλους μεμαθηκόσιν ἀναλαμβάνειν 15
 δὲ αὐτὰ συνεχῶς τῷ μήκει τῶν ὑπομνημάτων οὐ δυναμένοις. τὸ δὲ
 πρότερον τῶν Ὑστερῶν ἀναλυτικῶν οὕτω σαφηνῆσαι προεβόημεν σοὶ πρώτην
 τὴν τύπον κοινούμεθα τῆς συγγραφῆς, | παιδείας τε ἕνεκεν ἀκριβοῦς καὶ 2
 15 μύθια ἀληθινῆς, οὔτε λήσεσθαι τί σε τῶν μὴ δεόντως εἰρημύμενων οὔτε
 κατασιωπήσειν πεπιστευότατες. πολλὰ μὲν οὖν ἔσκιε τῶν Ἀριστοτέλους
 βιβλίων εἰς ἐπίκρουψιν μεμηχανῆσθαι, οὐχ ἥμιστα δὲ καὶ τὰ πρακείμενα, 5
 πρῶτον μὲν διὰ τῆν συνήθη βραχυλογίαν, ἔπειθ' ὅτι καὶ ἡ τάξις τῶν
 20 φαινόμεθα μακρότερον ἐρμηνεύοντες (οὐ γὰρ ἐντὴν εἰπεῖν διὰ τῶν ἴσων
 σαφέστερον), τὰ δὲ μεθαρμοστούμενοι καὶ μετατιθέντες ὡς ἂν φαίνοντο 10
 ἕκαστα τῶν κεφαλαίων περιγεγραμμένα. εἰ δέ τινα καὶ συντομώτερον ἐπι-

1 Inscripti ex A, quocum in alterius libri titulo concinant SW: θ. π. εἰς τὸ πρῶτον τῆς ἀποδεικτικῆς ἀριστοτέλους maiusc. rubr. C: θ. φιλοσόφου παράφρασις εἰς τὴν α. (evan.) S itemque, sed τὰ ἀποδεικτικὰ W: θ. π. τῶν Ὑστερῶν ἀναλυτικῶν τοῦ Ἀριστοτέλους s

τλ
 2 ἀριστοτέλου W: ἀριστο S 3 τε om. S οὐ δοκεῖ AC: ἐδόκει W
 4 μικρῶν Cs 5 ἕνεκεν AC 6 post τὴν alt. add. τοῦ SWs φειδέου W
 8 τῇ superscr. A 9 τῶνα om. A 11 post μὲν add. γὰρ S 12 διὰ τὰ
 μήκη SW 13 οὔτως W πρῶτον A 14 κοινούμεθα τὸν τύπον C
 κινούμεθα pr. W γραφῆς Ss, pr. W ἕνεκα S 15 δεόντων pr. A
 20 μακρότερον om. A 22 δὲ corr. W: δ' ἐπὶ A(S, pr. W

δεδοραμήκαμεν. οὐκ ἄξιον οὐσχεραίνειν· ὅσα γὰρ τεχνικὴν ἔχει τὴν θεωρίαν, 2
οὐ συνταίνει δὲ ἄγαν εἰς τὸν περὶ ἀποδείξεως λόγον. τούτοις οὐκ ἔγν ἄξιον 15
ἐνδιατρίβειν τῷ βρασιώνῃ ἐπινοῆσαι προσελόμενον τῆς κατανοήσεως τῶν
χρησίμων.

5 1. Πρὸς πᾶσαν ἐπιστήμην καὶ πᾶσαν μάθησιν λογικὴν τὸν μέλλοντα
προσέξειν μὴ μάτην ἀνάγκη φυσικὰς τινὰς ἔχειν ἀρχάς. δι' ὧν προγινώσκει 20
τι περὶ τοῦ πράγματος· οὐ γὰρ οἶόν τε παρὰ τοῦ διδάσκοντος πάντα λαβεῖν.
ἀλλὰ δεῖ τι καὶ οἰκοῦν φέρειν εἰς τὴν μάθησιν συντελοῦν. οὕτω γὰρ καὶ
παρὰ τοῦ γεωμέτρου μανθάνομεν, ὅτι σημειῖόν ἐστιν οὐ μέρος οὐθέν. ἐπειδὴ 25
10 τοῦ μέρους ἔννοιαν προκεκλήμεθα, καὶ παρὰ τοῦ ἀριθμητικοῦ, ὅτι περιττός
ὁ διαιρούμενος εἰς ἄνισα, ἐπειδὴ τὰ ἄνισα προγινώσκωμεν. καὶ οὐ μόνον
γε τὰς ἐπιστήμας ἀλλὰ καὶ τὰς τέχνας ἀπάσας τούτων τὸν τρόπον περι-
ποιούμεθα· οἰκοδομεῖν | γὰρ μανθάνομεν πηλοῦ καὶ λίθου πρόεχοντες 3
γνώσιν, σκυτοτομεῖν δ' αὖ δέρματός τε καὶ σμίλης τὴν φύσιν προεπι-
15 στάμενοι, ναυπηγεῖσθαι ὁμοίως, ὑφαίνειν, χαλκεύειν. μάλιστα δὲ ὄγλον
ἐπὶ τῶν διὰ λόγου τι διδασκόντων. ὥσπερ οἱ διαλεκτικοὶ καὶ οἱ ῥήτορες· 5
κέχρηται γὰρ οἱ μὲν ἐπαγωγῇ τε καὶ συλλογισμῷ, οἱ δὲ ἐνθυμήματι καὶ
παραδείγματι, ἐφ' ὧν ἀναγκαῖον ἢ τὰ καθ' ἕκαστον προγινώσκων ἢ τὰ
λήμματα ἢ τὰ ὅμοια. οὐ μόνον δὲ οἱ παρ' ἄλλων μανθάνοντες, ἀλλ' ὅσοι 10
20 καὶ αὐτοὶ τι ζητοῦσιν, ἔχοντές τινα ἐναργῆ τε καὶ φανερά ἐκ τούτων
ὄρωμενοι πρὸς τὸ τὰ ἀφανῆ ζητεῖν καὶ μὴ γνῶριμα. ὥστε εἴπερ ἀληθῆ
ταῦτα, πᾶσα ἂν διδασκαλία καὶ πᾶσα μάθησις λογικὴ ἐκ προϋπαρχούσης
γίνοιτο γνώσεως. μὴ θορυβείτω δὲ ἡμᾶς τὰ δι' αἰσθήσεως γινωσκόμενα, 15
25 ἐφ' ὧν οὐδὲν προγινώσκων ἀνάγκη· οὐ γὰρ διὰ μαθήσεως τὰ τοιαῦτα
εἰς οὐδ' ἐκ μεθόδου λογικῆς παραγίνεται.

Ἐφ' ὧν τοίνυν προγινώσκων ἐστὶ τι ἀναγκαῖον, ἐπὶ τούτων διγῶς 20
οἶόν τε προγινώσκων· τὰ μὲν γὰρ ὅτι ἔστι προϋπολαμβάνειν ἀναγκαῖον, τὰ
δὲ τί τὸ λεγόμενον ὄνομα σημαίνει ξυνιέναι δεῖ. ζητούντες μὲν γὰρ διὰ
τί τὸν σίδηρον ἢ λίθος ἔλκει, πρότερον ὅτι ἔλκει γινώσκωμεν, καὶ ζητούντες
30 τί ἐστὶ κίνησις ἢ τί χρόνος, ἴσμεν ὅτι ἔστι κίνησις καὶ χρόνος. καὶ οὗτος 25
μὲν εἰς τρόπον τῆς προγνώσεως· ἐφ' ὧν δὲ αὐτὸ τοῦτο ζητοῦμεν, εἰ ἔστιν
ἢ μή, καὶ μανθάνομεν, οἶόν εἰ ἔστι θεός, ἄρα ἔστι πρόνοια, ἐπὶ τῶν

2 post τούτοις add. δ' S, δὲ W

6 προσέξειν AC

προγινώσκειν corr. W

7 ^{πράγμ} μέλλοντος A διδασκάλου SW 9 περὶ A οὐδὲν s et, ut videtur,
pr. A 10 τοῦ alt. om. SW 21] ὅ S 11 post εἰς add. τὰ ACs
προγινώσκωμεν W 14 ante γνώσιν add. τὴν As σκυτομεῖν W
σμίλης C 14. 15 προεπιστάμεθα pr. W 15 post δὲ add. γίνονται S, γίνεται W
16 οἱ alt. om. SW 18 ἢ τὰ prius] ἦτοι C ἕκαστα s 21 ὁμῶντες AC
καὶ] ὡς W μὴ s; evan. S; om. ACW ἀλγὰ pr. W 22 πᾶσα alt.
om. C 23 γίνεται SW ἡμᾶς SW 25 λογικῶν W περιγίνεται C
26 ἐστίν, om. τι, Ss, pr. W 27 ἀναγκαῖον προϋπολαμβάνειν s 28 σημαίνει
om. s ζητούντες—29 γινώσκωμεν om. W post γὰρ add. δὴ Ss 30. 31 καὶ
οὗτος—προγνώσεως om. C 32 θεός om. A πρόσσει, om. ὅρα, AC

τοιούτων. τί σημαίνει τὸ λεγόμενον ὄνομα, ξυνιέναι πρότερον | ἀναγκαῖον. 4
 τὸ μὲν οὖν ὅτι ἔστιν ἄνευ τοῦ τί σημαίνει γινώσκειν ἀμήχανον· τὸ δὲ τί
 σημαίνει γινώσκειν δυνατὸν καὶ χωρὶς τοῦ εἰδέναι ὅτι ἔστι· τί γὰρ ἰσπο-
 κένταυρος σημαίνει καὶ τί Σκύλλα συνίεμεν οὐκ εἰδότες ὅτι ἔστιν. ἀλλὰ 5
 5 ζητούντες. οὐ γὰρ οὐδὲ τὸ τί σημαίνει ταῦτόν ὑποληπτέον εἶναι τῷ ὀρισμῷ
 τῷ τὸ τί ἦν εἶναι δηλοῦντι. ἀλλ' ἴστέον ὅτι πάμπλου διαφέρει τοῦ τί ἔστι
 τὸ τί σημαίνει. τῶν μὲν γὰρ σημανομένων ὅφ' ἐκάστης φωνῆς καὶ οἱ
 πάνυ ἀμαθεῖς συνιᾶσιν· οὐδαὶς οὖν οἰκέτης ὁμόγλωττος ἄνθρωπον ἀκούσας 10
 καλέσαι ἔππον ἦγαγεν. οὐδὲ βάρθρον ἐνεγκεῖν ὕδωρ ἐκόμισε· τί δὲ ἀήποτέ
 10 ἔστιν ἕκαστον τούτων καὶ τίς ἐκάστου τῆς οὐσίας ὀρισμῶς, εἰδέναι χαλεπὸν
 τῷ μὴ περὶ ταῦτα γενομασμένῳ. ἐκ δὲ τῶν προειρημένων δῆλον ἔστιν, 15
 ὅτι τὸ γνωρίζειν καὶ τὸ μανθάνειν οὐ μικρὸν διαφέρει, εἴ γε τῶν μὲν προ-
 γινωσκόμενων ἢ γνῶσις, ἐκ δὲ τῶν μὴ προγινωσκόμενων ἢ μάθησις, καὶ
 γνωρίζει μὲν τις ἂν πρότερον ἐπίσταται, μανθάνει δὲ ἂν οὐκ ἐπίσταται.
 15 καίτοι γε ἔνια καὶ γνωρίζειν ἔστιν εὐθύς καὶ πρῶτον μανθάνοντα. οἷον 20
 ἦσα ὑπὸ τι καθόλου ἔστιν οὐ τὴν ἐπιστήμην πρότερον ἔχουσα· ὁ γὰρ
 εἰδὼς μὲν ὅτι πᾶν τρίγωνον δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχει τὰς ἐντὸς γωνίας, μὴ
 εἰδὼς δὲ ὅτι τρίγωνον τοῦτο τὸ ἐνταῦθα γεγραμμένον, ὅταν αὐτὸ θεάσῃται 25
 πρῶτον, μανθάνει τ' ἂν ἅμα αὐτὸ καὶ γνωρίζῃ, ἀλλ' οὐ κατὰ ταῦτόν, ἀλλὰ
 20 μανθάνει μὲν ἂν ὅτι τρίγωνον, γνωρίζῃ δ' ἂν ὅτι δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχει·
 ὅτι μὲν γὰρ τρίγωνον | νῦν οἶδεν, ὅτι δὲ δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχει τῷ 5
 καθόλου προεπίσταται. δυοῖν γὰρ τούτων ὑπαρχόντων περὶ τὴν γνῶσιν
 τούτου τοῦ γεγραμμένου τριγώνου, ὅτι τε τρίγωνον καὶ ὅτι δυσὶν ὀρθαῖς
 ἴσας ἔχει, ὅτι μὲν τρίγωνον θεάσασθαι δεῖ καὶ τούτου τὸν τρόπον μαθεῖν, 5
 25 ὅτι δὲ δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχει, καὶ συλλογισμῷ τις ἂν λάβοι· τούτου γὰρ
 οὐκ αἰσθητικῆς κυρία ἀλλὰ λόγος καὶ ἀπόδειξις, ἣ δὲ ἀπόδειξις τῷ ἐπίστα-
 σθα τὸ καθόλου· ἐπειδὴ γὰρ παντὶ τοῦτο ὑπάρχει τῷ τριγώνῳ, τοῦτο δὲ 10
 τρίγωνον. ὥστε ἦντι' ἂν ἔτι κρύπτεται τὸ τρίγωνον ἐν τῷ γραμματεῖῳ,
 τρόπον μὲν τινα εἰδέναι φατέον ὅτι δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχει, τρόπον δ'
 30 ἄλλον ἀγνοεῖν· οὕτε γὰρ ἀπλῶς εἰδέναι ῥητέον ὅτι δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχει, 15

1 συνιέναι C: σ supra ῥ scriptum A 2 ὅτι—τοῦ expunxit S² σημαίνει
 mrg. A ἀμήχανον—3 γινώσκειν om. SW 4 καὶ τί Σκύλλα om. A
 σύνισμεν AC 5 δεῖ W 6 τὸ om. AC 7 ἐφ' A 8 συνιέναι
 CS: ξυνιέναι s ὁμόγλωττος S 9 καλέσαι CSW: ἀγαγεῖν As 10 ἔστιν
 SW: ἄρα AC's καὶ ἢ man. rec. S 12 οὐ om. (CSW) σμικρὸν SWs
 13 immo [ἐξ] τῶν δὲ μὴ om. SWs 14 ἂν πρότερον τις CSW (τις superscr. W)
 μανθάνει—ἐπίσταται om. SW 15 καὶ utrumque corr. W 16 εἴχουσα pr. C, corr. C'
 17 μὲν om. W: post ὁ (16) collocate 18 ὅταν] ὅτι W 19 τ' ἂν] καὶ W
 ἀλλ' οὐ—20 γνωρίζῃ om. W ταῦτό C 20 post ἔχει add. τὰς γωνίας SW
 21 ὄσο As τῷ AC: τὸ SW 22 τούτων A: τούτων SW, compend. C' an ὑπαρχόν-
 ται? cf. p. 23,1 25 συλλογισμῶς C λάβῃ S 26 οὐκ AC's: οὐχ ἢ SW ἀλλὰ
 —καὶ AC: ἀλλ' ὁ—καὶ ἢ SWs 27 ἐπαὶ W τοῦτο^{om} (post παντὶ) A 28 ante τρίγ. prius
 add. τὸ C ἔτι κρύπτεται S: ἐπικρύπτεται ACW 29 ante εἰδέναι add. οὐκ C' τρόπον δ'
 —30 ἴσας ἔχει om. AC 29, 30 τρόπον δ' ἄλλον W: ἄλλον δὲ τρόπον S: ἄλλοτρόπον δ' s
 30 οὕτε γὰρ—p. 4.1 ἀγνοεῖν om. W, sed ὁ μηδὲ—ἀπλῶς πάλιν ἀγνοεῖν in mrg. rec. man. W

ὁ μὴ δὲ εἰ τριγώνων ἔστιν ἴσμεν, οὐτ' αὖ πάλιν ἀπλῶς ἀγνοεῖν. οὐ τὸ καθόλου κοινότερον ἐπιστάμεθα. διὰ ταῦτα οὖν οὐ φοβητέον ἐκείνους τῆς λόγους οἷς ἐγκεκαλυμμένους ὀνομάζουσιν οἱ σοφισταί· 'ἀρ' οἶδας ἅπαντα 20
 5 θυάδα ὅτι ἀρτία;' φήσαντες δὲ καί. 'καὶ μὴν ταύτην οὐκ οἶδας ἦν κατέ-
 5 χομεν ἐν ταῖν χειρῶν. οὐθ' ὅτι θυάς, οὐθ' ὅτι ἀρτία. ὥστε τὸ αὐτὸ οἶδας
 τε καὶ οὐκ οἶδας'. ἀλλ' οὐδὲν ἄτοπον· οἶδα μὲν γὰρ τὸ καθόλου πάθος
 πάσης θυάδος· εἰ δὲ αὕτη θυάς, ἀγνοῶ. οὐχ ὅπερ οὖν ἐπίσταμαι, τοῦτο
 ἀγνοῶ, ἀλλ' ἐπίσταμαι μὲν τὸ καθόλου, ἀγνοῶ δὲ τὸ καθ' ἕκαστον, ὥσπερ 25
 καὶ πάντα ἀνθρώπων εἰδώς ὅτι ζῆῶν ἔστι τὸν ἐν Σαρδίαι βασιλεύοντα νῦν
 10 οὔτε εἰ ἀνθρώπος ἔστιν, οὔτε εἰ ζῆῶν, ἔχω γινώσκειν. οὐ γὰρ ἐκείνος
 γε ἀπαντητέον, ὡς ἐπιχειροῦσιν τινες, ὅτι οὐ | πᾶσαν ἴσμεν θυάδα ἀρτίαν 6
 οὔσαν, ἀλλ' ἦν ἴσμεν ὅτι θυάς· οὐχ ὑγιᾶς γὰρ τοῦτό γε παντελῶς, εἴπερ
 ἴσασιν μὲν οὐπερ τὴν ἀπόδειξιν ἔχουσι καὶ αὐ ἔλαβον, ἔλαβον δὲ τὴν ἀπό-
 5 δεῖξιν οὐ μετὰ τισυαύτης προσθήκης, οἷον ἐκείνην εἶναι θυάδα ἀρτίαν ἦν ἄν 5
 15 εἰδῶσιν ὅτι θυάς, ἀλλὰ πᾶσαν ἀπλῶς θυάδα καὶ πᾶν τριγώνων. ἀλλ' οὐδὲν,
 οἶμαι, κωλύει τούς μανθάνοντας ἢ μανθάνουσι πῆ μὲν ἐπίστασθαι, πῆ
 δὲ ἀγνοεῖν, καὶ τί μὲν αὐτοῦ προγινώσκειν, τί δὲ ζητεῖν. τούτοις δὲ 10
 αὐτοῖς χρωμένοις καὶ πρὸς τὸν ἐν τῷ Μένωνι λόγον ἀπαντητέον, ὅς τὸ
 ζητεῖν πειράται δεικνύειν ἀδύνατον τῷ θεῖν μὲν ἅπαντα τὸν ζητούντα
 20 ἐκείνῳ ζητεῖν ὃ μὴ οἶδε * * * καὶ γὰρ εἰ κατὰ τύχην αὐτῷ περιπέσει.
 μὴ γινώσκεισθαι ὅτι τοῦτό ἐστιν ὃ ζητεῖ. εἰ δὲ πᾶσα μὲν ζήτησις ἔνεκα 15
 τοῦ μανθάνειν ὑπάρχει, οὐκ ἔστι δὲ τὸ ζητεῖν δυνατόν. ἂν μὴ γινώσκωμεν,
 ὥστε οὐοῖν θάτερον περιλείπεται, ἢ μὴδὲν ὅλως ἡμᾶς μανθάνειν ἢ ταῦτα
 μόνον μανθάνειν ἢ ἐπιστάμεθα. οὕτω γὰρ (ἂν) αὐτὰ καὶ γνωρίζαμεν
 25 ἐξευρόντες ὅτι ταῦτά ἐστιν ἢ διοίκομεν, ὥσπερ, οἶμαι, οἰκέτην ἀποδιδάσκει, 20
 ὅν μὲν οὐκ ἴσμεν, οὐδὲ ζητεῖν (ἂν) οἷόν τε ἡμῖν εἶη, ὅν δὲ γινώσκωμεν,
 καὶ ζητεῖν δυνάμεθα καὶ ἐξευρίσκειν. πρὸς δὲ τοῦτον τὸν λόγον. μᾶλλον
 δὲ τὸ σόφισμα τοῦτο Πλάτων μὲν ἔοικεν ἐνδιδοῖναι· σχεδὸν γὰρ ἠμολογεῖ 25
 ταῦτα μανθάνειν ἢ ἴσμεν, ἀναμνήσεις ποιῶν τὰς μαθήσεις καὶ τὸ μαν-
 30 θάνειν οὐδὲν ἕτερον τοῦ γνωρίζειν. ἡμεῖς δὲ καὶ ταῦτα ἕτερα λέγομεν
 εἶναι, καὶ μανθάνειν μὲν φαμεν ἢ πρότερον ἠγνοοῦμεν. | γνωρίζειν δὲ ἢ 7
 πρότερον ἠπιστάμεθα, καὶ μὴδὲν ὅλως κωλύειν τὸν μανθάνοντα, ὅταν μαν-
 θάνῃ, καὶ γνωρίζειν αὐτό, κατ' ἄλλο μέντοι καὶ ἄλλο (καὶ προσεῖρηται ἡμῖν

3 ἐγκεκαλυμμένους SW σοφοί A 5 ταῖς W αὐτῷ] ὑπὸ in ras., ut videtur, A 6 γὰρ om. C 7 αὕτη A: αὐτό C 10 ἔστιν om. S
 10, 11 ἐκείνῳ τὲ S 12 οὔσαν om. S, superscr. W¹ γε om. W 13 τὴν prius superscr. W¹ 14 ante τισυαύτης add. τῆς A 15 εἰδῶσιν Arist. s: εἰδῶσιν ACSW 16 πῶς—πῶς C 18 μέμνησι C ἐν τῷ Μένωνι] c. 14 p. 80 D
 20 οὐχ (immo μὴ) οἷόν τε δ' εἶναι ζητεῖν ὃ μὴ οἶδε recte supplet Spengel 22 ὑπάρχει AC: ἐστίν SW δὲ corr. W¹ γινώσκωμεν C 23 μὴδὲ W 24 μόνον om. C 24 et 26 ἂν as: om. ACSW 29 2] non liquet (μὲν?) S τὰς μαθήσεις om. SW 30 γνωρίζειν renovavit A post ταῦτα add καὶ W ἕτερα ταῦτα A 31 μὲν om. C 32 ἐπιστάμεθα AC (μὴ)δὲν ὅλως renovavit A post μανθάνοντα add. τι s 33 αὐτό, κατ' renovavit A

ὁ τρόπος), ἀπλῶς δὲ ἄπασαν διδασκαλίαν καὶ μάθησιν ἀπὸ τινῶν ἁπολο- 7
 γουμένων καὶ φανερόν προϊέναι, ἐξ ὧν καὶ τὸ ἀφανὲς γίνεται δῆλον. ὅτι
 μὲν οὖν ζητεῖν δυνατόν καὶ ἀποδεικνύναι, διὰ τούτων ἔστω φανερόν· τί δὲ
 ποτέ ἐστιν ἀπόδειξις, ἐφεξῆς ἂν εἶη διδάσκειν.

5 2. Λέγεται τοίνυν τὸ ἐπίστασθαι πολλαχῶς· καὶ γὰρ κοινῶς λέγεται 10
 καὶ κυρίως· κοινῶς μὲν, ὅταν ἄπασαν γνῶσιν ὅπωςδῆποτε γινομένην, εἴτε
 διὰ τῶν συμβεβηκότων τῆ πράγματι εἴτε καθ' ἕτερον τρόπον, ἐπιστήμην
 ὀνομάζωμεν· κυρίως δὲ καὶ ἀπλῶς ἐστὶν ἐπιστήμη, ὅταν τὴν τε αἰτίαν 15
 οἰώμεθα γινώσκειν δι' ἣν τὸ πράγμα ἐστίν, ὅτι ἐκείνου αἰτία ἐστὶ, καὶ
 10 ὅταν αὐτὸ μὴ ἐνδέχῃσθαι ἄλλως ἔχειν ὑπολαμβάνωμεν. δῆλον δὲ ὅτι τοι-
 οῦτόν ἐστὶ τὸ ἐπίστασθαι· ἄπαντες γὰρ οἱ τινὸς ἐπιστήμης μεταποιούμενοι
 οἱ μὲν οἴονται δεῖν οὕτως ἔχειν περὶ τοῦ πράγματος, οἱ δὲ καὶ ἔχουσιν 20
 οὕτως. εἰσὶ μὲν οὖν καὶ ἕτεροι τοῦ κυρίως ἐπίστασθαι τρόποι· καὶ γὰρ
 ἢ δι' ὀρισμῶν θεωρία καὶ ἢ λήψεως τῶν ἀναποδείκτων ἀρχῶν ἐπιστήμαι
 15 καλοῦνται κυρίως· ἀλλ' ὅτι γε καὶ τοῦτο εἶδος ἐστὶ τῆς ἀπλῶς ἐπιστήμης, 25
 ὁμολογεῖσθω. τὸ δὲ τοιοῦτον εἶδος τῆς ἐπιστήμης τοῦτο εὐθὺς ἀποδείξιν
 λέγω· ἀπόδειξις γάρ ἐστι συλλογισμὸς ἐπιστημονικός, ὥστε εἴπερ τῶ συλ-
 λογισμῷ μὲν δεῖ τὰς προτάσεις αἰτίας | εἶναι τοῦ συμπεράσματος, τῷ δ' 8
 ἐπίστασθαι οἰόμενον προσήκει γινώσκειν καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ πράγματος, καὶ
 20 ἄμφω δεῖ συνδραμεῖν ἐπὶ τῆς ἀποδείξεως καὶ τὰ λήμματα μὴ τῆς ἐπι-
 φράσε εἶναι μόνον ἀλλὰ καὶ τοῦ πράγματος αἷτια τοῦ δεικνυμένου. ὡς 5
 μὲν γὰρ συμπεράσματος αἷτιον τοῦ πῦρ ἐνταῦθα κεκαῦσθαι τὸ τὴν τέφραν
 ὑπολειπεῖσθαι, ὡς [τοῦ] πράγματος δ' οὐκέτι· οὐ γὰρ ἡ τέφρα τοῦ πυρὸς
 αἰτία, ἀλλὰ τὸ πῦρ μᾶλλον ἐκείνης, ἄμφω τοίνυν συνδραμεῖν ἀναγκαῖον 10
 25 καὶ τὸ ποιητικὸν συναγωγῆς ποιητικὸν εἶναι τοῦ γενέσθαι τὸ συναχθῆν.
 ἀλλ' ἐπειδὴ πᾶν αἷτιον καὶ πρότερον τοῦ ποιουμένου καὶ οἰκείον αὐτῷ ὅτι
 μάλιστα, καὶ πρότερας εἶναι δεῖ καὶ οἰκείας τὰς προτάσεις τοῦ συμπερά-
 σματος. καὶ ἐπειδὴ τὸ ἐπίστασθαι ἐστίν, ὅταν μὴ ἐνδέχῃσθαι ἄλλως ἔχειν 15
 ὑπολαμβάνωμεν, διὰ τοῦτο καὶ τὴν ἀλήθειαν αὐταῖς προσθετέον· εἰ γὰρ
 30 τὸ ψεῦδος ἔχουσιν, συμβήσεται τὸν ἐπιστάμενον ἐξ ἀνάγκης εἶναι ὑπολαμ-
 βάνειν ὃ μὴ ἐστίν, οἷον εἴ τις ψευδεῖς προτάσεις συναγαγὼν τὴν διά- 20
 μετρον τῆ πλεωρᾶ σύμμετρον εἶναι. ἀλλ' εἰ πᾶσα μάθησις καὶ διδασκαλία

2 γίνεται om. AC ὅτι SW: εἰ AC 3 δεικνύναι S ἔστω SW: ὅδε AC
 post φανερόν add. εἶναι AC δέ AC: δὴ W: δὲ δὴ S 4 ante ἀπόδ. add. ἡ Ss
 5 post ἐπίστασθαι add. φανερόν AC 8 ὀνομάζωμεν C: ὀνομάζομεν A: ὀνομαζομένην
 SW ἐπιστήμῳ SW τε om. SW 10 ἐνδέχεται A ἔχειν om. C
 ὑπολαμβάνωμεν, supra *vo compend. en deletum* A δὲ om. W 10. 11 ante
 τοιοῦτόν add. τὸ C 11 τινὸς C pr., corr. C¹ 12 οἷον τε pr. W 13 κυρίως
 om. S 14 οἱ δι' W ἀποδείκτων pr. W 15 ἐστὶ om. A 17 ἀποδεικ-
 τικός S 19 καὶ prius om. A 22 ante συμπ. add. τοῦ SWS κεκαῦσθαι C
 23 ἐπιλειπεῖσθαι C τοῦ prius delevi 24 αἰτία AC: αἷτιον SWS 25 συναγωγῆ
 ποιητικῆ S post εἶναι addiderim καὶ 28 ἐνδέχεται A: ἐνδέχεται C
 30 ἐπιστήμῳ S 31 εἰ AC: εἰσὶ SW 32 post εἰ add. καὶ Cs πᾶσα
 διδασκαλία καὶ πᾶσα μάθησις SW

ἐκ προγνωστικόμενον ἐστὶ. δεῖ καὶ τοῦτο σώζεσθαι ἐν τῇ ἀποδείξει. ἔσονται 8
 τοῖνον καὶ γνωριμώτερα αἰ προτάσεις τοῦ συμπεράσματος διὰ τοῦτο, γνω-
 ριμώτερα δ' οὐ μόνον τὸν ἕτερον τρόπον, τῷ ξυνέναι τί σημαίνουσιν, ἀλλὰ 25
 καὶ τῷ εἰδέναι ὅτι εἰσὶ· τὸ γὰρ ἀληθὲς κατὰ τοῦτο. ἐξαρτιμωσόμεθα
 5 τοῖνον ὅπως προσδιορίσαμεν ταῖς λήμμασιν ὑπάρχειν ταῖς ἀποδεικτικαῖς·
 ἔστι δὲ τὰδε· αἰτίαι εἶναι καὶ οἰκείαι, ἀληθέσι τε καὶ γνωριμωτέροις. 9
 πᾶσα μὲν οὖν ἀποδείξει οὐκ ἐκ προτέρων μόνον ἀλλὰ καὶ ἐκ πρώτων· εἰ
 μὲν γὰρ αἰ λαμβανόμενα προτάσεις δι' ἄλλων ἀποδεικνύοντο, πρότερα
 μὲν ἔσονται τοῦ συμπεράσματος, οὐκ ἀποδεικνύονται δέ· εἰ δὲ μὴ δι' ἄλλων καὶ 5
 10 μὴδ' ἄλλως προσδέονται ἀποδείξεως, ἀλλ' αὐτόθεν εἶεν πιστὰ καὶ ἔναρχεις.
 ἤδη αἰ πρώται, ἅς οἱ παλαιοὶ καλοῦσιν ἀξιώματα καὶ ἀμέσους προτάσεις.
 εἰς ἃ χρὴ πάσας ἀνάγεσθαι καὶ ἐξ ὧν ἀποδείκνυσθαι τὰς εἰς συλλογισμὸν
 ἐπιστημονικὴν τιθεμένας· διὰ τοῦτο γὰρ αὐτὰς καὶ ἀρχὰς ἀποδείξεως ὄνο- 10
 μάζουσιν. εἰ δ' οὕτως πρώται καὶ οὕτως πρότερα ἔσονται αἰ προτάσεις,
 15 δῆλον ὡς τὸ πρότερον ἂν ἔχοιεν οὐ τὸ πρὸς ἡμᾶς ἀλλὰ τὸ πρὸς τὴν φύσιν
 (ἡμῖν μὲν γὰρ πρότερα τὰ αἰσθητὰ καὶ καθ' ἕκαστα, τῇ φύσει δὲ τὰ 15
 καθόλου τε καὶ πόρρω τῆς αἰσθήσεως), ἐπεὶ καὶ τὸ γνωριμώτερον ἔξουσιν
 οὕτως ὡς τῇ φύσει γνωριμώτερα οὐσαι· τοιοῦτον γὰρ ἡ ἀπόδειξις, οὐ
 πρὸς τὴν ἡμετέραν γνῶσιν καὶ συγκατάθεσιν ἀφορᾷ, ἀλλὰ πρὸς ἀλήθειαν
 20 καὶ ὡς ἔχει τὸ πρᾶγμα κατὰ φύσιν, καὶ ἡμῖν μὴ δοκῇ. ὁ γὰρ ἐπιστη- 20
 μονικὸς συλλογισμὸς τούτῳ μάλιστα τῶν λοιπῶν διενήνοχεν· ἐν μὲν γὰρ
 ταῖς ἄλλαις δεῖκνυται καὶ διὰ ψευδῶν τὸ ἀληθές, ὡς παρὰ τοῖς ῥήτοσι
 πολλὰίς, καὶ δι' ὑστέρων τὸ πρότερον, ὥσπερ οἱ διὰ σημείων συλλογισμοί, 25
 καὶ δι' ἀληθῶν μὲν οὐκ οἰκείων δέ, ὥσπερ εἴ τις ἰατρὸς τὰ περιφερῆ τῶν
 25 τραυμάτων θωπιεῖται ἀποδεικνύει, διότι τὸ σχῆμα πολυχωρητότερον τῶν
 λοιπῶν· γεωμέτρου γὰρ ἡ ἀπόδειξις, οὐκ ἰατροῦ. ταῦτα οὖν ἅπαντα παρα-
 τηρητέον ταῖς | μελλούσαις προτάσεσι τὴν ἀριβειαν τῆς ἀποδείξεως διασώσειν. 10
 Ἄμεσος οὖν πρότασις ἐστὶν ἣς μὴ ἐστὶν ἄλλη πρότερα καὶ ἣν οὐκ οἶόν
 τε ἀποδείξει. τοιαῦται δὲ εἰσὶ μὲν καὶ ἐκ τῶν καθόλου, εἰσὶ δὲ καὶ ἐκ 5
 30 τῶν αἰσθητῶν· ὅτι γὰρ τὸ τριβώνιον τοῦτο λευκόν, ἄμεσός ἐστι πρότασις,
 ἀλλ' οὐκ εἰσὶν αὐταὶ τῶν ἀποδείξεων ἀρχαί, ἀλλ' αἰ καθόλου μάλλον· τὴν
 δὲ αἰτίαν μαθησόμεθα ἐφεξῆς. τῆς δὲ ἀμέσου προτάσεως τῆς ἀποδεικτικῆς 10
 ἡ μὲν τοιαύτη τὴν φύσιν ἐστὶν ὥστε ἀνάγκη εἶναι τὸν μανθάνοντα ὁτιοῦν

2	πρότα(σεις) renovavit A	3	συνέναι A: ξυνέναι S	4	τῷ CS: τὸ AW	
	κατὰ τοῦτο renovavit A		ἐξαρτιμωσόμεθα W	5	προσδιορίσαμεν W	
6	καὶ οἰκείαι om. SW	7	μόνον pr. C, corr. C ¹	8	γὰρ ἀναλαμβάνόμενα W	
9	δι' om. C	καὶ om. Ss, pr. W	10	εἶεν om. A	12	αὐ εἰς ἄς? 15 τὸ
	tert. SW: om. AC	16	post πρότερα add. ὡς SW	τὸ (post δέ) S	17	καὶ alt.
	ex δὲ corr. W	18	γνωριμώτερα S	εἶναι SW	20	ἔχοι W
	add. τὸ ACS	21	τοῦτο W	διενήνοχε τῶν λοιπῶν C	22	ταῖς ἄλλαις AC
	ψευδὲς W	τάληθές Ws	ὥσπερ τοῖς S, pr. W	25	ἀποδεικνύει W	
	πολυχωρητάτων A	26	ἡ om. SW	27	ἀλήθειαν S	διασώζειν S, pr. W
29	μὲν om. AC	post καὶ prius add. αἰ Cs	30	αἰσθήσεων AC	32	τῆς
alt. om. AC	33	τοιαύτην Cs	ἀνάγκη W			

οἴκοθεν αὐτὴν κομίζειν καὶ εἰδέναι παρ' ἑαυτοῦ, ὥσπερ ἔχει τὰ ἀξιώματα· 10
 τὰς γὰρ κοινὰς ἐννοίας ἀνάγκη ἔκαστον ἔχειν φύσει καὶ ἄνευ τούτου οὐδὲν
 ἔστι μαθεῖν. ὁ γὰρ Θεόφραστος οὕτως ὀρίζειται τὸ ἀξιῶμα· ἀξιῶμά ἐστι 15
 ὁδὸς τις ἢ μὲν ἐν τοῖς ὁμογενέσιν, ἐὰν ἴσα ἀπὸ ἴσων, ἢ δὲ ἀπλῶς ἐν
 5 ἄπασιν, οἷον τὴν κατὰφασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν· ταῦτα γὰρ καθάπερ σύμφυτα
 καὶ κοινὰ πᾶσι. διὸ καὶ ἡ προσηγορία τοῦ ἀξιῶματος· ὁ γὰρ ἀπλῶς καὶ
 ἐπὶ πάντων ἢ ὅλως ἐπὶ τῶν ὁμογενῶν τίθεται, ταῦθ' ἀξιούμεν καὶ ἐπὶ 20
 τῶνδε. ἐν μὲν οὖν εἶδος τῆς ἀμέσου προτάσεως τοῦτο· ἕτερον δὲ θέσις,
 ἧτις ἀναπόδεικτος μὲν καὶ αὐτῇ, οὐ μέντοι παρ' ἑαυτοῦ δύναται φέρειν
 10 αὐτὴν ὁ μανθάνων, ἀλλὰ παρὰ τοῦ διδάσκοντος χρῆ λαβεῖν. θέσεως δὲ 25
 τὸ μὲν ὀρισμὸς καλεῖται, τὸ δὲ ὑπόθεσις. ὀρισμὸς μὲν οὖν ἐστὶ λόγος ὁ
 οὐκ εἶναι τὸ πρᾶγμα ἢ μὴ εἶναι λέγων. ἀλλ' ὅτι τοῦτ' ἐστὶν | αὐτῷ τὸ 11
 τί ἦν εἶναι, καίτοι ἔπεται μὲν αὐτοῖς καὶ εἶναι τὸ πρᾶγμα οὐ λέγουσι τὸν
 ὀρισμὸν· ἀλλ' οὐ τοῦτο λέγουσι προηγουμένως, ἀλλὰ τοῦτο μὲν ὑπάρχειν
 15 συμβεβηκῶς, προηγουμένως δὲ τί ἐστὶ λέγουσι· τοὺς γὰρ ὀρισμοὺς μόνον 5
 ἐνέεσθαι δεῖ. διὸ καὶ ἀπορήσεις ἂν τις, εἰ πρότασις ὅλως ὁ ὀρισμὸς·
 ἰσοδυναμεῖ γὰρ τῷ ὀνόματι καὶ ἡπὲρ φησὶν Ἀριστοτέλης· οὐ λαμβάνει τὸ
 εἶναι ἢ μὴ εἶναι. πῶς οὖν, εἰ μὴ πρότασις ἐστὶ, προσγένειτ' ἂν εἶδος τῆς
 ἀμέσου προτάσεως; ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐπισκεπτέον. ἔστω δ' οὖν τοῦτο ἕτερον 10
 20 εἶδος τῆς θέσεως. ἕτερον δὲ ἡ ὑπόθεσις. κοινὸν μὲν οὖν ἀπάσης ὑπο-
 θέσεως τὸ μὴ ἐκ τῆς φυσικῆς ἐννοίας ἠρτῆσθαι ἀλλὰ τίθεσθαι παρὰ
 τοῦ τεχνίτου καὶ πρότασιν εἶναι. φανερόν μὲν γὰρ (τὸ) τοῦτο εἶναι ἢ μὴ 15
 εἶναι πάντως, οἷον κίνησιν εἶναι (ἢ μὴ εἶναι), ἐκ τοῦ μὴ ὄντος μηδὲν εἶναι, ἀπὸ
 παντὸς ἄγεσθαι σημείου ἐπὶ πᾶν σημεῖον εὐθεῖαν· ἀλλ' ὅσαι μὲν γνώριμοι
 25 τούτων εἰσὶ καὶ ὅσας ἄμα τῷ πυθέσθαι προσιέται ὁ μανθάνων. ὑποθέσεις αὗται
 καλοῦνται· ὅσαι δ' οὐ σαφεῖς καὶ οὐ γνώριμοι, αὗται αἰτήματα λέγονται. 20
 οἷόν ἐστιν ἐν γεωμετρῷ τὰς ἀπ' ἐλαττόνων ἢ οὐστὶν ὀρθῶν ἐκβαλλομένας
 συμπίπτειν. ἀπλῶς μὲν οὖν αἰ τοιαῦτα ὑποθέσεις τε καὶ αἰτήματα. ἦδη
 δὲ λέγονται τινες ὑποθέσεις καὶ τινὰ αἰτήματα οὔτε ἄμεσα οὔτε ἀναπό- 25
 30 δεκτα, ἀλλὰ δεόμενα (μὲν) ἀποδείξεως λαμβανόμενα δὲ χωρὶς ἀποδείξεως
 ἐν τοῖς λόγοις. καὶ εἰσὶν οὐκ ἀπλῶς ὑποθέσεις ταῦτα οὔτε αἰτήματα. ἀλλὰ
 πρὸς ἐκεῖνον μόνον τὸν διδόντα καὶ συγχωροῦντα· ἀλλ' αἴ γε ἀποδείξει 12
 οὐκ ἐκ τῶν τοιούτων ἀλλ' ἐκ τῶν προτέρων ὀρισμῶν.

Τί μὲν οὖν ἐστὶν ἄμεσα πρότασις καὶ τί ἀποδεικτικὴ καὶ τί ὑπόθεσις

1 αὐτὸν C	τὸ ἀξιῶμα AC	3 Θεόφραστος]	Wimmeri fr. LXXI	4 ἐν prius
om. C	(οἷον) ἐὰν conicio cf. p. 18,30 23,9	5 γὰρ]	δὲ A	σύμφυτα C
8 τοῦτο] τότε A	9 αὐτῇ AC	10 λαμβάνειν SW	11. 12 ἐστὶν ὁ λόγος οὐκ ὁ A	
11 ὁ om. C	12 οὐχί s	μὴ om. SW	14 ἀλλά—15 προηγουμένως om. W	
ὑπάρχειν A: ὑπάρχει Cs: ἐστὶ S	15 συμβεβηκῶς A	μόνους C	16 ἐνέεσθαι	
corr. W: ἐνέειναι pr. Ws: ἐνέεισθαι ACS	ὅλως A	17 εἴπερ S	18 post ἢ	
add. τὸ S	προσγένειτ' AC, corr. W: καὶ γένοιτ' S, pr. W	19 τοῦτο alt. om. A		
post ἕτερον add. μὲν SWs	20 post ἀπάσης add. τῆς AWS	22 φανερόν C: φα		
verbum ASWs	μὲν γὰρ induct W	τὸ addidi	23 κίνησις W	ἢ μὴ εἶναι
addidi	25 ἄς SW	ὁ ἀκούων SW	27 δεῖν CS	28 οὖν om. C
post καὶ induct τινὰ W	30 μὲν addidi	34 ante ἀποδ. add. θέσις, S, del. W		

καὶ θέσις καὶ τί αἴτημα, ἐκ τούτων ἐστὶ φανερόν. ἃ δὲ εἵπομεν δεῖν 12
 προσεῖναι ταῖς ἀρχαῖς τῆς ἀποδείξεως, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἀναλαβόντες ἐπι-
 σκεψόμεθα, εἰ καλῶς εἵπομεν. φασὲν τοίνυν ὅτι πρῶτον μὲν εἰκότως
 εἰρήκαμεν γνωριμωτέρας εἶναι τὰς προτάσεις ἐν ταῖς ἀποδείξεσι τοῦ συμ-
 5 περάσματος, εἴπερ δεῖ πιστεύειν τε καὶ εἰδέναι τὸ συμπέρασμα δι' ἐκείνας. 10
 ἀεὶ γὰρ οἷς ἂν ὑπάρχη ταῦτόν, θατέρον δὲ διὰ θάτερον, ἐκεῖνο μᾶλλον
 ὑπάρχει δι' ἃ καὶ τῷ λοιπῷ ταῦτο τοῦτο συμβέβηκεν· ὥστ' εἴπερ τῷ
 συμπεράσματι διὰ τὰς προτάσεις ὑπάρχει τὸ πιστεύεσθαι καὶ γνωσκεισθαι, 15
 ταῖς προτάσεσιν ἂν μᾶλλον ὑπάρχοι· καὶ γὰρ εἰ τὸν παιδαγωγὸν φιλοῦμεν
 10 διὰ τὸν παῖδα, τὸν παῖδα φιλοῦμεν ἂν μᾶλλον. ὥστ' ἐξ ἀνάγκης γνωρι-
 μωτέρας αἱ προτάσεις. πολλὰκίς μὲν οὖν καὶ ἅπασαι δι' ὧν ὁ συλλογισμὸς,
 πολλὰκίς δ' οὐχ ἅπασαι μὲν ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης ἔναι· ἐνίας γὰρ οὐ σφόδρα 20
 γνωρίμους οὕσας δι' ἑτέρων ἀποδείξαντες οὕτω γράψομεθα. εἰ δὲ δεῖ τὰς
 προτάσεις εἰδέναι μᾶλλον τοῦ συμπεράσματος, οὕτω θάτερον ἀναγκαῖον, ἢ
 15 καὶ ταύτας εἰδέναι δι' ἀποδείξεως ἢ βέλτιον διακείσθαι περὶ αὐτὰς τῆς
 ἀποδείξεως· οὕτω γὰρ ἔχομεν περὶ τὰ ἀξιώματα. οὐ μόνον δὲ τῆς ἐπι- 25
 φορᾶς εἶναι δεῖ πιστότερα τὰ λαμβανόμενα ἀλλὰ καὶ τῶν ἑαυτοῖς ἐναντίων·
 εἰ γὰρ μῆδὲν μᾶλλον τούτοις ἢ ἐκείνοις πιστεύοι, οὐ τῷ | συμπεράσματι 13
 μᾶλλον πιστεύοι τοῦ ἐναντίου, ὥστε ἡγοῦτ' ἂν αὐτὸ δυνατόν εἶναι καὶ
 20 ἄλλως ἔχειν καὶ οὐκ ἂν ἀμετάπτωτος εἴη τοῦ συναχθέντος ἢ ἐπιστήμη.

3. Τῷ δὲ παρ' ἡμῶν καλῶς λεγομένῃ οὐ καλῶς τινες γράψομενοι 5
 ἀναρρεῖν ἐπιχειροῦσιν ἀπόδειξιν. ἡμεῖς μὲν γὰρ οἴομεθα δεῖν, εἴπερ ἔστιν
 ἀπόδειξις, τὰς προτάσεις ἐπιστητὰς εἶναι μᾶλλον τοῦ συμπεράσματος· οἱ δὲ
 25 τοῦτο μὲν συγχωροῦσιν, οὐδὲν δὲ ἐπιστητὸν εἶναι τιθέμενοι ὃ μὴ δι' ἀπο-
 δείξεως γίνεται, οὐκ ἐπιστήσεσθαι ἡμᾶς μᾶλλον φασὶ τὰς προτάσεις, εἰ μὴ 10
 καὶ αὐτὰς δι' ἀποδείξεως πιστωσόμεθα. ὥστ' εἰ μὲν ἀεὶ τὴν λαμβανο-
 μένην πρότασιν εἰς δεξιὴν τινος πάλιν αὐτὴν δι' ἑτέρας ἀποδείκνυμεν, εἰς
 ἄπειρον ποιησόμεθα τὴν ἀναγωγὴν· ἀδύνατον δὲ τὰ ἄπειρα διελθεῖν. εἰ 15
 δὲ στησόμεθα πού καὶ ἀπαυδήσομεν, ἀγνωστα εἶναι συμβήσεται, εἴπερ οὐκ
 30 ἔστιν αὐτὰ γνῶναι δι' ἀποδείξεως· ἀγνώστων δὲ οὐσῶν τῶν ἀρχῶν
 πῶς ἂν γένοιτο ἐξ αὐτῶν τι γνωστόν; ὧν γὰρ οὐκ ἔστι τὰ πρῶτα
 εἰδέναι καὶ τὰς ἀρχάς, οὐκ ἔστιν οὐδὲ τὰ ἐκ τούτων ἐπίστασθαι, 20
 εἰ μὴ τάχα ἐξ ὑποθέσεως. εἰ ἐκεῖνά ἐστι. τοῦτο μὲν οὖν ὀρθῶς

1 ἢ (ante θέσις) A	θέσις] ὑπό superscr. S ²	τί om. C	αἰτήματα SW
δεῖ W, pr. S	2. 3 ἐπισκεψόμεθα A	3 ὅτι om. AC	εἰκότως om. AC
6 αἰεὶ A	ἂν ὑπάρχη SW; ἐνυπάρχει AC	διὰ om. SW	7 ταῦτόν SW
8 τὸ SW; καὶ AC	πιστεύεσθαι S	9 εἰ γὰρ W	φιλοῦμεν SW
μᾶλλον C; inv. ord. SW	11 αἱ πρότεροι AC	οὖν om. s	12 δὲ καὶ
οὐχ W	15 κείσθαι AC	17 πιστότερα εἶναι δεῖ As	αὐτοῖς A; ἐν αὐτοῖς C
18 ἢ superscr. A	πιστεύω AC	19 πιστεύσω AC; πιστεύοι S	αὐτῷ W
21 ἡμῶν ci. fort. recte Spengel	22 γὰρ om. W	24 post μὲν add.	
οὐ AC	25 οὐκ W; οὕτ' A; οὕτε CS (superscr. δὲ S ²)	26 αἰεὶ SW	27 ἀπο-
δεικνύομεν SW	28 ἀγωγὴν SW	29 ἀπαντήσομεν s	30 αὐτὰ - 31 οὐκ ἔστι
om. W	33 γὰρ om. ei C	οὖν W; om. ACS	

λέγουσιν ἀμύχανον γὰρ τὰ ὕστερα γινώσκειν μὴ τὰ πρῶτα ἐπισταμένους. 13
 ἀλλ' οὐκ ὀρθῶς τίθενται τὸ ἐπίστασθαι τοῦτο εἶναι μόνον τὸ δι' ἀποδεί-
 ξεῶς τι γινώσκειν (ἔστι γὰρ ἐπίστασθαι πολλὰ καὶ ἀναπόδεικτα ἔχοντας, 25
 ὁμοίᾳ τε ἀμαρτάνουσι τοῖς πάντα ἀναπόδεικτα λέγουσιν οἱ πάντα ἀποδεικτὰ
 5 εἶναι τιθέμενοι), ἀλλ' ὡσπερ ἐστὶν ἀναργῆς τὸ πολλὰ τῆς δι' ἐτέρων πίστεως
 προσδεῖσθαι, | οὕτως οὐδὲν ἤττον ἀναργῆς τὸ πολλὰ εἶναι γνώριμα δι' ἑαυ- 14
 τῶν, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἐπιστητὰ τῶν δι' ἄλλων γνωσκόμενων, αἶ τε ἀρχαί
 τῆς ἀποδείξεως οὐκ ἂν εἶεν ἀήπουθεν ἀποδείξεις ἀλλὰ προτάσεις αὐτόθεν 5
 ἀναργεῖς τε καὶ ἄμεσαι ὧν τε ἀρχὴ πάλιν ὁ νοῦς, ᾧ τοὺς ὅρους θηρεῦ-
 10 ομεν ἐξ ὧν σύγκειται τὰ ἀξιώματα. ταῦτα γὰρ ἀμείνω λέγειν ἢ συγχωρεῖν
 μὲν αὐτοῖς ἐπιστητὰ εἶναι τὰ δι' ἀποδείξεως γνωσκόμενα, φεύγοντας δὲ
 τὴν εἰς ἄπειρον ἀναγωγὴν τὴν κύκλω δεῖξιν παράγειν. τοῦτο δ' ἐστὶ 10
 κακῶ τὸ κακὸν ἰᾶσθαι καὶ σώζειν ἐπιχειροῦντας ἀπόδειξιν μηδὲν ἤττον
 ἀναρεῖν αὐτὴν τῶν τοῦτο προτιθεμένων. εἰ γὰρ ἐκ προτέρων δεῖ τὴν
 15 ἀπόδειξιν εἶναι καὶ γνωριμωτέρων, ἀδύνατον δὲ τῶν αὐτῶν τὰ αὐτὰ ἅμα 15
 πρότερα τε εἶναι καὶ ὕστερα, ἀδύνατον διὰ τῆς κύκλω δεξιῶς τι γινώσκειν,
 εἴπερ ἡ κύκλω δεξιῆς ἐστίν, ὅταν οἷς χρησόμεθα πρὸς τὴν ἄλλων δεῖξιν,
 ταῦτα πάλιν διὰ τῶν δεξιθέντων ἀποδεικνύομεν. ἴσως μὲν οὖν καὶ πρότερα
 καὶ ὕστερα τὰ αὐτὰ τῶν αὐτῶν δυνατὸν λέγειν, ἀλλ' οὐχ ἅμα—ἀλλὰ καθ' 20
 20 ἕτερον καὶ ἕτερον τρόπον, οἷον τὰ μὲν πρὸς ἡμᾶς τὰ δὲ πρὸς τὴν φύσιν.
 ἀλλ' ἢ γε ἀπόδειξις αἰετὸν ἕτερον τρόπον τῶν προτέρων παραλαμβάνει· εἰ
 δ' ἐκ τῶν πρὸς ἡμᾶς προτέρων, λέγεται μὲν ἂν ἴσως ἀπόδειξις, ἀλλ' οὐχ 25
 ἀπλῶς ἀλλὰ πρὸς ἡμᾶς. οὐ μόνον δὲ τοῦτο ἔχει τὸ ἄσπον ἢ κύκλω
 δεῖξις, ἀλλὰ καὶ εἰς γελοῖόν τι περιίσταται· συμβαίνει γὰρ λέγειν αὐτοῦς
 25 ὅτι τὸ Α ἐστίν. εἰ τὸ Α ἐστίν. εἰ γὰρ διὰ μὲν τοῦ Α τὸ Β δεικνύουσι,
 διὰ δὲ τοῦ Β τὸ Γ, διὰ δὲ τοῦ Γ αὐθις | τὸ Α, δῆλον ὡς δεικνύουσι τὸ 15
 Α διὰ τοῦ Α· ἐξ οὗ γὰρ ἀρχονται, εἰς ἐκεῖνο καὶ τελευτῶσιν· οὕτω δὲ
 ἅπαντα δεῖξαι βράδιον. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλαι μοχθηροὶ παρέρπονται, ἅς
 30 δεδείκαμεν ἐν τοῖς περὶ συλλογισμοῦ καὶ πάλιν λέγειν οὐκ ἀναγκαῖον. ταῦτα 5
 30 μὲν οὖν ἐπὶ πλεόντων ἰκανῶν ἐμηκύνουμεν ἔξωθεν ὄντα τῶν περὶ ἀπο-
 δεξιῶς λόγων. ἐπανώομεν δὲ ὅθεν ἐξέβημεν.

4. Ἐλέγομεν τοίνυν ὅτι καὶ ἀληθεῖς εἶναι δεῖ τὰς ἐπιστημονικὰς προ-
 τάσεις, καὶ οὐχ ἀπλῶς ἀληθεῖς ἀλλ' ἀδυνάτους ἐτέρως ἔχειν, ὅπερ οὐδὲν 10

1 γὰρ om. A	τὰ prius] τ corr. nescio unde A	πρότερα Cs	2 τὸ prius AC:
πρὸς τὸ SW	4 ἀποδεικτικά AC	5 τῆς δι'—6 πολλά mrg. W	πίστ δείξεως A
6. 7 αὐτῶν ἄλλα S	8 οὐκ renovavit A	9 τε alt. ACSW: ὁ ἢ s	ἀρχὴ SW:
ἀρχει ACs	9. 10 θηρώμεν, supra scriptum εὐὸ A	10 ἀμείνον s	12 εἰς
om. A	προσάγειν AC	14. 15 καὶ γνωριμωτέρων τὴν ἀπόδειξιν εἶναι s	
15 ταῦτα W: post δὲ s	16 εἶναι πρότερα om. ἅμα et te A: ἅμα τε εἶναι πρότερα s		
18 ἀποδεικνύομεν A: ἀποδεικνύομεν W	18. 19 post utrumque καὶ add. τὰ AC		
19 ἀλλὰ AC: ἀλλ' αὐ Ss: ἀλλὰ αὐ W	21 αἰεὶ S	21. 22 ἢ δ' W	22 μὲν ἂν
om. W: ἂν om. S: μὲν om. s	23 τὸ om. SW	25 τὸ a prius CSW: τὸ δὲ A	
29 ἐν τοῖς περὶ συλλ.] Anal. Pr. II 5—7	λογισμοῦ pr. W	31 δὲ AC: τοίνυν SW	
32 καὶ induxit W	33 ἀδυνάτους scripsi cf. p. 15, 22: ἀδυνάτως SW: ἀδύνατον ACs		

ἄλλο ἐστὶν ἢ τὸ δεῖν αὐτὰς ἀναγκαίαις εἶναι. καὶ τοῦτο μὲν ὀρθῶς ἐλέγμεν· 15
 ἐπειδὴ γὰρ καὶ τὸ δεικνύμενον ἀναγκαῖον (τοιούτου γὰρ ἐν ταῖς ἀποδεικτικαῖς
 ἐπιστήμαις τὸ ἀδύνατον ἄλλως ἔχειν· καὶ ὅτι τοιούτων ἐστίν, οὐκ ἄλλοθεν 15
 αὐτὸ γινώσκουμεν ἢ τῷ τὴν ἀπόδειξιν ἔχειν καὶ τὸν ἐπιστημονικὸν συλ-
 5 λογισμὸν), ἀνάγκη καὶ τὰς προτάσεις ἀναγκαίαις εἶναι δι' ὧν τοῦτο συμ-
 περαινόμεθα. ὥστ' ἐφεξῆς ἂν εἴη λαβεῖν τὰ προβλήματα ὅποιά ἐστί τὰ
 ἐν ταῖς ἀποδείξεσι, καὶ τίνα τρόπον τῶν πρὸς αὐτὰ προτάσεων εὐπορήσομεν. 20
 ἀρχὴ δὲ ὁ περὶ τῶν προτάσεων λόγος· ἐκ τούτων γὰρ ὁ συλλογισμὸς.
 ἐπειδὴ τοίνυν ἅπανα πρότασις ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου τινός,
 10 γνωστότερον ὅτι τὸν κατηγορούμενον ἐν ταῖς ἀποδεικτικαῖς προτάσεσιν οὐχ 25
 ἀπλῶς δεῖ τοῦ ὑποκειμένου κατηγορεῖσθαι ἀλλὰ καθ' αὐτό. τί τοίνυν
 ἐστὶ τὸ καθ' αὐτό, λέγωμεν ἤδη, πρότερον εἰπόντες τί τὸ | κατὰ παντός, 16
 ἐπειδὴ ταῦτο ἀδύνατον σαφὲς ἄνευ ἐκείνου γενέσθαι.

Κατὰ παντός μὲν οὖν τοῦτο λέγω ὃ ἂν ἢ μὴ ἐπὶ τινὸς μὲν τινὸς δὲ 5
 15 μὴ, μὴδὲ ποτὲ μὲν ποτὲ δὲ μὴ. οὗτος δὲ ἕτερος τρόπος τοῦ κατὰ παντός 5
 ἐστίν ἢ ὅν ἐν τοῖς περὶ συλλογισμοῦ παραδεδωκασιν· ἐκεῖ γὰρ ἦν κατὰ
 παντός, εἰ καὶ πρὸς τινα χρόνον ἅπασιν ὑπῆρχεν· ἐνταῦθα δὲ καὶ τοῦτο
 φουλακτέον, οἷον κατὰ παντός ἀνθρώπου τὸ ζῆν· καθ' οὗ γὰρ ὁ ἄνθρωπος 10
 ἀληθῆς, καὶ τὸ ζῆν, καὶ εἰ νῦν θάτερον ἀληθές, καὶ θάτερον. ὁ γὰρ δὲ
 20 ὅτι τοιούτων ἐστὶ τὸ κατὰ παντός· καὶ γὰρ οἱ τὰς ἐνστάσεις πρὸς αὐτὸ
 φέροντες οἴονται τὸ κατὰ παντός ἀναιρεῖν, εἰ μόνον εἴη τι μὴ ὑπάρχον
 (ἢ εἰ ποτὲ εἴη μὴ ὑπάρχον). τὸ μὲν οὖν κατὰ παντός τοιούτων ἐστὶ. 15

Καθ' αὐτό δὲ λέγεται κατηγορεῖσθαι ὅσα κατὰ παντός κατηγορούμενα
 ἐν τῷ τί ἐστὶ τοῦ ὑποκειμένου κατηγορεῖται, οἷον ἀνθρώπου τὸ ζῆν καὶ 25
 25 πλατάνου τὸ φυτὸν καὶ τριγώνου γραμμὴ· τρίγωνον γὰρ τὸ ὑπὸ τριῶν 20
 εὐθειῶν περιεχόμενον. οὐ πᾶν γὰρ τὸ κατὰ παντός καὶ καθ' αὐτό· κατὰ
 παντός μὲν γὰρ κύκνου τὸ λευκόν· ἀεὶ τε γὰρ ὑπάρχει καὶ παντὶ κύκνῳ·
 ἀλλ' οὐκ ἐν τῷ ὀρισμῷ κατηγορεῖται. εἷς μὲν δὴ τοῦ καθ' αὐτό κατηγο-
 30 ρουμένου τρόπος οὗτός ἐστιν, ὃς καὶ μάλιστα ἐν ταῖς ἀποδείξεσι παραλαμ- 25
 30 βάνεται. ἕτερος δὲ * * * * ὅσων δὴ συμβεβηκότων τισὶ τὸν λόγον ἀποδι-
 δόντες τὰ ὑποκείμενα αὐτοῖς συνεφελέμεθα ἐν τῷ λόγῳ, ταῦτα καθ' αὐτὰ
 ὑπάρχειν τούτοις λέγεται τοῖς ὑποκειμένοις, ἃ παραλαμβάνομεν ἐν τῷ |
 λόγῳ τῷ τὸ τί ἐστὶν αὐτῶν ὀγλοῦντι. οἷον σιμότης καθ' αὐτό ὑπάρχει 17

2 ἐπεὶ C γὰρ prius om. S 3 ἐπιστήμαις om. SW 4. 5 τοὺς ἐπιστημονικοὺς
 συλλογισμοὺς S 5 ἀνάγκη initio paginae iterat S δι' ἄς SW 10 τὸ e ci.
 Sp. s ἀποδεικτικαῖς] κτικαῖς in ras. C¹ 12 λέγωμεν ci. Spengel: λέγομεν libri s
 cf. p. 29,5 post παντός add. κατηγορεῖσθαι C 13 ἐπειδὴ—14 παντός om. W
 ἐκείνου ἄνευ S 14 τοῦτο λέγω] το λεγ. in ras. C¹ 15 τοῦ κατὰ παντός τρόπος S
 16 ἐν τοῖς περὶ συλλ.] Anal. Pr. I 1 p. 24^b29 ἀποδεδωκασιν A 19 ἀληθές (ante
 καὶ τὸ) ACS 21 ὑπάρχειν SW 22 ἢ—ὑπάρχον as: om. ACSW 26 καὶ om. A
 26. 27 κατὰ παντός— p. 12,8 αὐτῷ φύσεως om. S, in quo excidit folium 27 γὰρ alt.
 W: om. ACs ὑπάρχον s 28 ὀρισμῷ ACW: τί ἐστὶ s δὴ om. W
 29 ὃς om. W ἐν om. W 30 lacunam indicavi 32 τούτοις om. C
 33 τὸ A: om. CWs

ῥινί· ὀριζόμενοι γὰρ τὴν σιμότητα ῥινὸς κοιλότητα λέγομεν. καὶ τὸ εὐθὺ 17
 γραμμῆ· τί γὰρ ἐστὶν εὐθὺ; τὸ κατὰ γραμμὴν ἐξ ἴσου κειμένῃν τοῖς ἐφ'
 ἑαυτῆς σημεῖοις. καὶ τὸ περιττὸν ἀριθμῷ· τί γὰρ ἐστὶ περιττὸν; ἀριθμὸς 5
 εἰς ἄνισα διαιρούμενος. οὕτως ὑπάρχουσι καὶ αἱ ἀρεταὶ τῇ ψυχῇ· ἐκάστην
 5 γὰρ αὐτῶν ὀριζόμενος συμπαραλήψῃ μέρη τινὰ τῆς ψυχῆς ἢ δυνάμεις.
 τρίτος δὲ τῶν κατ' αὐτὰ ὑπαρχόντων τρόπος ὁ τῶν συμβεβηκότων ἐστίν. 10
 ὅταν μὴ ἄλλοις πρώτοις ὑπάρχῃ, οἷον τῇ ἐπιφανείᾳ τὸ κερῶσθαι.
 τὰ μὲν οὖν κατηγορούμενα κατὰ τοὺς τρεῖς μόνους τούτους τρόπους κατ'
 αὐτὰ ὑπάρχειν φαμέν. λέγεται δὲ καὶ τέταρτος ἄλλος τις τρόπος κατ' 15
 10 αὐτὰ, οὐκ ἐστὶ τῷ ἑτέρου κατηγορεῖσθαι ἀλλ' ἀπλῶς, ὅτι μὴ δι' ἄλλο ἐστὶ
 μὴδὲ ἐν ἄλλῳ· τοιαῦτα γὰρ τὰ ἄτομα τῆς οὐσίας. ὅσα οὖν οὕτως ὁ Καλλίας
 λέγεται, καὶ αἰτία τινα κατ' αὐτά. ὅσα μὴ κατὰ συμβεβηκός τινων μὴδὲ 20
 κατὰ σύμπτωμα αἰτία, οἷον εἰ βαδίζοντος ἤστραψεν· οὐ γὰρ διότι βαδίζει,
 ἤστραψεν, ἀλλὰ συνέβη· καὶ εἰ τὰς ἀμπέλους ὀρύττων τις θησαυρὸν εὗρεν·
 15 οὐ γὰρ διὰ τὸ χρυσίον ὄρυτταν, ἀλλὰ συνέβη. εἰ δὲ σφάττοντος ἀπέθανεν,
 οὐκ ἐστὶ τοῦτο λέγομεν ὅτι συνέβη· κατ' αὐτὸ γὰρ αἴτιον τοῦ θανάτου. ταῦτα 25
 μὲν οὖν τοῦ πλήρους ἕνεκα παρεμβέβληται τὰ σημαίνοντα τοῦ κατ' αὐτό.
 αἱ δὲ πρότεροι οὗα τρόποι δῆλον ὡς ἐκ τῶν ἐξ ἀνάγκης ὑπαρχόντων εἰσὶν·
 οὐ γὰρ ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν ἢ τὰ ἐν τῷ ὅρισμῳ κατὰ | πάντων τῶν 18
 20 ὑποκειμένων ἐν τῷ τί ἐστὶ λεγόμενα, ἢ πάλιν ἂν ἐν τῷ ὅρισμῳ τοῦ συμβεβη-
 κότητος λαμβάνηται τὸ ὑποκείμενον. ὅτι μὲν οὖν τὰ ἐν τῷ ὅρισμῳ ἐξ ἀνάγκης
 συνυπάρχει, φανερὸν καὶ ἄνευ λόγου· ὅτι δὲ καὶ τῶν συμβεβηκότων ὅσα οὐ 5
 δυνατὸν ὀρίσασθαι χωρὶς τῆς τοῦ ὑποκειμένου οὐσίας, καὶ ταῦτα ἀναγκαῖα,
 δῆλον ἂν γένοιτο περὶ τούτων διαπορήσασαι πρότερον. ἕκαστον τῶν τῶν
 25 τοιοῦτων οὐ πέφυκεν ἅπαντι προσεῖναι τῷ δεκτικῷ· οὐ γὰρ ἀπάσῃ ῥινὶ σιμότης, 10
 οὔτε τὸ ἄρτιον ἀριθμῷ, ὥστε καὶ εἴποι τις ἂν μὴ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν τῇ ῥινὶ
 τὸ σιμὸν ἢ τὸ ἄρτιον τῷ ἀριθμῷ. καὶ ἔστιν ἀληθὲς τὸ λεγόμενον, εἰ χωρὶς
 ἕκαστόν τις τὸ τοιοῦτον λαμβάνει. εἰ μέντοι γε ἐνοήσεις, ὅτι καὶ ἀντι-
 κείμενα ἐκάστῳ τῶν τοιοῦτων ἐστίν, ἀρτίῳ μὲν τὸ περιττὸν, σιμότητι δὲ ἡ 15
 30 γρῦπότης, ἄλλῳ δὲ ἄλλο, γινώσεται ὅτι πάντως ἐξ ἀνάγκης τὸ ἕτερον τούτων
 τοῦ ὑποκειμένου κατηγορεῖται· πᾶς γὰρ ἀριθμὸς ἢ ἄρτιος ἢ περιττός, καὶ
 πᾶσα γραμμὴ ἢ καμπύλη ἐστὶν ἢ εὐθεῖα. ἡ γὰρ ἀπόφασις ἐπὶ τῶν τοιού- 20

2. 3 κειμένην—ἑαυτῆς scripsi e Philop. f. 15r: κείμενον—ἑαυτοῖς libri s 6 αὐτὰ
 W: αὐτό A: αὐτό (sed καθ') C τῶπων A 8 κατὰ τουτουσὶ μόνους τρόπους W
 9 αὐτό s δὲ C: δὴ AW τις ἄλλος s τρόπος om. W: post 10 αὐτό
 collocat C post τρόπος add. τοῦ s 10 μὴ ex μὲν, ut videtur, corr. et in
 marg. A 11 οὕτως om. W: οὕτος C post Καλλίας add. καθ' αὐτό s
 13 σύμπτωμα ex συμπτώματα corr. et in marg. A αἰτιον A post βαδίζοντος
 add. τινος W 15 post συνέβη add. φαμέν τούτω W 17 μὲν om. s ἕνεκεν
 παραβέβληται καὶ τοῦ W 18 ἐκ om. W 21 λαμβάνηται] ηται in ras. C¹
 ad ὑποκείμενον, extremum folii verbum, ζῆται τὰ λείποντα ἐ φανερόν καὶ ἄνευ λόγου
 ὅτι inducta marg. A 23 χωρὶς τῆς ὑποκειμένης W 24 περὶ τούτων om. W:
 post διαπορήσασαι collocat C 26 post ἄρτιον add. τῷ C εἴποι] εἰ superscr. A
 28 τὸ initio versus repetit C 28. 29 ἀντικείμενον W 29 ἄρτιον W
 30 ἄλλο δὲ ἄλλο s

των θατέρου θάτερον τιθησιν. ὅταν λέγῃται κατὰ τοῦ γένους τοῦ δευτεροῦ 18
 ἀριθμὸς γὰρ ὁ μὴ περιττός εὐθὺς ἄρτιος, καὶ ὅς ἢ μήτε ὀρθὴ μήτε γροπὴ
 σιμὴ πάντως ἐστίν· ἐπ' ἐνίων γὰρ ἐν πλείοσιν ἢ ἀντιθέσεις, ἐφ' ὅσων ἢ
 ὑπερβολὴ καὶ ἢ ἄλλειψις θεωρεῖται, ἐπεὶ καὶ μεσότης ἐν τοῖς τοιοῦτοις, 25
 5 ὡστ' εἴπερ ἐπὶ παντός ἢ κατὰφασις ἢ ἢ ἀπόφασις, ἢ δὲ ἀπόφασις τῶν
 τοιοῦτων συμβεβηκότων (τι) τίθησι κατὰ τῶν δευτερικῶν, ὁἷλον ὡς θάτερον
 ἂν ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχοι παντὶ τῷ λαμβανομένῳ τῆς ὑποκειμένης αὐτῷ 30
 φύσεως. τὸ μὲν οὖν κατὰ παντός καὶ καθ' αὐτὸ διορισθῶ τοῦτον τὸν
 τρόπον. |

10 Καθόλου δὲ λέγω ὃ ἂν κατὰ παντός τε ὑπάρχη καὶ καθ' αὐτὸ καὶ 19
 ἢ αὐτό. οὐτ' οὖν, εἴ τι καθ' αὐτό, εὐθὺς καὶ καθόλου· ὁ γὰρ δευτέρος
 τρόπος τῶν καθ' αὐτὸ καὶ οἱ μετὰ τοῦτον ἐξῆς οὐ καθόλου· οὐτ'
 εἰ ἔχουσι τὸ κατὰ παντός, εὐθὺς καὶ καθόλου· τὸ γὰρ λευκὸν κατὰ κύκνου 5
 παντός καὶ τὸ μέλαν κατὰ κόρακος, οὐ μὴν καθόλου, ὅτι οὐ καθ' αὐτό.
 15 δεῖ τοίνυν ἄρῳ συνδραμεῖν ἐπὶ τῶν καθόλου, τὸ (κατὰ παντός καὶ τὸ)
 καθ' αὐτό τε καὶ ἢ αὐτό. ταῦτα δὲ ὡς τὰ αὐτὰ λέγομεν νῦν· ἐφ' οἷς 10
 γὰρ θάτερον, καὶ θάτερον ἐφαρμόζεται. οἷον τῇ γραμμῇ ὑπάρχει καθ' αὐτό
 τὸ μήκος· ἐν γὰρ τῷ τί ἐστὶ καταγρορεῖται· καὶ οὐ μόνον γε καθ' αὐτό
 ἀλλὰ καὶ ἢ αὐτό. καὶ τὸ εὐθὺ πάλιν ὑπάρχει τῇ γραμμῇ καθ' αὐτό καὶ
 20 ἢ αὐτό· οὐ γὰρ ἔστιν ὀρίσασθαι τὸ εὐθὺ ὄλα γτῆς γραμμῆς. ἀρ' οὖν 15
 ἅπαντα καθόλου καταγρορεῖται ὅσα ἐν τῷ ὀρισμῷ τινος παραλαμβάνεται;
 ταῦτα ὃ' ἐστὶ τὰ γένη καὶ αἱ διαφοραί· ὑπάρχει γὰρ αὐτοῖς καὶ τὸ κατὰ
 παντός εἶναι καὶ τὸ καθ' αὐτό. ἢ δεῖ καὶ τρίτης προσθήκης εἰς τὸ ἀριβῶς
 ὀρίσασθαι τὸ καθόλου· δεῖ γὰρ τὸ καθόλου πρὸς τῷ παντὶ ὑπάρχειν καὶ 20
 25 καθ' αὐτό ὑπάρχειν, ἔτι καὶ πρώτῳ ἐκεῖνῳ ὑπάρχειν καὶ μηδενὶ ἄλλῳ
 προτέρῳ, οἷον τὸ δύο ὀρθὰς ἔχειν τῷ τριγώνῳ· παντὶ τε γὰρ ὑπάρχει καὶ
 καθ' αὐτό (ἐκ γὰρ τῆς οὐσίας) καὶ πρώτῳ γε τῷ τριγώνῳ· οὐδενὶ γὰρ 25
 ἄλλῳ πρὸ τοῦ τριγώνου. οὐτ' οὖν σχήματι καθόλου τὸ δύο ὀρθὰς ἔχειν
 ὑπάρχει· οὐ γὰρ ἅπαντι καὶ τῷ τυγόντι· οὐ γὰρ τῷ τετραγώνῳ καὶ τῷ
 30 πολυγώνῳ· οὐτε μὴν αὐθις τῷ σκαληνῷ· παντὶ μὲν γὰρ τούτῳ καὶ τῷ
 τυγόντι, οὐ | πρώτῳ δέ· τῷ τριγώνῳ γὰρ πρὸ αὐτοῦ. ὃ τοίνυν τῷ τυγόντι 20

I post τίθησιν add. γένος φησὶ (φασὶ A) τὸ ὑποκειμένον (e marg. videlicet illata) AW, γένος C
 ὅταν—δευτεροῦ om. C post κατὰ τοῦ add. ὑποκειμένου As 3 ἢ alt. om. s
 4 ἢ om. C 5 ἢ κ. ἢ ἄ. s ante τῶν add. ἐπὶ s 6 τι addidi
 μετὰ A 7 ἂν W: om. ACs ὑπάρχοι A: ὑπάρχει CWs αὐτῷ s: αὐτῇ AC:
 αὐτῆς W 8 τὸ μὲν οὖν] hinc iterum S 10 ἂν om. C τε om. As ὑπάρχει
 S, corr. A: ὑπάρχοι pr. A: ὑπάρχει CW 11 ὃ δὲ W δευτέρος ACS: τρίτος Ws
 12 τούτων W οὐτ' s: οὐ γὰρ ACSW 14 ante κόρακος add. τοῦ C
 15 τὸ ASW: καὶ C κατὰ—τὸ addidi 16 ἐφ' οὐ SW 17 ἐφαρμόσει SW
 αὐτῷ] τὸ superscr. A 19 καὶ τὸ—20 ἢ αὐτό om. AW 21 παραλαμβάνου-
 ται SW 22 καὶ alt. om. CW κατὰ om. A 24 ἀφορίσασθαι SW
 τὸ prius ASW: τὰ C τὸ alt. CSW: τῷ A 25 ante πρώτῳ add. τῷ SW
 οὐδενὶ s 26 τῷ (post οἷον) A τῷ superscr. A 27. 28 οὐδενὶ—τριγώνου
 om. C 29 τριγώνῳ W 30 τοῦτο AS 31 ὃ As

- καὶ πρώτῳ δεῖνυται ὑπάρχον. τοῦτο καθόλου ὑπάρχει, καὶ ἡ ἀπόδειξις 20
 τῶν οὕτω καθόλου ἐστὶν ἢ κυρίως γε ἀπόδειξις. καίτοι καὶ τῶν ὑπὸ τῷ
 καθόλου· ὁ γὰρ τὸ τρίγωνον ἀποδείξαι δύο ὀρθὰς ἔχον εἰδείξειν ὅτι καὶ τὸ 5
 σκαληγόν· ἀλλ' ὅμως ὁ γεωμέτρης οὐχ ἤ σκαληγόν ἔχει τὴν ἀπόδειξιν
 5 ἀλλ' ἢ τρίγωνον. μὴ θοροβείτω δ' ἡμᾶς τὸ παραδείγμα, ὅτι δεῖ πάντως
 τὸ καθόλου εἰσαῖξιν τε καὶ ἀντιστρέφειν πρὸς τὸ ὑποκείμενον, ἀλλ' ἴστέον 10
 ὅτι καὶ τὰ γένη ταῖς προσεγέσι διαφοραῖς ὑπάρχει καθόλου, καίτοι ἐπὶ
 πλέον ὄντα, καὶ αἱ διαφοραὶ τοῖς εἶδεσιν· ἐπεὶ εἰ μὴ τοῦτό τις συγχωροίη,
 μόνων ἂν εἴη τῶν ὀρισμῶν ἢ ἀπόδειξις.
- 10 Ὅ Δεῖ δὲ μὴ λανθάνειν ὅτι πολλάκις ἀπατώμεθα περὶ τοῦ καθόλου· 15
 καὶ γὰρ ἀποδεικνύντες αὐτὸ οὐ δοκοῦμεν ἀποδεικνύναι, καὶ μὴ δεικνύντες
 ἀποδεικνύναι νομίζομεν. τρεῖς δ' αἰτίαι τῆς ἀπάτης εἰσὶν. μία μὲν, ὅταν
 τι τῶν καθ' ἕκαστον ἢ καὶ ἄτομον ἐφ' οὗ ποιούμεθα τὰς ἀποδείξεις, οἷον 20
 ἥλιος, σελήνη (γῆ), κόσμος· ἐπεὶ γὰρ οὐδὲν ἐστὶν ἀνωτέρω τῶν τούτων
 15 οὐδὲ κοινόν, ἀλλ' ἐφ' ἑκάστου τὸ ἄτομον (εἰς γὰρ | ἥλιος καὶ μία σελήνη καὶ 21
 μία γῆ καὶ εἰς οὐρανός), ὅταν τι τούτοις ὑπάρχον ἀποδεικνύομεν. ἢ τῇ γῆ
 τὸ ἐν μέσῳ κείσθαι ἢ τῷ οὐρανῷ τὸ κύκλῳ φέρεσθαι. οὐκ αἰόμεθα καθό-
 λου ὑπάρχον ἀποδεικνύναι, καίτοι μὴ καθ' ὃ τὸδ' ἑκάτερον αὐτῶν καὶ 5
 ἄτομον ποιούμενοι τὴν ἀπόδειξιν· οὐ γὰρ καθ' ὃ ἥλιος εἰς, ἐκλείποντα αὐτὸν
 20 ἀποδεικνύομεν ὑποτρεχούσης τῆς σελήνης, ἀλλὰ τοιαῦταί εἰσιν αἱ γινόμεναι
 ἀποδείξεις, ὡς εἰ καὶ πλείους ἦσαν, ὁμοίως ἀρμόσαι. ὥσπερ τοῖνον, εἰ τὸ 10
 σκαληγόν μόνον τρίγωνον ἦν, εἰδείκνυμεν δὲ αὐτῷ τὸ δύο ὀρθαῖς ἴσας ἔχειν
 ὑπάρχον μῆδὲν τῷ σκαληγόν εἶναι προσχωρῶμενοι ἀλλὰ τῷ τρίγωνον μόνον,
 οὐ τῷ σκαληγῷ τοῦτο ὑπάρχον εἰδείκνυμεν ἀλλὰ τῷ τριγώνῳ, καίτοι μόνον
 25 τρίγωνον ὑπάρκειται εἶναι τὸ σκαληγόν, οὕτως, ἐπειδὴ καὶ τὴν ἥλιον μείζονα 15
 εἶναι τῆς γῆς ἀποδεικνύομεν, οὐ καθ' ὃ εἰς μόνος ἐστίν, ἀλλὰ καθ' ὃ ἥλιος,
 ὀγγλον ὡς οὐ τοῦδὲ ἐστὶν ἢ ἀπόδειξις τοῦ ἡλίου ἀλλὰ παντὸς ἀπλῶς τοῦ
 τοιούτου. ὥστε καὶ ἔστιν γίνηται ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα ὄντων ἢ ἀπόδειξις, 20
 οὐ τὸ καθ' ἕκαστον αἰγτέον ἀποδεικνύσθαι ἀλλὰ τὸ καθόλου.
- 30 Δευτέρα δὲ τῆς ἀπάτης αἰτία, ὅταν ἢ μὲν πλείονα καὶ διαφέροντα εἶδη
 τὰ τῆς αὐτῆς ἀποδείξεως κοινωνοῦντα, μὴ ἢ δὲ ἐκεῖνο καθ' ὃ κοινωνοῦσιν
 ὀνομασμένον. διαφέρουσι μὲν γὰρ ἀλλήλων κατ' εἶδος ἀριθμὸς καὶ μέγεθος 25

1 ὑπάρχον ex ὑπάρχειν corr. C τούτων s 2 τῶν—ἀπόδειξις om. W ἢ C
 γε om. C 5 θαμβείτω C, supra λανθάνέ scriptum A ἡμᾶς C 6 τε om. As
 8 συγχωρήσει SW 9 μόνον Ws ἢ om. SW 11 αὐτὸ—δεικνύντες om. W
 ἀποδεικνύντες (post μὴ) ci. Spengel 12 ὅτε A 13 ἢ καὶ ἄτομον ἢ C δ AC
 14 γῆ addidi 15 οὐδὲν SW ἑκάστῳ SW 16 τούτων C ἀποδεικνύομεν AC
 19 αὐτῇ pr. S 20 ἀποδεικνύομεν s 21 εἰ prius superser. C¹ ἀρμόσαι AC:
 ἀρμόσαι s τοῖνον om. C 22 ὅν S ὀρθαῖς scripsi cf. p. 3, 20 sq.: ὀρθὰς
 libri s 23 τῷ prius CW: τὸ AS προσχωρῶμενοι] ω in ras. A τῷ alt. C,
 pr. S: τὸ AW, corr. S 24 οὐ τῷ—τριγώνῳ om. C εἰδείκνυμεν] ἂν desiderat
 Spengel 25 τὸ om. S (τὸ) τὸν ci. Spengel 26 εἶναι om. AC¹: fort. ὄντα
 28 γένηται ACs ἕκαστα] α alt. corr. (ex ον?) C 30 πλείω SW 32 κατ'
 εἶδος ἀλλήλων SW post ἀριθμὸς add. τε SW

καὶ χρόνος, ἀλλ' ἐάν τε ἀριθμοὶ τέσσαρες ἀνάλογον ὄσι, καὶ ἐναλλάξ εἰσιν ἀνάλογον, ἐάν τε μεγέθη τέσσαρα, ἐάν τε χρόνοι τέσσαρες. γίνεται δὲ | ἐφ' ἐκάστων χωρὶς ἢ ἀπόδειξις· οὐ γάρ ἐστιν ὄνομα κοινὸν οὐδὲ φύσις τις 22 ἀνωτέρα ἀριθμῶν καὶ μεγέθους καὶ χρόνου, ἐφ' ἧς δύναται τοῦτο καθόλου 5 ὑπόρχον ἀποδειχθῆναι. καθόλου μὲν γὰρ ἀληθὲς τὸ ἐάν τινα ἀνάλογον 5 ἦ, καὶ ἐναλλάξ ἀνάλογον εἶναι· οὐκ ἔχοντες δὲ ὑποθεῖναι τῶν 'τινῶν' κοινὸν ὄνομα ὠρισμένον τεραχίζουσι τὴν ἀπόδειξιν. καὶ οἴονται καθόλου δεικνύσθαι ἐφ' ἐκάστων τῶν εἰρημένων, οὐ δεικνύντες οὕτως· οὐδὲ γὰρ ἢ ἢ ἀριθμὸς οὔτε μέγεθος οὔτε χρόνος ἀποχρῶνται εἰς τὴν ἀπόδειξιν. οὕτω δὲ καὶ εἴ τις 10 χωρὶς μὲν τὸ σκαληγὸν δύο ὀρθὰς ἔχον δεικνύσι, χωρὶς δὲ τὸ ἰσοσκελές, καὶ χωρὶς τὸ ἰσοπλευρον· ἀλλ' ἐπὶ τούτων μὲν τὸ κοινὸν ὁράται, ἐπ' ἐνίων δὲ ἔλλείπει.

Ἰρίτη δὲ τῆς ἀπάτης αἰτία τὸ δεῖξαντας, ὅτι παντὶ ὑπάρχει, οἴεσθαι 15 ἀποδοδεῖχέσαι ὅτι καὶ καθόλου, οἶον εἴ τις δεῖξειε γεωμέτρης, ἐάν εἰς δύο εὐθείας εὐθεῖα ἐμπύπτουσα τῶν ἐφεξῆς γωνιῶν ἑκατέραν ὀρθὴν ποιῆ, αἱ εὐθεῖαι οὐ συμπεσοῦνται· πάσαις μὲν γὰρ τοῦτο ὑπάρχει ταῖς ποιούσαις 20 τοιαύτας τὰς γωνίας, ἀλλ' οὐ διὰ τοῦτο πρῶτον παρὰλληλοι· καὶ γὰρ εἰ μὴ ἑκατέραν ὀρθὴν, τὰς δύο δὲ ἅμα δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ποιήσεν, οὐδὲν ἤτερον παρὰλληλοι δεῖκνυνται. πρῶτου τοίνυν ἢ ἀπόδειξις καὶ καθόλου τοῦ μὴ 25 συμπίπτειν τὰς δύο * * * ὀρθαῖς ἴσας· τοῦ δὲ ὦν ἑκατέρα ὀρθή· κατὰ παντὸς μὲν οὐ μὴν καθόλου. πῶς οὖν γνωσόμεθα εἴτε τὸ κατὰ παντὸς ἀποδοδεῖξμεν εἴτε τὸ καθόλου; ὁ γὰρ τοίνυν ὡς εἰ ταυτὸν ἐστὶ τριγώνῳ τε εἶναι καὶ σκαληγῶ, καθάπερ λωπίῳ καὶ φάρει, ὁ δεῖξας ὅτι τῷ σκαληγῶ 30 τὸ δύο | ὀρθὰς ἔχειν ὑπάρχει, οὕτως ἐπίσταται τὸ καθόλου· εἰ γὰρ καὶ ἢ 23 τρίγωνον δύο ὀρθὰς ἔχει, ἀλλὰ ταυτὸν ὑπόκειται τριγώνῳ τε εἶναι καὶ σκαληγῶ. εἰ δὲ μὴ ταυτὸν ἀλλ' ἕτερον, ὑπάρχει (ὁδὲ) ἢ τρίγωνον, οὐχ ἢ σκαληγόν, ὁ δὲ ἢ σκαληγὸν οἴοιτο εἶναι τὴν ἀπόδειξιν, οὐκ οἶδεν ὅτι καθό- 5 λου. ἀλλ' αὐτὸ γε τοῦτο αὐθις πῶς ἂν τις ἐξέουσι, εἴτε ἢ σκαληγὸν εἴτε ἢ τρίγωνον ἔχει τὰς δύο ὀρθὰς; τοῦτο γὰρ ἡμῖν πρὸς τὴν διάκρισιν ὦν προσε- 30 θέμεθα ὑπολείπεται. οὐ τοίνυν ἀναιρεθῆντος πρῶτου τῶν προσόντων τῷ 10 πράγματι εὐθὺς καὶ τὸ κατηγορούμενον συναναίρεται, διὰ τοῦτο καὶ ὑπάρχειν αὐτῷ ῥητέον. οἶον τῷ τριγώνῳ τῷδ' πρόσσεσι μὲν καὶ τὸ χαλκῶ εἶναι, πρόσσεσι δὲ καὶ τὸ σκαληγόν, πρόσσεσι δὲ καὶ τὸ τρίγωνον, πρόσσεσι δὲ 15

3 ἐκάστου S οὐδὲ] οὔτε s 5 τι C ἀνάλογα SW 6 εἶναι W: ἔσται ACSs
 post δὲ add. τὸ S τῷ τινὰ om. SW κοινὸν post 7 ὠρισμένον collocat A, post
 ὄνομα Cs 7 τεραχίζουσι AS 8. 9 ἦν—ἀποχρῶντα conicio 9 τὴν
 om. A 10 ἔχειν AC δεικνύει CWs 11 post κοινὸν add. οὐχ ASW
 ὁράται] ὁ evan. A ἐνίων] νί corr. non liquet unde A 14 ἀποδοδεῖχθαι Ss
 15 αἱ om. W 17 τὰς ante τοιαύτας collocat As: om. C 18 ἑκατέραν] ἑκατέ
 evan. A: ἑκατέρ in ras. C¹ ὀρθήν] θ in ras. C¹ ποιεῖ W 19 post
 καθόλου add. καὶ SW 20 lacunam indicavi; supple εὐθείας τὰς ποιούσας τὰς ἐφεξῆς
 γωνίας δύο ὀρθὰς omissio ἴσας C 24 οὕτως W 25 ἔχει δύο ὀρθὰς SW
 26 δὲ prius om. A δὲ alt. as: om. ACSW 27 οἴοιτο SW: οἶον τὸ A: οἴόμενος Cs
 30 πρὸ τοῦ W 31 ἀναίρεται SW 32 πρόσσεσι sic C τὸ χαλκῶ A: τῷ
 χαλκῶ C: τὸ χαλκῶν SWs 33 δὲ ubique om. W

καὶ τὸ σχῆμα. πρόσεστι δὲ καὶ τὸ πέρατα ἔχειν. ζητῶμεν τοίνυν, καθ' 23
 ὃ τι τῶν προσηρημένων τὸ δύο ὀρθὰς ἔχειν αὐτοῦ κατηγορεῖται. ἄφελε
 τοίνυν τὸ χαλκοῦν εἶναι· ἀρ' οὖν συναφῆρηκας τὰς δύο ὀρθάς; οὐδαμῶς.
 ἄφελε καὶ τὸ σκαληρόν· ἀλλ' ἔτι ἔχεις τὰς αὐτὰς γωνίας. ἄφελε καὶ τὸ 20
 5 τρίγωνον· ἐνταῦθα δὴ σοι πρῶτον τὸ κατηγορούμενον συναπλόλλυται· οὐ γὰρ
 ἔτι ἔξει τὰς δύο ὀρθάς. ἀλλ' ἔρεε τις. ὅτι κἂν τὸ σχῆμα ἀφέλης, κἂν
 τὴν ἐπιφάνειαν κἂν τὰ πέρατα, καὶ τὰς δύο ὀρθὰς συναφῆρησῃ. ἀλλ' οὐχ
 ἦ ταῦτα ἀναιρεῖται, ἀλλ' ἦ τούτοις τὸ τρίγωνον συναναιρεῖται· ἐπεὶ γε εἰ 25
 ἦν ἄνευ σχήματος ἦ περατῶν τρίγωνον εἶναι. καὶ μενοῦσιν αἱ δύο ὀρθαί,
 10 κἂν ἔκεινα ἀφαιρεθῆ. ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὐχ οἶόν τε. σὺ δὲ ἐπισκόπει ὅτι
 καὶ μενούτων ἔκεινων, λέγω δὲ τοῦ σχήματος καὶ τῶν περατῶν. ἀναιρεθέντος 24
 δὲ τοῦ τριγώνου συναφῆρηγται καὶ αἱ δύο ὀρθαί. διὰ τοῦτο ἄρα ὑπάρχουσι
 καὶ τούτῳ πρῶτῳ καθόλου· τῶν γὰρ λοιπῶν τὰ μὲν οὐκ ἀναιρεῖ τὰς δύο
 ὀρθὰς ἀναιρούμενα, ὡς τὸ χαλκοῦν καὶ τὸ σκαληρόν, τὰ δὲ οὐ φυλάσσει 5
 15 φυλασσόμενα, ὡς τὸ σχῆμα καὶ τὰ πέρατα· δύναται γὰρ σχῆμα μὲν εἶναι
 μὴ δύο δὲ ἔχειν ὀρθάς, οἷον τετράγωνον ἢ πολυγώνον· μόνῳ δὲ τούτῳ καὶ
 σωζομένῳ συσσωζέται καὶ φθειρομένῳ συναφανίζεται. καλῶς οὖν εἴρηται 10
 'οὐ πρῶτον ἀφαιρεθέντος τὸ κατηγορούμενον συναναιρεῖται'· συναναιρεῖται
 μὲν γὰρ καὶ τῷ σχήματι καὶ τοῖς πέρασιν. ἀλλ' οὐ πρῶτοις.
 20 6. Τούτων τοίνυν ἡμῖν διωρισμένων ὀθλον ὡς ἐκ τῶν καθόλου καὶ 15
 τῶν καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντων ἐστὶν ἡ ἀπόδειξις· εἰ γὰρ ἐστὶν ἡ ἀποδεικτικὴ
 ἐπιστήμη ἐξ ἀναγκαίων ἀρχῶν καὶ ἀδυνάτων ἄλλως ἔχειν, μόνῃ δὲ ἀναγκαίως
 κατηγορεῖται τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα καὶ καθόλου τοῖς πράγμασι, φανερόν
 ὅτι ἐκ τοιούτων τινῶν ἡ ἀπόδειξις. τούτῳ τῷ λόγῳ τινὲς παραβάλλουσιν 20
 25 'εἰ τὰ σώματα τῶν ζῴων ἐκ ξηρῶν καὶ ὑγρῶν, σίτος δὲ καὶ οἶνος ξηρόν
 καὶ ὑγρόν, ἐκ σίτου καὶ οἴνου τῶν ζῴων ἐστὶ τὰ σώματα'. ἀλλ', ὦ βέλτεστε,
 οὐκ ἀπέδειξας ὅτι ταῦτα μόνῃ ξηρὰ καὶ ὑγρά· Ἀριστοτέλης δὲ πρῶτον 25
 ἀπέδειξεν ὅτι μόνῃ τὰ οὕτως ὑπάρχοντα ἀναγκαῖα. καίτοι καὶ ἄλλα πολλὰ
 τῶν συμβεβηκότων ἀναγκαίως ὑπάρχειν τοῖς ὑποκειμένοις ἂν εἴποις, οἷον
 30 τὸ λευκὸν τῇ χιόνι· ἀλλ' ὅτι γε φύσιν ἔχει | τισὶν ἐτέροις μὴ ἀναγκαίως 25
 ὑπάρχειν, οὐχ οὕτως ἐστὶν ἀναγκαῖον ὡς τὰ καθ' αὐτὰ καὶ τὰ καθόλου
 κατηγορούμενα. ἐξ ἀληθῶν μὲν γὰρ ἔστι καὶ μὴ ἀποδεικνύοντα συλλο-
 γίσασθαι, οἷον Καλλιὰς βραδίξει, πᾶς ὁ βραδίξων κινεῖται διὰ ποδῶν· ἀπο- 5
 δεῖται δ' οὐκ ἔστιν, εἰ μὴ δι' ἀναγκαίων ἀρχῶν. σημεῖον δ' ὅτι ἡ ἀπό-

1 δὲ om. W ζητῶμεν ci. Spengel: ζητούμεν libri s cf. p. 10,12 2 τὸ om. A
 3 συναφῆρηκας A οὐδαμῶς in ras. W 4 ἔχει s αὐτοῦ CW 7 καὶ] κἂν A
 συναφαιρεῖς SW 8. 9 ἐπεὶ γε εἰ ἦν pr. W: ἐπεὶ (ἐπί, ut videtur, S) δ' ὡς S, corr. W:
 εἴτ' εἶδος A: εἰ δ' οὖν ὁὸς sic C 9 μένουσιν libri s 10 ἀφαιρεθῆ pr. W
 11 δὴ S 15 φυλασσόμενα SW τὸ σχῆμα scripsi: τὰ σχήματα libri s μὲν
 om. C 16 πρῶτον om. C πολυγώνιον AC 17 σώζεται SW post εἴρηται
 add. ὅτι SW 19 τοῖς σχήμασι S ἀλλ' οὐ ex ἀλλά corr. A πρῶτοις] οἱς corr.
 non liquet unde A 21 αὐτὸ A 22 ἀδύνατον SW ἀναγκαίως SW: ἀναγκαῖα
 ὡν ACs 23 post φανερόν add. οὖν SW 27 μόνῃ ταῦτα s post μόνῃ add.
 καὶ A πρῶτος S 28 ὀντως C 31 οὕτως SW: οὕτω δ' AC 33 ὁ om. C
 post ποδῶν addiderim Καλλιὰς ἄρα κινεῖται διὰ ποδῶν, sed cf. p. 21,30. 31

δειξίς ἐξ ἀναγκαίων· καὶ γὰρ τὰς ἐνστάσεις οὕτω φέρομεν πρὸς τοὺς αἰ- 25
 μένους ἀποδεικνύοναι, ὅτι οὐκ ἐξ ἀνάγκης. δῆλον δὲ καὶ ἐκ τούτων ὅτι
 γελοῖοι παντελῶς οἱ τῷ ἐνδόξῳ κρίνοντες τὴν πρότασιν τὴν ἀποδεικτικὴν, 10
 καθάπερ ἦντο Πρωταγόρας ἀποδεικτικὰς εἶναι προτάσεις καὶ ταύτας τὸν
 5 ἐπιστάμενον ἐπιστήμην ἔχειν, τὸν δὲ ἔχοντα ἐπιστήμην εἰδέναι τί ἐστιν
 ἐπιστήμη. εἰ γὰρ καὶ τὸ ἀληθὲς οὐκ αὐταρξες πρὸς ἀπόδειξιν, ἀλλὰ δεῖ 15
 καὶ τὸ οἰκτεῖν προσεῖναι καὶ τὰ ἄλλα ἃ διωρίσαμεν, σχολῆ γε τὸ πιθανὸν
 ἀποχρήσει.

Ἔστι δὲ ἐξ ἀναγκαίων εἶναι δεῖ τὴν ἀπόδειξιν, φανερὸν καὶ ἐκ τούτων·
 10 οὐ γὰρ εἴσεται, διὰ τί τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον, ὃ μὴ τὰς προτάσεις ἀναγ- 20
 καίας γινώσκων. ἀλλ' ὅτι μὲν ἀναγκαῖον, ἴσως ἂν γινώσκῃ, διὰ τί δ'
 ἀναγκαῖον, οὐκ εἴσεται· ὑπάρχει γὰρ ἐξ ἀνάγκης τὸ ζῆλον τῷ ἀνθρώπῳ·
 ἀλλ' εἰ διότι περιπατεῖ, διὰ τοῦτο τις οἴοιτο ὑπάρχειν τὸ ζῆλον, οἷδε μὲν 25
 τὸ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχον, διὰ τί δ' ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει, παντελῶς ἀγνωεῖ.
 15 ἔτι φθαρθῆναι τὸν τοιοῦτον μέσον ἐνδέχεται, σώζεσθαι δὲ τὸ συμπέρασμα·
 ὃ δὴ διὰ τοῦ τοιοῦτου μέσου γινώσκων τὸ συμπέρασμα. ἡνίκα ἂν φθαρῆ
 τοιοῦτος ὢν, ἀπολώλεκε | τὸ διὰ τί. καίτοι θαυμαστὸν αὐτὸν τε σωζέ- 26
 μενον καὶ τοῦ πράγματος σωζομένου καὶ τὸν λόγον ἔχοντος τὸν αὐτὸν μὴ
 ἐπίστασθαι.

Ἔστι μὲν οὖν τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον εἶναι δεῖ τὸ ἐν ταῖς ἀποδείξεσιν, 5
 ἅπαντες ὁμολογοῦσιν. ἐγχορεῖ δὲ αὐτό, φασί, καὶ ἐκ μέσου δεῖκνυσθαι μὴ
 ἀναγκαῖου· ἔστι γὰρ τὸ ἀναγκαῖον καὶ μὴ ἐξ ἀναγκαίων συλλογισασθαι,
 ὥσπερ καὶ ἐκ μὴ ἀληθῶν ἀληθές· ἐκ μὲν γὰρ τῶν ἀναγκαίων πάντως ἀναγ-
 καῖον, οὐ πάντως δὲ τὸ ἀναγκαῖον ἐξ ἀναγκαίων· οὐ γὰρ ὥσπερ τὸ ἐνδέχο- 10
 25 μενον ἐξ ἐνδέχοντων προτάσεων, οὕτω καὶ τὸ αἰδίον ἐξ αἰδίων. εἰρηται
 δὲ καὶ ὑπὲρ τούτου ἐν ταῖς περὶ συλλογισμοῦ διὰ πλείονων. ἀλλ' οἱ ταῦτα
 λέγοντες ἀγνωοῦσιν ὅτι οὐκ ἀπλῶς εἶναι δεῖ τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον, 15
 ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀπόδειξιν· τὸ δὲ διὰ τὴν ἀπόδειξιν οὐδὲν ἄλλο ἢ διὰ
 τὴν μέσον ἐστίν, οὐ μὴ ὑπάρχοντος ἐξ ἀνάγκης οὐκ εἴσεται ἀποδεικτικῶς,
 30 οὔτ' ἂν τὸ ὅτι δεῖν ἴσῃ τις. οὔτ' ἂν τὸ οἰεῖται. ἀλλ' εἰ μὲν οἴοιτο ἀναγκαῖον
 αὐτὸν μὴ ὄντα, οἴησεται καὶ ἐπίστασθαι μὴ ἐπιστάμενος· εἰ δὲ γινώσκῃ 20
 τὴν φύσιν αὐτοῦ, γινώσκῃ ἂν ὅτι μὴδὲ ἐπίσταται. τίς ἂν ἡ διαφορά τοῦ
 ὅτι καὶ τοῦ οἰεῖται καλλίον μὲν ἐφεξῆς μαθησόμεθα, ἀποχρήσει δὲ νῦν ἐκ-

2 (ἀπο)δεικνύοναι—3 τῷ ἐνδόξῳ om. W καὶ om. C 4 Πρωταγόρας] cf. Frei Qu.
 Protag. p. 92 9 εἶναι om. AC: post ἀπόδειξιν habet s καὶ om. A 10 διὰ
 om. A 11 ἂν γινώσκει W 12 ὑπάρχειν SW τῷ ζῆλον sic W τῷ om. C
 13 εἶδε W 14 οἴεται AC δ' om. A τελῶς pr., τελείως corr. rec. m. W
 15 ὅτι pr. A τὸ initio paginae repetit C post τὸ add. τοιοῦτον SWs 16 ὃ δὴ
 —συμπέρασμα om. CW τοῦ τοιοῦτου S: τούτου τοῦ A 17 ὢν om. s 18 ἔχοντα s
 21 post ἅπαντες add. γὰρ W ἐγχορεῖν s μὴ] τοῦ A 22 ἀναγκαῖου ex ἀναγκαῖον
 corr. W ἔστι—ἀναγκαῖον om. W 23 ἐκ μὴ A: μὴ C: εἰ μὴ ἐξ SW: μὴ ἐξ s
 26 ὑπὲρ τούτου AC: τοῦτο SW post τοῖς delevit ὃ A ἐν τοῖς περὶ συλλογισμοῦ]
 Anal. Pr. II 2—4 29 οὐ κείσεται C 30 δεῖν οἴεται A 31 καὶ om. SW
 γινώσκει CW 32 μὴ W 33 τοῦ om. SW ἐφεξῆς] c. 13

θέσθαι παράδειγμα. ὅταν μὲν οὖν δεικνύωμεν ὅτι τὸ κυκλοφορικὸν 26
πέμπτον σῶμα ἐστὶ, τὸ ὅτι δεικνύομεν· ὅταν δὲ δεικνύωμεν ὅτι δι' ἀντί-
φρασίαν τῆς γῆς ἢ τῆς σαλήνης γίνεται ἔκλειψις, τὸ διότι. εἰ δὲ τις ἄμφο-
ταῦτα διὰ μέσων οὐκ ἀναγκαῖον δεικνύοι. | οὐκ ἀποδεικτικῶς ταῦτα γινώσεται. 27
5 εἰκότως οὖν τῶν συμβεβηκότων μὴ καθ' αὐτά. ὃν τρόπον διώρισταί τὰ
καθ' αὐτά, οὐκ ἔστιν ἀποδεικτικὴ ἐπιστήμη· οὐ γὰρ ἔστιν ἐξ ἀνάγκης
δειξάαι τὸ συμπέρασμα· τὸ συμβεβηκὸς γὰρ ἐνδέχεται καὶ μὴ ὑπάρχειν· περὶ ὃ
τοῦ τοιοῦτου γὰρ λέγω συμβεβηκός.

Διὰ τί οὖν ἐρωτῶμεν ὅπως προτάσεις τοιαύτας. εἰ μὴδὲν συνάγουσιν
10 ἀναγκαῖον; ἢ καὶ μὴ γίνηται κατὰ φύσιν αὐτοῦ τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον
ἐπὶ ταῖς ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος προτάσεις, ἀλλ' ἔπεται ἐξ ἀνάγκης τῷ 10
τὰς προτάσεις ἐκείνας θεμένη. ἀλλ' ἴσως τὸ μὲν ἐρωτῶν οὐδ' ἀπο-
δεικτικὸν ὅπως ἐστίν· οὐ γὰρ ἐκ τοῦ δοθῆναι τὴν πρότασιν ἢ μὴ δοθῆναι
τὴν ἐπιστημονικὴν ἡρτησθαι συλλογισμὸν προσήκει, ἀλλ' ἐξ αὐτῆς τῆς 15
15 φύσεως τῶν πραγμάτων. μᾶλλον δὲ ἐπισκεπτέον ὅσα καθ' αὐτὰ ὑπάρχει
περὶ ἕκαστον γένος ὑπὲρ ὧν ποιούμεθα τὰς ἀποδείξεις· ἐκ γὰρ τῶν τοιοῦτων
καὶ περὶ τῶν τοιοῦτων εἰσὶν οἱ κατ' ἐπιστήμην συλλογισμοί. τὰ δ' ἄλλως 20
συμβεβηκῶτα οὐκ ἀναγκαῖα, οὐ μόνον δὲ τὰ ἐνδεγόμενα καὶ μὴ ὑπάρχειν,
ἀλλὰ καὶ ὅσα αἰεὶ συνυπάρχει, μὴ καθ' αὐτὰ δέ. ἐπεὶ καὶ οἱ διὰ σημείων
20 συλλογισμοὶ λαμβάνουσι μὲν τοὺς μέσους αἰεὶ τῶν πραγμάτων συνυπάρχοντα·
αἰεὶ γὰρ τὸ γάλα ἔχειν ὑπάρχει τῶ τετοκέαι, καὶ ὁ καπνὸς τῶ πυρὶ· ἀλλ' 25
ἦμως οὐδὲ τοιοῦτος κυρίως ἀποδεικτικὸς εἴπομεν ἂν, ὅτι δι' ὑστέρων τὸ
πρότερον συλλογίζονται.

7. Ὅτι μὲν οὖν καὶ ἀναγκαῖας εἶναι αἰεὶ τὰς προτάσεις, εἴρηται καὶ πλείω
25 τῶν ἰκανῶν· ὅτι δὲ καὶ αἰετίας, ὀψλον ἐκ τούτων. | εἰ γὰρ δεῖ καὶ τὸ μέσον 28
τῶ τρίτῳ καὶ τὸ πρῶτον τῶ μέσῳ καθ' αὐτὰ ὑπάρχειν, ὀψλον ὡς οὐκ
ἔστιν ἐξ ἄλλου γένους εἰς ἄλλο γένος μεταβῆναι τὰς ἀποδείξεις οὐδ' ἐφαρ-
μῆσαι τὰς γεωμετρικὰς ταῖς ἀριθμητικὰς· τὰ γὰρ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα 5
ἐκ τῆς αὐτῆς φύσεως καὶ τοῦ αὐτοῦ γένους, εἴπερ ἐκ τῆς οὐσίας ἐκάστου.
30 ἄνωθεν γὰρ μικρὸν ἀναλαβούσι ῥητέον. ἐπειδὴ τρία ἐστὶ τὰ ἐν ταῖς ἀπο-
δείξεσιν, ἕν μὲν ὃ δαίκνυται ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν (τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ
κατηγορούμενον ἐν τῶ συμπεράσματι), ἕν δὲ τὰ αἰτιώματα ἐξ ὧν δαίκνυται 10
(αὐτὰ δ' εἰσὶν αἱ προτάσεις ἐκ τῶν καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντων), τρίτον δὲ τὸ
γένος τὸ ὑποκείμενον καὶ ἡ φύσις ἧς τὰ πάθη καὶ τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα

1 ὅτι superscr. S	3 τῆς prius om. AC	7 S	δέ AC	4 δεικνύει Cs
S τοῦ om. SW(A p. 75 ^a 21)	9 προτάσεις ὅπως A	10 γίνηται W:	γίνηται S:	ἡγή-
σηται AC	ἐαυτοῦ CS	12 τὰς om. SW	μὲν τὸ SW	οὐδ' C: οὐκ A:
οὐδὲν SW	12. 13 ἀποδεικτικῶς S	14 προσήκει συλλογισμὸν Cs	15 ἐαυτὰ C	
17 τῶν om. CSW	17 ἄλλα W	18 ἀναγκαῖον S	19 αἰεὶ SW	
οὐ SW	20 αἰεὶ τοὺς μέσους W	τῶ πραγμάτων om. A	21 αἰεὶ S	
ὑπάρχειν S	24 post μὲν induxit εἶναι δεῖ A	πλείων SW	25 δεῖ] διή W,	
pr. S	26 οὐκ] x add. rec. m. S	27 γένος om. C	28 ἐαυτὰ S	
29 post γένους add. εἶναι S	30 τρία bis C	εἰσι A	31. 32 ἐν μὲν	
— συμπεράσματι om. S	32 τὰ ACW: καὶ S	33 ἐαυτὰ S	34 τὰ prius	
om. S	ἐαυτὰ S			

δεικνύουσιν αἱ ἀποδείξεις. οἷον ἀριθμὸς ἢ μέγεθος, ἐπισκέψασθαι δεῖ πότε 28
 καὶ πῶς ἂν ἐνδέχοιτο μεταβαίνειν τὰς ἀποδείξεις. ὁῦλον τοίνυν ὅτι ὄσων
 μὲν τὰ γένη ἂν ἢ παντελῶς κεχωρισμένα, ὥσπερ ἀριθμητικῆς καὶ γεωμετρίας,
 οὐκ ἔστι τὴν ἀριθμητικὴν ἀπόδειξιν ἐφαρμόσαι ἐπὶ τὰ τοῖς μεγέθεσι συμ- 20
 5 βεβηγῶτα· τὸ δὲ ἐφαρμόσαι λέγω χρῆσασθαι τοῖς ἀποδεικνυμένοις τὰ κατ'
 ἄλλην ἐπιστήμην ἀποδεικνύμενα. ἐφ' ὧν δ' ἔστι κοινωνία τοῖς γένεσι καὶ
 οὐ παντελῶς αἱ φύσεις ἀλλήλων εἰσὶ κεχωρισμένοι αἱ ταῖς ἐπιστήμαις ὑπο-
 κείμεναι, ἔνεστι συγγρῆσθαι ἐπὶ τῶν τοιούτων τοῖς τῆς ἐτέρας ἀξιώμασι 25
 τῆν ἐτέραν. οὕτω γὰρ ἔχει πρὸς γεωμετρίαν μὲν ὕπτική· συγγενῆ γὰρ τὰ
 10 ὑποκείμενα ἀμφοτέροις, μᾶλλον δ' ἔστι θάτερον ὑπὸ θάτερον, εἴ γε αἱ
 εὐθεῖαι καὶ αἱ γωνίαι καὶ τὸ παραλλήλους εἶναι καὶ τὸ συμπύπτειν καὶ 29
 πάντα, οἷς χρῆται ὁ ὕπτικός. ἐκ γεωμετρίας ἔστι καὶ τὰς ἀρχὰς αὐτῆς παρ'
 ἐκείνης λαμβάνει. ὁμοίως καὶ πρὸς τὴν ἀριθμητικὴν (ἢ) ἀρμονικὴ φαίνεται
 ἔχουσα· τὸ γὰρ διπλάσιον καὶ ἐπίτριστον καὶ ἡμιόλιον ἐκείθεν ἔχει τοῖς δια- 5
 15 στήμασιν. ἀλλὰ καὶ ἡ ἱατρικὴ πολλαχοῦ συγγρῆται φυσικαῖς ἀποδείξεσι·
 τὸ γὰρ ἀνθρώπειον σῶμα, περὶ ὃ πραγματεύεται, ὑπὸ τὸ φυσικὸν σῶμα
 ἔστιν. ὅτι δὲ ταῦτα ἀληθῆ λέγομεν, ὁῦλον ἂν γένοιτο καὶ ἐντεῦθεν· ὁ
 γὰρ γεωμέτρης οὐχ ὅπως, εἴ τι παντελῶς εἴη κεχωρισμένον τῶν γραμμῶν 10
 καὶ τῶν ἐπιπέδων, δύναται' ἂν ὑπὲρ αὐτοῦ γεωμετρικῶς ἀποδείξει, οἷον ὅτι
 20 τῶν ἐναντίων μία ἐπιστήμη, ἀλλ' οὐδὲ ὅσα ταῖς γραμμαῖς ὑπάρχει καὶ
 τοῖς ἐπιπέδοις, μὴ καθ' αὐτὰ δὲ μηδὲ ἢ γραμμαὶ καὶ ἐπίπεδα ἀλλ' ἔξωθεν 15
 τῆς οὐσίας, οὐδ' ὑπὲρ τούτων ἔχει λόγον διδύναι. οἷον εἰ καλλίστη τῶν
 γραμμῶν ἡ εὐθεῖα, ἢ εἰ μᾶλλον ἀντίκειται τῇ περιφερεῖ τῆς κεκλασμένης·
 οὔτε γὰρ περὶ καλοῦ τι λέγειν οὔτε περὶ ἐναντίου προσηλκεῖ λέγειν τῷ γεω-
 25 μέτρῳ καθὺ γεωμέτρης· κοινὰ γὰρ ταῦτα καὶ πλείοσιν ὑπάρχοντα γένεσιν. 20
 ὅστε παρατηρητέον εἰς τὰς ἀποδείξεις καὶ τοὺς τόπους ἐκείνους τοὺς πολυ-
 χρήστους, οὓς ἐν τοῖς διαλεκτικαῖς παρελήφαμεν. λέγω δὲ τοὺς τε ἀπὸ
 τῶν ἀντικειμένων καὶ τῶν ὁμοίων καὶ τῶν συστούχων· πολύκοινοι γὰρ καὶ 25
 οὐδὲν ἔχοντες οἰκτεῖον οὐδὲ προσεχὲς ἐνὶ γένει. πῶς οὖν λέγομεν εἶναι
 30 κοινὰ τινα ἀξιώματα, οἷον ἂν ἀπὸ ἴσων ἴσα, καὶ ἐπὶ παντὸς τὴν κατάφασιν
 ἢ τὴν ἀπόφασιν; ἢ οὐδὲ τούτοις ὡς κοινοῖς χρῶνται, ἀλλ' ἐκάστη προσι-

1	post ἐπισκέψασθαι add. δὲ ASs, quod delendum censebat Spengel	2	ἐνδέχεται A
ἴσων S:	post σ aliquid delevit A	3	ἂν ἢ C: ἢ AS: ἢ W: ἐστὶ s
evan. A	5 post λέγω add. τὸ S	4	οὐκ
9 οὕτως A	μὲν om. C: ἢ S	5	τα om. SW
ὕπὸ θ. collocant SW	10 ἀμφοτέροις S	6	8 συγγρῆσθαι S
11 παραλλήλα s	ὕπὸ θατέρων W	7	εἴγε αἱ AC: αἱ γὰρ SW: εἴ γε s
post ὁμοίως add. δὲ S	12 ἐν (sed γεωμετρίας) S	8	αὐτῶν W
17 γὰρ SW	περὶ S	9	13 λαμβάνειν C
19 ὑπ' S	ἢ s: om. ACSW	10	15 ἢ om. SW
20 οὐχ S	γένοιτ' ἂν pr. W, om. καὶ s	11	18 εἴ// κεχωρισμένω S
21	21 ἐαυτὰ δὴ S	12	post καὶ add. τὰ AS
22	22 τοῦτον S	13	25 κοινὰ] φυσικῆς S
23 περιφῆ κεκλασμένη S	24 λέγειν prius om. s	14	30 ἂν om. Ws
26 παραρητέον S	27 ἐν τοῖς διαλ.] cf. Top. II 8—10	15	
31 ἢ οὐ(δὲ) in ras. 7 litt. C'	31. p. 19,1 προσωκειούται A	16	

κεισονται αὐτὰ τῇ τῆς ὕλης οἰκείᾳ προσθήκῃ, γεωμετρία μὲν ἂν ἀπὸ 30
 ἴσων | μεγεθῶν, ἀριθμητικὴ δὲ ἂν ἀπὸ ἀριθμῶν, καὶ τὸ τῆς ἀντιφάσεως 30
 ὁμοίως· λέγει γὰρ ἐκάστη συμπλέκουσα τὸ γένος περὶ ὃ πραγματεύεται,
 οἷον περιττός ἐστιν ἢ οὐκ ἔστιν. οὐκ ἄρα αὐτάρκες πρὸς ἀπόδειξιν τὸ τὰς 5
 5 προτάσεις ἀληθεῖς εἶναι, οὐδὲ μὴν τὸ ἀναποδείκτους τε καὶ ἀμέσους, ἀλλὰ
 δεῖ καὶ οἰκείας εἶναι καὶ μὴ πλείοσι γένεσιν ἐφαρμοδῆσαι. διὰ τοῦτο τὴν
 Βρύσωνος τετραγωνισμὸν οὐκ ἂν τις εἴποι γεωμετρικὴν ἀπόδειξιν· χρήται
 γὰρ ἀξιώματι ἀληθεῖ μὲν κοινῷ δὲ· τοιοῦτον γὰρ (τὸ) ὄν τὰ αὐτὰ μείζω 10
 τε καὶ ἐλάττω, ἐκείνα εἶναι ἴσα ἀλλήλοισ· οὐ γὰρ ἐπὶ μεγέθους μόνον
 10 ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἀριθμοῦ καὶ χρόνου καὶ ἐπ' ἄλλων πολλῶν ἀληθὲς τὸ ἀξίωμα.

Τί οὖν ἐστιν ὃ προσλαμβάνων ὁ Βρύσων ᾧετο τετραγωνίζειν τὸν 15
 κύκλον, οὐδὲν μὲν πρὸς τὸν παρόντα λόγον ἐστὶ, τῶν φιλομαθῶν δ' ἔνεκεν
 εἰρήσθω. ὁ κύκλος, φησί, τῶν ἐγγραφομένων πολυγώνων ἀπάντων μείζων
 ἐστὶ, τῶν περιγραφομένων δ' ἐλάττων· ὁμοίως καὶ τὸ πολύγωνον τὸ μεταξὺ 20
 15 γραφομένων τῶν τε ἐγγραφομένων καὶ τῶν περιγραφομένων τῷ κύκλῳ· τῶν 20
 αὐτῶν ἄρα μείζων τε καὶ ἐλάττων ἐστὶν ὃ τε κύκλος καὶ τοῦτι τὸ πολύ-
 γωνον, ὥστε καὶ ἀλλήλοισ ἴσα διὰ τὸ ἀξίωμα τὸ εἰρημένον. ἀλλὰ τὸ
 ἀξίωμα τοῦτο ἀληθὲς μὲν ἐστίν, εἰ δὲ βούλει, καὶ ἄμεσον καὶ ἀναπόδεικτον, 25
 20 ἀλλ' οὐκ ἔχει σι τὴν ἀρχὴν ὁ συλλογισμὸς οἰκείαν τῷ δεικνυμένῳ· οὐδὲ
 γὰρ λαμβάνει ἢ κύκλος ἐστίν, οὐδὲ ἢ μέγεθος. ὁμοίως οὖν ἐπὶ τοῖς ἀπὸ
 τῶν συμβεβηκότων συλλογιζομένοις· καὶ γὰρ ἐκείνοι τὰ λήμματα τῆς
 φύσεως τῆς ὑποκειμένης ἀπηρητημένα λαμβάνουσιν, ὃ δὲ ἀληθινῶς τε καὶ 30
 20 μὴ κατὰ συμβεβηκὸς ἐπιστάμενος ἐκ τῶν ἀρχῶν τῶν ἐκείνης καὶ ἐκ τῶν 31
 καὶ' αὐτὰ ὑπαρχόντων ἐπίσταται, ἐφ' ὧν ἀνάγκη τὸν μέσον ὄρον καὶ τὴν
 25 πρότασιν τὴν συνέχουσαν τὸν συλλογισμὸν ἦτοι γε ἐκ ταύτου καὶ ἐνός εἶναι 5
 γένους παντάσῃν ἢ συγγενῶς τε καὶ μὴ πόρρω διαστηκός, ὥσπερ ἔφαμεν
 ἔχειν τὰ σύμφωνα διαστήματα πρὸς τοὺς ἀριθμούς. διὰ τοῦτο γὰρ οἷα
 τε χρῆσθαι ἀρμονικῇ προτάσεσιν ἀριθμητικαῖς· ἅπασαι γὰρ αἰ τοιαῦται τὸ
 μὲν ὅτι φέρουσι παρ' ἑαυτῶν, οἷον ὅτι σύμφωνον τὸ διὰ τεσσάρων διάστημα, 10
 30 καὶ ὅτι συμπίπτειν φαίνονται πόρρωθεν αἰ παράλληλοι, τὸ δὲ οἷα παρὰ
 τῶν ἀνωτέρω λαμβάνουσι· διὰ γὰρ τὸν ἐπίτριτον λόγον σύμφωνον τὸ διὰ
 τεσσάρων, καὶ διὰ τὰς ἐλάττους γωνίας συμπίπτουσιν αἰ παράλληλοι. δια- 15
 φέρουσι δὲ αἰ τοιαῦται ἀποδείξεις τῶν ἐν τῷ γένει ἔχουσῶν ἀκριβῶς, ὅτι
 ἐπ' ἐκείνων μὲν οἱ τρεῖς ὄροι συμφυεῖς, ἐπὶ τούτων δὲ τὸ μὲν συμπέρασμα

1 γεωμετρία] με initio paginae add. rec. m. S ἐάν S et, ut videtur, A 2 ἐάν,
 ut videtur, A 3 γὰρ om. C: δὲ W 4 post οἷον add. ἀριθμὸς s ἄρα
 ACS: ἔτι W 5 τε om. A 6 δὴ S 7 βρύσωνος S 8 τὸ s: om.
 ACSW 9 τε om. C post ἐλάττω add. τε W 10 τὸ om. W
 11 ἐστιν ὃ om. SW Βρύσων SW 12 ἔνεκα W 13 fort. ἐγγραφομένων (μὲν)
 πολυγώνων—14 περιγραφομένων om. W πόντων πολυγώνων C 14 ἐλαττόνων
 A: ἐλάττων C post ὁμοίως add. δὲ SWs 15 τε superscr. S 17 ἴσα
 CSW: εἶναι A post ἴσα deletit ὃ τε κύκλος καὶ τὸ πολύγωνον S 18 καὶ prius
 om. W 19 οὐδὲν S 22 ἀπηρητημένα A ἀληθῶς As 23 ἐκείνης scripsi:
 ἐκείνου libri s 25 ἐκ ταύτου om. S 26. 27 ἔχειν ἔφαμεν S 32 τεσσάρων om. A
 2*

τῆς ὑποβεβηκυίας ἐστὶν ἐπιστήμης. τὸ δὲ μέσον τῆς ἀνωτέρας· τὸ γὰρ 31
ἡμίλιον ἀριθμοῖς ὑπάρχει καθ' αὐτό, δι' ὅπερ σύμφωνον τὸ διὰ πάντες 20
διάστημα.

8. Φανερόν δὲ καὶ ἐὰν ὦσιν αἱ προτάσεις καθόλου ἐξ ὧν ὁ συλλογι-
5 σμός, ὅτι ἀνάγκη καὶ τὸ συμπέρασμα αἰτίον εἶναι τῆς ταιούτης ἀποδείξεως·
αἱ γὰρ προτάσεις αἰτίου καὶ ἀναγκαῖαι, ἐξ ἀναγκαίων δὲ ἀναγκαῖον καὶ ἐξ 25
αἰτίων αἰτίον.

Ἐναυθὰ τοῖνον ἐπισκεπτέον τὸ συμπέρασμα, πῶς πρῶτον καθόλου,
ἐφ' ὧν αἱ προτάσεις πρότεροι | καθόλου· οὐ γὰρ ἂν τὸ πρῶτον ὑπάρχει 32
10 ἐν τῷ συμπεράσματι. εἰ πρότεροις ὑπάρξει τοῖς λήμμασιν. ἢ πρῶτον μὲν
οὐκ αἰεὶ τὰς προτάσεις ἀναγκαῖον ἐστὶν εἶναι καθόλου· καὶ γὰρ εἴρηται
ἐὰν ὦσιν, οὐχ ὅτι δεῖ πάντως εἶναι ταιούτας. ἔπειτα ἐπὶ τῶν ταιούτων 5
οὐδὲν κωλύει μὴ τὸ φύσει καὶ καθόλου πρῶτον ὑπάρχειν ἐν τῷ συμπε-
ράσματι, ἀλλὰ τὸ πρῶτον τῶν δυναμένων ἀποδειχθῆναι. καὶ ἴσως ἂν τι
15 λέγει τοῦτο λέγων ὁ Ἀλέξανδρος. ἄμεινον δὲ μὴ σφόδρα ἀκριβολογεῖσθαι 10
μηδὲ διαιρεῖσθαι νομίζειν Ἀριστοτέλην οὕτως (ὥς) τὸ καθόλου μὲν ἐν τῷ
συμπεράσματι δεῖν ὑπάρχειν, τὸ καθ' αὐτό δὲ ἐν ταῖς προτάσεσιν· οὕτε
γὰρ διαρρήδην που καὶ φανερώς τοῦτο εἴρηται, οὕτε δυνατόν σώζεσθαι τὸ
καθόλου πρῶτον ἐν τῷ συμπεράσματι, εἴ γε ἐκ τῶν καθόλου δεικνύοιτο· 15
20 ὁ γὰρ ὡς ἀνάγκη τὸ κατηγορούμενον τῷ μέσῳ πρῶτον ὑπάρχειν, τὸ
δὲ ὡς ἀποδεικτὸν πρῶτον (ἂν) οὕτως εἶναι τὸ συμπέρασμα καθόλου. περὶ
μὲν οὖν τοῦ πρῶτου συμπεράσματος, ὃ συνάγεται ἐκ τῶν ἀμέσων προτά-
σεων, ἴσως ἂν λέγοιτο πιθανῶς. περὶ δὲ τῶν ἐφεξῆς καὶ ἐκ προόδου 20
μέσων συναγομένων πῶς ἂν εἴη χῶρον ἔχει λοιπόν· οὐδὲ γὰρ ὡς ἀπο-
25 δεκτὰ πρῶτα ἐκεῖνα. ὥστε ἢ πάσας τὰς ταιούτας ἀποδείξεις περιγραφτέον
τοὺς τὸ καθόλου νομίζοντας ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν τῷ συμπεράσματι, ἢ συγ- 25
χωρητέον καὶ τὸ καθόλου περὶ τῶν προτάσεων λέγεσθαι, καθάπερ τὸ καθ'
αὐτό, καὶ περὶ προτάσεων δὲ τῶν πρῶτων καὶ ἀναποδείκτων, εἰς ἃς ἀνάγεται
ἢ ἀποδείξεις· ἢ γὰρ ἀκριβεία τῆς ἀποδείξεως ἐν τοῖς λήμμασι, τῷ συμ- 30
30 περάσματι δὲ ἀποχρήσει τὸ ἐκ τῶν ταιούτων συνάγεσθαι | πρὸς τὸ γίνεσθαι 33
ἀναγκαῖον τὸν συλλογισμόν. τοῦτο καὶ αὐτὸς Ἀριστοτέλης ὁ γὰρ ποιεῖ·
εἰπὼν γὰρ ὅτι ἐὰν ὦσιν αἱ προτάσεις καθόλου, οὐχ ὅτι ἐστὶ καθόλου

1 ὑποβεβηκυίας A	2 ὑπάρχει om. SW	4 καὶ ὅτι ἂν SW	5 τῆς
αὐτῆς AC	6 ἀναγκαῖον] on corr. non liquet unde A	8 πρῶτον AC: ἔστα SW	
9 ὑπάρχει C: ὑπάρχει AS: ὑπάρχει W	11 αἰεὶ S	13 καὶ om. C	14. 15 ἂν
τι λέγει scripsi: ἀντιλέγει ASW: ἀντιλέγων Cs	15 λέγων ASW: λέγει Cs	ὁ om. S	
γὰρ C	post δὲ add. καὶ W	16 διοριεῖσθαι S et, ut videtur, pr. W	
οὕτως A: οὕτω CSW	ὡς addidi	μὲν καθόλου C	ἐν τῷ W: τῷ AS:
om. C	19 εἴτε A: εἰ καὶ C	21 ἀποδεικτὸν C: ἀποδεικτικόν ASW	
δὲn addidi	post συμπεράσμα add. τι W	22 οὖν om. S	23 λέγει W
τῶν ex ὧν corr. A	24 ἔχη C	25 περιγραφτέον CS, corr. A, pr. W: παρα- γραπτέον pr. A, corr. W, s	27 τὸ alt. ex τῶν corr. A
καὶ τῶν προτέρων W	post τῶν add. ἦ A	30 δὲ post 29 τῷ collocat As	
ἀποχρήσει post ταιούτων collocat C	τῶν om. A	ἀνάγεσθαι SW	32 ὅτι
καθόλου ἐστὶ SW			

καὶ τὸ συμπέρασμα ἐπενήνοχεν, ἀλλ' ὅτι αἰδίον. ἢ τοίνυν ταῦτα ῥητέον, 33
 ἢ ὅτι δυνατόν ἄρρω καθόλου ὑπάρχειν, καὶ τὸ ἐν τῷ συμπέρασματι δεκνύ-
 μενον καὶ τὸ δι' οὐ δεῖκνυται, οἷον τῷ τριγώνῳ καὶ τὸ δύο ἔχειν ὀρθιάς.
 ὅπερ ἐστὶ τὸ δεκνύμενον, καὶ (τὸ) τὴν ἐκτὸς ἴσιν εἶναι δύο ταῖς ἐντὸς καὶ
 5 ἀπεναντίον, ὅπερ ἐστὶ δι' οὐ δεῖκνυται. ταῦτα μὲν ἀναγκαῖον ἦν διὰ τὸ 10
 χρήσιμον ἐξεργάσασθαι.

Οὗ φησι δὲ ἀκολουθεῖν Ἀριστοτέλης τῷ τὴν ἀπόδειξιν εἶναι τῶν
 καθόλου καὶ αἰδίων συγχωρεῖν εἶναι τὰς ἰδέας· οὐδὲ γὰρ καθόλου ποιούσι
 τὰς ἰδέας οἱ τιθέντες, οὔτε ἐν τοῖς καθ' ἕκαστον ὑπεστώσας ὡσπερ τὸ 15
 10 καθόλου, ἀλλ' ἐν ἐκάστην παρὰ τὰ πολλὰ κεχωρισμένην οὖσαν καθ' ἑαυτήν,
 δι' ἣν καὶ τὰ πολλὰ εἶναι νομίζουσιν, ἐπεὶ τὸ μὲν καθόλου συνανούμως
 κατηγορεῖται τῶν καθ' ἕκαστον, τῶν δὲ ἰδεῶν ἁμονύμως τὰ καθ' ἕκαστον 20
 μεταλαμβάνει. τὰς μὲν οὖν ἰδέας διὰ ταῦτα οὐκ ἀνάγκη εἶναι, εἴπερ ἀπό-
 δεῖξις ἔσται· τὸ καθόλου δὲ ἀναγκαῖον· ἄλλως γὰρ οὐχ οἷόν τε τὸ μέσον
 15 θηρεῦειν.

Ἐκεῖνο δὲ φανερόν, ὡς εἴπερ αἰδίον εἶναι δεῖ τὸ συμπέρασμα ἐν ταῖς 25
 ἀποδείξεσιν, οὐδενὸς ἀπόδειξις ἔσται τῶν φθαρτῶν οὐδ' ἐπιστήμη ἀπλῶς,
 ἀλλ' οὕτως ὅτι καθόλου ἐστὶν αὐτοῦ. πῶς γὰρ ἂν γένοιτο αἰδίον εἶναι
 τὸ συναγόμενον, ἐν ᾧ τὸ φθαρτὸν ὑποκειμένον περιέχεται, ᾧ μήτε αἰεὶ τὸ
 20 κατηγορούμενον ὑπάρχει μήτε ἀπλῶς ἀλλὰ ποτε καὶ πῶς; οἷον τῷ Σωκράτει 34
 τὸ ζῆλον εἶναι· νῦν γὰρ καὶ οὐχ ὅτι Σωκράτης, ἀλλ' ὅτι ἄνθρωπος. ἔπειτα
 οὐδὲ αἱ προτάσεις ἐξουσι τὸ καθόλου λοιπὸν εἶναι καὶ τὸ καθ' αὐτά, εἴπερ 5
 τὸ συμπέρασμα φθαρτὸν ἔσται, ἀλλ' ἀνάγκη τὴν ἐτέραν αὐτῶν εἶναι φθαρτὴν
 καὶ μὴ καθόλου. ὡσπερ δὲ ἀπόδειξις οὐκ ἔστιν οὐδενὸς τῶν φθαρτῶν,
 25 οὕτως οὐδὲ ὀρισμός ἐστι τῶν φθαρτῶν· ὁ γὰρ ὀρισμὸς ἢ ἀρχὴ ἀποδείξεως
 ἢ ἀπόδειξις θέσει διαφέρουσα ἢ συμπέρασμα ἀποδείξεως. ἀρχὴ μὲν ἀπο- 10
 δείξεως, ὅταν ἢ ὡς πρότασις ἄμεσος ἢ ὡς ὅρος ἐν προτάσει λαμβάνηται.
 θέσει δὲ διαφέρουσιν ἀποδείξεως οἱ τὴν αἰτίαν ἔχοντες ὀρισμοί, οἷον τί ἐστιν
 ἐκλειψις ἡλίου; ἐπισχότῃσι φωτὸς δι' ὑπόδρομὴν σελήνης· τοῦτον γὰρ 15
 30 ἔνεστι μεταθέντας τὸν ὀρισμὸν ἀπόδειξιν ποιῆσαι, οἷον ἡ σελήνη τὸν ἡλιον
 ὑποτρέχει, τὸ ὑποτρέχον ἐπισκοτεῖ. συμπέρασματα δὲ ἀποδείξεων εἶσιν οἱ
 τὴν αἰτίαν παραλαμβάνοντες ὀρισμοί. ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν ὀρισμῶν ἀκρι- 20
 βέστερον ἐν τοῖς ἐφεξῆς μαθησόμεθα.

1 δυνατόν A 3 καὶ τὸ—4 δεκνύμενον om. A τὸ prius W: om. CS τῷ (ante
 δύο) W 4 τὸ alt. s: om. ACSW ὅσι Ws καὶ alt. om. C 5 post μὲν
 add. οὖν Cs 7 οὗ φησι κτλ.] c. 11 τῶν] τὴν A 8 συγχωρεῖν om. A
 οὔτε ci. Spengel, sed cf. Ind. 9 ἐν τῇ C 11 μὲν om. C 12 κατηγορεῖται]
 εἶται in ras. C¹ 13 παραλαμβάνει A 14 ἔσται (τῶν καθόλου) ci. Spengel, sed cf.
 p. 77a6 τὸ δὲ καθόλου ἀνάγκη C 18 post ἔτι add. οὗ SWs Arist., sed cf.
 p. 22,8 et Philop. f. 25r αὐτοῦ ἐστὶ s Arist. ἂν γὰρ C 19 αἰεὶ S
 20 Σωκράτῃ A 21 post ἔπειτα add. δὲ As 23 ἔσται SW: τὸ πρῶτον As: πρῶτον C
 αὐτήν W 25 ἐστὶ om. SW 27 λαμβάνεται pr. C, corr. C¹ 28 ἀποδείξεως
 διαφέρων C τ[] τὸ C 31 ὑποσκοτεῖ A εἶσιν ἀποδείξεων SW 32 post
 τὴν add. ὠλικὴν s 32. 33 ἀκριβέστερον om. A 33 ἐν τῆς W ἐν τοῖς ἐφ.] II 10

Αἰ δὲ τῶν πολλαίαις γινομένων ἀποδείξεις καὶ ἐπιστήμαι. οἷον σελήνης 34
 ἐκλείψεις, πῶς ἂν εἶεν ἀποδείξεις; ἢ γὰρ ἔκλειψις οὐκ αἰδιον. ἢ καὶ ἐπὶ
 τούτων εἰδῶς τι κοινὸν φαίνεται τῶν κατὰ τὴν ὁμοίαν περιόδον γινομένων· 25
 οὐ γὰρ ἐπὶ μιᾶς καὶ τῆσδε τῆς ἐκλείψεως τῆς κατὰ τήνδε τὴν ὥραν συμ-
 5 βάσεως γίνεται ἢ ἀπόδειξις, ἀλλ' ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἀπάσεως, ἣν διὰ τὰς τοι-
 αύτας αἰτίας αἰεὶ γίνεσθαι ἀναγκαῖον. οὕτως οὐκ καὶ ἐπὶ τούτου τὸ καθόλου | 35
 δεῖκνυται. οὐ τὸ καθ' ἕκαστον, εἰ μὴ ἄρα οὕτω τὸ καθ' ἕκαστον, ὅτι ὑπὸ
 τὸ καθόλου, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν φθαρτῶν ἀπεδείκνυμεν. πῶς οὖν τὸ
 καθ' αὐτὸ καὶ τὸ καθόλου δεῖ προσεῖναι ταῖς ἀποδείξεσιν, εἰρήσθω τοσαῦτα. 5
 10 9. Πάλιν δὲ ἄλλην ἀρχὴν ποιησαμένους ῥητέον. εἰ γὰρ ἐκ προτέρων
 πᾶσα ἀπόδειξις, ὄγλον ὡς οὐκ ἔστιν οὐδεμιᾶς ἐπιστήμης τὰς ἑαυτῆς ἀρχὰς
 ἀποδείξει· οὐ γὰρ ἔτι ἔσονται ἐκείναι ἀρχαί, εἰ δι' ἐτέρων προτέρων ἀπο- 10
 δεικνύοντο. ἄς εἰ μὲν καὶ αὐτὰς πάλιν ἀποδείκνυσιν ἀνάγκη, ἐπ' ἄπειρον
 οὕτω προήξομεν· εἰ δὲ τίθεσθαι ὡς ἐναργεῖς, ἐκείναι δὴπουθεν ἂν εἶεν
 15 ἀρχαί, καὶ ὁ ταύτας εἰδῶς τὰς ἀρχὰς καὶ ἐκ τούτων ἀποδείκνυς μᾶλλον
 οἶδε τοῦ τὰς ὑστέρας γινώσκοντος ἀκείναις χρωμένου. ἀρ' οὖν οὐκ ἔστιν 15
 οὐδαμῶς ἀποδείξει τὰς γεωμετρικὰς ἀρχὰς οὐδὲ τὰς ἀριθμητικὰς οὐδὲ τὰς
 μουσικὰς οὐδὲ τὰς τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν; ἢ ἔστι μὲν. οὐκ ἐκείνης οὐδὲ τῆς
 ἐπιστήμης τῆς ὡς ἀρχαῖς αὐταῖς κεχρημένης (οὐδὲ γὰρ ἂν δύναιτο ἐκείνη 20
 20 τῶν ἀρχῶν ἀρχὰς ἐτέρας ποιεῖσθαι). ἀλλὰ τινος ἐτέρας πασῶν ἀνωτέρας.
 ὑφ' ἣν εἰσιν αἱ πᾶσαι ἐπιστήμαι. οὕτω γὰρ ἔσται δυνατόν αὐταῖς κεχρῆσθαι
 ταῖς ἐφεξῆς, εἰ ἔσονται ἅπασαι ὑπ' ἐκείνην, ὥσπερ καὶ ὑπὸ γεωμετρίαν ἢ
 ὁπτικῆ· ἄλλως γὰρ ἀμήχανον, εἴπερ ἐξ οἰκείων καὶ συγγενῶν ἢ ἀπόδειξις. 25
 αὕτη δ' ἔστιν ἢ πολυύμητος σοφία, καὶ ταύτην ἀπλῶς ἐπιστήμην κλητέον
 25 καὶ μάλιστα ἐπιστήμην, ἢ τὰ πρῶτα ἀπάντων αἴτια θεωρεῖ καὶ τὰ μάλιστα 30
 αἴτια· μάλιστα γὰρ αἴτια ὧν οὐδὲν αἴτιον.

Διὰ ταῦτα δὴ πάντα εἰκότως χαλεπὸν ἔστι τὸ γινῶναι εἰ κατ' ἐπι-
 στήμην ἴσμεν ἢ μὴ· χαλεπὸν γὰρ τὸ γινῶναι εἰ ἐκ τῶν οἰκείων ἐκάστου 5
 ἀρχῶν ἴσμεν ἢ οὐ, ὅπερ ἔστι τὸ εἰδέναι καὶ τὸ κατ' ἐπιστήμην. ἀλλ' ἐάν
 30 εὑρωμεν ἀληθῆ μόνον τὰ λήμματα, εὐθὺς ἀποδεικτικὸν ἡγούμεθα τὸν συλ-
 λογισμὸν· τὸ δ' οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ δεῖ συγγενεῖς εἶναι τὰς ἀρχὰς τοῖς δει-
 κνυμένοις καὶ ἐκ τῶν καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντων. 10

10. Λέγω δὲ ἐκάστου γένους ἀρχὰς ἄς ὅτι εἰσὶ τίθεσθαι ἀναγκαῖον,

1 πολλῶν SW	γενομένων AC	2 ἀποδείξεις W: ἀπόδειξις ACS	3 τὸ AC
γινομένων AC	4 τῶν (ante κατὰ) W	5 τοιαύδε SW	post τοιαύτης
add. δὴ C	5. 6 τῆς τοιαύτης SW	6 αἰεὶ S	post γίνεσθαι delevit
δυνατόν A	8 τοῦ κ. AC	ἀποδείκνυμεν s	post πῶς add. μὲν s
10 ποιησαμένους C, corr. AW: ποιησαμένος S, pr. W: non liquet pr. A			12 ἐκείναι
om. C	post ἐκείναι add αἰ A	12. 13 ἀποδείκνυται s	14 ἂν om. SW
17 οὐδαμῶς om. SW	ἀρχὰς om. A	18 μονάδας SW	δε] οὐδὲ C
19 χρωμένης A	γὰρ om. pr. W	21 πᾶσαι αἰ SW	ἔστι SW
αὐτῆ SW	χρῆσθαι CW	22 post ὑπὸ add. τῆν s	γεωμετρίας pr. C,
corr. C ¹	24 αὐτήν A	25 πάντων S	27 s
κατ' om. pr. W	30 ἀποδεικτὸν bs	31 τοῖς—33 ἀρχὰς om. W	εἶτε SW

ἀποδείξει δὲ οὐκ ἐνδέχεται· οὐσὶν γὰρ ὄντων ἂ προηνώσκειν ἀναγκαῖον ἐρ' 36
 ἀπάτης μαθήσεως λογικῆς, ὅτι τε ἔστι καὶ τί σημαίνει, τί μὲν οὖν σημαίνει 15
 προσηγορεύεται οὐκ ἐπὶ τῶν ἀρχῶν μόνον ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἐξ αὐτῶν δει-
 κνυμένων ἐστὶν ἀναγκαῖον, εἴπερ ἀναγκαῖον συνίεναι τῆς ἀποδείξεως· τὸ δ'
 5 ὅτι ἔστιν ἐπὶ μὲν τῶν ἀρχῶν προσιθῆναι, ἐπὶ δὲ τῶν ἐξῆς ἀποδεικνύονται.
 μᾶλλον δὲ οὕτω διαρσετόν. | ἐπειδὴ τρία ἐστὶν ὑπὲρ ὧν ἐκάστη πραγμα- 20
 τεύεται ἐπιστήμη, τὸ τε ὑποκείμενον γένος, οἷον ἀριθμὸς ἢ μέγεθος, καὶ
 τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα τούτῳ, οἷον τὸ ἄρτιον καὶ τὸ περιττόν ἢ τὸ
 δύο ἠρθὰς ἔχειν ἢ τὸ συμπίπτειν, καὶ πρὸς τούτοις τὰ ἀξιώματα, οἷον ἐάν 25
 10 ἴσα ἀπὸ ἴσων, ὅτι μὲν ἔστι τὸ γένος ὑποτιθεσθαι δεῖ, τί δὲ σημαίνει τὰ
 ὑπάρχοντα καθ' αὐτὰ, ἄμφο δέ, καὶ ὅτι ἔστι καὶ τί σημαίνει, τὰ ἀξιώματα.
 διὰ τί οὖν ἐπ' ἐκείνων μὲν ἐκάστου θάτερον, ἀμφοτέρα δ' ἐπὶ τούτων; ὅτι 37
 διὰ τῶν ἀξιωμάτων ἐκεῖνα συνάπτομεν πρὸς ἀλλήλα καὶ συνάγομεν. εἷνα
 μέντοι περιττόν ὑποτιθεσθαι, ὅταν ἢ φανερά καὶ λίαν ἐναργῆ, οἷον τὴν 5
 15 ὑποκειμένην φύσιν ὅτι ἔστιν, ὅταν ἢ σφόδρα γνώριμος καὶ παιδί φασιν· οὐ
 γὰρ ὑποτίθεται ὁ φυσικὸς εἶναι τι θερμὸν ἢ ψυχρόν, οὐδὲ ὁ ἰατρός εἶναι
 τι ἀνθρώπειον σῶμα. ἀλλ' ὁ γε ἀριθμητικὸς ἀριθμὸν ὑποτίθεται καὶ
 μονάδα· οὐ γὰρ ὁμοίως ἐκφανῆς ἢ τούτων οὐσία. πάλιν δ' ἔτεροι τὸ τί 10
 σημαίνει παρίασιν, ὅταν ἐκδηλὸν ἢ· γελοῖον γὰρ τὰ φανερά ἐξηγησθαι. οὐκ
 20 αἰτούμεθα δὲ εἶναι τινα ἀξιώματα δι' αὐτῶν πιστὰ καὶ ἐναργῆ καὶ δοκοῦντα
 εἶναι τοιαῦτα. δοκοῦντα δὲ ὅταν λέγω, οὐ πάντως λέγω συγχωρούμενα καὶ 15
 διδόμενα· πάνυ γὰρ ἂν εἴη ἄλλα τὰ ἀξιώματα, εἰ ταύτη κρίναιτο. παντὶ
 γὰρ ἔστιν ἐνστήναι κατὰ τὸν ἔξωθεν λόγον, ἀλλὰ κατὰ τὸν ἔνδον γε οὐ
 παντί· καὶ γὰρ τῷ καταλείπεσθαι ἴσα τῶν ἴσων ἀφαιρεθέντων ἐρίζων ἂν
 25 εἴη ἐνστατή, ἀλλ' ἢ γλωττα τούτου κατ' Εὐριπίδην φιλονεικεῖ, ἢ φρήν δὲ 20
 οὐδαμῶς οὐδ' ἢ ψυχῆ· ἢ δὲ ἀπόδειξις οὐ πρὸς τὸν ἔξω λόγον ἀλλὰ πρὸς
 τὸν ἐν τῇ διανοίᾳ. οὐ τοίνυν ἐξ ὧν φητέγγονται κριτέον τὰ ἀξιώματα, ἀλλ'
 ἐξ ὧν ὑπολαμβάνουσι· πολλάκις γὰρ ἄλλα μὲν φητέγγομεθα, ἄλλα δὲ νοοῦμεν, 25
 ὥσπερ οὐδ' οἱ γεωμέτραι κέχρηται ταῖς γραμμαῖς ὑπὲρ ὧν διαλέγονται
 30 καὶ δεικνύουσι, ἀλλ' οἷς ἔχουσιν ἐν τῇ ψυχῇ, ὧν εἰσι σύμβολα αἱ γρα-
 φόμεναι. καὶ τοίνυν λέγωσι ποδαῖαν τὴν οὐ ποδαῖαν | ἢ ἰσόπλευρον τὸ 38
 οὐκ ἰσόπλευρον, οὐχ οἷς γράφουσι προσηκτέον, ἀλλ' οἷς νοοῦσι· τούτοις γὰρ
 χρῶνται πρὸς τὴν ἀπόδειξιν· πρὸς μὲν γὰρ τὸ συμπέρασμα τὴν καθόλου

1 ἀποδείξει — 4 ἐστὶν ἀναγκαῖον om. C	ὄντων A	2 ὅτι τε ex ὅτε corr. W	post
σημαίνει prius delevit τὸ πρᾶγμα A	τί μὲν οὖν σημαίνει om. AS, pr. W	3 μόνων,	
ut videtur, pr. S	4 ξυνιέναι SW	8 ἢ (post ἄρτιον) CS	9 τούτοις om. AC
10 ἀπὸ ἴσων ἴσα SW	13 διὰ AC: δὲ καὶ SW	ἐκείνων AC	εἰς A 14 λίαν
καὶ AC	15 καὶ παιδί φασιν deleverim	18 δ' om. AC	19 σημαίνειν C
παρίασιν libri s	20 εἶδέναι pr. W	τινα—21 εἶναι om. W	post τινα add. τὰ S
αὐτῶν A	ἐναργῆ καὶ om. S	καὶ alt. om. A	21 πάντα A 22 ταύτῃ
πάντη A	κρίναιτο] x in ras. C ¹	23 ἔστιν om. C	post ἀλλὰ add. καὶ A
ἐντός SW	24 πὸ S: τὸ ACWs	τῶν om. s	ὀρίζων pr. S 25 γλώσσα A
κατ' Εὐριπίδην Hippolyt. 612	φιλονεικεῖ κατ' Εὐριπίδην As	29 οὐδ' om. A	
30 σύμβολα (σύμβολοι pr.) εἰσὶν W	31 λέγουσι W	μη SW	32 ἰσό-
πλευρον pr. W			

γραμμὴν ἔχουσιν, ἐπιδεικνύουσι δὲ τὴν ἐξουσιμένην· οὐ γὰρ ἂν ἄλλως σοι 38
τὴν ἀληθινήν ἐνσημαίνοντο.

11. "Οτι θεῖ ἐστι τὰ ἀξιώματα λίαν ἐναργῆ, φανερόν. τί γὰρ ἐναργέ-
στερον τοῦ μηδὲν ἐνδέχασθαι τὸ αὐτὸ ἅμα καταφάναι καὶ ἀποφάναι; οὕτω
5 γὰρ αὐτῷ πεπιστεύκαμεν ἀδιδιάκτως, ὥστε κεχρησθῆαι ἠκονοῦμεν εἰς τὰς 10
ἀποδείξεις ἐν τάξει λόγματος· διὰ γὰρ τὸ πᾶν γνώριμον παρέλκειν δοκεῖ.
πλὴν ἔστι γε ἐφ' ὧν ἀναγκαῖον. πότε οὖν καὶ πῶς; ὅταν δὴ προκείμενον
ἦ περὶ τινος συμπεράνασθαι ὅτι τῶδε μὲν ἐστι, τὸ δὲ ἀντικείμενον οὐκ
ἔστιν, οἷον ὅτι ὁ κόσμος πεπερασμένος μὲν ἐστίν, οὐ πεπερασμένος δ' οὐκ 15
10 ἔστι, τουτέστιν ἄπειρος οὐκ ἔστι· τότε γὰρ ληπτέον ὅτι κατ' οὐδενὸς
σώματος ἐνδέχεται τὸ πεπερασμένον ἅμα φάναι καὶ ἀποφάναι, σῶμα δὲ ὁ
κόσμος. καὶ ποιητέον αἰετὴν μείζονα πρότασιν τοιαύτην· οὕτω γὰρ καὶ 20
τὸ συμπεράσμα ὅμοιον ἔσται. οὐ μόνον δὲ τοῦτο ἐναργές, ὅτι οὐκ ἐνδέχεται
τὸ αὐτὸ ἅμα καταφάναι καὶ ἀποφάναι, ἀλλ' ὅτι καὶ θάτερον περὶ παντός
15 ἐξ ἀνάγκης· τοιαύτη γὰρ ἢ τῆς ἀντιφάσεως φύσις, καὶ οὐχ ὥσπερ τὰ
ἐναντία ἀδύνατον μὲν συνυπάρχειν, οὐ μὴν θάτερον ἐξ ἀνάγκης ἐπὶ παντός. 25
τούτῳ μέντοι γε ἤδη τινὲς ἀποδείξεις φανερώτερον χρωῶνται τῷ ἀξιώματι,
καὶ μάλιστα ὁ δι' ἀδυνατόν τρόπος· | τῷ γὰρ ἀδύνατον ἀποδείξει τὸ ἀντι- 39
κείμενον οὐ βούλεται συμπεράνασθαι τήγῃσι τὸ λοιπόν, ἐξ οὐθενὸς ἐτέρου
20 τὴν ἀνάγκην προσάγων τῷ λόγῳ ἢ τοῦ θεῖν ἐπὶ παντός τὴν κατάφασιν
ἢ τὴν ἀπόφασιν. ἐπεὶ γὰρ ἢ σύμμετρος, φησίν, ἢ ἀσύμμετρος, εἰ μὴ 5
σύμμετρος, οὐ σύμμετρος ἐξ ἀνάγκης· τὸ γὰρ σύμμετρον ἢ οὐ σύμ-
μετρον οὐδὲν ἄλλο ἐστίν ἢ ὅτι θάτερον ἐξ ἀνάγκης τῆς ἀντιφάσεως, ὅπερ
εἰ καὶ μὴ λέγουσι διαρρήδην, ἀλλὰ χρωῶνται γε αὐτοῦ τῇ δυνάμει. ποιούσι
25 δὲ ἰδιαιτέρον τὸ ἀξιῶμα ἀπὸ τοῦ καθόλου μετὰγοντες εἰς τὸ προκείμενον 10
γένος· εἴρηται γὰρ ὅτι τοῖς κοινοῖς ἀξιώμασιν οὐχ ὡς κοινοῖς χρηστέον εἰς
τὰς ἀποδείξεις, ἀλλὰ προσαρμοστέον ταῖς ὑποκειμέναις φύσεσι καὶ οἰκειότερα
ποιητέον συστέλλοντα εἰς τὸ γένος ὅπερ οὐ τὸ βουλόμεθα ἀποδείξει. ἔστι 15
γὰρ τινα κοινὰ ἀξιώματα, καθ' ἃ πᾶσαι κοινωνοῦσιν ἀλλήλαις αἰ ἐπιστῆμαι,
30 ἀλλὰ καὶ ἄλλαι δύο δυνάμεις, ὧν ἡ μὲν φαυλοτέρα ἐπιστήμη, ἡ δὲ

1 ἐξουσιμένη SWs 3. 4 ἐναργέστερον C: ἐναργές ASW 4 post ἅμα add. καὶ C
καταφάναι] x ex φ corr. A 5 χρησθῆαι C: καὶ χρησθῆαι fort. recte e ci. Sp. s
δοκοῦμεν A 5. 6 ἐν ταῖς ἀποδείξεσιν C 6 διὰ γὰρ C: ὥστε διὰ ACW's δοκεῖν S
8 τὸ θε—9 μὲν ἐστίν iterat C 9 θε, omisso οὐκ ἔστι, SW 10 τουτέστιν—ἔστι
iterat C τότε SW: τοῦτο τε AC 12 αἰετὴ SW μείζω SW οὕτως A
14 τῷ αὐτῷ A καταφᾶναι A, corr. C: καὶ φᾶναι SW κατὰ s 16 δυνατόν
A: οὐ δυνατόν s μὴν] μὲν C 17 ἀποδείξεως C 18 ὁ διὰ τοῦ S: ὅτι δι' W
τῷ CS: τὸ AW ἀδυνατεῖν C 19 οὐ s βούλεται CW: βούλονται AS
οὐθενὸς Ws 21 post ἀπόφασιν add. εἶναι s, sed cf. Vahlen Poet.³ p. 243sq.
ἀσύμμετρος] οὐ σύμμετρος s εἰ μὴ as: ἢ ACSW 22 post μὴ σύμμετρος
add. ἢ CSW ἀσύμμετρον (post γάρ) A 23 ἀντιφάσεως A: φάσεως SW
ὁ C 24 γε om. W 25 τοῦ τὸ καθόλου μετὰγειν SW 26 εἴρηται] p. 18, 31
δὲ A 27 προσαρμοστέον SW φύσει S οἰκειότερα as: οἰκειότερον ACSW
28 συστέλλόμενα s περὶ SW 29 ἄλλαις W 30 ἄλλαι καὶ ἄλλαι, καὶ δύο SWs

ἀμείνων, λέγω δὲ τὴν διαλεκτικὴν τε καὶ τὴν σοφίαν. ἐπικοινωνοῦσι δέ, 39
 οὐχ ὅτι χρώνται καὶ αὐταὶ τοῖς ἀξιώμασι καθάπερ αἱ ἐπιστήμαι, ἀλλ' ὅτι
 πειρῶνται ταῦτα συνιστᾶν· ἀλλ' ἡ μὲν ἐκ τῶν ἐνδόξων, ἡ δὲ καθ' ἕτερον
 τρόπον. οὐ λέγομεν δὲ ἐπιστήμην εἶναι τὴν διαλεκτικὴν, διότι μηδὲν
 5 ὄρισμένον ἔχει γένος, οἷον γραμμὰς ἢ ἀριθμούς, καὶ οὐκ ἐκ τῶν καθ' 25
 αὐτὰ ὑπαρχόντων ἀλλ' ἐκ τῶν δοκούντων περὶ ἐκάστου πρόβεισι. διὰ
 τοῦτο καὶ θαρσεῖ ἐρωτᾶν καὶ δόντος τε καὶ μὴ δόντος οἵεται δεῖξιν ὁ 40
 βούλεται· οὐ γὰρ ἂν ἐχρήστο παντὶ τῷ δοθέντι· ἀδύνατον γὰρ διὰ τῶν ἀντι-
 κειμένων δεῖκνυσθαι τὸ αὐτὸ, ἀλλὰ καὶ τὸ θνητὴν συλλογίσασθαι τὴν ψυχὴν 5
 10 καὶ τὸ ἀθάνατον. τῷ δὲ ἀποδεικνύντι θάτερον πρόκειται μόνον· ζητεῖ γὰρ
 τἀληθές μόνον, οὐκ ἐρωτᾷ· εἰ γὰρ μὴ δοίη τις ὅτι ἀεικίνητος, ἀλλὰ
 θάτερον, στήσεται.

12. Ἄρ' οὖν οὐδέποτε ὁ ἀποδεικνύς ἐρωτᾷσει οὐδ' ἔστιν ἐρώτημα 10
 ἐπιστημονικόν ὡσπερ διαλεκτικόν τε καὶ σοφιστικόν; ἢ ἔστι μὲν ἐρώτημα
 15 ἀποδεικτικόν, εἴπερ καὶ πρότασις ἀποδεικτική, οὐ πᾶν δὲ ἀποδεικτικόν·
 οὐδὲ γὰρ πρότασις πᾶσα ἀποδεικτική, ἀλλ' ἐξ ἧς ὁ καθ' ἐκάστην οἰκειὸς
 γίνεται συλλογισμός, ταύτην ἔνεστι μεταλαμβάνοντας εἰς ἐρώτησιν οἰκειὸν 15
 ποιεῖν τῆς ἐπιστήμης τὸ ἐρώτημα. ἐρωτᾷσει γὰρ ὁ γεωμέτρης, οὐχ ἵνα
 ἐκ τῆς ἀποκρίσεως λάβῃ τὴν πρότασιν τὴν πρὸς τὸν οἰκειὸν συλλογισμόν
 20 (φέρει γὰρ αὐτὴν οἰκοῦν, κἂν μὴ παρ' ἄλλου λαμβάνῃ), ἀλλ' εἰ ποτε 20
 ἄλλου πειρᾶσθαι βούλοιο τοῦ τὴν αὐτὴν ἐπιστήμην ἐπαγγελομένου.
 οὐκ οὖν οὐδὲ ἀποκρινεῖται ἅπας πρὸς ἅπαν ἐρώτημα, ἀλλὰ πρὸς μὲν τὸ
 γεωμετρικόν ὁ γεωμέτρης, οὐχ ὁ μουσικός, πρὸς δὲ τὸ μουσικόν οὐχ ὁ
 γεωμέτρης ἀλλ' ὁ μουσικός. ἄρ' οὖν οὐδὲ ἀρμονικῶ προσήκειν ἂν εἴποιτο 25
 25 ἀριθμητικὴν ἐρώτημα. οὐδὲ ἱατρικὸν φυσικόν, οὐδὲ ἴπτικὸν γεωμέτρης; καίτοι 41
 δεῖκνυταί γε ἐξ ἀριθμητικῶν πολλὰ ἀρμονικὰ καὶ ἐκ τῶν γεωμετρικῶν
 πολλὰ ἴπτικά· ἀποκριτέον οὖν καὶ περὶ τούτων, καθ' ὃ κοινωνοῦσιν ἀλλήλαις,
 τισὶν ἐπιστήμαις γενικωτέρας· ὑπὲρ τῶν ἀρχῶν δὲ οὐκ ἀποκριτέον οὐδ' ἐφ' 5
 ἐκάστου λόγου, καθὰ προσείρηται. ὁ γὰρ τόνου ὅτι, κἂν ἐλέγχεται γεω-
 30 μέτρης ὑπὲρ τοῦ μὴ διαιρεῖσθαι διόγα τὸν τόνου, οὐχ ἡ γεωμέτρης ἐλέγχεται.
 ἀλλ' ἡ συμβέβηκε τῷ τὰ μουσικὰ ἀγνοοῦντι γεωμέτρῃ εἶναι. ὥστε ἐν
 ἀγεωμετρήτοις περὶ γεωμετρικῶν οὐ διαλεκτέον· λήσει γὰρ ὁ φούλως δια- 10
 λεγόμενος· οὐ γὰρ ὡσπερ τῶν ἐνδόξων οἱ πολλοὶ κριταί, οὕτω καὶ τῶν κατ'

1 ἀμείνω A	σοφιστικὴν pr. W	2 ἀλλ' ὅ] S	3 αὐτὰ SW	4 ὅτιπερ SW
οὐδὲν SWs	6 διὰ] ὅ in ras. C ¹	7 θαρρεῖ SW	τε om. CSW	
8, 9 δοθέντων S	9 ἀλλὰ AC: οἷον SWs	10 ζητῶν τε a: fort. ζητῶν γὰρ		
11 τὸ ἀληθές C	μὴ γὰρ A	δοῶν ACs	post ὅτι add. μὴ CSW, superscr. A	
ἀεικίνητον SW	13, 14 ἐπιστημονικόν ἐρώτημα s	15 ὡσπερ S	16 ἐξ ἧς S	
17 εἰ Ss	18 γὰρ ὁ om. S	20 ἂν A	λαμβάνει A	22 ἀπο-
κρίνεται SW	23, 24 ὁ μουσικός οὐχ ὁ γεωμέτρης SW	24 εἴπης W		
25 ἱατρικῶ ACs	26 γεωμετρικῶν] με in ras. C ¹	27 κοινωνοῦσιν] νοι superscr. C ¹		
28 ἐπιστήμης S	ἐφ' e ci. Sp. s: ἀφ' A: ὑφ' CSW	29 καθάπερ εἴρηται s		
30 διόγα τὸν τόνου C: τὸν (τόν/τόν) A: τόνου διόγα As: διόγα τούτων S, pr. W: διόγα τοῦ τόνου	corr. rec. m. W	ὃ pr. W	31 post ἀγνοοῦντι add. ὃ A: ὡς SW	

ἐπιστήμην οἱ ἀνεπιστήμονες. ὁ δὲ ἀνεπιστήμων λέγεται διχῶς, ἢ τῷ παντελῶς 41
 ἔννοιαν μὴ ἔχειν τοῦ πράγματος ἢ τῷ φαύλως ἔχειν· ἀγεωμέτρητος γὰρ καὶ 15
 ὁ μὴδὲν περὶ τῶν παραλλήλων εἰδῶς καὶ ὁ συμπίπτειν αὐτὰς οἰόμενος.
 ἀλλὰ τοῦτό γε, εἰ καὶ γεωμετρικὸν πῶς ἔστιν ἀγνόημα, διότι περὶ τίνος
 5 ἔστι τῶν κατ' ἐπιστήμην, ἀλλὰ χαλεπώτερον γε ἐκείνου καὶ ποικι-
 λιώτερον· πῶς δὲ χαλεπώτερον καὶ ποσαχῶς συμβαίνει καὶ πῶς πρὸς αὐτό 20
 ἐνστατέον, παραδῶσομεν προιόντες.

Ἐν δὲ ταῖς μαθήμασιν οὐκ ἔστιν ὁμοίως ὁ παραλογισμός· διττὸν γὰρ
 λαμβάνει τὸ μέσον, εἴτε ὁμόνυμον εἴτε μὴ· ὄρισται δὲ ἕκαστον, καὶ τὸ 25
 10 ὄνομα ἐκάστου σχεδὸν δεῖξίς ἐστι. τὸν γὰρ κύκλον ἀκούσας εὐθύς ὄρα
 γεγραμμένον ἐν αὐτῷ, καὶ οὐ φέρεται ἐπ' ἄλλο τι σημαίνόμενον ἀλλ' ἐπ'
 ἐκεῖνο οὐ τὸν ὄρισμὸν ἐποιήσατο· εἰ δὲ λέγεται καὶ ἔπη τινὰ κύκλος, |
 ἀλλ' οὐκ ἐξ ταῦτα κύκλον ὑπολαβεῖν τὴν γεωμέτρην ὁ τοῦ κύκλου λόγος 42
 ἐνῶν ἐν τῇ ψυχῇ. οἱ λόγοι δὲ οὐκ ἔχουσιν ὄρισμένα τὰ μέσα οὐδ' ἐφ'
 15 ὄρισμένον πραγμάτων, οἷον οἱ σοφοὶ μανθάνουσιν, οἱ μανθάνοντες οὐκ ἴσασιν, 5
 οἱ σοφοὶ ἄρα οὐκ ἴσασιν· τὸ γὰρ μανθάνειν καὶ ἐπὶ τοῦ συνιέντος ὁμοίως
 καὶ ἐπὶ τοῦ διδασκομένου. ἡ ἀπάτη δὲ παρὰ τὸν μέσον ἐν ταῖς καθ' ὁμο-
 νυμίαν παραλογισμοῖς· ὁ γὰρ δις λαμβανόμενος οὗτος, ὥστε ἔνεστιν αὐτὸν 10
 εἰς ἄλλο καὶ ἄλλο σημαίνόμενον μεταλαμβάνειν. ἐνίοτε δ' οὐ παρὰ τὸν μέσον,
 20 παρὰ τὸ σχῆμα δὲ ἡ ἁμαρτία, ὥσπερ εἴ τις ἐν δευτέρῳ σχήματι δύο κατα-
 φατικαῖς χριῶτο καὶ τῷ ταῖς ἄκροις ἀμφοτέροις τὸ μέσον ἔπεισθαι.

Εἰ δ' ἦν ἀδύνατον ἐκ ψεύδους ἀληθῆς δεῖξαι, ῥάδιον ἦν τὸ ἀναλύειν· 15
 ἀναλύειν δὲ λέγω νῦν τὸ τεθέντος τινὸς ἀληθοῦς συμπέρασματος τὰς προ-
 τάσεις ἐξευρίσκειν δι' ὧν συνήχθη· τοῦτο γὰρ ἂν εὐκολώτερον ἐπινοοῦμεν
 25 ἐν ὄρισμένοις ἔχοντες μᾶλλον τὴν ζήτησιν. ἐπειδὴ δέ, εἰ μὲν ἀληθεῖς αἱ
 προτάσεις, ἀληθῆς καὶ τὸ συμπέρασμα, οὐκ ἀντιστρέφει δέ, ἀλλ' ἐνδέχεται 20
 τι συμπέρασμα ἀληθῆς καὶ δι' ἐνδόξων συναχθῆναι, διὰ τοῦτο χαλεπὸν τὸ
 ἀναλύειν· ἐν ἀπέροις γὰρ ἡ ζήτησις τῶν προτάσεων. ἀλλὰ καὶ ταύτη
 διαφέρει τὰ μαθήματα τῶν διαλόγων, ὅτι ῥᾶον ἐν ἐκείνοις ἡ ἀνάλυσις. 25
 30 αἴτιον δέ· οὐδὲν γὰρ ψεύδους λαμβάνουσιν εἰς τὴν ἀπόδειξιν τοῦ συμπερά-
 σματος, ἀλλ' οὐδὲ ἀληθῆς ἅπαν ἀπλῶς· οὔτε γὰρ κοινόν τι οὔτε συμβε-
 βηχός· ἀλλὰ διὰ τῶν ὀρισμῶν καὶ τῶν καθ' αὐτό | ὑπαρχόντων προτάσει, 43
 ταῦτα δὲ εὐαρτίηματα καὶ ὄρισμένα. ἀπλουστέρα δὲ ἐν ταῖς μαθήμασιν ἡ

2 φαύλως om. SW 4 ἔστιν AW: ἔστι τὸ CS post διότι add. καὶ C
 5 κατ' AC: κατὰ τὴν SW τε Ws 5. 6 πῖθάνώτερόν A: ποικιλιώτερον mrg. A
 7 προιόντες] c. 16 8 μαθηματικοῖς SW ὁμοίως οὐκ ἔστιν As ἦτον S
 9 δὲ C: γὰρ ASWs 11 αὐτῷ ACW ἐπ' alt. om. SW 12 ἐπὶ τινα W
 14 ἐρῶν A: ὁ ὦν Cs 15 ἴσασιν] v superser. A 16 post ὁμοίως add. δὲ Cs
 17 τὸν e ci. Sp. s: τὸ ACSW 18 παραλαμβανόμενος SWs 19 καὶ ἄλλο om.
 pr. W τὸ A 21 τῷ W: τὸ ACS 22 ἦν ἀδύνατον SW Arist.: οὐκ ἦν (εἶναι
 A) δυνατὸν ACs ψευδοῦς CSW ῥάδιον ἂν ἦν Arist. 25 μᾶλλον ἔχοντες C
 26 ante οὐκ add. ἀλλ' AC 29 ἀλόγων pr. W, corr. rec. m. ῥᾶων Cs: ῥᾶων S
 30 οὐδὲν γὰρ AC: ὅτι οὐδὲν S: ὅτι οὐδὲν γὰρ W 32 ἀλλὰ as: ἀλλ' ἢ ACSW
 τὸν ὄρισμὸν A αὐτὰ As 33 post δὲ alt. add. καὶ W

ἀνάλυσις, ὅτι καὶ ἡ σύνθεσις ἀπλουστέρα καὶ ἡ αὔξησις ἢ τῶν λόγων· οὐ 13
 γὰρ ὥσπερ ἐν τοῖς διαλόγοις διχῶς ἢ αὔξησις, καὶ τῷ προσλαμβάνειν ἕξωθεν 5
 τῷ συμπεράσματι καὶ τῷ μέσῳ ἐπεμβάλλειν λόγους, ἀλλ' ἕτερος
 τρόπος ἐν τοῖς μαθημασι μόνος. ἀεὶ γὰρ τῷ δευτέρῳ προσλαμβάνοντες
 5 οὕτω προΐασιν, οἷον τῷ πρώτῳ θεωρήματι τὸ δευτέρον καὶ τῷ δευτέρῳ τὸ 10
 τρίτον καὶ οὕτως ἐφεξῆς· μέσου δὲ ἔνθεσις παρ' αὐτοῖς οὐκ ἔστι, διότι μὴδ'
 ἔμμεσόν τινα παράλαμβάνουσι πρώτασιν. ὥσπερ δὲ καθ' ἐν (ἡ) σύνθεσις,
 οὕτω καθ' ἐν καὶ ἡ ἀνάλυσις.

13. Τὸ δ' ἐπίστασθαι δι' αἰτίου λέγεται διχῶς, ἐν μὲν ὅτι διὰ μέσου 15
 10 τινός· πᾶν γὰρ μέσον αἴτιον τῆς συναγωγῆς τοῦ συμπεράσματος· ἐν δὲ διὰ
 τῆς τοῦ πράγματος αἰτίας τοῦ δεικνουμένου. [κατὰ μὲν οὖν τὸ πρῶτον ση-
 μαινόμενον ἅπας συλλογισμὸς δι' αἰτίου· καὶ γὰρ ἅπας διὰ μέσου τινός.
 κατὰ τὸ δεύτερον δὲ οὐχ ἅπας ἀλλ' ὁ διὰ τῆς αἰτίας τοῦ πράγματος· 20
 τοιοῦτος δὲ μόνος ὃν κυρίως ἀποδεικτικὸν ἐλέγομεν· ἐπεὶ λέγεται καὶ ὁ
 15 ἕτερος ἀποδεικτικὸς, ὅταν ἔχῃ τᾶλλα γούν ὅσα ἀνωρίσαμεν. λεγέσθω τόνου
 τοῦ μὲν διότι συλλογισμὸς ὁ διὰ τῆς αἰτίας τοῦ πράγματος, τοῦ δ' ὅτι 25
 πᾶς ὁ διὰ μέσου καὶ δι' ἀληθῶν ἀληθῆς. ἔστι μὲν οὖν καὶ κατὰ τὴν
 αὐτὴν ἐπιστήμην ποτὲ μὲν τὸ διότι ἐπίστασθαι ποτὲ δὲ τὸ ὅτι, ἔστι δὲ καὶ 44
 καθ' ἑτέραν μὲν τὸ ὅτι καθ' ἑτέραν δὲ τὸ διότι.

20 Πρῶτον μὲν οὖν εἴπωμεν πῶς κατὰ τὴν αὐτὴν ἐπιστήμην. εἰς μὲν
 οὖν τρόπος οὗτός ἐστιν· ἐπειδὴ γὰρ τὸ τοῦ πράγματος αἴτιον καθ' αὐτὸ 5
 δεῖ ὑπάρχειν καὶ προσεχῶς οὐ ἔστιν αἴτιον, ὁ μὲν δι' ἔμμεσων συλλογι-
 ζόμενος τὸ ὅτι συλλογίζεται. ὁ δὲ δι' ἀμέσων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ διότι.
 οἷον ἐπὶ ἀστρολογίας ὁ μὲν ἀποδείξας τάχιστα δύνειν τὰ μεσημβρινὰ τῶν
 25 βореίων τῷ κινεῖσθαι ἐπ' ἐλάττονος περιφερείας ἀπέδειξε τὸ διότι· διὰ γὰρ 10
 ἀμέσων καὶ διὰ προσεχοῦς αἰτίας τῷ πράγματι· ὁ δὲ ταῦτο τοῦτο συνα-
 γαγῶν τῷ προηρώτερον εἶναι τοῦ πλόου ἔδειξε μὲν καὶ αὐτὸς δι' ἀληθῶν
 ἀληθῆς, οὐ μὴν διὰ τῆς προσεχοῦς αἰτίας τοῦ πράγματος οὐδὲ δι' ἀμέσων. 15
 πάλιν ἐπὶ τῆς φυσικῆς ἐπιστήμης ὁ μὲν διότι αὐτοκίνητος, ἀθάνατον τὴν
 30 ψυχὴν ἀποδείξας οὐ δι' ἀμέσων, ὁ δὲ διότι ἀρχὴ ζωῆς, διὰ τοῦτο ἀγέννητος,
 δι' ἀμέσων· καὶ ὁ μὲν τὰ φυτὰ μὴ ἀναπνεῖν, ὅτι μὴ ζῶα, δι' ἔμμεσων,

2 τὸ W	3 τὸ συμπεράσμα καὶ τὸ C	3 μέσον s	ἐπεμβάλλειν A
4 μόνος a: μόνος ACSWs	αἰεὶ S	6 οὐδ' s	7 δὲ om. W, postea, ut
videtur, add. S	ἡ as: om. ACSW	8 καὶ om. AC	13 δὲ τὸ δεύτερον s
14 post λέγεται add. δὲ W	ὁ om. SW	15 τὰ ἄλλα S	γούν om. C
2 S	16 ὁ om. AW: ante συλλ. collocat C	17 δι' ἔμμεσων s	
ἀλλήλων C	καὶ alt om. C	18 ἔστι δὲ—19 διότι om. W	καὶ om. C
20 μὲν om. C	21 οὕτως om. SW	οὕτως ἔστιν ἐπει(δὲ) in ras. C ¹	
22 ὑπάρχειν δεῖ SW	post καὶ add. μὴ SW	ἐμμέσων AW	23 διὰ
μέσων S	τὸ tert. evan. A: τοῦ C	24 post ἐπὶ add. τῆς A	25 περι-
φορείας Ss	26 ἀμέσων SW	διὰ om. SW	27 τῶ] τὸ W
καὶ superser. C ¹	28 διὰ μέσων corr. S	29 ψυχικῆς ei. Spengel	
30 διὰ τοῦτο ἀγέννητος delevierim	ἀγέννητος ACSW	31 καὶ ὁ—ἐμμέσων om. W	

1 ὁ δὲ ὅτι μὴ πνεύμονα ἔχει, δι' ἀμέσων· οὐ γὰρ τὸ μὴ εἶναι ζῆϋον προσε- 44
 χές αἴτιον τοῦ μὴ ἀναπνεῖν (ἦν γὰρ ἂν καὶ τὸ εἶναι ζῆϋον τοῦ ἀναπνεῖν
 αἴτιον προσεχῶς· πολλὰ δὲ ζῆϋα μὲν, οὐκ ἀναπνεῖ δέ, ὡς τὰ ἔντομα), ἀλλὰ
 5 πρῶτον αἴτιον τοῦ μὴ ἀναπνεῖν τὸ μὴ πνεύμονα ἔχειν· τὸ ζῆϋον οὖν 25
 5 πῶρρωθεν εἰληπται αἴτιον, ἔξω πάνιν καὶ οὐκ ἀμέσως κατηγορούμενον τοῦ
 ἀναπνεῖν ἀλλὰ διὰ μέσου τοῦ πνεύμονα ἔχειν, τὸ δὲ μὴ εἶναι ζῆϋον ὑπερ-
 βολή. τοιαύτην αἰτίαν καὶ Ἀνάχαρσις | ἀποδέδεικε τοῦ μὴ εἶναι παρὰ 45
 Σκύθαις ἀληγτάς τὸ μὴ εἶναι ἀμπέλους· πῶρρω γὰρ καὶ οὕτως· προσεχῆς μὲν
 γὰρ τὸ μὴ μεθύσκεσθαι αἴτιον, τούτου δὲ τὸ μὴ εἶναι οἶνον, τούτου δὲ τὸ
 10 μὴ εἶναι ἀμπέλους. γίνονται δὲ καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ σχήματι τῆς τοιαύτης 5
 αἰτίας συλλογισμοί. λέγω δὲ [οί] τῆς πῶρρωθεν, ὥσπερ οἱ νῦν εἰρημένοι·
 ἐπεὶ γὰρ τὸ ζῆϋον κατὰ μὲν τοῦ ἀναπνεῖν παντός, κατὰ φυτοῦ δὲ οὐθενός,
 τὰ φυτὰ οὐκ ἀναπνεῖ· καὶ ἐπειδὴ ἄμβελος παρὰ μὲν τοῖς ἔχουσιν ἀληγ- 10
 τριάδας εἰσὶ, παρὰ Σκύθαις δὲ οὐ(κ εἰσὶ, παρὰ Σκύθαις ἀληγτριάδες οὐκ
 15 εἰσίν). ἕτερος δὲ τρόπος, ὅταν δι' ἀμέσων μὲν ἄμφω, ἀλλ' ὁ μὲν διὰ
 τῆς αἰτίας ὁ δὲ διὰ τοῦ σημείου· ὁ μὲν γὰρ διὰ τοῦ τετοκέναι τὸ γάλα
 ἔχειν ἀποδείκνυσαι τὸ διότι, ὁ δὲ διὰ τοῦ γάλα ἔχειν τὸ τετοκέναι τὸ ὅτι· 15
 καὶ ὁ μὲν τὰς ἀδείξεις τῆς σελήνης διὰ τοῦ σφαιροειδοῦς τὸ διότι, ὁ δὲ
 τὸ σφαιροειδὲς διὰ τῶν ἀδείξεων τὸ ὅτι. πολλὰκις μὲν οὖν συμβαίνει καὶ
 20 ἀντιστρέφειν ἀλλήλοις τὸ αἴτιον καὶ τὸ σημεῖον καὶ ἄμφω δεῖκνυσθαι δι'
 ἀλλήλων, διὰ τοῦ σημείου μὲν ὡς τὸ ὅτι, διὰ θατέρου δὲ ὡς τὸ διότι. δι' 20
 οὗ μὲν ὡς γνωριμωτέρου τοῦ συμπεράσματος, δι' οὗ δὲ ὡς αἰτίου τοῦ
 πράγματος. πολλὰκις δὲ οὐκ ἀντιστρέφει τὰ σημεῖα τοῖς αἰτίαις αὐτῶν·
 εἰ μὲν γὰρ καπνός, πάντως καὶ πῦρ· εἰ δὲ πῦρ, οὐ πάντως καπνός· καὶ 25
 25 εἰ μὲν τέτοικεν, ἀνδρὶ πεπλησίακεν· εἰ δὲ πεπλησίακεν, οὐ πάντως τέτοικεν.
 ἐπὶ δὴ τῶν τοιούτων ἢ μὲν τοῦ ὅτι δεῖξίς ἔστιν, ἢ δὲ τοῦ διότι ἐλθεῖναι· 46
 διὰ μὲν γὰρ τοῦ σημείου τὸ αἴτιον ἔστιν ἀποδείξειν, διὰ δὲ τοῦ αἰτίου τὸ
 σημεῖον οὐκέτι. ὥσπερ οὖν οὐδὲ πάντα τὰ αἰτία τε καὶ αἰτιατὰ ἀντιστρέφει, 5
 οὕτως οὐδὲ πάντα τὰ ἀντιστρέφοντα αἰτία τε ἔστι καὶ αἰτιατὰ· δυνατόν γὰρ
 30 τοῦ αὐτοῦ αἰτίου πλείω σημεῖα πρὸς ἄλληλα ἀντιστρέφειν. οἶον τοῦ πυρῆτιν

1 διὲ ex δι, ut videtur, corr. S	διότι Ws	διὰ μέσων A	1. 2 τοῦ—τὸ C
3 προσεχῆς s	ὥσπερ SW	6. 7 ὑπερβολήν, ut videtur, A cf. Philop. f. 39r	
7 ἀπέδειξε As	8 post Σκύθαις add. ἀνθρώπους SW	ἀληγτριάδας s cf. vs. 14	τῷ s
πῶρρω—10 ἀμπέλους om. SW	οὕτως C	10 ante τῆς add. οἱ s	11 αἰτίας
	εἰ		
om. W	οἱ prius deleti	εἰρημένοι A	12 ἐπεὶ—15 οὐκ εἰσίν om. A
13 ἐπεὶ C	14 οὐκ εἰσὶ scripsi: οὖ CSWs	παρὰ—15 οὐκ εἰσίν as: om. CSW	
15 διὰ μέσων pr. A	16 διὰ τὸ (post γάρ) W	17 fort. (ἀποδεικνύς) ἀποδείκνυσαι;	
ἀποδεικνύων addebat Spengel	τὸ alt. ante γάλα collocať C: τοῦ W: om. s	18 καὶ	
ὁ μὲν—19 τὸ ὅτι om. A: καὶ ὁ μὲν—διότι om. SW	20 ἀλλήλων pr. W	τὸ αἴτιον	
—21 ἀλλήλων om. W	δείκνυσαι S	21 δι' οὗ—23 πράγματος om. A	
22 post μὲν unc. incl. ὡς σημείου s	τοῦ prius (C: τούτου τοῦ SWS	25 ἐπλησίασεν	
(aute εἰ) SW	post πάντως add. καὶ C	26 ἐπειδὴ AS	27 αἰτίου] αἰ corr.
non liquet unde A	28 οὖν AC: δὲ SW	τε om. C: τα (sic) S	29 post τὰ
add. αἰτιατὰ SW	αἰτιατὰ—αἰτία SW	δύναται SW	30 ταυτοῦ S
			πυρῶς W

σημεία ἢ τε ταραχὴ τῆς ἀρτηρίας καὶ ἢ τοιαῦδε θερμότης. δείκνυται μὲν 46
ὄν δι' ἀλλήλων καὶ τὰ τοιαῦτα, κατ' οὐδέτερον δὲ ὁ τοῦ διότι συλλο- 10
γισμός, ἀλλὰ κατ' ἀμφοτέρω ὁ τοῦ ὅτι.

Κατὰ μὲν ὄν τὴν αὐτὴν ἐπιστήμην οὕτω ποτὲ μὲν τοῦ ὅτι. ποτὲ δὲ τοῦ διότι
5 γίνονται οἱ συλλογισμοί. πῶς δὲ κατ' ἄλλην καὶ ἄλλην, λέγομεν ἧδη. ὅταν δὲ
τινες ἐπιστήμῃ οὕτως ἔχωσι πρὸς ἀλλήλας ὥστ' εἶναι τὴν ἑτέραν ὑπὸ τὴν 15
ἑτέραν, οἷον ὀπτικήν πρὸς γεωμετρίαν, μηχανικήν πρὸς στερεομετρίαν καὶ
ἁρμονικήν πρὸς ἀριθμητικήν καὶ τὴν ναυτικήν ἀστρολογίαν πρὸς τὴν μαθημα-
τικήν ἀστρολογίαν· συνώνυμοι γὰρ σχεδὸν εἶναι τῶν τοιούτων ἐπιστημῶν· τὸ 20
γὰρ ὄνομα τὸ αὐτὸ καὶ ὁ λόγος οὐ πάντῃ ἕτερος· λέγεται γὰρ μουσικὸς ὁ τε
ταῖς ἀκοαῖς γεγυμνασμένος καὶ ὁ τὸ ράθημα εἰδώς. ὅπερ οὖν ἐλέγομεν, ὅτι
ἕαν τινες ἐπιστήμῃ οὕτως ἔχωσι πρὸς ἀλλήλας, τὸ μὲν ὅτι τῶν αἰσθητικῶν 25
εἰδέναι, τὸ δὲ διότι τῶν μαθηματικῶν· οὗτοι γὰρ ἔχουσι τῶν αἰτιῶν τὰς
ἀποδείξεις καὶ πολλὰς οὐκ ἴσασι τὸ ὅτι, καθάπερ οἱ τὸ καθόλου θεωροῦντες
15 πολλάκις οὐκ ἴσασι τὸ καθ' ἕκαστον δι' ἀνεπισκεψίαν· ἐγὼ γοῦν, διὰ 47
τί μὲν σύμφωνος ἢ ὑπάτη πρὸς τὴν μέσσην ἐστίν, ἐκ τῶν μαθημάτων ἐπί-
σταμαι, αἰσθηθεῖν δὲ τῆς συμφωνίας οὐχ οἷός τέ εἰμι διὰ τὴν περὶ τοῦτο
ἀγρυμνασίαν. αἰεὶ μέντοι γε ἀποδείδωσι τὸ αἶτιον αἰ μαθηματικώτεροι καὶ 5
λογικώτεροι καὶ μάλλον κεχρημέναι τοῖς εἰθεσιν ἄνευ τῶν ὑποκειμένων, οἷον
20 γεωμετρία ποιεῖ πρὸς ὀπτικήν· ἢ μὲν γὰρ τῷ εἶδει μόνον τῆς εὐθείας
χρῆται, ὅπερ οὐκ ἔστι μὲν καθ' αὐτὸ ἀλλὰ πάντως ἐν οὐσίᾳ τινί· τὸ γὰρ 10
εὐθεῖ ἢ ἐν ἀέρι ἢ ἐν λίθῳ ἢ ἐν ξύλῳ ἢ ἐν ἄλλῳ τινί· ἐξετάζει δὲ αὐτὸ
ὁ γεωμέτρης οὐχ ἢ ἐν τινι τούτων ἐστίν, ἀλλὰ καθ' αὐτό· ὁ δὲ ὀπτικός
τὴν ἐν τῷ κανόνι εὐθεῖαν καὶ τὴν ἐν τῷ ἀέρι παραλαμβάνει· καὶ οὕτως
25 μέντοι γε πρὸς τὸν φυσικὸν ἐπὶ πολλῶν οὕτως ἔχει, ὡς ὁ γεωμέτρης πρὸς 15
τοῦτον, οἷον ἐπὶ τῆς ἰριδός· ὅτι μὲν γὰρ ἀνάλασις τῆς ὄψεως ἢ ἱρις ἀπὸ
τοιούτου νέφους ἐπὶ τὸν ἥλιον, ὁ φυσικὸς λέγει, διότι δὲ τοιαύτη τὸ σχῆμα
καὶ τὸ χρῶμα, ὁ ὀπτικός. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν μὴ ὑπ' ἀλλήλας ἐπιστημῶν 20
ἔχουσι οὕτως, οἷον ἱατρική πρὸς γεωμετρίαν· ὅτι μὲν γὰρ τὰ ἕλακη τὰ
30 περιφερῆ βραδύτερον ὑμιάζεται, τοῦ ἱατροῦ εἰδέναι, διότι δὲ, τοῦ γεωμέτρου.

14. Τῶν δὲ σχημάτων ἐπιστημονικώτατον τὸ πρῶτον· αἶτ τε γὰρ 25
μαθηματικά τῶν ἐπιστημῶν διὰ τοῦτου φέρουσι τὰς ἀποδείξεις, οἷον

1 σημείον SWs	5 λέγομεν W: λέγομεν ACS	6, 7 ὑπὸ τὴν ἑτέραν] hinc deficit A
7 στερεομετρίαν CW	S ἁρμονικήν τὴν κατὰ τὴν ἀκοήν πρὸς ἁρμονικήν τὴν μαθηματι- κήν καὶ C	10 post λόγος add. καὶ C: δὲ s
11 λέγομεν C	9 σχεδόν C Arist.: om. SW	11, 12 ὅτι ἕαν] ὅταν conicio; nam exicipitur vs. 5 ὅταν δὲ
12 αἰσθητῶν pr. W	13 αἰτιῶν C	14, 15 τὸ ὅτι—ἴσασι om. W
C: σθαί om. pr. W	τοῦτου C	17 αἰσθῆσθαι
εἰ μὲν S	τῷ ἰδίῳ μένῳ C	18 αἰεὶ S
εὐθεῖαν e vs. 23, 24 translata W	21 post αὐτὸ delevit ὁ δὲ ὀπτικός τὴν ἐν τῷ κανόνι	20 πρὸς ὀπτικήν ποιεῖ s
SW: γὰρ Cs	22 ἐν (ante λίθῳ) superscr. S	22 ἐν (ante λίθῳ) superscr. S
26 post ἀπὸ add. τοῦ C	28 ἀλλήλων C	29 γὰρ τὰ om. C
30 βραδύτερα SW	εἶναι SW	τ
post ἐπιστημονικώτατον add. μάλιστα Cs cf. p. 30,5	τὸ (τοῦ S) δὲ διότι τοῦ SW	31 σχημάτων C
		32 τούτων C

ἀριθμητικὴ καὶ γεωμετρία καὶ ὁπτικὴ καὶ σχεδὸν ὅσας εἰρήκαμεν τοῦ διότι
 ποιεῖσθαι τὴν σκέψιν. σπανίως γὰρ ἐν τῷ | μέσῳ σχήματι καὶ ἐπ' ὀλίγων 48
 ἢ τοῦ διότι ἀπόδειξις· καὶ γὰρ ὅλως τὸ αἴτιον βυβύεται μᾶλλον κατα-
 φατικὸν εἶναι καὶ καθ' αὐτὸ τι ὑπάρχειν. ὥστε κυριωτάτῃ γνώσει ἢ τοῦ
 5 διότι θεωρία. καὶ διὰ τοῦτο ἐπιστημονικὸν μάλιστα τὸ πρῶτον σχῆμα. 5
 ἔπειθ' ὅτι τὴν τῶν ὁρισμῶν ἐπιστήμην διὰ τούτου μόνου θηρεῦσαι ὀυ-
 νατὸν· οἱ μὲν γὰρ ὁρισμοὶ ἐν τῷ καθόλου ὑπάρχειν· οὔτε δὲ ἐν τῷ μέσῳ
 σχήματι τοῦ ὑπάρχειν γίνεται συλλογισμὸς, οὔτε ἐν τῷ ἐσχάτῳ καθόλου.
 ἔτι πρὸς τούτοις τῶν ἐμμέσων προτάσεων εἰς τὰς ἀμέσους διὰ τούτου 10
 10 τοῦ σχήματος ἢ ἀναγωγῆ· ἐν γὰρ ταυτῷ σχήματι εἰς τὰς ἀμέσους ἀνάγεται
 ἐκάστη τῶν ἐμμέσων προτάσεων ἐν ᾧ καὶ συνάγεται· οὔτε δὲ τὴν κατα-
 φατικὴν συνάγειν δυνατὸν διὰ τοῦ δευτέρου, οὔτε τὴν καθόλου διὰ τοῦ
 15 τρίτου. ὁῦλον οὖν ὡς οὐδὲ ἀνάγειν αὐτὰς διὰ τούτων εἰς τὰς ἀμέσους
 ἐνδέχεται.

15 15. Ἄμεσοι δὲ προτάσεις οὐ καταφάσεις μόνον εἰσὶν, ἀλλὰ καὶ ἀπο-
 φάσεις ὁμοίως ὅσαι μὴ δύνανται διὰ συλλογισμοῦ δεχθῆναι· αὐταὶ δ' εἰσὶν 20
 ἐφ' ὧν οὐδετέρου τῶν ἔρων ἄλλος τις ὅλον κατηγορεῖται· ἐπὶ γὰρ τῶν τοιού-
 των ἀνάγκη ἀμέσως μὴ ὑπάρχειν θατέρω θάτερον· εἰ γὰρ ἔσται τι μέσον,
 ἀνάγκη πάντως αὐτὸ θατέρω κατηγορεῖσθαι καὶ γίνεσθαι διὰ τούτου συλλο- 25
 20 γισμὸν τῆς ἀποφάσεως.

16. Ὁ δὲ καὶ πρότερον μὲν εἰρήκαμεν, οὐκ ἀκριβῶς | δὲ εἰρήκαμεν, 49
 νῦν ἀποδῶμεν, ὅτι διττὸν εἶδος ἀγνοίας ἐστίν, ἐν μὲν ἦταν παντελῶς μηδὲ
 ἔννοιαν τινα περὶ τοῦ πράγματος ἔχωμεν, ὡς λέγεται· ἂν ἀγνοῖεν οἱ παῖδες
 ἦτι οὐο ἠρθαῖς ἴσας ἔχει τὸ τρίγωνον· αὕτη μὲν οὖν ἀφείσθω· καὶ 5
 25 γὰρ οὐδὲν ἔχει τεχνικῆς θεωρίας δεόμενον· ἕτερον δὲ εἶδος ἀγνοίας ἐστίν
 ὃ κατὰ διάθεσιν λέγεται, ἦταν τις ἔνοιαν μὲν ἔχη περὶ τοῦ πράγματος,
 φαύλην δὲ καὶ διημαρτημένην, οἷον εἴ τις ὑπολαμβάνει τὸ τρίγωνον τρεῖς
 γωνίας ἔχειν ἠρθαῖς ἢ μείζους ταῖν οὐοῖν ἢ ἐλάττους. λέγεται δὲ κατὰ 10
 30 ὃ οὐκ ἐπίσταται. ταύτην τοῖνον συμβαίνει τὴν ἄνοιαν γίνεσθαι μὲν καὶ περὶ
 τὰ ἀμέσως ὑπάρχοντα ἢ μὴ ὑπάρχοντα, γίνεσθαι δὲ καὶ περὶ τὰ διὰ τινος 15
 μέσου, διγῶς δὲ περὶ ἀμφοτέρα. ἢ γὰρ ἄνευ συλλογισμοῦ καθ' ἀπλήν
 ἔννοιαν, (οἷον) ὅτι τὸ τρίγωνον οὐκ ἔχει οὐο ἠρθαῖς γωνίας, ἢ ὅτι σύμμετρος

1 καὶ tertium om. SW 3 γὰρ om. W 4 καθ' αὐτὸ τι SW: ὅτι C ὑπάρχει C: fort. ὑπάρχον; an ti delendum? 5 τοῦτο C: τὸ SW τὸ τοιοῦτον σχῆμα C
 6 ἐπιστήμην om. SW 6, 7 post δυνατὸν add. γνώσιν S 9 ante τούτου add. τὸ C
 10 ἢ om. C τῷ αὐτῷ Cs 11 δὲ in ras. C¹ 12 τὴν CS: τὸ W
 15 γὰρ CS 16 ὅσαι C: καὶ ὅσαι a: αἱ SWs συλλογισμῶν C 17 ἐφ' om. C
 οὐ δι' ἑτέρου S ὅλου C: ἄλλου SW 18 ἔσται τι SW Arist.: ἄλλο τι ἔσται Cs
 19 τοῦτο C ante συλλ. add. τὸν Ws 20 τῆς om. C 21 πρότερον] c. 12
 22 ἀποδῶσμεν Cs 23 ἔχωμεν W λέγεται S 24 ἠρθαῖς S μὲν om. S
 25 γὰρ om. SW δυνάμενον C 27 ὑπολαμβάνει CS 28 ἠρθαῖς ἔχειν Cs
 τῶν S ἐλάττους Ws δὲ καὶ κατὰ τὴν W 29 ἐπὶ W τις C
 30 οὐκ om. CS: non liquet W 32 διὰ συλλογισμοῦ ἢ καθ' C 33 οἷον addidi:
 ἢ διὰ συλλογισμοῦ s

ἢ διάμετρος· ταῦτα γὰρ ἔνεστι καὶ χωρὶς συλλογισμοῦ τινος ὑπολαμβάνοντας 49
 ἡπατήσθαι· ὁμοία γὰρ ἔστι τοῖς κατὰ τὰς αἰσθήσεις παροράμασιν ἢ παρα-
 κούσμασιν. ἔνεστι δὲ καὶ διὰ συλλογισμοῦ καὶ συναγωγῆς ἡμαρτημένης,
 ὅπερ ἤδη ποικιλώτερον· καὶ γὰρ οἱ συλλογισμοὶ ποικίλοι, μᾶλλον δὲ οἱ παρα-
 5 λογισμοὶ δι' ὧν ἂν τις ἀπατηθῆι. τὸ μὲν οὖν ἀμέσως μὴ ὑπάρχον ἢ 25
 ἐμμέσως ὑπάρχειν ὑπολαβεῖν διὰ συλλογισμοῦ ἐν τῷ πρώτῳ μόνῳ γίνεται
 σχήματι· ἐπεὶ γὰρ τὸ ἀληθὲς ἦν ἀποφατικὸν καθόλου, τὸ ψεῦδος ἔσται
 καταφατικὸν καθόλου· τοῦτο δὲ ἐν ἄλλῳ σχήματι συνάγειν οὐκ ἐνδέχεται. 50
 ἀνάγκη δὲ καὶ τὸ ψεῦδος εἶναι καθόλου, εἴπερ δι' ἀποδείξεως φαινομένης
 10 καὶ συλλογισμοῦ συναχθήσεται, καὶ διὰ τοῦτο χαλεπωτάτην λέγω ταύτην
 τὴν ἄγνισαν, ὅτι οἷός τις ἔστιν ἐπιστήμης καὶ βούλεται τὰς ἐκείνης ἔχειν 5
 (ἰδιότητας) διὰ τῶν καθόλου προϋούσα καὶ τοῖς ἐκείνης καθόλου χωρὶς ἡμαρτημένη. τὸ
 δὲ ἀμέσως καὶ ἐμμέσως παντὶ ὑπάρχον μηδενὶ ὑπάρχειν καὶ ἐν πρώτῳ καὶ
 ἐν δευτέρῳ σχήματι συνάγειτ' ἂν, ποτὲ μὲν ἀμφοῖν τῶν ὁμῶν προτάσεων
 15 ψευδῶν λαμβανόμενων, ποτὲ δὲ τῆς ἐτέρας. πῶς δὲ καὶ ὅτε οἷόν τε, 10
 δι' αὐτῶν γινώσασθαι θεῖ τῶν Ἀριστοτέλους λέξεις. ἡμῖν γὰρ ἂν τοῦτο
 πολυγραφίαν παράσχοι. ἀλλ' ἐκείνο μᾶλλον ῥητέον. ὅτι πρὸς τὰς ψευδεῖς
 προτάσεις, δι' ὧν πράτταν οἱ τῆς ἀπάτης συλλογισμοί, τὰς ἐνστάσεις 15
 προτιθέον οὐκ ἐπὶ μέρους οὐδ' ἀντιφατικῶς ἀντικειμέναι ἀλλ' ἐναντίας καὶ
 20 καθόλου· θεῖ γὰρ αὐταῖς συγχρήσασθαι πρὸς τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ἀληθοῦς
 καὶ ἐναντίου πρὸς τὴν ἀπάτην· οὕτω γὰρ αὐτὴν καὶ κομιζόμεν ὡς δι'
 αὐτῆς τούναντίον ἀποδείξοντες. ὁ μὲν οὖν διαλεκτικὸς ἐνστήσεται καὶ διὰ 20
 τῆς ἐπὶ μέρους· καὶ γὰρ οὐ πάντως καθολικὸν αὐτῷ πρόκειται τὸ συμ-
 πέρασμα· ὁ δ' ἀποδεικτικὸς ἐξ ἀνάγκης διὰ τῆς καθόλου ποιήσει.

25 18. Φανερόν δὲ καὶ ὅτι, εἴ τις αἰσθητικὸς ἐκλείπειν, ἀνάγκη καὶ ἐπι- 25
 στήμην ἐκλείπειναι, ἣν ἀδύνατον λαβεῖν, εἴπερ μανθάνομεν ἢ ἐπαγωγῇ
 ἢ ἀποδείξει. ἔστι δ' ἢ μὲν ἀπόδειξις ἐκ τῶν καθόλου, ἢ δὲ ἐπαγωγῇ ἐκ
 τῶν κατὰ μέρος· ἀδύνατον οὖν ἐπὶ τῶν αἰσθητῶν | τὰ καθόλου θεωρῆσαι 51
 εἰ μὴ δι' ἐπαγωγῆς· ἐπαχθῆναι δὲ τοῖς αἰσθητοῖς ἀδύνατον μὴ ἔχοντα
 30 αἰσθητὴν τὴν ἐκείνων γνωριστικὴν. οὐκ ἄρα ἐνδέχεται λαβεῖν αὐτῶν ἐπι-
 στήμην· οὔτε γὰρ ἐκ τῶν καθόλου ἄνευ ἐπαγωγῆς, οὔτε ἐξ ἐπαγωγῆς 5
 ἄνευ τῆς αἰσθήσεως. ἐπεὶ καὶ τὰ ἐξ ἀφαιρέσεως λεγόμενα δοκεῖ μὲν ἐξω-
 τέρω κῆσθαι τῆς αἰσθήσεως καὶ τῇ διανοίᾳ γνωρίζεσθαι, ὅμως δὲ καὶ
 ταῦτα δι' ἐπαγωγῆς καὶ αἰσθήσεως γίνεται γνωριμώτερα· τῇ γὰρ ἐπι-

1 ὑπολαμβάνοντας SW 2 ἀπατάσθαι s παροράμασιν C 2. 3 παρακού-
 ρμασιν S 4 δὴ Cs post γὰρ add. καὶ C 5 ἢ om. S 6 ὑπάρχειν
 C: μὴ ὑπάρχον SW 7. 8 τὸ ψεῦδος — καθόλου om. C 7 post τὸ alt. add. δὲ SW
 ψευδὲς om. ἔσται S 9 γὰρ s 11 ἐκείνας C 12 ἰδιότητας as: om. CSW
 13 an ἢ ἐμμέσως? cf. vs. 5 ὑπάρχον (post παντὶ) W 15 οἷόν τε SW: οὐδὲν
 οἷόν C 16 [Ἀριστοτέλους] c. 16. 17 20 αὐτὰς συγχωρήσασθαι C 21 κομιζόμεν W
 22 ἀποδείξαντος SW 25 καὶ ὅτι S Arist.: καὶ C: ὅτι W: ὅτι καὶ s 28 τὰ
 CArist.: τὸ SW θεωρῆσαι s Arist.: ἐρωτήσαι CSW 29 post δὲ add. ἐν s
 30 γνωριστικὴν s 31 οὔτε ἐξ ἐπαγωγῆς om. W 33. 34 καὶ τῇ — αἰσθήσεως
 om. C 34 post καὶ add. δι' s γίνεται S

φανεία ὅτι μᾶλλον καὶ πλάτος μόνον ὑπάρχει, μᾶλλον πιστεύομεν ἐπαχθέντες, 51
καὶ τῷ τριγώνῳ ὅτι πλευραὶ τρεῖς, καὶ γὰρ εἰ μὴ ὡς χωριστὰ ὑφέ-
στηκεν αὐτὰ καθ' αὐτά, ἀλλ' οὖν ἔστι δι' ἐπαγωγῆς αὐτῶν ἓνα δει-
κνύναι, ὅτι τοιούτῳ ἕκαστον.

- 5 19. Ἐπεὶ δὲ πολλάκις εἰρήκαμεν, ὅτι τῷ μὲν ἀποδεικτικῷ τὰ καθ' 15
αὐτὰ κατηγορούμενα παραληπτέον, τῷ δὲ διαλεκτικῷ οὐ πάντως, ἀλλ'
ἐνίοτε καὶ τὰ κατὰ συμβεβηκός, ὅταν ἐνδόξα ἦ καὶ γνωριμώτερα τῶν καθ'
αὐτὰ ὑπαρχόντων, τοῦτ' αὐτὸ διορίσωμεν, ποσαχῶς λέγεται κατὰ συμβεβηκός 20
ἕτερον ἐτέρου κατηγορεῖσθαι. λέγεται τοίνυν πλεοναχῶς κατ' ἄλλο γὰρ σῶμα
10 λευκόν· κατὰ γὰρ τὴν ἐπιφάνειαν· καὶ ἄμπελος λευκὴ κατ' ἄλλο, διότι
τοὺς βότρυας φέρει λευκούς. ἀλλὰ καὶ συμβεβηκός συμβεβηκότως κατη-
γορεῖται, ὡς τὸ μουσικόν τοῦ λευκοῦ. ἀλλὰ καὶ συμβεβηκός οὐσίας τῶν 25
μὴ καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντων, ὡς τὸ λευκόν τοῦ ἀνθρώπου. μάλιστα δὲ
λέγεται κατὰ συμβεβηκός | κατηγορεῖσθαι, ὅταν παρὰ φύσιν κατηγορεῖται τοῦ 52
15 συμβεβηκότως τὸ ὑποκείμενον, οἷον τὸ λευκὸν ἐκεῖνό ποτέ φαιεν εἶναι ἀν-
θρώπων. οὐχ ὁμοίως λέγοντες καὶ τὸν ἀνθρώπον εἶναι λευκόν· ὁ μὲν γὰρ
τὸν ἀνθρώπον λευκὸν εἰπὼν οὐ τὸ ἐτέρῳ ὑπάρχον ὑπέβηκεν οὐδὲ τὸ δι' 5
ἕτερον ὑφαστός· οὐσία γὰρ καθ' αὐτὴν ὁ ἀνθρώπος· ὁ δὲ τὸ λευκὸν ἀνθρώ-
πον εἰπὼν ὑποκείμενον ἔλαβε τὸ λευκόν, ὃ τὸ εἶναι παρὰ τοῦ ᾧ συμ-
20 βέβηκεν ἔχει. τοῖς μὲν οὖν διαλεκτικῶς ἐπιχειροῦσι ληπτέον καὶ τὰς 10
τοιαύτας κατηγορίας, ὅταν ὦσιν ἐνδόξα καὶ γνώριμοι· τῷ δὲ ἀποδεικτικῷ
μᾶλλον παντὸς φυλακτέον τὰς παρὰ φύσιν κατηγορίας καὶ ὅπως τὰς κατὰ
συμβεβηκός πλην τῶν καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντων, ὡς διορίσαμεν.

Τοῦτο μὲν οὖν ἴσως καὶ διὰ τῶν προτέρων ὁμολόγηται. ἐκδέχεται 15
25 δὲ ἡμᾶς σκέψις οὐκ ἀγενής περὶ τῶν καθ' οὐτὰ ὑπαρχόντων, πρότερον
ἴστανται αἱ τοιαῦται κατηγορίαι ἢ ἐπ' ἄπειρον προτάσιν. ἔστι δὲ ὁ λέγω
τοιούτων. εἰ γὰρ ὑποθώμεθα ἔσχατον ὑποκείμενον εἶναι τὸ Γ, ἥπειρ αὐτὸ 20
μὲν κατ' οὐδενὸς ἄλλου κατηγορεῖται, κατὰ δὲ τούτου τὸ Β ἀμέσως καὶ
πρώτως, καὶ πάλιν τοῦ Β τὸ Ε, καὶ τοῦ Ε τὸ Ζ ὡσαύτως, ἄρ' οὖν τοῦτο
30 ἀνάγκη στήναι, ἢ ἐνδέχεται ἐπ' ἄπειρον προτεῖναι τοῦ μὲν Ζ πάλιν τὸ Η
κατηγορούμενον λαμβάνοντας, τοῦ δὲ Η τὸ Θ καὶ αἰεὶ ἐφεξῆς καὶ μηδέποτε 25
ἀποροῦντας; μία μὲν οὖν αὕτη τις ζήτησις. ἐτέρα δὲ αὐτῆς τοιαύτη· εἰ
γὰρ πάλιν ὑποθώμεθα τὸ Α τοιούτων ὥστε αὐτοῦ μὲν μηδὲν ἕτερον κατη-
γορεῖσθαι, ἀλλ' εἶναι πρῶτον καὶ ἀνωτάτω, αὐτὸ μέντοι τῷ Θ ἀμέσως

- 1 πιστεύομεν s: ἐπιστεύομεν CSW 2, 3 μὴ ἔστι χωριστὰ μηδὲ ὑφέστηκεν Cs 3, 4 δει-
κνύναι ἓνα s 6 διαλεκτικῷ δὲ Cs 7 τὰ C: om. SWs 8 λέγεται om. SW
11, 12 καὶ — κατηγορεῖται s 12 ἀλλὰ καὶ SW: καὶ καὶ C: fort. ἀλλὰ καὶ
12, 13 τῶν — ὑπαρχόντων deleverim 14 κατηγορεῖται (post φύσιν) pr. W 15 ποτέ
om. W 17 ὁ SW: οὐδὲ C τὸ prius CS: τῷ Ws ὑπερέβηκεν SW
18 ὑφαστός s 20 ἔχειν C διαλεκτικῶς W 20, 21 καὶ τὰς τοιαύτας
om. C 22 πάντως μᾶλλον SW: fort. παντὸς μᾶλλον 24 ὁμολογεῖται SW
25 ἀγενής CSW 27 τοιούτου s εἰ] ἂν rec. m. W ὑποθώμεθα (3of in
ras. C') C: ὑποθώμεθα SW 29 ἄρα, om. οὖν, C 32 οὖν om. C
αὕτη τις SW: ἢ τοιαύτη C: αὕτη ἢ s 33 μὲν om. C, pr. W 34. p. 33,1
ὑπάρχειν ἀμέσως s

ὑπάρχειν. καὶ | τὸ Θ πάλιν τῷ Η καὶ τοῦτο τῷ Ι, ἀρ' οὖν καὶ τοῦτο 53
 ἴστασθαι ἀνάγκη, ἣ καὶ τοῦτο εἰς ἄπειρον ἐνδέχεται προΐεσθαι, μηδὲν εὐρί-
 σκοντας ἕτερον ὑποκειμένον ἢ μὴ κατ' ἄλλου κατηγορεῖται· διαφέρει δὲ τὸ
 5 ἄπειρον ἀνεῖσι τὰ κατηγορούμενα, ἐσκοποῦμεν, ἐναυθὰ δὲ εἰ ἐπ' ἄπειρον
 χάτεσι τὰ υποκείμενα. τρίτον δ' ἐπὶ τούτοις πρόβλημα, εἰ τῶν ἄκρων
 ὠρισμένων καὶ ὄντος πρώτου κατηγορουμένου καὶ ἐσχάτου υποκειμένου τὰ 10
 μεταξύ ἄπειρα ἔσται, ὡς αἰετὴς τῆς ληφθείσης προτάσεως εἶναι τινα μέσον
 ὄρον καὶ μηδὲν ἄλλο ἄλλου ἀμέσως κατηγορεῖσθαι. τὸ δὲ ταῦτα ζητεῖν
 10 ἔστιν, εἰ ἐπ' ἄπειρον αἱ ἀποδείξεις προΐασι καὶ αἰετὸ λαμβανόμενον εἰς
 ἄλλου δεῖξιν ἀποδεικτόν ἐστι καὶ αὐτό, ἣ ἴστανται αἱ ἀποδείξεις εἰς τὰς 15
 ἀμέσους προτάσεις καὶ τοὺς ἐσχάτους ὄρους. ἣ αὐτὴ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀπο-
 φάσεων ζητήσις, εἰ ἄμεσοί τινες εἰσιν ἢ μὴ· τίνες δὲ αἱ ἄμεσοι, προσ-
 δεῖξαμεν. ἐπὶ δὲ τῶν ἀντιστροφουσῶν προτάσεων οὐχ ὁμοίως τοῦτο τὸ
 15 πρόβλημα διαρετόν· οὔτε γὰρ τὸ ἐσχάτον ὑποκειμένον ὑποθεμένου ζητεῖν 20
 δυνατόν, εἰ ἔστι τι πρῶτον κατηγορούμενον, οὔτε τὸ πρῶτον κατηγορού-
 μενον λαμβάνουσιν ἐπιβλέπειν οἷόν τε, εἰ ἔστιν ἐσχάτον ὑποκείμενον· τῷ
 γὰρ ἀντιστρέφειν πάντα ἀλλήλοις, κἂν ἐπὶ θατέρου ζητῆς, ζητήσεις περὶ 25
 ἀμφοτέρων ὁμοίως, καὶ εἴπερ οἷόν τε εὔρειν ἐπὶ τούτων τὸ ἐσχάτον ὑπο-
 20 κείμενον, εὐθὺς δυνατόν εὔρειν καὶ τὸ πρῶτον κατηγορούμενον· ἀντι-
 στραφὲν γὰρ τὸ ἐσχάτον ὑποκείμενον πρῶτον κατηγορούμενον γίνεται. |

20. 21. Ἀρκτέον τοίνυν ἀπὸ τοῦ τρίτου προβλήματος, καὶ δεκτέον 54
 ὅτι τὰ μεταξύ οὐκ ἐνδέχεται ἄπειρα εἶναι, εἰ ἐπὶ τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω
 ἴστανται αἱ κατηγορίαι· λέγω δὲ ἄνω μὲν τὴν ἐπὶ τὸ καθόλου μᾶλλον,
 25 κάτω δὲ τὴν ἐπὶ τὸ κατὰ μέρος. εἰ γὰρ τοῦ Α ὄντος τοῦ πρώτου κατη- 5
 γορουμένου καὶ τοῦ Ζ τοῦ ἐσχάτου υποκειμένου λέγοι τις τὰ μεταξύ ἄπειρα
 εἶναι, συμβήσεται τῷ ἀπὸ τοῦ Α ἀρχομένῳ μηδέποτε καθήξειν ἐπὶ τὸ Ζ
 καὶ ἀπὸ τοῦ Ζ πάλιν ἀρχομένῳ μηδέποτε ἀνήξειν ἐπὶ τὸ Α. ὥστε οὐκ 10
 ἔσται πεπερασμένα τὰ ἄκρα, ἅπερ ὑπόκεινται, καὶ ὅμοιον τὸ συμβαίνειν, ὡς
 30 εἴ τις ἀπὸ τῆς μονάδος ἄχρι τῆς δεκάδος πεπεράσθαι λέγων τὸν ἀριθμὸν
 τὸν μεταξύ τούτων ἄπειρον ποιῇ. ἀλλ' ὥσπερ τοῦτο οὐκ ἐνδέχεται (ἔσονται
 γὰρ οὕτως ἄπειροι οἱ ἀριθμοὶ ἐνεργεῖα οἱ μεταξύ τῶν ὠρισμένων ἀριθμῶν· 15
 οὐκ ἔστι γὰρ ἐν τῷ λαμβάνεσθαι ἢ γένεσις τῶν ἀπείρων, ἀλλ' ἐν τῷ εἶναι

3 ἕτερον om. a: fort. ἐτέρῳ 4 post εἰ add. αἰετὶ C 5 ἀνεῖσι] ἀν in ras. C¹
 κατηγορούμενα] κατηγοροῦ in ras. C¹ σκοποῦμεν s 7 ὄντος S: οὔτως W
 8 αἰετὶ SW 9 ἄλλον ἄλλου s 10 et 11 αἰ om. S, pr. W 13 post al. ἄμεσοι
 add. ἀποφάσεις Cs 13. 14 προδεῖξαμεν] c. 2 p. 6, 28 sq. 14 ἐπεὶ W ἀντι-
 στρεφόντων SW 17 τῷ scripsi: τὸ libri s 18 post ζητήσεις add. καὶ s
 20. 21 ἀντιστραφέν—κατηγορούμενον om. W 23 ἐπεὶ, om. εἰ C τὸ—τὸ Arist.:
 τὰ—τὸ S: τὰ—τὰ CWS κάτω—ἄνω S 24 ἐπὶ τοῦ W 25 τὸ Cs Arist.:
 τὰ SW 25. 26 τοῦ ante πρώτου et ante ἐσχάτου om. a 26 λέγει C 27 τοῦ om. W
 27. 28 ζ—ἐπὶ τὸ ᾧ om. W 29 ὡς C: ὡστ' SW: ὡσπερ s 30 dubito num recte
 hic et alibi Spengel πεπεράσθαι, πεπεράνται scribendum esse censeat cf. Them. in Phys.
 (V 2) p. 89, 11 n. 31 ποιῶ ci. fort. recte Spengel 32 οἱ prius om. SW

καὶ προϋπάρχειν), οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ὄρων, ὧν εἰσιν οἱ ἄκρω ὀρισμένοι. 54
 ἀδύνατον τοὺς μεταξὺ ἀπείρους εἶναι. οὐ γὰρ ὅμοιον τὸ ἐπὶ τῆς τῶν συν- 20
 εχῶν διαιρέσεως, ἐφ' ὧν τῶν ἄκρων ὀρισμένων τῶν μεταξὺ μεγεθῶν ἐπ'
 ἄπειρον ἢ διαιρέσεις· ἐκεῖ μὲν γὰρ οὐ προϋπάρχει ἐνεργεῖα τὰ λαμβανόμενα,
 5 ἐνταῦθα δὲ ἀνάγκη τοὺς ὄρους τοὺς λαμβανομένους προϋπάρχειν ἐνεργεῖα· 25
 εἰσὶ γὰρ, καὶ μὴ λαμβάνονται· ἐπὶ δὲ τῶν διαιρουμένων οὐδὲν ἔστι τῶν
 ἀφαιρουμένων πρὸ τῆς ἀφαιρέσεως ἐνεργεῖα. ὥστε ἀνάγκη τῶν ἄκρων ὀρι-
 σμένων τὰ μέσα ἴσασθαι, καὶ τοῦτο οὐκ ἐπὶ τῆς | καταφατικῆς ἀποδείξεως μό- 55
 νον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ἀποφατικῆς παραπλησίως· καὶ γὰρ ἡ ἀπόφασις αἰεὶ πρὸς-
 10 λήψει καταφάσεως δεῖκνυται, ὥστε εἴπερ ἴστανται αἱ καταφάσεις, ἴστανται
 καὶ αἱ προσλήψεις τῶν ἀποφάσεων. ὅτι μὲν οὖν τῶν ἄκρων ὀρισμένων 5
 οὐκ ἐνδέχεται ἅπειρα εἶναι τὰ μέσα, δεῖδεικται ἱκανῶς. ὅτι δὲ καὶ τὰ ἄκρα
 ἀνάγκη ὀρίσθαι καὶ ἐπὶ τὸ ἄνω καὶ ἐπὶ τὸ κάτω, δεικτέον ἐφεξῆς, καὶ
 πρῶτόν γε διὰ τῶν κοινοτέρων ἐπιχειρήσεων, δι' ὧν οὐ τὰ καθ' αὐτὰ 10
 15 μόνα ἀλλὰ καὶ τὰ ὅπως οὖν κατηγορούμενα ἀποδειξόμενα εἰς ἄπειρον μὴ
 προϊόντα.

22. Ἐπεὶ τοίνυν ἀπάντων τῶν κατηγορουμένων τὰ μὲν ἐν τῷ τί ἐστὶ
 κατηγορεῖται, τὰ δὲ καθ' ἕτερον τρόπον, ταῦτα δὲ τὰ μὲν κατὰ φύσιν τὰ
 δὲ παρὰ φύσιν, κατὰ φύσιν μὲν, ἔταν οὐσίας τι συμβεβηκός, παρὰ φύσιν 15
 20 δέ, ἔταν οὐσία συμβεβηκός, τὰς μὲν παρὰ φύσιν κατηγορίας ὡς μὴδὲ
 κατηγορίας παρῶμεν, τὰς δὲ ἄλλας ἐπισκεψόμεθα, εἴτε ἴστανται εἴτε μὴ.
 ὅτι μὲν οὖν τὰ ἐν τῷ τί ἐστὶν ἀνάγκη πεπεράσθαι, ὀῆλον εὐθέως· οὐ γὰρ 20
 ἂν ἦν ἴσασθαι τοὺς ὀρισμοὺς παντὸς αἰεὶ γένους ὑπερκείμενον ἔχοντος καὶ
 ὀρισμὸν δεχομένου, μᾶλλον δὲ οὐδ' ἂν εἴη τις ὅλως γνώριμος ὀρισμὸς
 25 ἐκάστου τῶν γενῶν αἰεὶ προϋπάρχοντος γένους, ὃ γνῶναι μὲν οὐχ οἷόν τε
 ἄνευ ὀρισμοῦ, διότι μὴδὲ πρῶτόν ἐστι μὴδὲ ἄνωτάτω, ὀρίσασθαι δὲ οὐκ 25
 ἐνδέχεται ἅπαντα· οὐδὲ γὰρ ἐνδέχεται τὰ ἅπειρα διεξελθεῖν. τὰ μὲν οὖν
 ἐν τῷ τί | ἐστὶν κατηγορούμενα διὰ ταῦτα ἀναγκαῖον ὀρίσθαι. ὅτι δὲ καὶ 56
 τὰ συμβεβηκόντα, δεικτέον. ὀῆλον τοίνυν ὅτι ταῦτα οὐσίας ὑποκειμένης
 30 κατηγορεῖται, ἢ ὅτι ποιά ἢ ὅτι ποσὴ ἢ ὅτι πρὸς τι ἢ ποιούσα ἢ πάσχουσα
 ἢ ποῦ ἢ ποτέ, ἔταν γε ἐν καθ' ἑνὸς κατηγορεῖται. καίτοι φαίης ἂν, ὅτι 5
 καὶ τὸ λευκὸν οἰπῆχου λέγομεν καὶ τὸν βαδίζοντα διαλέγεσθαι καὶ τὸ ἄριον
 οἰπλάσιον εἶναι· ἀλλὰ πᾶσαι αὐταὶ κατὰ συμβεβηκός αἱ κατηγορίαι, καὶ ἅπερ
 ὀλίγω πρόσθεν ὑπεμνήσαμεν· τὸ γὰρ λευκὸν αὐτὸ οἰπῆχου λέγομεν, οὐχ ὅτι 10

1 οὕτως W	ἐπὶ om. pr. W	6 ἔστι C	γάρ] δὲ S	ἂν pr. W
8 οὐκ om. W	10 δεῖκνυται] τα in ras. C'		11 προλήψεις S	12 καὶ
om. pr. W	15 ἀποδειξόμενα W	μὴ om. S	18 ταῦτα δὲ om. C	
19 μὲν om. C	20 οὐσία ci. Spengel: οὐσίαν libri s		συμβεβηκόντων SW	
21 τὰ δὲ ἄλλα C	ἐπισκεψόμεθα SW	23 αἰεὶ παντὸς Cs	ὑπερκείμενον	
SW: ὑποκείμενον C: γένους s	24 τις om. SW	ante ὀρισμὸς add. ὃ SW		
25 γένους om. SW	27 οὐ C	διελθεῖν C	28 ὀρίσθαι S: ὀρίσασθαι	
CW: ἴσασθαι s	30 ποῖα—πόσα CS	ποσὴ ἢ ὅτι om. pr. W	ποιούντα	
ἢ πάσχοντα W	33 κατηγορεῖται pr. W	34 ὀλίγω πρόσθεν] p. 32,8 sq.		

αὐτὸ καθ' αὐτὸ ὑπερστώς τοσοῦτόν ἐστιν, ἀλλ' ὅτι τὸ ἐύλον ἐν ᾧ τὸ λευκόν· 56
 τερετίσματοι γὰρ εἴκοις τὸ εἶναι λευκότητά τινα καθ' αὐτὴν ἢ βράδιον ἢ
 ἀριθμὸν ἢ ἐπιστήμη. ὁ γὰρ οὖν ὑπερ ἐλέγομεν. ὅτι τὰ συμβεβηκότα πάντα 15
 τῆς οὐσίας κατηγορεῖται. τὰ δὲ τῆς οὐσίας κατηγορούμενα πάντως πεπέρασται·
 5 τὰ γὰρ γένη τῶν κατηγοριῶν πάντα πεπέρασται ἐπ' ἄμφω τὰ ἄκρα.
 Ἐναλυτικῶς δ' ἂν τις διὰ τούτων ἐπιχειρήσειε συντομώτερον, ὅτι οὕτως 20
 τοὺς κατηγορουμένους ὄρους οὕτε τοὺς ὑποκειμένους ἐπ' ἄπειρον ἐνδέχεται
 προΐεσθαι κατὰ τὰς ἀποδεικτικὰς ἐπιστήμας, περὶ ὧν ἡ σκέψις ἐστίν. αἱ
 μὲν γὰρ ἀποδείξεις διὰ τῶν καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντων· ταῦτα δὲ διττῶς· ὅσα
 10 τε γὰρ ἐν τῷ τί ἐστὶ καὶ ἐν τοῖς ὀρισμοῖς, ὡς τὸ πλῆθος τῷ ἀριθμῷ καὶ τὸ 25
 πῶσον καθ' αὐτὸ λέγεται ὑπάρχειν, καὶ ὧν αὐτὰ ἐν τοῖς ὀρισμοῖς ὑπάρχει
 συμβεβηκότων | αὐτοῖς, ὡς τῷ ἀριθμῷ τὸ περιττόν. τούτων δὲ οὐδέτερα 57
 ἐνδέχεται ἄπειρα εἶναι. οὕτε γὰρ, εἰ τὸ περιττόν τοῦ ἀριθμοῦ κατηγορεῖται,
 ἄλλο τι δύναται τοῦ περιττοῦ κατηγορεῖσθαι, οὕτε τὸ περιττὸν ἐνυπάρχει τῷ
 15 λόγῳ (τοῦ ἀριθμοῦ), καθάπερ ὁ ἀριθμὸς ἐνυπάρχει τῷ λόγῳ τοῦ περιττοῦ· ἀεὶ 5
 γὰρ ἐλάττωτες οἱ ὄροι τῶν ὑποκειμένων λαμβάνονται οἱ τοῦτον τὸν τρόπον
 κατηγορούμενοι, καὶ τελευτῶντες εἰς τὰ άτομα ἀπολεπτόνονται· ὥσπερ γὰρ
 τὸ περιττόν τοῦ ἀριθμοῦ ἔλαττον, οὕτω πάλιν ἔλαττον τοῦ περιττοῦ τὸ 10
 κατηγορούμενον ἔσται. ἢ τοῖνον διὰ τοῦτο ἀνάγκη ἴστασθαι τὰς τοιαύτας
 20 κατηγορίας, ἢ ὅτι τὸ τῷ περιττῷ ὑπάρχον καθ' αὐτὸ καὶ τῷ ἀριθμῷ
 ὑπάρξει, καὶ ὅσα ἐφεξῆς, πάντα καὶ τῷ ὄρω τῷ ὑποκειμένῳ, ὥστε καὶ
 ἐν τῷ ὀρισμῷ τῷ πάντων ὁ ἀριθμὸς ἐνυπάρξει· ἄπειρα τε ἄρα ὑπάρξει τὰ καθ' 15
 αὐτὰ ὑπάρχοντα τῷ ἀριθμῷ, καὶ ἐν ἀπείροις ὀρισμοῖς ὁ ἀριθμὸς ἐνυπάρξει.
 ἀλλὰ ἀδύνατον τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα ἄπειρα εἶναι· ἐνεργεῖα τε γὰρ
 25 ὑπάρχει τὰ τοιαῦτα καὶ ἅμα. ἔτι δὲ ἀμήχανον τῷ ὑπάρχοντι καθ' αὐτὸ 20
 καὶ ὄντι συμβεβηκότι ἄλλο τι ὑπάρχειν καθ' αὐτὸ συμβεβηκότι· ἔσται γὰρ
 τὸ συμβεβηκὸς ὑποκειμένη τις φύσις καὶ οὐσία λοιπὴν. οὐδὲ μὲν ὅσα ἐν
 τῷ τί ἐστὶν ὑπάρχει, οὐδὲ ταῦτα ἄπειρα· οὐδὲ γὰρ ἂν εἴη ὀρίσασθαι.
 ὁ γὰρ ἄρα ὅτι ἀνάγκη μῆτε ἐπ' ἄπειρον προΐεσθαι τὰς ἀποδείξεις μῆτε 25
 30 πάντα εἶναι ἀποδεικτά, ὑπερ ἔφαμέν τινας λέγειν κατ' ἀρχάς. πάντα μὲν
 γὰρ οὐκ ἔστιν ἀποδεικτά, εἴπερ μὴ πάσης προτάσεως μέσον | τινὰ ὄρον 58

1 ὑπερστός s	post ὅτι add. καὶ SWs	2 τερετίσματα C	3 λέγομεν C
8 ἀποδεικτικὰς] κτι in ras. C ¹	9 μὲν om. SW	αὐτὸ S	10 γὰρ om. W
καὶ prius om. W	τῶν ἀριθμῶν W	11 καθ' αὐτὰ s	ὑπάρχειν λέγεται Ws
αὐτὰ C: τὰ SW	12 συμβεβηκότα S	τῷ ἀριθμῷ s Arist.: ὁ ἀριθμὸς SW: ἀριθμὸς C	
τὸ περιττόν s Arist.: τῷ περιττῷ CS: τῶν περιττῶν W		ante τούτων add. καὶ S	
13 ἄπειρα ἐνδέχεται C	14 ἀλλ' ὅτι W	τὸ om. C	ἐνυπάρξει C
15 τοῦ ἀριθμοῦ as: om. CSW	δ om. C	16 οἱ alt. SW: οἶον C	17 τὰ om. C
18 ἔλαττον prius ante τὸ π. collocant Cs		οὕτως W	ἔλασσον (post πάλιν) W
20 τὸ superscr. C	21 ὑπάρχει SW	καὶ alt. om. Ws	post ὄρω add. καὶ C
22 τῷ alt. C: τῶν SWs		23 αὐτὸ C	ἀπείροις] s in ras. C ¹
25 ὑπάρχει C: ὑπάρξει CWs	ὅτι S	τῷ καθ' αὐτὸ ὑπάρχοντι s	
26 ἀλλ' ὅτι W	καθ' αὐτὸ ὑπάρχειν Cs	28 οὐδὲ alt. s: οὕτε CSW: οὐ ἄ	
ἦν ci. Spengel	30 ἀποδεικτικὰ pr. W	ἔφαμεν—31 εἴπερ om. S	κατ' ἀρχάς]
c. 3 p. 8,21 sq.	31 γὰρ C: οὖν W		

ἔσται λαβεῖν, ἀλλ' ἴστανται ποτε εἰς τὰς ἀρέσους προτάσεις· ἀπεδείξαμεν 58
γὰρ ὅτι τῶν ἄκρων ὀρισμένων ἀμήχανον τὰ μεταῦ ἄπειρα εἶναι. ἐπ'
ἄπειρον δὲ οὐ προήξουσιν αἱ ἀποδείξεις μὴ δυναμένου τινὸς αἰεὶ προσλαμ- 5
βάνεσθαι ὕρου τῷ συμπεράσματι.

5 24. Πόττερον δὲ ἢ καθόλου δεῖξις τῆς ἐπὶ μέρους βελτίων, ἐπισκεψώ-
μεθα. πρότερον δὲ εἴπωμεν, πῶς ἂν οἴξειεν ἢ ἐπὶ μέρους. ὅτι τε γὰρ
καθ' αὐτὸ μᾶλλον· ὁ γὰρ εἰδώς, ὅτι Καλλίας λογικός, μᾶλλον οἶδε Καλλίαν 10
λογικὸν τοῦ πάντα ἀνθρώπου λογικὸν ἐπισταμένου καὶ διὰ τοῦτο Καλλίαν·
ἐκ μὲν γὰρ τῆς ἐπὶ μέρους αὐτὸ ἐξ αὐτοῦ γινώσκουμεν, ἐκ δὲ τῆς καθόλου ἐκ
10 τοῦ καθόλου. ἔτι τὸ μὲν καθόλου οὐδὲν ἔστι, τὸ δ' ἐπὶ μέρους μᾶλλον 15
ἔστι· βελτίων οὖν ἢ τῶν ὄντων ἀποδείξεις ἢ τῶν μὴ ὄντων. ἔτι δὲ ἢ μὲν
ἀπατᾷ περὶ τὸ καθόλου· ὡς γὰρ ὑπάρχοντος χωρὶς τῶν κατὰ μέρος τὴν
δεῖξιν ποιῆται· ἢ δὲ οὐδὲν ὃ μὴ ἔστιν ἐπαγγέλλεται. ταῦτα δὲ πιθανὰ
μὲν, ψευδῆ δὲ ἅπαντα. καὶ γὰρ τὸ καθ' αὐτὸ μᾶλλον ἐν τῷ καθόλου ἢ 20
15 ἐν τῷ κατὰ μέρος· τὸ γὰρ δύο ὀρθῶς ἔχειν ἐκ τοῦ τρίγωνον εἶναι καθ'
αὐτὸ μᾶλλον ἢ ἐκ τοῦ σκαληνὸν ἀποδείκνυται. καὶ ὅτος τοῦ καθόλου
γίνεται ἢ ἀποδείξεις· οὐ γὰρ ὁμώνυμον τὸ καθόλου ἔστιν οὐδὲ φωνὴ μόνον 25
ἀλλ' ὑπόστασις, οὐ χωριστὴ μὲν, ὡσπερ οὐδὲ τὰ συμβεβηκότα, ἐναργῶς δ'
οὖν ἐμφαινόμενῃ τοῖς πράγμασι. καὶ πολλὰ τοῖς καθ' ἕκαστα ὑπάρχει διὰ
20 τὸ κοινὸν μᾶλλον ἢ τὸ καθ' ἕκαστον, ὡς τὸ λογικὸν Σωκράτει οὐχ ὅτι 59
Σωκράτης ἀλλ' ὅτι ἀνθρώπος. ἔτι βελτίων ἀποδείξεις ἢ διὰ τοῦ μᾶλλον
αἰτίου· μᾶλλον δ' αἴτιον τὸ καθόλου τοῦ κατὰ μέρος· εἰς ἐκεῖνο γὰρ ἴστανται
ἢ ζήτησις τοῦ διὰ τί. οἷον διὰ τί τὸ τρίγωνον τέσσαρσιν ὀρθαῖς ἴσας ἔχει 5
τὰς ἐκτὸς γωνίας; ἀρ' ὅτι ἐξυλινον; ἀλλ' οὐκ αὐταρκες· ἀλλ' ὅτι σκαληνόν;
25 ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο· ἀλλ' ὅτι τρίγωνον ἀπλῶς; οὐδὲ τοῦθ' ἰκανόν· ἂν δὲ εἴπωμεν
(ἦτι) σχῆμα εὐθύγραμμον, ἴστανται ἢ ζήτησις τοῦ διὰ τί. πρὸς τούτοις ἢ μὲν 10
κατὰ μέρος τῶν ἀπειρῶν ἐγγύς· τὰ γὰρ καθ' ἕκαστα ἄπειρα· ἢ δὲ καθόλου
τῶν πεπερασμένων μᾶλλον ἔστιν. ἔτι ἄμεινον τὸ πλεόν γινώσκειν τοῦ
ἕλαττον. ἔτι μᾶλλον ἐξ ἀμέσων οἶδεν ὁ διὰ τῶν καθόλου μᾶλλον εἰδώς.
30 ἔτι δυναμει γινώσκει τὸ κατὰ μέρος ὁ τὸ καθόλου γινώσκων, ὁ δὲ τὸ κατὰ 15
μέρος εἰδώς οὐδαμῶς τὸ καθόλου. ἔτι τὸ μὲν νοητὸν μᾶλλον, τὸ δ' εἰς
αἰσθησιν τελευτᾷ. ὅτι μὲν οὖν ἢ καθόλου βελτίων τῆς κατὰ μέρος, τοσαῦτα
ἡμῖν εἰρήσθω.

25. Ὅτι δὲ ἢ καταφατικῆ τῆς ἀποφατικῆς βελτίων, ἐντεῦθεν ὀηλον· 20

5 cap. 23 omisit Them. ante ἢ add. εἰ C 6 εἴπωμεν] supra ω scriptum ο S
τε om. pr. W 8 τούτου C 9 μὲν γὰρ CSW; δὲ s 9. 10 ἐκ τοῦ καθόλου
SW; τὸ καθόλου Cs; ἄλλο παρὰ τὸ καθόλου temptabat Spengel 11 ἢ om. C; ἢ (ἢ) conicio
τῶν μὴ initio versus iterat C 12 ἀπατᾷ scripsi; ἀπάτη libri s περὶ τοῦ C
16 σκαληνόν C: σκαληνοῦ SWS ἀποδείκεται SW 18 οὐχ ὀριστῆ W 19 οὖν
om. a φανομένη C 20 ante Σωκράτει add. τῶ s 20. 21 οὐχ ὅτι Σωκράτης
om. S 21 βέλτιον S, pr. W 23 τέτταρσιν S 24 αὐταρκες C
25 ἐάν s δὲ om. pr. W εἴπω s 26 ὅτι as; om. CSW 27 δὲ
[τῶν] z. s 30 post ὁ prius add. τῶν W τὰ (post δὲ) C 31 τὰ z.
Cs; τὸ z. voluit Spengel 32 βέλτιον pr. W

ἡ μὲν γὰρ οὐ δεῖται ἀποφάσεως, ἡ δὲ διὰ μόνης ἀποφάσεως οὔσα οὐ συμ- 59
περαίνεται· καὶ προτέρα κατὰφασις ἀποφάσεως καὶ ἀπλουστέρα.

26. Ἀρείων δὲ ἀπόδειξις ἡ δεικτικὴ τῆς εἰς τὸ ἀδύνατον ἀπαγόσης· 20
ἡ μὲν γὰρ ὁ προτίθεται ἐξ ἀρχῆς, τοῦτο καὶ συλλογίζεται, ἡ δὲ τοῦναντίον
5 οὐ | βρῶλεται, ἀνελοῦσα δὲ ὁ συνεπέρανεν ἐπάνεισιν ἐπὶ τὸ προκείμενον ἐξ 60
ἀρχῆς· καὶ ἡ μὲν ἀπλή· κατηγορικὴ γὰρ μόνον· ἡ δὲ μικτή· καὶ γὰρ ὑπο-
θέσει προσχρῆται.

27. Ἀκριβεστέρα δὲ ἐπιστήμη ἐπιστήμης καὶ προτέρα κατὰ πλείονας 5
τρόπους. καθ' ἓνα μὲν, ἐάν (ἡ μὲν) ἐκ τοῦ διότι τὸ ὅτι δεικνύη, ἡ δὲ
10 μόνον τὸ ὅτι χωρὶς τοῦ διότι· ἡ γὰρ τοιαύτη δῆλον ὅτι οὐ διὰ τῶν πρώτων
αἰτίων ἀλλὰ διὰ τῶν ὑστέρων καὶ τῶν σημείων ἀποδείκνυσι. κατ' ἄλλον 10
δέ, ἐάν ἡ μὲν περὶ ὑποκείμενά τινα καὶ αἰσθητὰ πραγματεύηται, ἡ δὲ περὶ
νοητὰ καὶ καθόλου, ὡς ἀριθμητικὴ πρὸς ἀρμονικὴν ἔχει καὶ γεωμετρία πρὸς
ὀπτικὴν, καὶ αἱ ἐπάνω δὲ πρὸς τὰς ὑφ' αὐτάς. κατὰ τρίτον δὲ τρόπον,
15 ἐάν ἡ μὲν ἀπλουστέrais χρῆται ταῖς ἀρχαῖς, ἡ δὲ προσθήκην τινα ἔχουσαι 15
καὶ οἷον σύνθεσιν ἐπιδέχεται κατὰ τοῦτο, ὡς ἀριθμητικὴ γεωμετρίας ἀκρι-
βεστέρα· ἡ μὲν γὰρ ἀρχῆ κέχρηται θέσιν οὐκ ἐχούση· τοιαύτη γὰρ ἡ
μονάς· ἡ δὲ προσειληφύα καὶ θέσιν· τοιοῦτον δὲ ἡ στιγμή· καὶ στερεο- 20
μετρία ἀκριβεστέρα ἀστρολογίας· ἡ μὲν γὰρ ἀπλῶς σῶμα λαμβάνει, ἡ δὲ
20 κινούμενον σῶμα.

28. Μία δ' ἐπιστήμη ἐστὶν ἡ περὶ ἓν γένος τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα
θεωροῦσα· ἐν δὲ γένος οὐ αἱ πρῶται ἀρχαὶ αἱ αὐταί. μία οὖν ἐπιστήμη 25
γεωμετρία καὶ στερεομετρία διὰ τοῦτό εἰσιν. ἔτεραι δὲ εἰσιν ἐπιστήμαι
ὄσων ἔτεραι αἱ ἀρχαὶ καὶ μὴ ἐκ τῶν ἐτέρων | αἱ ἔτεραι, ὥσπερ ἐπὶ γεω- 61
25 μετρίας εἶχε καὶ ὀπτικῆς. δῆλον δὲ τοῦτο γίνεται προϊούσιν ἐπὶ τὰς ἀνα-
ποδείκτους ἀρχάς· αὐταὶ γὰρ εἰ μηδεμίαν ἔχουσι συγγένειαν, ἔτεραι αἱ
ἐπιστήμαι· ἐπειδὴ γὰρ αἱ ἀρχαὶ ἐν τῷ αὐτῷ γένει τοῖς δεικνυμένοις, εἰ 5
μηδὲν ἔχουσι αὐταὶ κοινὸν πρὸς ἀλλήλας, οὐδὲ τὰ δεικνύμενα ἔξει.

29. Πλείους δὲ ἀποδείξεις εἶναι τοῦ αὐτοῦ ἐγχωρεῖ καὶ διὰ πλείονων
30 μέσων, οὐ μόνον ὑπαλλήλων ἀλλὰ πολλαίαι καὶ ἐξ ἐτέρου γένους ἢ ἀλλήλοις· 10
ἐξ ὑπαλλήλων μὲν, ἐάν πλάτανον οὐσίαν δεικνύωμεν ποτὲ μὲν διὰ τοῦ
δέουδρου μέσου, ποτὲ δὲ διὰ τοῦ φυτοῦ ἐκ τῆς αὐτῆς συστοιχίας· ἐξ ἐτέρου-

1 ἡ δὲ—ἀποφάσεως om. W οὔσα om. S 2 ante ἀποφ. add. τῆς s
3 δὲ CS: δ' ἡ Ws 6 μόνον C: μάλλον SW 8 ἐπιστήμη om. W καὶ
προτέρα post 9 τρόπους collocat C πλείους Cs 9 ἡ μὲν addebat Spengel
cf. vs. 12 et 15 11 αἰτίων om. C 12 ἡ μὲν om. C 14 αἱ om. pr. W
16 ἐπιδέχεται s: ἐπιδέχεται SW: om. C post ἀριθμητικὴ add. πρὸς C 18 προσ-
ειληφύα libri s immo γὰρ ἡ ut vs. 17 18. 19 στερεομετρία C, pr. W
19 post στερ. add. δὲ Cs δὲ S: δὲ καὶ C'Ws 23 στερεομετρία C, pr. W
24 αἱ prius om. C αἱ alt. SW: om. Cs ὡς C 25 προϊούσης S 26 οὐδε-
μίαν S 27 post ἀρχαὶ add. αἱ S, rec. man. W: [αἱ αὐταί] s 28 post κοινὸν
add. πρᾶγμα SW ἔξει om. SW 30 ἀλλήλους S: ἄλλοις καὶ ἄλλοις conicio
31 post μὲν prius add. οὖν Cs δεικνύμενον, ut videtur, S 32 p. 38,1 ἐτέρου
γενῶν W

γενῶν δὲ μέσων, ἐὰν τὸν ἄνθρωπον οὐσίαν δεικνύωμεν ποτὲ μὲν διὰ τοῦ 61
 λογικοῦ, ποτὲ δὲ διὰ τοῦ διποδοῦ. συμβαίνει δὲ τὰ τοιαῦτα μέσα ἀλλήλοισι 15
 ἐπὶ μέρους ὑπάρχειν, ἐπειδὴ κατὰ παντὸς ἄμψω θατέρου τῶν ἄκρων
 ὑπάρχει.

5 30. Τοῦ δὲ ἀπὸ τύχης οὐκ ἔστιν ἐπιστήμη δι' ἀποδείξεως (οὐ γὰρ
 ἀναγκαῖον τὸ ἀπὸ τύχης), οὐδὲ μὴν ἀπλῶς συλλογισμὸς· οὔτε γὰρ ἀναγκαῖον 20
 οὔτε ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ ἀπὸ τύχης, πᾶς δὲ συλλογισμὸς ἢ διὰ τῶν ἀναγ-
 καίων μέσων ἢ διὰ τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πρόεισιν.

31. Οὐκ ἔστι δὲ ἀπόδειξις δι' αἰσθήσεως· ἡ μὲν γὰρ ἀπόδειξις τῶν 25
 10 καθόλου, ἡ δὲ αἰσθησις τῶν καθ' ἕκαστα. καὶ γὰρ εἰ τὸ τρίγωνον ἡσθανό-
 μεθα ὅτι δύο | ὀρθαῖς ἴσας ἔχει, οὐκ εἴχομεν ἂν ἀποδείξιν, ὅτι πᾶν 62
 τρίγωνον, ἀλλ' ὅτι τοῦτο τὸ τρίγωνον μόνον οὐ ἡσθανόμεθα. καὶ εἰ τὴν
 ἔκλειψιν ἐωρῶμεν ἐπὶ τῆς σελήνης ὄντες ὅτι γίνεται τῆς γῆς ἀντιφραττούσης, 5
 οὐχ ὅτι πᾶσα ἔκλειψις οὕτως, ἡπιστάμεθα ἂν, ἀλλ' ὅτι ἦδε μόνη ἦν βλέ-
 15 πομεν. ἀρχὴ μὲν γὰρ ἀποδείξεως αἰσθησις, καὶ τὸ καθόλου νοοῦμεν διὰ
 τὸ πολλάκις αἰσθεσθαι· ἐκ γὰρ τῶν καθ' ἕκαστα πλείονων τὸ καθόλου
 ἠγρεύεται καὶ γίνεται ὀχλον. οὐ μὴν διὰ τοῦτο ἀπόδειξις ἔστιν ἡ αἰσθησις· 10
 οὐδέποτε γὰρ τὸ διότι δείκνυσιν, ἀλλ' αἰεὶ μόνον τὸ ὅτι· καθόλου γὰρ ἔστι
 τὸ διότι καὶ τὸ αἴτιον, οὐ τοῦδε μόνου τοῦ παρόντος καὶ ὁρωμένου ἀλλὰ
 20 παντὸς τοῦ τοιοῦδε· τὸ γὰρ ἀντιφραττεῖν οὐ ταύτης μόνου αἴτιον τῆς ἐκλείψεως 15
 ἀλλὰ πάσης ἀπλῶς. ὅσων τοίνυν αἴτιον ἕτερον, περὶ τούτων ἢ τοῦ καθό-
 λου γινώσις τιμιωτέρα τῆς αἰσθήσεως, καὶ οὐ μόνον γε τῆς αἰσθήσεως ἐπὶ
 τούτων ἀλλὰ καὶ τῆς νόησεως τῆς ἀπλῆς καὶ ἄνευ αἰτίας, οἷον εἴ τις
 ἀπλῶς ἐννοοῖ τὸ τρίγωνον ὅτι δυσὶν ὀρθαῖς ἴσας ἔχει τὰς ἐντὸς γωνίας, 20
 25 δίχα τοῦ γινώσκειν τὴν ἐκτὸς οὐσαν ἴσην ταῖς δύο ταῖς ἀπεναντίων τε καὶ
 ἐντὸς οὐσαις. οὐ πᾶσα δὲ νόησις μετὰ τοῦ διότι τῆς ἄνευ τοῦ διότι
 τιμιωτέρα, ἀλλ' ὅσων εἴπομεν [ἐφ' ὅσων] ἕτερον τὸ αἴτιον, ἐπεὶ ἢ γε τῶν 25
 πρώτων αἰτίων νόησις καὶ ἄνευ αἰτίας καὶ πασῶν τιμιωτάτη. ἀλλ' εἴπερ
 οὐκ ἔστιν ἡ αἰσθησις ἐπιστήμη, πῶς, εἴ τις αἰσθησις ἐκλιμπάνει, καὶ ἐπι-
 30 στήμην ἔφαμεν ἐκλιμπάνειν; ἢ τοῦτο εἰρήκαμεν | οὐχ ὅτι αἰσθησις ταυτὸν 63
 ἔστιν ἐπιστήμη, ἀλλ' ὅτι ἐκ τῆς αἰσθήσεως τὸ καθόλου ἠγρεύεται, ἐκλει-
 πούσης δὲ τῆς ἀρχῆς καὶ τὰ μετὰ τὴν ἀρχὴν ἐκλείπειν ἀναγκαῖον. νῦν
 μὲν γὰρ ἀποροῦμεν, πῶς διὰ τῆς ὕλου καίει ὁ ἥλιος· εἰ δὲ τὰς ἀκτῖνας 5

6 συλλογισμοῦ C	7 τὸ prius om. W	8 προλασιν C	9 αἰσθήσεων
(ων compend.) C	11 ὀρθὰς SW	12 τοῦτο μόνον τρίγωνον SW	οὐ om. C
ἡσθανόμεθα, [ὅτι δύο ὀρθαῖς ἴσας ἔχει,] s		εἶγε Ws	τὴν om. C
γίνεται S	14 ἐπιστάμεθα SW	15 ἐννοοῦμεν s	16 αἰσθεσθαι ci. Spengel
τά—17 δῆλα C	17 ἡ αἰσθησις om. pr. W	18 τὸ ὅτι μόνον C	19 τούτου
δὲ C	μόνον W	20 μόνον ταύτης s	21 ἀλλ' ἀπάσης s
τῶν SW: om. C	22 γε SW: δὲ C	23 οἷον εἴ γὰρ τις SW	26 οὐσας pr. C
οὐ scripsi: ἡ libri s	πᾶσα om. Cs	post νόησις add. ἡ Cs	27 ὅσων S, rec.
man. W	εἴπομεν W	ἐφ' ὅσων S: ἐφ' ὅσων W: ἢ ἐφ' ὅσων C: om. as	
ἐπὶ W	30 ἔφαμεν] c. 18 p. 31,25 sq.	post ὅτι add. ἡ s	30. 31 ταυτὸν ἔστιν C:
ἐκλιμπάνει (e vs. 29 illatum) SW: om. s		31 ἐπιστήμην W	31. 32 ἐκλιπούσης S
32 ἐκλιμπάνειν SW	post ἐκλ. add. ἦν C		

ἐωρῶμεν διαβαινούσας, ἤπιστάμεθα ἂν οὐ κατ' αὐτὸ τὸ ὄραν καὶ αἰσθάνε- 63
σθαι ἀλλὰ * * * τὸ καθόλου καὶ τὸ αἷτιον.

32. Τὰς δὲ αὐτὰς ἀρχὰς πασῶν εἶναι τῶν ἐπιστημῶν ἀδύνατον, οὔτε
τὰς προσεχεῖς οὔτε τὰς κοινὰς καὶ πρώτας. ὅτι μὲν οὖν τὰς προσεχεῖς 10
5 οὐχ οἶόν τε, δῆλον· εἰ γὰρ συγγενεῖς μὲν αἱ ἀρχαὶ τοῖς δεικνυμένοις, τὰ
δεικνύμενα δὲ οὐ τὰ αὐτά, ἀ καὶ πολλακίς τῷ γένει διέστηκεν, ἀνάγκη καὶ
τὰς προτάσεις τῶν τοιούτων ἑτέρας εἶναι τῷ γένει· διὰ γὰρ τῶν καθ' αὐτὰ
ὑπαρχόντων· ἀλλὰ γοῦν ἀρχαὶ γεωμετρίας καὶ ἀλλὰ ἀριθμητικῆς, καὶ 15
οὔτως ἀλλαι ὡς μὴδὲ ἐφαρμόξιν ἀλλήλαις, ὥστε ἡ τὰς ἑτέρας κατὰ τῶν
10 ἑτέρας κατηγορεῖσθαι ἢ ἐμβάλλεσθαι μέσας ἢ ὑποκείσθαι. ἀλλ' οὐδὲ τὰς
κοινὰς καὶ πρώτας, οἷον τὸ ἅπαν φάναι ἢ ἀποφάναι· οὔτε γὰρ ἀποδεικνύται 20
τι ἐκ τούτων μόνον, ἀλλὰ πάντως πρόσκινεται ἐκάστη τῆς λαμβανούσης
αὐτὴν ἐπιστήμης οἰκείαι προτάσεις καὶ προσεχεῖς, οὔτε ὅλως κοινὰς αὐτὰς
φυλάττουσιν οἱ εἰς τὰς ἀποδείξεις παραλαμβάνοντες, ἀλλὰ προσοικειοῦν
15 πειρῶνται τῷ οἰκείῳ γένει. κοινὴ μὲν γὰρ ἀρχὴ 'ἐὰν τέσσαρα ἀνάλογον, 25
καὶ ἐναλλὰξ ἀνάλογον'· λαμβάνει δὲ ὁ γεωμέτρης 'ἐὰν τέσσαρα μεγέθη', ὁ
δὲ ἀριθμητικὸς | 'ἐὰν τέσσαρες ἀριθμοί', ὁ δὲ φυσικὸς 'ἐὰν τέσσαρες κινήσεις 64
ἢ χρόνοι'. ἔτι εἰ ἦσαν ἀπασῶν τῶν ἐπιστημῶν αἱ αὐταὶ ἀρχαί, ἦσαν ἂν
κατ' ἀριθμὸν ὠρισμένα, ὥσπερ καὶ τὰ γράμματα· νῦν δὲ αὔξονται ἐπὶ
20 πολὺ καθ' ἐκάστην ἐπιστήμην· ἐπὶ πολὺ γὰρ ἡ πρόσδος τῶν συμπερα- 5
σμάτων. ἔτι εἰ ἦσαν αἱ αὐταὶ πασῶν ἀρχαί, ἐξ ἀπασῶν ἦν ἂν δεῖκνυσθαι
ἴσθαι· ἀλλ' οὐ δεῖκνυται τὰ γεωμετρικὰ ἐκ τῶν μουσικῶν. ὥστε οὔτε
πάντων αἱ αὐταί, οὔτε πάντων ἕτεροι, οὔτε πάντων συγγενεῖς. 10

33. Τὸ δὲ ἐπιστητὸν καὶ ἐπιστήμη διαφέρει τοῦ ὁρίζεσθαι καὶ δόξης·
25 λέγω δὲ τῆς ἀληθοῦς δόξης· ἡ γὰρ ψευδῆς δόξα πρόδηλος ὡς οὐδὲν ἔοικεν
ἐπιστήμῃ. ἡ τοίνυν ἀληθὴς δόξα τῆς ἐπιστήμης διαφέρει δυοσί, τῷ τε ὑπο- 15
κειμένῳ καὶ τῷ τρόπῳ τῆς ὑπολήψεως· τῇ μὲν γὰρ ὑπόκειται τὸ ἀναγι-
καῖον καὶ ἀδύνατον ἄλλως ἔχειν, τῇ δὲ τὸ ἐνδεχόμενον ἄλλως ἔχειν, καὶ
ἡ μὲν δι' ἀναγκαίων, ἡ δὲ δι' ἐνδεχομένων προτάσεων· οὗτος γὰρ ἐκατέρως
30 τρόπος τῆς ὑπολήψεως. ὅτι μὲν οὖν περὶ τὰ ἐνδεχόμενα ἄλλως ἔχειν ἢ 20
δόξα, δῆλον ἐκεῖθεν· οὔτε γὰρ ἐπιστήμη τούτων ἐστίν· ἦν γὰρ ἂν ἀδύνατα
ἄλλως ἔχειν· οὔτε νοῦς· λέγω γὰρ νοῦν ἐν τῷ παρόντι τὴν ἀρχὴν τῆς

1 ἐθεωροῦμεν SW ἐπιστάμεθα W οὐ κατ' αὐτὸ τὸ SW: αὐτῷ τῷ C: οὐκ αὐτῷ τῷ s
2 ἀλλὰ om. Cs lacunam indicavi; desidero ἔχοντες κατὰ τὸ ὄραν καὶ αἰσθάνεσθαι cf.
Arist. p. 88a14 4 οὔτε—προσεχεῖς om. W 6 καὶ prius om. C 9 μὴ C 11 an
(οἶόν τε) οἶον? φάναι, φ ex π corr., C 12 τι om. C μόνον C πρόσ-
κινεται, sed ante πάντως a: πρόσκινεται C: πρόκειται SW et ante πάντως s ἐκάστη s
13 οἰκείαι προτάσεις καὶ προσεχεῖς C: οἰκείαι πρότασις καὶ προσεχής SWs κοινῶς SW
14 οἱ om. s 15 κοινὴ—ἀρχὴ s: κοινὰ—ἀρχαὶ CSW τέσσαρες SW 17 ὁ
δὲ CS: καὶ ὁ Ws 18 ἀπὸ πασῶν SW 19 γράμματα SW 20 πρόσδος SW
21 πασῶν SW: ἀπάντων Cs ἐξ ἀπασῶν post ἦν ἂν collocat C ἂν ἦν s 23 πασῶν
ubique vult Spengel 24 post καὶ prius add. ἡ s τοῦ om. W post καὶ
alt. add. τῆς s, quod debeat Spengel 25 πρόδηλος s 26 τε initio versus iterat S
28 post καὶ prius add. τὸ C post δὲ add. καὶ Cs ἐκατέρως scripsit: ἐκατέρως
libri s 30 ante τρόπος add. ὁ CS 31 ἐκεῖθεν om. S, pr. W ἀδύνατον S

ἐπιστήμης ἢ τοὺς ὄρους γνωρίζομεν· οὕτε μὴν ἦν ἂν τις ἀναπόδεικτον ἐπι- 64
 στήμην καλέσειε, λέγω δὲ τὴν λήψιν τῶν ἀμέσων προτάσεων. εἰ δὲ οἷς
 ἀληθεύομεν ταυτά ἐστι, νοῦς καὶ ἐπιστήμη καὶ δόξα, λείπεται | δόξαν εἶναι 65
 5 περὶ τὸ ἀληθὲς μὲν ἐνδέχόμενον δὲ καὶ ἄλλως ἔχειν· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ
 ἀβέβαιον ἢ δόξα, ὅτι ὑπόκειται καὶ φύσις αὐτῇ τοιαύτῃ. πρὸς δὲ τοῦτοις
 οὐδεὶς οἴεται δοξάζειν, ὅταν οἴηται ἀδύνατον εἶναι μὴ οὕτως ἔχειν περὶ τοῦ 5
 πράγματος, ἀλλὰ τότε ἐπίστασθαι ὑπολαμβάνει· ὅταν δὲ εἶναι οὕτως, οὐ
 μὴν ἀλλὰ καὶ ἄλλως ἐνδέχεται, τότε δοξάζειν. ὅτι δὲ καὶ τῷ τρόπῳ τῆς
 ὑπολήψεως διαφέρουσι, ῥητέον. ἐστὶ γὰρ καὶ τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τῶν αὐτῶν
 10 προτάσεων ὅτε μὲν ἐπίστασθαι ὅτε δὲ δοξάζειν, ἂν τε τοῦ ὅτι γίνηται μόνον 10
 συλλογισμός, ἂν τε καὶ τοῦ διότι· ὅθεν καὶ δοξάζειεν ἂν ὁ τὸ αὐτὸ
 διὰ τῶν αὐτῶν εἰδῶς ὁμοίως εἰδέναι, ὥστε εἰ κατ' ἐπιστήμην ἄτερος,
 καὶ ἄτερος παραπλησίως. ἀλλ' οὐκ ἀληθές· ἂν μὲν γὰρ ὑπολαμβάνῃ μὴ 15
 ἐνδέχεται ἄλλως ἔχειν τὰς προτάσεις, ἀλλ' ἐκ τῶν καθ' αὐτά καὶ τῆς
 15 οὐσίας τοῦ πράγματος, οὐ δοξάζει ἀλλ' ἐπιστήσεται· ἂν μέντοι ἀληθεῖς
 μὲν ὑπολαμβάνῃ, μὴ οὕτως δὲ ἔχειν ὡς ἔχουσι, τουτέστι μὴ ἐκ τῶν καθ'
 αὐτὰ ὑπαρχόντων, εἰδέναι δοξάζει τότε καὶ οὐκ ἐπιστήσεται. οὕτω μὲν 20
 οὖν τοῦ αὐτοῦ δόξαν εἶναι καὶ ἐπιστήμην ἐνδέχεται, ὅτι περὶ τὸ αὐτὸ ὑπο-
 κείμενον ἢ μὲν ἄλλως ἢ δὲ ἄλλως, καὶ ὅτι διὰ τῶν αὐτῶν προτάσεων ἢ
 20 μὲν ὡς ἐνδεχομένων ἢ δὲ ὡς ἀναγκαίων. ὡς μέντοι γε τὰς αὐτὰς ἀλλή-
 λαις εἶναι τὴν δόξαν τε καὶ τὴν ἐπιστήμην ἀδύνατον· ἄλλο γὰρ τὸ τί ἦν 25
 εἶναι ἐκάστη καὶ πολλὸ διαφέρων ὁ τρόπος τῆς ὑπολήψεως, ὥσπερ δόξαν
 ἀληθῆ μὲν καὶ ψευδοῦ περὶ τοῦ αὐτοῦ [μὲν] εἶναι ἐνδέχεται, οὐ τὰς αὐτὰς
 δέ· | οὐ γὰρ ταυτὸν τὸ ἀβέβαιον τῷ βεβαίῳ καὶ τῷ μεταπεσεῖν δυναμένῳ 66
 25 τὸ ἀμετάπτωτον. διόπερ οὐδ' οἶόν τε τὸν αὐτὸν περὶ τοῦ αὐτοῦ καὶ δόξαν
 ἔχειν ἅμα καὶ ἐπιστήμην· ἅμα γὰρ ἂν ὑπολαμβάνοι καὶ ἐνδέχεται (καὶ 5
 μὴ ἐνδέχεται) ἄλλως ἔχειν τὸ αὐτό. ἀλλ' ἐν ἄλλῳ μὲν εἶναι περὶ ταυτοῦ
 δόξαν, ἐν ἄλλῳ δ' ἐπιστήμην συμβαίνει· ἐν Ἐπικουρῳ μὲν γὰρ δόξα ἦν
 ὅτι τῆς σελήνης ὑποτροχούσης ὁ ἥλιος ἐκλιμπάνει· ὅρατο γὰρ αὐτὸ ἐνδέχεται
 30 καὶ ἄλλως ἔχειν· ἐν Ἰπάρχω δὲ ἐπιστήμη. τὴν δὲ αὐτὴν ψυχὴν περὶ 10
 τοῦ αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἀμήχανον δοξάζειν τε καὶ ἐπίστασθαι.
 δόξα μὲν οὖν ταυτὸ ἐστίν.

34. Ἀρχίνοια δὲ ἐδοτοχία τις ἐν ἀσκέπτῳ χρόνῳ καὶ λήψις τοῦ μέσου,

3 δόξα (ante εἶναι) SW 4 ἐνδεχομένων pr. W καὶ prius om. S 5 ὑπόκειται καὶ W:
 inv. ord. CSs φύσις αὐτῆ as: ἢ φύσις αὐτῆς C: αὐτῆς ἢ φύσις SW 6 ὅτι οἴεται C
 μὴ οὕτως SW: οὕτως C: ἄλλως s Arist. 7 ὑπολαμβάνοι S δὲ s: δὲ δέον SW: δοκῆ C
 8 ἐνδέχεται pr. W δοξάζειν W: δοξάζει CSs 9 καὶ prius om. Cs
 10 τοτέ — τοτέ C γίνηται S: γίνεται W 11 δοξάζειεν C: δοξάζειεν S: δοξά-
 ζοιεν W: δοξάζοι as 12 ἴδεναι, ut videtur, S 13 γὰρ om. C 15 ἂν δὲ s
 16 ὑπολαμβάνῃ as: λαμβάνῃ CSW τοῦτο δ' ἐστὶ C μὴ — 18 τοῦ αὐτοῦ om. C
 18 post καὶ add. οὐκ C 22 διαφέρειν SW post ὥσπερ add. καὶ s
 23 μὲν alt. CSW: om. as 25 ἀμετάστατον C 26. 27 καὶ μὴ ἐνδέχεται as:
 om. CSW cf. Arist. p. 89b1 27 τὸ om. CS ταυτοῦ scripsi: τούτου libri s
 28 δόξαν (post γὰρ) W 29 ὁ om. S ἐκλιμπάνει μ superscr. C' 30 ἐπι-
 στήμη C 31 ταυτοῦ — ταυτῶ S

οἷον εἴ τις ἰδῶν, ὅτι ἡ σελήνη τὸ λαμπρὸν αἰεὶ πρὸς τὸν ἥλιον ἔχει, ταχέως 66
 ἐνενόησε τὴν αἰτίαν, ὅτι διὰ τὸ φωτίζεσθαι ἐκ τοῦ ἡλίου, ἢ διαλεγόμενον
 θεασάμενος τῶν τραπεζίτην ἔγνω ὅτι δανείζεται· ὅταν γὰρ τις ἰδῶν ἢ ἀκούσας
 τὸ τὰ ἄλλα ἀλλήλοις ἐνοπάρχειν εὐθὺς τὸν μέσον νοήσῃ, αὐτος λέγεται 20
 5 ἀγγίνους εἶναι, καὶ ἡ τοιαύτη δύναμις ἐστὶν ἀγγίνουα οἷον ἀνάλυσίς τις
 οὖσα τοῦ συμπεράσματος εἰς τὰς προτάσεις καὶ εὗρεσις ταχέια τοῦ μέσου.

1 αἰεὶ τὸ λαμπρὸν s
 ante ἀγγίνουα add. ἡ s

2 ἐνόησε C
 οἷα S

4 νοήσει W
 6 τέλος τοῦ πρώτου rubr. subscr. C

5 αὕτη ἡ δ. C

ΘΕΜΙΣΤΙΟΥ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ Β.

1. Ἐπειτα δὲ εὐθὺς ἐπισκέψασθαι τὰς τῶν ζητουμένων διαφοράς· αἱ 67 δ' αὐταὶ εἰσι καὶ τῶν εὐρισκομένων ἐκ ζητήσεως, ἐπειδὴ πᾶσα ζήτησις εὐρέσεως χάριν. ζητοῦμεν τοίνυν ἢ περὶ ἀπλοῦ τινος καὶ ἀσυνθέτου ἢ 5 5 περὶ συνθέτου καὶ ἐν προτάσει. καλῶ δὲ ἀπλοῦν μὲν θ σημαίνεται ὑπὸ μιᾶς κατηγορίας, οἷον ἱπποκένταυρον ἢ θεόν, σύνθετον δὲ ἄρα ἢ σελήνη ἐκλείπει καὶ τὸ δίκαιον φύσει ἐστίν. εἰ μὲν οὖν περὶ ἀπλοῦ τινος ζητοῦμεν, πρῶτον μὲν εἰ ἔστι ζητοῦμεν, ἔπειτα τί ἐστι· πρῶτον μὲν γὰρ ζητοῦμεν 10 εἰ ἔστι θεός, ἔπειτα τί ἐστι θεός. εἰ δὲ ὑπὲρ συνθέτου καὶ ἐν προτάσει, 10 πρῶτον μὲν εἰ ὑπάρχει τῷ ὑποκειμένῳ τὸ κατηγορούμενον ἐν τῇ προτάσει, ἔπειτα ὅταν τοῦτο μάθωμεν, διὰ τί οὖν ὑπάρχει καὶ πῶς ὑπάρχει· μαθόντες γὰρ ὅτι ἡ σελήνη ἐκλείπει, ἐφεξῆς διὰ τίνα αἰτίαν ἐκλείπει, ζητοῦμεν. 15 τέσσαρα οὖν ἐστίν, εἰ ἔστι, τί ἐστίν, εἰ ὑπάρχει τότε τῷδε, διὰ τί ὑπάρχει, 68 δύο μὲν περὶ τῶν ἀπλῶν, δύο δὲ περὶ τῶν συγκειμένων.
- 15 2. Μὴ θορυβεῖται δὲ ἡμᾶς, εἰ ἐτέραν ἐν τοῖς Τοπικοῖς τῶν προβλημάτων τὴν διαίρεσιν πεποιήμεθα· μόνων γὰρ ἐκεῖ τῶν διαλεκτικῶν προ- 5 βλημάτων ἐρρήθησαν αἱ διαφοραί, ἅπαντα δὲ ἐκεῖνά ἐστίν ἐν συνθέσει καὶ μόνῳ τῷ τρόπῳ τῆς προτάσεως διαφέρει· ἢ γὰρ ὡς γένος τότε τῷδε ὑπάρχει, ἢ ἢ περ ἴδιον τότε τοῦδε, ἢ ἢ συμβέβηκε τότε τῷδε, ἢ ἢ περ

1 Θεμιστίου—β ASW: Θ. π. εἰς τὸ β τῆς ἀποδεικτικῆς Ἀριστοτέλους maiusc. rubr. C: Θ. π. τῶν Ὑστέρων ἀναλυτικῶν τοῦ Ἀριστοτέλους. Βιβλίον δεῦτερον. maiusc. s 2 πεται A 3 ζήτη-
 τήσεως S 6 ἄρα] ἐστίν ὅτε, ut videtur, pr. W: ὅτι, del. ἔστιν, rec. man. W 7 τινος
 om. SW 7 μὲν—8 εἰ om. W 8 γὰρ C: om. ASW ζητοῦμεν alt. om. S
 9 ἔπειτα—θεός om. W περὶ Cs 13 εἰ alt. om. W τῷδε τότε CSs
 ante διὰ add. καὶ ACs 14 μὲν—δύο δὲ om. W 15 ὡς AC ἐν τοῖς
 Τοπικοῖς] I 4 16 μόνων s 16. 17 ζήτημάτων SWs 17 ἐρρήθησαν S:
 ἐρρήθησαν pr. W διαφοραί] δια superser. A ἐστίν ante ἐκεῖνα collocant
 SW: εἰςιν A 17. 18 καὶ μόνῳ renovavit A 18 τῷδε τότε CS 19 ἢ—
 ἴδιον renovavit A ἢ περ prius Cs: εἴπερ ASW ἢ scripsi: εἰ CSWs: om. A
 συμβεβηκός C ἢ περ alt. C: εἴπερ ASW

ὁρισμὸς τὸδε τοῦδε. καὶ γὰρ ἂν ὑπὲρ ὁρισμοῦ ζητῶμεν διαλεκτικῶς, 68
 πρότασιν αὐτὸν ποιήσαντες οὕτω ζητοῦμεν, οἷον ἄρ' ἐστὶν ἡ ψυχὴ ἀριθμὸς
 ἑαυτὸν κινῶν, ὡς ἐνόμιζε Ξενοκράτης. ὅταν δὲ ἐπιστημονικῶς μετρωμεν
 τὸ τί ἐστίν, οὐδέπω πρότασιν ἡμῖν τὸ ζήτημα. ἀλλ' οὐδὲ τὸ διὰ τί ἐστὶ 15
 5 πρῶβλημα διαλεκτικόν· οὐ γὰρ οἴδωσιν ὁ πυνθανόμενος ἐλεῖσθαι τὸ ἕτερον
 τῆς ἀντιφάσεως μόνιον· οὐδὲ γὰρ ἐλέγχου χάριν πυνθάνεται, ἀλλ' ἐπι-
 στήμης ἕνεκεν μέτεσι τὴν αἰτίαν. ὁ μὲν οὖν ζητῶν ἄρα ἔστι κενόν,
 ἢ ἄρα ἡ σελήνη ἐκλείπει, ζητοῦντι ἔοικεν ἄρα ἔστι λαβεῖν τι αἰτίον 20
 τοῦ κενόν εἶναι καὶ τοῦ τὴν σελήνην ἐκλείπειν. ὁ δὲ εἰδὼς μὲν ὅτι
 10 ἔστι κενόν, εἰδὼς δὲ ὅτι ἡ σελήνη ἐκλείπει, ζητῶν δὲ τί ἐστὶ τὸ κενόν
 καὶ διὰ τί ἡ σελήνη ἐκλείπει, τίθεσθαι μὲν φαίνεται ὅτι ἔστι τις αἰτία καὶ
 τῷ κενῷ τοῦ εἶναι καὶ τῇ σελήνῃ τοῦ ἐκλιμπάνειν, ζητεῖ δὲ τίς ἐστίν ἡ 25
 αἰτία. ὁ γὰρ ἐξέυρηκεν τὸ εἶναι τὸ κενόν, ἐξέυρε τί ἐστὶ τὸ αἰτίον
 τοῦ κενόν εἶναι· ὁ γὰρ ὁρισμὸς καὶ τὸ τί ἦν εἶναι αἰτίος ἐκάστω τοῦ
 15 εἶναι· καὶ πάλιν ὅταν ἐξεύρηκεν διὰ τί ἡ σελήνη ἐκλείπει, ἐξέυρε τίς ἐστίν ἡ 69
 αἰτία τοῦ τὴν σελήνην ἐπισκοπεῖσθαι· εἰ γὰρ ἐκλείπει διὰ τὸ ἀντιφράττεσθαι
 τὸ φῶς ὑπὸ τῆς γῆς, ἡ ἀντιφράξις τοῦ φωτός ἐστίν αἰτία τοῦ ἐκλιμπάνειν. 5
 αἰτίας οὖν ζητησις πανταχοῦ ἢ τοῦ εἶναι ἀπλῶς ἢ τοῦ τὸδε τῷδε ὑπάρχειν.
 ὅτι δὲ ἀληθὲς τοῦτο, φανερόν ἐντεῦθεν· ἐφ' ὧν γὰρ αἰσθητὸν τὸ αἰτίον ἢ
 20 τοῦ εἶναι ἢ τοῦ τοιόνδε εἶναι, ἐπὶ τούτων οὐδὲν ἐπιζητεῖται, οὔτε εἰ ἔστιν, οὔτε
 τί ἐστίν, οὔτε εἰ τοιόνδε, οὔτε [εἰ] διὰ τί τοιόνδε· εἰ γὰρ ἤμεν ἐπὶ τῆς σελήνης 10
 καὶ τῆς ἀντιφράξεως ἠσθάνομεθα, οὔτε εἰ ἔστιν ἔκλειψις ἐζητήσαμεν, οὔτε τί
 ἐστίν ἔκλειψις, οὔτε εἰ τῇ σελήνῃ συμβαίνει, οὔτε διὰ τί συμβαίνει. καὶ
 οὐ λέγω ὅτι τὸ αἰσθάνεσθαι τῆς αἰτίας ταῦτόν ἂν ἦν τῷ ἐπίστασθαι, ἀλλ' 15
 25 ὅτι ἐκ τοῦ αἰσθάνεσθαι τὸ καθόλου ἂν ἐγένετο καὶ τὸ ἐπίστασθαι. ζη-
 τοῦντες μὲν οὖν τὸ διότι τὸ ὅτι γνώριμον ἔχομεν, ἀποδεικνύοντες δὲ τὸ ὅτι
 τὸ διότι πάντως συνεξευρίσκαμεν· ἐπὶ γὰρ τῆς κυρίως ἀποδείξεως τοῦ ὅτι 20
 καὶ τὸ διότι συναναφαίνεται, εἴπερ ἠρθῶς ἐλέγετο ἐπὶ τῆς ἀποδείξεως τὸ
 μέσον αἰτίον εἶναι μὴ τοῦ συμπεράσματος μόνον ἀλλὰ καὶ τοῦ πράγματος.
 30 οὐ μὲν ἐπὶ γε τοῦ τί ἐστὶ καὶ εἰ ἔστιν ὁμοίως ἔχει, ἀλλὰ πρὸ μὲν τοῦ τί
 ἐστὶ τὸ εἶναι τὸ πρᾶγμα ὑποκαεῖσθαι χρεῖον· αὐτὸ δὲ τὸ εἶναι ὅταν ζητῆται, 25
 πολλάκις μὲν ὁ ὁρισμὸς συνεκφαίνεται, πολλάκις δὲ οὐ, ἀλλὰ καὶ σημείον

1 καὶ γὰρ renovavit A	2 (ποιήσα)ντες οὕτω renovavit A	οὕτως W
οἷον om. SW	ἔστι ψυχὴ C	3 Ξενοκράτης renovavit A
renovavit A	5 (πυν)θάνόμενος renovavit A	4 τὸ ζήτη(μα)
7 ἄρα corr. rec. man. W	8 ἄρα (post ἔοικεν) W	6 μόνιον τῆς ἀντιφάσεως As
7 ἢ om. Ws	12 τοῦ alt. om. A	10 εἰθὼς δὲ] καὶ s
15 ὅταν ἐξέυρε A	ἢ alt. om. SW	14 τὸ (post ἐκάστω) S
20 ἐπιζητεῖται corr. W	21 εἰ alt. delevi	19 αἰσθητῶν S
τῇ om. W	25 post ὅτι add. καὶ AC	22 ἐζητή- σαμεν (ἂν) ci. Spengel; ἐζητοῦμεν (ἂν) ex Arist. scribere malim
15 ὅταν ἐξέυρε A	26 οὖν om. SW	23 εἰ ex τί corr. W
29 οὐ C	30 ἐπί A	27 συνεξ- ευρίσκαμεν S
ante σημείον add. τὸ ACs	31 ζητεῖται, ut videtur, pr. A	28 ἐλέγετο] I 2
		32 ὁ om. C
		32 ὁ om. C

ἔσθ' ὅτε ἀπόρησι καὶ τῶν ἐπομένων τι λαβοῦσι τὴν οὐσίαν ἐνδείξασθαι τοῦ
 ζητουμένου· τὰ δὲ τοιαῦτα τῆς μὲν εὐρέσεως εἶεν ἂν ὡς | ἀρχαί, οὐκ ἔστι 70
 δὲ καὶ τοῦ πράγματος αἷτια. πῶς μὲν οὖν τὰ σύνθετα τῶν ζητουμένων
 ἀποδεικνύται, εἴρηται πρότερον· περὶ δὲ τοῦ τί ἐστὶν εἴπωμεν νῦν, εἰ ἄρα
 5 οἷόν τε καὶ τοῦτο ἀποδεικνύται. ἀρχὴ δὲ ἦδε τῆς σκέψεως. 5

3. Ἄρ' ἔστι τὸ αὐτὸ κατὰ τὸ αὐτὸ δι' ὀρισμοῦ εἰδέναι καὶ ἀποδείξεως;
 κατὰ τὸ αὐτὸ δὲ εἶπον, ὅτι γινώσκουμεν (μὲν) ἂν τὸ τρίγωνον καὶ δι'
 ὀρισμοῦ τί ἐστιν, ὅτι σχῆμα ἐπίπεδον ὑπὸ τριῶν γραμμῶν περιεχόμενον,
 γινώσκουμεν δ' ἂν καὶ δι' ἀποδείξεως, ὅτι θυσὶν ἰρθαῖς ἴσας ἔχει, ἀλλ' 10
 10 οὐ κατὰ ταυτὸν, ἀλλὰ τὸ μὲν ἦ τί ἐστι, τὸ δὲ ἦ συμβέβηκεν αὐτῷ ἕτερον.
 πρῶτον μὲν οὖν λεκτέον, εἰ παντὸς οὐ ἀπόδειξις, τοῦτο καὶ ὀρισμός. ἦ
 ἀδύνατον· ἀπόδειξις μὲν γὰρ καὶ ἀποφατικῷ καθόλου, ὀρισμὸς δὲ οὐκ ἔστι 15
 δι' ἀποφάσεως. ἄρ' οὖν παντὸς οὐ ὀρισμός, τοῦτο καὶ ἀπόδειξις; ἦ καὶ
 τοῦτο ὁμοίως ἀμήχανον· αἱ γὰρ ἀρχαὶ τῶν ἀποδείξεων καὶ οἱ πρῶτοι ὄροι
 15 ὀρισμῶ μὲν γινώριμοι γίνονται, ἀποδείξει δ' οὐ, ἦ εἰς ἄπειρον βαδιεῖται. 20

Ἄλλ' ἄρα τίνος τοῦ αὐτοῦ ὀρισμὸς τε καὶ ἀπόδειξις; τοῦτο γὰρ λοιπόν.
 ἐπεὶ τοίνυν κεῖται ἡμῖν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, ὅτι τὸ ἀποδεικτὸν ἐπίστασθαι
 ἔστι μόνως, ὅταν ἔχωμεν αὐτοῦ τὴν ἀπόδειξιν, εἰ δι' ὀρισμοῦ τὸ ἀπο- 25
 δεικτὸν ἐπίστασθαι οἷόν τε εἶη, ἐπίσταται ἂν τις τὸ ἀποδεικτὸν καὶ μὴ ἔχων
 20 αὐτοῦ τὴν ἀπόδειξιν· οὐδὲν γὰρ κωλύει μὴ ἅμα ἔχειν· ἀλλ' ἄτοπον· οὐδὲν 71
 ἄρα δι' ἀποδείξεως ἅμα ἐπιστητὸν καὶ δι' ὀρισμοῦ. καὶ γὰρ ἐκ τῆς ἐπα-
 γωγῆς ἰκανῶς ἂν τοῦτο πεισθεῖμεν· οὐδεὶς γὰρ ὀρισμὸς ἢ τῶν καθ' αὐτὸ
 ὑπαρχόντων ἀποδεικνύσιν ἢ τῶν ὑπαρχόντων γε ἁπλῶς· καὶ γὰρ εἰ λαμ- 5
 βάνοι τι τῶν καθ' αὐτό, ἀλλ' οὐ δι' ἀποδείξεως λαμβάνει· οὐ γὰρ ἀποδει-
 25 κνύσιν ὅτι ζῶον, ἀλλὰ λαμβάνει, οὐδ' ὅτι λογικόν, ἀλλὰ τίθησιν. ἔτι ὁ
 μὲν ὀρισμὸς τὴν ὅλην οὐσίαν γινώριμον ποιεῖ, ἢ δ' ἀπόδειξις τὰ καθ' αὐτὰ 10
 ὑπάρχοντα· ταῦτα δὲ φανερώς οὐκ οὐσία. ἔτι ὁ μὲν ὀρισμὸς δείκνυσι τὸ
 τί ἦν εἶναι τοῦ πράγματος ὑπὲρ οὐ λέγει· οὐδεμία δὲ ἀπόδειξις τὴν οὐσίαν
 δείκνυσι καὶ συμπεραίνεται, ἀλλὰ τίθησι καὶ λαμβάνει, ὅσον ὡς αἱ μαθη-
 30 ματικαὶ τί μονάς, τί τὸ περιττόν, καὶ αἱ ἄλλαι ὁμοίως. ἔτι πᾶσα ἀπόδειξις 15
 τί κατὰ τίνος δείκνυσιν· ἐν δὲ τῷ ὀρισμῷ οὐδὲν οὐδενὸς κατηγορεῖται, οὔτε
 τὸ ζῶον κατὰ τοῦ πεζοῦ, οὔτε τὸ πεζὸν κατὰ τοῦ ζῴου, οὔτε κατὰ τοῦ
 ἐπιπέδου τὸ σχῆμα, οὔτε κατὰ τοῦ σχήματος τὸ ἐπίπεδον· οὔτε γὰρ χρῆται 20
 τῷ καθόλου προσδιορισμῷ, οὔτε ἀληθεύσει, εἰ γρήσεται. ἀλλ' οὐδὲ κατὰ

3 δὲ καὶ renovavit A καὶ om. W 6 κατὰ ταυτὸ S: om. A εἰδέναι
 δ' ὀρισμοῦ SW 7 τὸ αὐτὸ as: ταυτὸν ACW: ταυτὸ S δὲ SW: μὲν CA

μὲν addidi 7. 8 καὶ δι' ὀρισμοῦ τὸ τρίγωνον C 9 γινώσκουμεν A 10 post
 αὐτῷ 2 litt. delevit A 11 μὲν om. S post οὐ add. ἐστὶν SWs 13 οὐ om. C
 15 ἦ [καὶ] εἰς s 16 λείπεται s 17 ἐν τοῖς ἔμπροσθεν] 12 p. 71^b 28, 29 ἀποδεικτὸν
 as: ἀποδεικτικόν ACSW itemque vs. 18, 19 cf. Arist. p. 90^b 10, 21, 22 ἐπιστάμεθα s
 18 ἔστι om. As 19 ἐπίστατο ἂν AC καὶ om. s 21 ante καὶ prius add. τε S
 22 οὐδὲν γὰρ (δ) ὀρισμὸς conicio αὐτὰ s itemque vs. 24 23 post ὑπαρχόντων prius
 add. τι s 23, 24 λαμβάνει CSWs 25 post alt. ὅτι add. τὸ SW 26 αὐτὸ S
 27 ἔτι] ὅτι S 30 τὸ om. s 34 τὸ κ. W ἀληθεύει AC post κατὰ add. τοῦ SWs

ἀνθρώπου κατηγορεῖται ὁ ὁρισμός· οὐδὲ γὰρ μέρος ὁ ἄνθρωπος τοῦ ὁρισμοῦ 71
 ὡσπερ μέρος τοῦ συμπεράσματος ὁ ὑποκείμενος· ὁ δὲ εἰπὼν ἄνθρωπος 25
 ἐστὶ ζῶον περὶν δῖπουν· οὐχ ὁρισμὸν εἶρηκεν ἀλλὰ πρότασιν τὸν ὁρισμὸν
 κατηγορούμενον ἔχουσαν. ἔτι ἕτερον ζήτημα παντελῶς τὸ τί ἐστὶ καὶ ὅτι
 5 αὐτῷ τόδε ὑπάρχει, καὶ ἕτερα παντελῶς, οὐχ ὡς τὸ μὲν καθόλου εἶναι τὸ
 δὲ ὑπ' αὐτό, ὡς τὸ | ἰσοσκελὲς καὶ τὸ τρίγωνον· τῶν δ' οὕτως ἑτέρων 72
 ἕτερα καὶ αἰ ἐπιστῆμαι. φανερόν ἄρα ὅτι τοῦ αὐτοῦ οὐδενὸς ἐνδέχεται ὁρισμὸν
 τε εἶναι καὶ ἀπόδειξιν.

4. Ἄλλ' ἄρα αὐτὸν τὸν ὁρισμὸν ἀποδείξει ἐνδέχεται, ὅτι τοῦδὲ ἐστίν, 5
 10 ὅταν ὅτι τὸ ζῶον περὶν δῖπουν ὁρισμὸς ἐστὶν ἀνθρώπου; τοῦτο δὲ σχεδὸν
 μὲν ἤδη προὔπτον ἐστὶ καὶ διὰ τῶν ἔμπροσθεν εἰρημένων, ἄξιον δὲ καὶ
 χωρίσαντας ἐπισκέψασθαι. εἰ δὴ πᾶς συλλογισμὸς τί κατὰ τινος ἀποδεικνύσει 10
 διὰ τινος μέσου, δεῖ δῆπουθεν καὶ τὸν ὁρισμὸν, ὅταν ἀποδεικνύηται ὅτι
 ἀνθρώπου ἐστὶ, διὰ τινος ἀποδεικνύσθαι μέσου· τὸν δὲ δὴ μέσον τοῦτον
 15 ἀνάγκη καὶ αὐτὸν ὁρισμὸν εἶναι ἀνθρώπου· οὕτω γὰρ ἔσται ἀπόδειξις·
 ἐπειδὴ γὰρ ἄνθρωπος ἐστὶ ζῶον λογικὸν θνητόν, ζῶόν ἐστι περὶν δῖπουν. 15
 ἑτέρως δ' οὐκ ἔσται συλλογισμὸς τοῦ τί ἦν εἶναι· εἴτε γὰρ ἐπὶ πλεόν ὁ
 μέσος ληφθεὶς τοῦ ἀνθρώπου εἴτε ἐπ' ἕλαττον, εἴτε ἀντιστρέφει μὲν. μὴ
 ἐν τῷ τί ἐστὶ δὲ κατηγοροῖτο, οὐδ' ἄρα ὁ μείζων ἄκρος ἐν τῷ τί ἐστὶ 20
 20 κατηγορηθήσεται. εἰ δὲ ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ, τὸν ἀποδεικνύοντα τοῦ ἀνθρώπου
 τὸ τί ἦν εἶναι προσλαβεῖν ἄλλο δεῖ τί ἦν εἶναι. πόθεν δὲ ὅτι τὸ ζῶον
 περὶν δῖπουν τοῦ ζῴου λογικοῦ θνητοῦ ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορεῖται, 25
 ἢ τὸ ζῶον λογικὸν θνητόν τοῦ ἀνθρώπου; οὐ γὰρ εἰ ἀκολουθεῖ τὸ Α τῷ
 Β καὶ τοῦτο τῷ Γ, ἔσται τὸ Α τοῦ Γ τὸ τί ἦν εἶναι· οὐ γὰρ πάντα τὰ
 25 ἀκολουθοῦντα ὡς ὁρισμοὶ ἀκολουθοῦσιν· ἀκολουθεῖ γὰρ καὶ τὰ γένη καὶ τὰ 73
 ἴδια καὶ τὰ ἀχώριστα συμβεβηκότα. εἰ μὲν τίνων ἀπλῶς λήψεται τὸ Α
 τῷ Β ἀκολουθεῖν καὶ τὸ Β τῷ Γ, ἀποδείξει ἄλλο τι ὑπάρχειν αὐτῷ· εἰ 5

1 ὁ alt. om. S 3 ante ζῶον add. τὸ W περὶν ζῶον A 4 an ἐστὶ (τι)?

4. 5 ὅσα αὐτῷ τῶδε C 5 οὐχ] ἀλλ' οὐχ οὕτως (sic, ὅ corr. C¹) ἕτερα C 7 post
 ἄρα add. καὶ SWs post ὅτι add. οὐ S τοῦ αὐτοῦ C, corr. W: τοῦ AS 9 ἄρα]
 ἔτι W ἐνδέχεται ἀποδείξει C 10 τὸ om. C 11 μὲν om. C
 προὔπτον C, renovatum A: προὔποπτον SW 12 χωρίσαντες S δὴ SW: μὴ
 renovatum A: γὰρ s: om. C 13 post τινος add. ὡς C 14 δὴ om. C: μὴ pr. W
 15 post εἶναι delevit τοῦ S ἄνθρωπον renovatum A οὕτως W 16 ἐστὶ
 prius om. SW post θνητόν add. in marg. τοῦτον δὲ (C²: τὸ δὲ ζῶον λογικὸν
 θνητόν addiderim post δῖπουν add. recte in marg. ἄνθρωπος ἄρα (l. ἄρα) ζῶον περὶν
 αἰ
 δῖπουν C² 17 ἕτερος A, pr. C; corr. C² ἔστι A: ἔστι CSW 17. 18 ληφθεὶς
 ὁ μέσος SW 19 δὲ om. W οὐδ' ἄρα SW: ἄρα A: οὐδέποτε s: om. C post ἄκρος add.
 οὐκ C 20 ταῦτα μὲν ἀληθῆ S 20. 21 τὸ τί ἦν τοῦ ἀνθρώπου τὸ τί ἦν εἶναι A:
 τὸ τί ἦν εἶναι τοῦ ἀνθρώπου s 21 προλαβεῖν post δεῖ s post ἄλλο add. τι ACs
 τί alt. SW: τὸ τί AC: τοῦ αὐτοῦ τὸ τί s τὸ alt. om. AC 22 ἐν τῷ] τὸ A
 23 εἰ om. S, pr. W: pall. atr. superser. C τῷ ᾧ τὸ A 24 τῷ γ (post α) ci.
 Spengel ex Arist. p. 91^b2 ἅπαντα SW 25 post γένη add. τῶν ante lacunam
 5 litt. W 26 ἀχωρίστως As 27 ante ἀποδείξει add. οὐκ ACs

δὲ προσδιορίζεται ἐν ταῖς προτάσεσιν ὅτι τὸ Β τοῦ Γ ἐν τῷ τί ἐστι κατῆ- 73
γορεῖται, τὸ ἐν ἀρχῇ λήφεται καὶ αἰτήσεται· οὐ γὰρ βούλεται τὸν ὅρισμὸν
ἀποδείξειν, τοῦτου προλαμβάνει τινὰ ὅρισμὸν εἶναι χωρὶς ἀποδείξεως. ἔτι
οὐδὲν ἤττον καὶ ὁ ἕτερος ὅρισμὸς διὰ τοῦ ἐτέρου δεικνύσεται, ὅπερ ἄλλο- 10
5 τριώτατον ἀποδείξεως.

5 Ὡς ἄλλα μὴν οὐδὲ ἡ (διὰ) τῶν διαιρέσεων ὁδὸς συλλογίζεται, καθάπερ
ἐν τῇ ἀναλύσει τῇ περὶ τὰ σχήματα εἴρηται· οὐδ' αὖ μὲν γὰρ ἐξ ἀνάγκης τοῖς
τεθεῖσιν ἔπεται τὸ δεικνύμενον. ὡς περ οὐδ' ἐν ταῖς ἐπαγωγαῖς, ἀλλὰ σχεδὸν 15
ἅπας ὁ λόγος ἐρωτᾶται μέχρι τοῦ συμπεράσματος καὶ τῷ συγχωρεῖσθαι
10 λαμβάνεται, οὐ τῷ ἔπασθαι τοῖς κειμένοις. ἀρ' ὁ ἄνθρωπος ζῶν ἢ ἄψυχον;
εἴτ' ἔλαβε ζῶν, οὐ συλλελογίσταται. πάλιν ζῶν ἅπαν ἢ πεζὸν ἢ ἔνυδρον 20
εἴτ' ἔθιχε πεζόν. οὐ συνήγαγεν· εἴτα τίπουν ἢ ἄπουν; καὶ δόντος τίπουν
τὸ ὅλον φησὶν εἶναι ζῶν πεζόν τίπουν. ὁρᾷς οὖν ὡς ἅπας ὁ λόγος δι'
ἐρωτήσεως καὶ συγχωρήσεως πρόβεισιν, οὐ τῷ ἔχειν τι ἀναγκαῖον. ἀλλ'
15 οὐδ' εἰ τὸ καθ' ἕκαστον ἀληθές, ἤδη καὶ ἅπαντα ἅμα· οὐ γὰρ, εἰ σκυτεὺς 25
καὶ ἀγαθός, ἤδη καὶ σκυτεὺς ἀγαθός. ἀλλ' οὐδ' εἰ πάντα ἀληθῆ, ἤδη καὶ
ἐν τῷ τί ἦν εἶναι. τοσοῦτον δ' ἡ διαίρεσις προὔργου ποιεῖ, | ὅτι καὶ ὅσα 74
συλλογισμῶ δεῖξαι ἐνδέχεται, καὶ ταῦτα προχειρώς λαμβάνει· ἔνεστι γὰρ
συλλογισσάσθαι, ὅτι ὑπάρχει τῇ ἀνθρώπῳ τὸ ζῶν, μέσον λαβόντα [καί] τὸ
20 αἰσθητικόν, καὶ ἔτι τὸ πεζόν, ἄλλο τι ποιησαμένους [τὸν] μέσον ὄρον. συλλο- 5
γισμὸν μὲν τούτων ἡ διαίρεσις οὐ ποιεῖ, διδάσκει δὲ ὅμως γε κατ' ἄλλον
τρόπον· οὐδὲ γὰρ ἡ ἐπαγωγὴ συλλογίζεται, ἀλλ' ὅμως διδάσκει γέ τι καὶ
δεῖκνυσι. μάλιστα δὲ ἡ διαίρεσις χρησίμος, ἂν γινῆται κατὰ τὸν δέοντα
τρόπον, πρῶτον μὲν λαμβάνουσα τὰ ἐν τῷ τί ἐστὶν ἅπαντα, εἴτα μετῆν 10
25 μῆτε παραλείπουσα μῆθ' ὑπερβαίνουσα μέχρι τῶν ἀτόμων εἰδῶν. ὑπερ-
βαίνει μὲν οὖν ὁ τὸ ζῶν εὐθὺς εἰς τίπουν καὶ πολύπουν διαιρῶν· πρώτη
γὰρ ἦν ἡ διαίρεσις εἰς τὸ πεζόν καὶ πτηνόν. παραλιμπάνει δὲ ὁ τὸ πεζόν 15
εἰς τὸ τίπουν καὶ τετράπουν διαιρῶν· παρήσει γὰρ τὸ πολύπουν καὶ ἄπουν.
ἀλλ' ὅμως καὶ ἅπαντα ταῦτα φυλάττεται, διαίρησει μὲν κατ' ἐπιστήμην,
30 οὐδὲν δὲ συλλογιεῖται· ὡς περ γὰρ ἐπὶ τῶν συμπερασμάτων τῶν ἀνευ τοῦ

	θε			
1 προσδιορίζεται A	προτάσεσιν A	3 προσλαμβάνει AC	4 fort. ἤττον (ἀν) sive ἤττον	
καὶ ὁ om. AC	ἀριθμὸς A	post ἐτέρου add. ἀν s	6 διὰ ας Arist.: om. ACSW	
7 εἴρηται] Anal. Pr. I 31	τῇ alt.] τῷ, ut videtur, S		9 τὸ (post καί) AC	
10 οὐ τῷ S: οὕτως ACWs	fort. (οἶον) sive (ὡς) ἀρ'		11 ἅπαν ζῶον SW Arist.	
12 οὐ] εἰ A	ἄπουν] ἀπο evan. A: οὐ τίπουν C: immo τετράπουν cf. vs. 28			
13 φήσεις As: φήσει C	15 τὸ om. SW	καὶ ἅπαντα ἤδη SW	17 πρὸ	
ἔργου W	18 συλλογισμῶ S	λαμβάνειν A	post λαμβάνει add. εἰ SW	
19 τῷ ζῶον W	καὶ delevi	20 πᾶζόν W	ποιησάμενοι W	τὸν ACSW:
om. as	μέσον ὄρον ante ἄλλο collocat s		22 οὐ W	23 γίνῆται SW:
γένῆται AC: γένοιτο s	μετά A	τὸν δέοντα SW: τόνδε τὸν ACs		24 λα-
		μ		
βοῦσα SW	25 μῆτε SW: τι ACs	ἀτόμων A	26 πολύπουν καὶ τίπουν S	
27 παραλαμβάνει SW	28 τὸ prius post καί collocat SW		παρίεται A: παρα-	
λείπει C	30 δὲ om. W			

μέσσω λεγομένων τὸ διὰ τί φανερόν οὐκ ἔστιν, οὕτως οὐδ' ἐπὶ τοῦ λόγου 74
 ὅν συντίθησιν ἢ διαίρεσις, ἀλλ' ἐκάστου μὲν ἴσως τῶν ἐν τῷ λόγῳ τῆν
 αἰτίαν ἀποδώσει· χρώμενος τῇ διαίρεσει, οἷον ὅτι ἐμφυχόν, διότι οὐκ ἄφυχον,
 καὶ ὅτι λογικόν, διότι οὐκ ἄλογον, τὸν δ' ἅπαντα λόγον ὁρισμὸν εἶναι οὐκ ἐσ
 5 ἀποδείξει.

6. Ἄλλ' ἄρα τοῦτον ἔστι τὸν τρόπον ἀποδείξει τὸ τί ἦν εἶναι, οἷον
 εἴ τις ὑποθέμενος καὶ λαβίων, ὅτι πᾶς λόγος ὁ συγκαίμενος ἐκ τῶν ἐν τῷ
 τί ἐστι καὶ | ἰδίων ὁρισμὸς ἐστι καὶ τὸ τί ἦν εἶναι, προσλάβοι 'οὕτως δὲ 75
 ὁ λόγος, φέρε τὸ ζῆλον περὶ δίπουν, τοῦτον σύγκειται τὸν τρόπον, οὗτος
 10 ἄρα ὁρισμὸς ἐστὶν ἀνθρώπου'; ἢ οὕτως καὶ πολλῶν γελοιότερος ὁ τρόπος·
 φανερώτερον γὰρ τίθησιν ὅ βούλεται δεῖξαι· τὸ γὰρ φάναι, ὅτι ζῆλον περὶ 5
 δίπουν ἐκ τῶν ἐν τῷ τί ἐστι καὶ ἰδίων κατηγορεῖται, οὐδὲν ἄλλο φάναι
 ἐστὶν ἢ ὅτι ταῦτα ὁρισμὸς ἐστὶν ἀνθρώπου. ταῖς προτάσεσιν οὖν τέθεικε
 τὸ συμπέρασμα, οὐ δυνάμει (τοῦτο μὲν γὰρ οὐδὲν ἄτοπον) ἀλλ' ἐνεργείᾳ. 10
 15 ἔτι σχεδὸν οὐδὲν διαφέρει συλλογιζομένους τε [καὶ] ἀντὶ λήμματος ποιεῖσθαι
 τὸν λόγον τοῦ συλλογισμοῦ καὶ ὁρισμὸν ἀποδεικνύοντας ἀντὶ προτάσεως τιθέναι
 τὸν λόγον τοῦ τί ἦν εἶναι, ἀλλ' ὡσπερ ἐν τῷ συλλογιζέσθαι οὐ λέγομεν τί 15
 ἐστὶ συλλογισμὸς, οὕτως οὐδὲ ἐν τῷ τὸν ὁρισμὸν ἀποδεικνύοναι λέγειν χρῆ
 τί ἐστὶν ὁρισμὸς· δεῖ μὲν γὰρ ἀκριβῶς ἐγνωσέναι καὶ τί ἐστὶ συλλογισμὸς
 20 καὶ τί ἐστὶν ὁρισμὸς, ὥστε αὐτοὺς γινώσκειν, ὅπῃ τὰν ταῦτα ποιῶμεν, καὶ
 τοὺς ἀμφισβητοῦντας δύνασθαι πείθειν, μέρος δὲ τῶν ἀποδείξεων μὴ οἶεσθαι 20
 τοὺς λόγους τούτους.

Ἄλλ' εἰ μὴδὲ τοῦτον τὸν τρόπον, ἀλλ' ἐξ ὑποθέσεως γε ἴσως ἐν-
 θέξεται· ἐξ ὑποθέσεως δὲ λέγω νῦν ἐξ ὑποθετικοῦ συλλογισμοῦ. εἴη δ'
 25 ἂν οὗτος ὁ τρόπος· εἰ τοῦ κακοῦ λόγος ἐστὶ τὸ διαίρετόν (ἔστω γὰρ τὸ 25
 διαίρετόν ὁρισμὸς τοῦ κακοῦ), ἔσται τοῦ ἐναντίου ὁ ἐναντίος· τοῦ ἀγαθοῦ
 ἄρα λόγος τὸ ἀδιαίρετον. ἀλλ' ὁρᾷς ὅτι κἀναυθα τὸ τί ἦν εἶναι δεῖξαι
 βουλόμενος ἕτερον τί ἦν εἶναι λαμβάνει, καὶ ταῦτα | οὐδὲν ἤττον ἀφανὲς ἢ 76
 τὸ δεικνύμενον· ἄμφω γὰρ ὁμοίως ἢ ὀθλα ἢ ἄθλα τὰ ἐναντία. φανερόν
 30 δὲ ὅτι καὶ τὸν τοῦ κακοῦ λόγον δεῖξαι βουλόμενος λήψεται τὸν τοῦ ἀγαθοῦ·
 τοῦτο δὲ τί ἐστὶν ἢ τὸ δι' ἀλλήλων δεικνύνας; ἐφ' ὧν δὲ μὴδὲν ἐστὶν 5
 ἐναντίον, πῶς ἐξαρχέσει ἢ μέθοδος ἢ τοιαύτη;

7. Τάχα οὖν εἴποι τις ἂν ὅτι δι' ἐπαγωγῆς δυνατόν. καὶ πῶς; ἐπα-
 γωγῆ μὲν γὰρ ἐκ τῶν καθ' ἕκαστον, ὁρισμὸς δὲ οὐδεὶς τῶν καθ' ἕκαστον·

1 τί superser. A	6 τοσοῦτον C	τὸν om. C	7 ἐν τῷ om. C	8 post
προσλάβοι add. δὲ τὸ SW	δὲ om. s	10 post ἐστὶν add. τοῦ S	οὗτος καὶ scripsi:	
inv. ord. libri s	ὁ om. W	11 ἔπερ s	δείξειν (' ex ~ corr.) S	τὸ ζῆλον
τὸ περὶ s	12 τί om. W	13 ante ταῖς add. ἐν s	14 οὐ] ὅ A	15 τι b
καὶ deleti	λήματος S	19 δεῖ—20 ὁρισμὸς om. W	γὰρ om. C	
23 εἰ] ἀεὶ A	ἀλλ' alt. om. C	γε as: τε A: ποτε C: om. SW	24 ὑπο-	
θέσεως—ἐξ om. W	26 ὁ ἐναντίος τοῦ ἐναντίου s	27 post ἄρα add. ὁ A		
28 ἦν om. W	τοῦτο, quod ci. Spengel, in marg. alio atram. C	ἦ] ἦν A		
30 τὸν alt. om. W	31 δὲ alt. om. A	32 post πῶς add. οὐκ AC	33 τάχα	
AC: τί SW	οὖν] ἂν (non om. alt. ἂν) C	34 ἕκαστα (ante ὅρ.) A		

καὶ ἐπαγωγὴ μὲν ἄλλο κατ' ἄλλου, ὁρισμὸς δὲ τῶν ἀνευ σομπλοκῆς λεγο- 76
 μένων. τίς ἂν οὖν λείποι τρόπος καθ' ὃν δεῖξομεν τὸ τί ἦν εἶναι; οὐ γὰρ
 οὐδὲ τῷ δακτύλῳ γε καὶ τοῖς ὄμμασιν ἢ ἄλλῃ τινὶ τῶν αἰσθησέων. ἐπεὶ
 καὶ τοῦτ' ἂν τις ἀπορήσειεν, εἰ ἔστιν ὅλως δεῖξις τοῦ τί ἦν εἶναι· ἀνάγκη 15
 5 γὰρ τὸν εἰδόμενον τί ἐστὶν ἀνθρώπου ἢ ἴτιοῦν ἄλλο ἅμα εἰδέναι καὶ ὅτι ἔστι·
 τὸ γὰρ μὴ ὂν πῶς ἂν τις εἰδείῃ τί ἐστίν; ἀλλὰ τί μὲν σημαίνει τὸ ὄνομα,
 δυνατὸν γινώσκειν, ὅταν εἴπω τραγέλαφος· τί δ' ἐστὶ τραγέλαφος, γινώσκειν
 οὐκ ἔστι τὸν εἴπερ ἔστιν ἀγνωστὸν. ὥστε ὁ δεικνύων τὸ τί ἦν εἶναι ἅμα 20
 10 τὸ ἐστὶν ἀνθρώπου καὶ τὸ εἶναι ἀνθρώπου ἄλλο, καὶ τοῦ μὲν ὁρισμὸς, τοῦ
 δὲ ἀποδείξις· ὅτι μὲν γὰρ ἔστι πρόνοια καὶ ὅτι θεός, ἀποδεικνύμεν. πῶς 25
 οὖν ὁ ὀριζόμενος ἅμα ἂν καὶ συλλογίζοιτο; αἰετοὶ τοῦτο φυλάττονται αἰ
 ἐπιστῆμαι, καὶ χωρὶς μὲν τὸ τί ἐστὶ, χωρὶς δὲ τὸ ὅτι ἔστιν ἀποδεικνύουσι.
 ὅταν δὲ ἀποδεικνύωσι τὸ | ὅτι ἐστὶ, τὸ τί σημαίνει πρῶτον λαμβάνουσι· λαμ- 77
 15 βάνοντες γὰρ τί σημαίνει τὸ τρίγωνον, ὅτι τὸ περιέχεσθαι ὑπὸ τριῶν εὐθειῶν,
 οὕτω δεικνύουσι ὅτι ἐστὶ, συνιστάντες αὐτὸ ἐκ τριῶν εὐθειῶν· ἀρχὴ γὰρ πάσης 5
 ζητήσεως τὸ τί σημαίνει. ὥστε ἡ μία πλειόνων δεῖξις ἐστίν· ὁ γὰρ δεικνύς
 τὸ τί ἦν εἶναι οὐκ εἴσεται ὅτι ἐστὶ. φανερόν δὲ καὶ ἐκ τῶν ἀποδιδομένων
 ὄρων ὡς οὐ δεικνύουσι ἅμα τῷ εἶναι τὸ πράγμα· ὁ γὰρ λέγων κύκλος
 20 ἐστὶ σχῆμα ἐπίπεδον ὑπὸ μιᾶς γραμμῆς περιεχόμενον' οὐ δεικνύειν ὅτι 10
 ἐστὶν· οὐδεμίαν γὰρ αἰτία τοῦ εἶναι τὸν κύκλον ἐνσημαίνεται τῷ λόγῳ. ἀλλ'
 οὐδ' ὅτι κύκλου λόγος ἐστίν, ἐμφαίνεται τις ἀνάγκη· δύναται γὰρ ἂν τις
 καὶ ὀρειχάλκου φάσκειν αὐτὸν εἶναι· οὐδὲν γὰρ ἔχει προσδηλούμενον ὁ τοῦ 15
 κύκλου λόγος ὅτι κύκλος ἐστίν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἔξωθεν. εἰ δὲ μὴ δεῖ-
 25 κνύειν ὅτι ἐστὶν ὁ τὸ τί ἦν εἶναι ἀποδεικνύς, οὐκέτ' ἂν ὁ ὁρισμὸς ἀπο-
 δείξις τὸ πράγμα τί ἐστίν, ἀλλὰ τὸ ὄνομα τί σημαίνει. οὕτω δὲ καὶ μὴ
 ὄντων ἔσονται ὁρισμοί· καὶ γὰρ ἵπποκένταυρος σημαίνει <τι> καὶ οἱ τὰς 20
 ἐτυμολογίας ἀποδιδόντες τῶν ὀνομάτων, οἷον ἀνθρώπου τὸ διαρροῦν τὴν
 ὄπα καὶ ἵππου τὸ ἴσθαι τοῖς ποσὶ, μᾶλλον δὲ ἅπαντες <λόγοι> ὁρισμοί, καὶ
 30 διαλεγόμεθα ἂν ἅπαντες ὁρισμοῖς, καὶ <ῆ> Ἰλιάς ὁρισμὸς <ἂν> εἶη, λέγω δὲ

- 1 post μὲν deletum γὰρ A 2 οὖν ἂν s: ἂν SW εἴποι C, renovatum A
 δεῖξομεν A 4 post καὶ deletum τοῦ C ὅλως ἐστὶ As 8 τῶν W 9 δὲ] γὰρ C
 11 μὲν om. AC post ἀποδεικνύμεν add. τί δ' ἐστὶ πρόνοια, καὶ τί θεός, ὀριζόμεθα in marg. man. post., ut videtur, C: totum locum sic restituere malim: τί μὲν γὰρ ἐστὶ πρόνοια (καὶ τί θεός, ὀριζόμεθα· ὅτι δ' ἐστὶ πρόνοια) καὶ ὅτι θεός, ἀποδεικνύμεν
 12 ὁ om. C 14 πρῶτον—15 σημαίνει om. W 15 post γὰρ add. τὸ C
 17 τὸ τί SW: ὅτι AC πλειόνων δεῖξις SW: πλείους δεῖξις ACS 18 οὐκ om. C
 20 δεικνύειν corr. W: δεικνύει S 21 αἰτία post κύκλον collocat As 23 ὀρειχάλκου A: ὀρειχάλκου S: ὀριχάλκου s φάναι s αὐτὸν om. S προσδηλούμενον AC
 24 κύκλου alt. as: κύκλος ACSW 25 ὅτι ἐστὶν om. Ws ὁ alt. om. W 25. 26 ἀπο-
 δεῖξις S: ἀποδείξις⁹¹ W: ἀποδείξει C: ἐπίδοι A: ἀποδοίη s 26 τί prius] ὅτι S
 τὸ ὄνομα CWS 27 τι addidi 28 ἐτυμολογίας SWs ἀνθρώπου SW
 29 ἵππου SW ἵπτασθαι C λόγοι as Arist.: om. ACSW 30 διαλεγόμεθα ἂν W ὁρισμοῖς C: ὀρισμούς ASWs ῆ et ἂν alt. as Arist.: om. ACSW

οὐ τοῦνομα ἀλλὰ τὴν ὑποκειμένην ποιήσιν τῷ ὀνόματι, καὶ τὸ “τίς πόθεν 77
 εἰς ἀνδρῶν” καὶ τὸ “ἦμεν ὡς ἐκέλευε” καὶ τὸ “ἄνδρα μοι ἔννεπε, μοῦσα”
 καὶ τὸ “Ἥλιόνθεν με φέρων”. ἕκαστος γὰρ τούτων ἰσοδυναμεῖ καὶ ταῦτῶν 78
 σημαίνει ὁ μὲν ἐρωτᾷσει, ὁ δὲ ἀποκρίσει, ὁ δὲ προσομιῶ, ὁ δὲ διηγήσει.
 5 ἀλλὰ γελοῖον· χωρὶς γὰρ τοῦ μηδὲ ὀρισμὸν εἶναι τὸν ἐξηγουμένον λόγον,
 τί σημαίνει τὸ λεγόμενον ὄνομα, οὐδὲ αὐτὸ τοῦτο προσδηλοῦται ἐν αὐτῷ, 5
 ὅτι ἐξ ἀνάγκης ἰσοδυναμεῖ τῷ ὀνόματι· οὐ γὰρ ἂν θέσει ἦν τὰ ὀνόματα, οὐδ’
 ἂν ἦσαν ὁμωνυμία. ἐκ μὲν τούτων τούτων οὔτε ὀρισμὸς καὶ συλλογισμὸς
 φαίνεται ταῦτῶν ἂν, οὔτε ταῦτοῦ συλλογισμὸς τε καὶ ὀρισμὸς, * * * οὔτε 10
 10 εἶναι τὸ πρᾶγμα ἀποδεικνύσιν, οὔθ’ ὅτι ἐκεῖνον ἐστὶν οὐ ἀποδίδεται, δεῖκνυσι.
 8. Πάλιν δὲ σκεπέσθω, τί τούτων λέγεται καλῶς ἢ μὴ καλῶς, καὶ πῶς
 οἶόν τε ἀποδείξειν ὀρισμοῦ γενέσθαι. λέγωμεν οὖν ἄνωθεν ἀναλαβόντες. 15
 ὥσπερ γὰρ τὸ διότι ζητούμεν ἔχοντες τὸ ὅτι ἐστίν, ἐνίστε δὲ καὶ ἅμα ὄγλα
 γίνεται, οὐ μὴν πρότερόν γε δυνατὴν γνωρίσαι τὸ διότι ἐστὶ τοῦ ὅτι ἐστίν,
 15 οὔτως αἰεὶ ζητούμεν τὸ τί ἦν εἶναι ἔχοντες τὸ εἶναι τὸ πρᾶγμα· μάταιον 20
 γὰρ, ὡς πολλάκις εἴρηται, ἀγνωστομένου τοῦ εἶναι τὸ τί ἦν εἶναι περιεγρά-
 ζεσθαι. ὥστε τούτου κειμένου οὐκ ἀνάγκη προαποδεικνύειν τοὺς ὀρισμούς·
 ἔχοντες γὰρ αὐτὸ ὑποκείμενον οὕτω προΐασι. καθάπερ δὲ καὶ ἀποδεικνύντες
 τὸ ὅτι καὶ τὸ διότι συνεξευρίσκειν (δι’ αἰτίας γὰρ ἢ ἀποδείξει), οὕτω πολλάκις 25
 20 ἀποδεικνύντων τὸ εἶναι καὶ τὸ τί ἦν εἶναι συναμφαίνεται. πότε οὖν τοῦτο
 καὶ πῶς ἀναλαβούσι βήτεον. | τὸ εἶναι πολλαχῶς ἐν ταῖς ἀποδείξεσι μέτιμεν· 79
 ἐνίστε μὲν γὰρ ἀπὸ συμβεβηκότος καὶ πέρρω τῆς οὐσίας τοῦ πράγματος, ἐνίστε
 δὲ (καὶ ἀπὸ τοῦ πράγματος) καὶ τοῦ ἐκεῖνου τι ἔχειν, οἷον ἦτι εἰσι θεοί, ἀπὸ
 συμβεβηκότος μὲν, ὅτι εἰσὶ βιωμοί, ὡς Χρύσιππος φησιν, ἀπὸ δὲ τοῦ πράγματος, 5
 25 ὅτι θεραπεύουσιν, ὅτι πωλείουσιν, ὅτι κινούνται τὸν ἄπειρον χρόνον ποικίλας
 αἰήσεις. ἔστι δὲ καὶ τῶν ἀπ’ αὐτοῦ τοῦ πράγματος τὰ μὲν ἐγγυτέρω τὰ δὲ
 πορρωτέρω, καθάπερ οἷον καὶ ἐπὶ τῶν εἰρημένων παραδειγμάτων. ὅσα μὲν οὖν 10
 ἀπὸ συμβεβηκότων γινώσκωμεν ὅτι ἐστίν, ἀπὸ τούτων οὐδεμίαν ἔχομεν ἀφορ-
 μὴν πρὸς τὸ εἰδέναι καὶ τί ἐστὶ· σχεδὸν γὰρ οὐδ’ ὅτι ἐστὶ, τηλικαῦτα γινώ-
 30 σκωμεν· οὐδὲν γὰρ ἢ κατὰ συμβεβηκὸς γινώσις ἀναγκαῶν ἔχει. ὅσα δὲ 15
 ἀπὸ τῶν οικείων τε καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος, ἀπὸ τούτων ἤδη βῆον

1 post ἀλλὰ add. καὶ AC τὶς πόθεν κτλ.] α 170, κ 251, α 1, ι 39 2 ἦμεν SW
 ἐκέλευε S post μοῦσα add. πολύτυπον S 3 φέρε A: φέρεν C ἕκαστον W
 5 εἶναι om. SW 6 ἀποδίδεται (ἀπο renovatum A) AC 7 post ὀνόματα add.
 ἀλλ’ C 8 καὶ W Arist.: οὔτε ACS 9 φαίνεται—συλλογισμὸς om. W ὃν CS Arist.:
 εἶναι A τοῦ αὐτοῦ C τε καὶ ὀρισμὸς iteravit, iterata deletit C lacunam
 indicavi; supple. Arist. p. 92^b37 πρὸς δὲ τούτοις ὅτι ὁ ὀρισμὸς 10 post ἐστὶν add.
 ἐκεῖνον S ἀποδίδεται As post δείκνυσι add. δὲ AC 12 ὀρισμὸν C λέγωμεν
 W: λέγωμεν ACS λαβόντες A 17 κειμένου SW: μόνου AC οὐκ elebat
 Spengel προεπιδεικνύειν AC: προαποδεικνύειν ci. Spengel τοῦ ὀρισμοῦ A: τὸν
 ὀρισμὸν Cs 18 δὲ καὶ W: δὲ s: γὰρ ACS 19 τὸ alt. om. s συνευρίσκειν AC
 20 ἀποδεικνύοντων, quod ci. Spengel, C: ἐπιδεικνύοντων ASWs καὶ—εἶναι om. W
 22 τοῦ superscr. A 22. 23 ἐνίστε δὲ om. AC 23 ἀπὸ τοῦ πράγματος as, καὶ addidi:
 om. ACSW τὸ (post καὶ) S 24 φησιν evan. S 25 κινεῖται S, corr. W
 27 δὲ S 30 οὐδέ AC 31 ἀπὸ alt. s: ἐπὶ ACSW

εἰς τὸ τί ἐστι μεταβαίνομεν. ὥστε ὅπως ἂν ἔχομεν παρασκευῆς πρὸς τὸ 79
 γινώσκειν τὸ εἶναι, οὕτως ἔχομεν παρασκευῆς πρὸς τὸ γινώσκειν τὸ τί ἦν
 εἶναι. γυμναστῆν δὲ ἐπὶ παραδείγματος. προκείμεθω ζητεῖν εἰ σελήνης 20
 ἔκλειψις ἔστιν. ὁ μὲν δὴ δεικνύς ὅτι ἔστιν ἐκ τοῦ πανσελήνου οὐσαν μὴ
 5 ποιεῖν σικάν ἀπὸ συμβεβηκότος μεθοδεύει τὸ πρόβλημα, καὶ οὐδὲν ὁ τοιοῦτος
 προύργου ποιεῖ πρὸς τὸ εἰδέναι τί ἐστὶν ἔκλειψις. ὁ δὲ λέγων, ὅτι ἀντι- 25
 φράττεται τὸ φῶς ὑπὸ γῆς μεταξὺ πιπτούσης ἐν τῇ πανσελήνῳ αὐτῆς τε
 καὶ τοῦ ἡλίου καὶ διὰ τοῦτο ἐκλείπει, ἅμα τε ἀκριβῶς καὶ οἰκείως διδάσκει
 σελήνης ἔκλειψιν εἶναι καὶ | προσπειθιδάσκει τί ἐστὶ σελήνης ἔκλειψις· λέγει 80
 10 γὰρ αἰτίαν τὴν ἀκριβῆ τῆς ἐκλείψεως· αὕτη δὲ ἐστὶν ὁ λόγος καὶ τὸ τί ἦν
 εἶναι· συντρέχει γὰρ ἐπὶ τούτων ὁ τοῦ πράγματος ὅρισμός τῇ αἰτίᾳ δι' ἣν
 ἔστι. τί ἐστὶν ἔκλειψις; ἀντιφράξις ὑπὸ γῆς τοῦ φωτός. αἰτία οὖν ἐστὶν 5
 ἢ ἀντιφράξις. τί ἐστὶ βροντή; πυρὸς ἀπόσβεσις ἐν νέφει. ὅγλον δὲ· εἰ
 γὰρ μεταβάλλοις εἰς τὸ διὰ τί τὰ προβλήματα, αὐτὰ ἀποδοθήσεται σοι τὰ
 15 αἴτια. διὰ τί ἐστὶν ἔκλειψις; διὰ τὴν ἀπὸ γῆς ἐπισκότησιν. διὰ τί ἐστὶ 10
 βροντή; διὰ τὴν ἀπόσβεσιν τοῦ πυρός. ὅγλον τοίνυν ἐξ ἀπάντων τῶν εἰ-
 ρημένων ὅτι τοῦ ὁρισμοῦ καὶ τοῦ τί ἦν εἶναι ἀπόδειξις μὲν οὐκ ἔστι, ὅγλος
 μέντοι γίνεται δι' ἀποδείξεως ἐφ' ὧσιν τὸ εἶναι δι' αἰτίας ἀποδεικνύται.

9. Ἐκεῖνο μέντοι γε ἀναγκαῖον διορίσασθαι, ὡς οὐκ ἐφ' ἀπάντων 15
 20 τοῦτο συμβαίνει ὡν ζητούμεν τοὺς ὁρισμούς, ἀλλὰ τῶν ἄλλοις ὑπαρχόντων,
 οἷον ἐκλείψεως, βροντῆς· ταῦτα γὰρ τὰ ἀποδεικτά, καὶ ἄλλο ἐπὶ τούτων τὸ
 μέσον τε καὶ τὸ αἶτιον τοῦ συμπεράσματος καὶ τοῦ πράγματος. ἐπὶ δὲ 20
 τῶν καθ' αὐτὰ ὄντων καὶ μὴ ἐν ἄλλῳ οὐκέτι οἷον τε ἐφ' ἀπάντων τῇ
 αὐτῇ χρῆσασθαι μεθόδῳ· οὐ γὰρ τὸ <τοῦ> εἶναι αἰτιον ἄλλο ἐστὶν ἐφ'
 25 ἀπάντων, οἷον τῶν πρώτων καθ' ἑκάστην ἐπιστήμην, ἃ καὶ εἶναι καὶ τί ἐστὶν 25
 ὑποθέσθαι δεῖ ἢ ἄλλον τρόπον φανερὰ ποιῆσαι, ἐξ ἐπαγωγῆς ἢ πίστεως ἢ
 ἐμπειρίας, καὶ οὐ δι' ἀποδείξεως τὰ τοιαῦτα· ἀρχαί γὰρ εἰσιν ἀποδείξεως.
 ὅπερ ἦδη ποιούσιν αἱ ἐπιστήμαι· καὶ γὰρ τὸ εἶναι | μονάδα καὶ τί ἐστὶ 81
 30 μονάς, ὁ ἀριθμητικὸς ὑποτίθεται. οὐκοῦν οὐδὲ εἰ ἔστι θεός, δι' ἀποδείξεως
 30 γίνεται γινώριμον· οὐ γὰρ ἀποδεικτὸν τὸ θεοῦ εἶναι· οὐ γὰρ ἔστι λαβεῖν
 αἶτιον ἕτερον· τὸ γὰρ ὠφελεῖν καὶ τὸ κινεῖσθαι τὸν ἅπαντα χρόνον δαικτικά 5
 μὲν τῆς οὐσίας καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος, οὐ μὴν αἰτία τοῦ εἶναι. ἢ
 τάχα ἔστι καὶ ἐκ τῶν τοιούτων ὁρισμὸν τινα ἀποδοῦναι, οἷον θεός ἐστι

1 ἔχομεν A	3 γὰρ AC	4 δὴ om. A: οὖν s	5 οὐθὲν AC
6 προύργου W	6. 7 ὅτι ἀντιφράττεται SW: ἀντιφράττεται A: ἀντιφράττεσθαι Cs		
8 ἐκλείπειν SWs	10 post γὰρ add. τὴν SW	11 τούτοις AC	12 ἔστι. τ[]
ἔστιν ὅτι SW	γῆν ACW	13 ἢ om. W	14 μετα- βάλλοις C: μεταβάλλεις A: μεταβάλλης SW: μεταβαλεῖς s
15 ὑπὸ s	ἀποσκότησιν A, pr. C; corr. C ¹	19 ἅπαντα SW	20 τοῖς C,
pr. W	21 βροντῶν, ut videtur, pr. A	22 τὸ om. S	23. 24 τῇ αὐτῇ
post χρῆσασθαι collocant SW	24 χρῆσθαι C	τοῦ as: om. ACSW	
ἀλλ' δ C	25 τῶν πραγμάτων C	26 δεῖν W	29 εἰ S, corr. W: τί ACs
ἀποδείξεων Δ	30 ἀποδεικτικὸν W	θεός S	31 τὸν ἄπειρον SW cf. p. 49, 25
δεικτά S			

ζῶν ἀίδιον εὐποιητικὸν ἀνθρώπων. ἤ εἴπερ ἐστὶν ὁρισμὸς ταῦτα, εὐθὺς 81
καὶ αἴτιον τοῦ εἶναι· τὸ γὰρ τί ἦν εἶναι αἴτιον καὶ ἀρχή. 10

10 Ὅρισμὸς δὲ πολλαχῶς λέγεται. εἰς μὲν ὁ τί σημαίνει τοῦνομα
ἐξηγουμένους, ὅς οὐδ' ὁρισμὸς ἂν καλοῖτο δικαίως ἀλλὰ λόγος ὀνοματώδης·
5 πολλαίαι γὰρ ἔχοντες τὸν τοιοῦτον λόγον οὔτε εἰ ἔστι τὸ πρᾶγμα, οὔτε τίς 15
αἰτία τοῦ εἶναι αὐτό, γινώσκωμεν· τί μὲν γὰρ σημαίνει τὸ κενόν, συνίεμεν,
οὔτε δὲ εἰ ἔστι κενόν, οὔτε τίς αἰτία τοῦ εἶναι κενόν, ἔχομεν ἂν λέγειν.
ἐνίστα δὲ τὸ μὲν ὅτι ἔστι μανθάνομεν ὑπὸ τοῦ τοιούτου λόγου, διὰ τί δὲ 20
ἔστιν, οὐκέτι, οἷον ἔκλειψίς ἐστιν, ὅταν πανσέληνος οὕσα μὴ φαίνηται.
10 οὔτως μὲν οὖν ὁ τρόπος σημαίνει μὲν τι, δείκνυσι δὲ οὐδέν. ἄλλος δὲ
ἐστὶν ὅρος ὁ μετὰ τοῦ τί ἐστὶ καὶ τὴν αἰτίαν ἐκδιδάσκοντα δι' ἣν ἐστὶ,
καὶ μόνος ὁ τοιούτος ἐστὶν ὅρος οἷον ἀπόδειξις τοῦ τί ἐστὶ θέσει 25
μόνη διαφέρειν τῆς ἀποδείξεως· τὴν γὰρ αὐτὴν λόγον ἄλλως μὲν ἀποδει-
κνύντες λέγομεν, ἄλλως δ' ὀρίζομενοι. ἀποδεικνύοντες μὲν γὰρ λέγομεν ἔν
15 τῷ νέφει ἐστὶ πυρὸς ἀπόσβεσις· ἢ τοῦ πυρὸς ἀπόσβεσις βροντή ἐστὶν· ἐν 82
τῷ νέφει ἄρα βροντή ἐστὶν· ἐν γὰρ πρώτῃ σχήματι συνεχῶς πρόβειν ὁ
λόγος· ὀρίζομενοι δὲ λέγομεν βροντή ἐστὶ πυρὸς ἀπόσβεσις ἐν τῷ νέφει'. 5
τρίτος δὲ ἐστὶν ὅρος, ὅταν τοῦ τὴν αἰτίαν ἔχοντος ὁρισμοῦ αὐτὸ καθ' αὐτό
λέγωμεν τὸ συμπέρασμα, οἷον βροντή ἐστὶ ψόφος ἐν νέφει. τέταρτος ἐστὶν
20 ὁρισμὸς ὁ τῶν ἀμέσων καὶ πρώτων, ὅς οὔτε θέσει διαφέρει τῆς ἀποδείξεως
(οὐδὲ γὰρ ἔχει τὴν αἰτίαν προσδηλουμένην· οὐδὲ γὰρ ἐστὶν αἰτίαν τι τῶν 10
πρώτων καὶ ἀμέσων), οὔτε συμπέρασμα ἀποδείξεως, ἀλλὰ μᾶλλον ἀρχή
τῆς ἀποδείξεως καὶ θέσις τοῦ τί ἐστὶν ἀναπόδεικτος, ἀφαιρουμένου δὴ τοῦ
πρώτου τρεῖς ἂν εἶεν οἱ σύμπαντες ὁρισμοί. εἰς μὲν οὖν ὁρισμὸς λόγος 15
25 τοῦ τί ἐστὶν ἀναπόδεικτος· εἰς δὲ λόγος θέσει διαφέρειν τῆς ἀποδείξεως·
εἰς δὲ [λόγος] συμπέρασμα ἀποδείξεως. ὁ δὲ τὴν αἰτίαν ἔχων λόγος τίνι
τούτων ὑπάγεται ἂν· οἷον ὀργή ἐστὶν ὄρεξις ἀντιλυπήσεως, βροντή ἐστὶ πυρὸς
ἀπόσβεσις ἐν νέφει. τάχα οὖν καὶ αὐτοὶ ἄμεσοί τε καὶ ἀναπόδεικτοι, 20
φανερὸν τοίνυν ἐκ τῶν εἰρημένων, ὅτι ἀπόδειξις μὲν οὐδένος ἐστὶν ὁρισμοῦ,
30 μόνον δ' ἐκείνοι τῶν ὁρισμῶν θέσει τῆς ἀποδείξεως διαφέρουσιν οἱ τὴν
ἀπόδειξιν τοῦ πράγματος προσεκδιδάσκοντες, οἱ καὶ μάλιστα ἐπιστημονι-
κώτατοι τῶν λόγων.

1 εὐποιητικόν] ὄν corr. W ἐστὶ καὶ ὁ. s 3 ante ὁρισμὸς add. ὁ SW
λέγεται om. SW ζ, τι ACS 4 οὐδ'] οὐ superscr. alio atram. C 5 τὸν om. C
6 σημαίνει in ras. C¹ ξυνίεμεν Ws 7 κενόν εἶναι A 9 ἔκλειψις (sic) S
10 τι] τί ἐστὶ A 12 ἐστὶν ὁ τοιούτος C τοῦ τί as: ἐστὶ τὸ τί AC:
τοῦ ἐστὶ τὸ τί SW 13 διαφέρειν C 14 μὲν om. C 16 post γὰρ add.
τῷ SW 17 δὲ om. C 18 ἐστὶν om. A 19 λέγωμεν] λ corr. C¹: λέγομεν AW
20 ὁρισμὸς bis, semel deletum C 21 προσδηλουμένην scripsi cf. p. 48,23: προσδηλου-
μένην libri s ἔστιν om. ACS ἔτερον τι A 22 post ἀμέσων add. ἐστὶν s
23 τῆς om. SW ἀναπόδεικτος S δὲ ASs 24, 25 ὁρισμὸς λόγος τὸ AC
25 post ἀποδείξεως deletiv ἀλλὰ μᾶλλον ἀρχή τῆς e vs. 22 illata A 26 εἰς—συμπέ-
ρασμα mgr. A λόγος Spengelium secutus delevi 27 ἀντι λυπήσεως As
30 γὰρ C 31 ἴμμο αἰτίαν τοῦ ἐκδιδάσκοντες AC 32. p. 52,1 τῶν λόγων δὲ αἰτία AC

11. Αἰτίαι δὲ τέσσαρες· μία μὲν τὸ τί ἦν εἶναι, μία δὲ ἐκ τίνων
 ὑποκειμένων, ἣν λέγομεν ὄλην, ἑτέρα δὲ | ὅθεν ἢ ἀρχὴ τῆς κινήσεως, ἑτέρα 83
 δὲ οὐ ἕνεκα. πᾶσαι δὲ αὗται φαίνονται ἐν ταῖς τοῦ διὰ τί ἀποδείξεσι καὶ
 γίνονται ὅροι μέσοι τῶν τοιοῦτων ἀποδείξεων. καὶ πῶς μὲν τὸ τί ἦν εἶναι,
 5 φθάσαντες εἶπομεν. ἀποδίδεται δὲ καὶ ἡ ὄλη καὶ λαμβάνει τοῦ μέσου τὴν 5
 χώραν. μάλιστα μὲν γὰρ ἐπὶ πάσης ἀποδείξεως ὁ μέσος ἐστὶν οἷον ὄλη
 τῷ συλλογισμῷ· οὗτος γὰρ ὁ ποιῶν τὰς δύο πρῶτάσεις ἐφ' αἷς τὸ συμπέ-
 ρασμα. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὴν ἰδίως λεγομένην ὄλην πολλάκις ἀποδίδόντες 10
 πεπαιωμένα τοῦ ζητεῖν τὸ διὰ τί. διὰ τί γὰρ τὰ ἡμέτερα φθαρτὰ σώματα;
 10 ἔτι σύγκριται ἐξ ἐναντιῶν· τὸ δὴ συγκρίσθαι ἐξ ἐναντιῶν ὄλη τε καὶ μέσος
 ὅρος τοῦ τὰ σώματα εἶναι φθαρτὰ. διὰ τί κάλλιστον ὁ κόσμος; ἔτι θεὸς
 αὐτὸν ἐδημιούργησεν· ἐνταῦθα τὸ πρῶτον κινήσαν αἰτίαν τε καὶ μέσον ἐστί. 15
 διὰ τί καθήκει Σωκράτει γαμῆν; ἔτι παιδῶν ἐφίεσθαι αὐτῷ καθήκει· ἢ
 διὰ τί πεποίηκε τὸν κόσμον ὁ θεός; ἔτι ἀγαθὸς ἦν· τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ οὐ
 15 ἕνεκα. ἢ γένεσις οὐκ τὸ μέσου καὶ αἰτίου τὴν αὐτὴν οὐκ ἔχει τάξιν ἐφ'
 20 ἀπάντων, ἀλλ' οὐ μὲν πρῶτην, ὡς ἐπὶ τῶν κινήσιμων, οὐ δὲ τελευταίαν,
 ὡς ἐπὶ τῶν τελῶν καὶ ὧν ἕνεκεν, οὐ δ' ἅμα, ὡς ἐπὶ τῶν ὁρίσμων καὶ
 τοῦ τί ἦν εἶναι. οὐδὲν δὲ κωλύει τὸ αὐτὸ καὶ ἕνεκά τινος εἶναι καὶ ἐξ
 ἀνάγκης τὴν ὄλην αἰτίαν δεικνυμένοις, οἷον διὰ τί δίδεισι διὰ τοῦ λαμπτήρος 25
 20 τὸ φῶς; καὶ γὰρ ἐξ ἀνάγκης διέρχεται τὸ λεπτομερέστερον διὰ τῶν μει-
 ζόνων πόρων καὶ ἕνεκά τινος, | τοῦ μὴ προσπταῖεν. τηλαυγέστερον δ' 84
 ἐπὶ τῶν θεῶν σωμάτων· καὶ γὰρ ἐξ ἀνάγκης κύκλιφ κινεῖται, ἔτι τὸ σῶμα
 αὐτοῖς οὔτε βαρὺ οὔτε κοῦφόν ἐστί, καὶ ἕνεκά τινος· ἕνεκα γὰρ τῆς πρὸς
 τὸ θεῖον ὁμοιώσεως. πλεῖστα δὲ ἡ φύσις καὶ ἐξ ἀνάγκης ἅμα καὶ ἕνεκά 5
 25 του ποιεῖ· ἡγεῖς γὰρ οἱ ἔμπροσθεν ἰδόντες καὶ διὰ τὴν ὄλην (ἐξ ὁστέου
 γὰρ ἀναφύονται λεπτοτέρου) καὶ τοῦ διαιρεῖν ἕνεκα τὴν τροφήν· καὶ ἡ
 βροντῆ, διότι τε ἀποσβεννυμένου τοῦ πυρὸς ψοφεῖν ἀνάγκη, καὶ ἵνα φοβῶνται 10
 οἱ ἐν τῷ ταρτάρῳ, καθάπερ οἱ Πυθαγόρειοι λέγουσι. καὶ ὅπως διττῆ ἢ
 φύσις ἐκάστου, ἢ μὲν κατὰ τὸ εἶδος, ἢ ταυτὸν τῷ οὐ ἕνεκεν· ὀφθαλμοῦ
 30 γὰρ εἶδος τὸ ὄραν, καὶ τοῦτου ἕνεκεν ὀφθαλμός, καὶ ὠτων τὸ ἀκούειν, καὶ
 τοῦτου ἕνεκεν ὠτα· ἢ δὲ κατὰ τὴν ὄλην καὶ τὴν ἀνάγκην (διώριεται δὲ 15
 ἐν ταῖς Φυσικοῖς πῶς λέγομεν τὴν ὄλην ἀνάγκην)· εἰ γὰρ ὀφθαλμοὶ ἔσσονται.

1 τὸ s Arist.: ἡ AUSW	ἐκ τίνων libri s	3 αὐτὰ AC	4 μέσοι ὅροι s
5 εἶπομεν] p. 50,6 sq.	ἀποδίδοτε W	καὶ alt. om. W	6 οἷον om. C
post οἷον add. ἢ s	8 πολλαχῶς SW	10 ἐξ ἐναντιῶν alt. om. SW	ἄσμος C
11 κάλλιστος C	13 σοκράτη A	γαμῆν as: φαμῆν SW: τὰ μὲν A: om. C	
ἔτι] διότι C	παιδῶν CW	αὐτῶν A: αὐτὸν s	καθήκειν (post αὐτῷ) A
14 πεποίηκε AC (ε prius superser. in ras. C ²): ἐποίησε SW		τοῦ οὐ A	16 πρῶτων SW
17 τελῶν corr. W	οὐ (post καὶ) ci. Spengel	ἕνεκα s	οὐδ' C
alt. om. S	19 δεικνύμενος A: δεικνόμενον C	διὰ alt. W: om. ACS	20 μικρο-
		οἷ	
μερέστερον Arist. (sed λεπτομερέστερον D)	23 αὐτῆς W	25 ποιεῖ] εἰ corr. W	
πλατεῖς AC	26 ἀναφύονται C: ἀναφέρονται ASWs	ἕνεκεν SW	28 οἱ prius
om. C et, ut videtur, A	πυθαγόρειοι A	29 τοῦ οὐ A	ἕνεκα As itaque
vs. 30. 31	30 τὸ prius om. C	31 γὰρ (post διῶρ.) A	32 ἐν ταῖς Φυσικοῖς] II 8—9

ἐξ ἀνάγκης δεῖ τοιαύτης ὕλης, καὶ εἰ δδόντες, τοιαύτης. καὶ ἡ μὲν τοι- 84
 αὕτη ἀνάγκη αὐτῆς ἐκάστῳ σύμφυτος· ἡ γὰρ ὕλη σύμφυτος ἐκάστῳ, καὶ 20
 αἰ κατ' αὐτὴν ἐνέργεια οὕτως ἀναγκαῖα. ὅτι ἀχώριστοι τοῦ πράγματος, ὡς
 γῆ μὲν τὸ καταφερέε, διότι βαρεῖα, πυρὶ δὲ τὸ ἀνωφερέε, διότι κοῦρον.
 5 διόπερ οὐδὲ παρὰ φύσιν οὐδ' ἐξωθεν οὐδὲ βίαιως ἢ ἀνάγκῃ, ἀλλὰ μᾶλλον
 κατὰ τὴν ὁρμὴν ἐκάστου καὶ οἷον ἐκούστος· ἐκ γὰρ τῆς οὐσίας ὁρμαῖται καὶ 25
 τῆς φυσικῆς ἐκάστου κατασκευῆς, ἡ δὲ βίαιως ἀλλαχθῆεν καὶ παρὰ τὴν
 ὁρμὴν καὶ τὴν φύσιν. ποιεῖ μὲν οὖν καὶ ἡ φύσις ἅπαντα ὡς ἔπος εἰπεῖν
 ἕνεκά του, ποιεῖ δὲ καὶ ἡ διάνοια· τέλος γὰρ | χάριν καὶ ἀγαθοῦ ἢ ὄντος 85
 10 ἢ φαινομένου. ἀπὸ τύχης δὲ οὐδὲν ἕνεκά του γίνεται, εἰ καὶ γίνεται ἐν
 τοῖς ἕνεκά του· γίνεται γὰρ τμηκαῦτα, ἡνίκα ἂν ἕτερον ἀπαντήσῃ τοῖς γινο-
 μένοις ἐτέρου χάριν· ὠρυττε γὰρ τις φρέαρ ὕδατος ἕνεκεν, οὐ χροσίου, καὶ 5
 προῆλθε λουσόμενος, οὐχ ἵνα ἀπολάβῃ τὸ ἀργύριον. συμβαίνει μὲντοι
 πολλὰ καὶ τῶν ἀπὸ τέχνης γινομένων ἢ διανοίας καὶ ἀπὸ τύχης καὶ αὐτο-
 15 μάτου· ὑγιαίνει γὰρ ἂν τις ψυχροῦ πιὼν οὐχ ἕνεκεν ὑγείας ἀλλὰ δι' ἡδονὴν, 10
 καὶ σωθεῖν ἂν τὸ σκάφος ἐξωσθῆν ὑπὸ τοῦ πνεύματος εἰς φιλόνηρον
 χωρίον. ἀλλ' οὐκ οἰκία γε ἀπὸ τύχης ἂν γένοιτο οὐδὲ κλίνη, οὐδὲ πᾶσαι
 αἰ τέχναι ὁμοίως ἐπικαινοῦνσιν τῇ τύχῃ, ἀλλ' αἰ μὲν ἤττον αἰ δὲ μᾶλλον,
 μάλιστα δὲ αἰ στοχαστικάι.
 20 12. Ταῦτα μὲν οὖν ἕως πλείω τῶν ἰκανῶν ὡς πρὸς τὴν παρούσαν 15
 ὑπόθεσιν. αἰεὶ δὲ ἡ κατ' εἶδος καὶ τὸ τί ἦν εἶναι αἰτία συντρέχει κατὰ
 τὸν χρόνον τοῖς πρὸς αὐτῆς ἢ οὖσιν ἢ γινομένοις, ἦν ἔφαμεν ἐπὶ πολλῶν
 καὶ μέσων ὄρον λαμβάνεσθαι τοῦ συλλογισμοῦ, καὶ ἔστι τὸ τοιοῦτον αἴτιον 20
 τοῖς μὲν οὖσιν ὄν, τοῖς δὲ γινομένοις γινόμενον, τοῖς δὲ γεγενημένοις γεγε-
 25 νημένον, καὶ τοῖς ἐσομένοις ἐσόμενον. οἷον διὰ τί γέγονεν ἐκλειψίς; ὅτι
 γέγονεν ἐν μέσῳ ἢ γῆ· καὶ γενήσεται, διότι ἐν μέσῳ γενήσεται· καὶ ἔστι,
 διότι ἐστὶ. ταύτη τοι καὶ ἀντιστρέφει πρὸς ἄλληλα τὸ οὕτως αἴτιον καὶ 25
 τὸ αἰτιατόν. ἐπὶ δὲ τῶν μὴ ἅμα ἀλλὰ τῶν προλαμβανόντων κατὰ χρόνον
 (τοιαῦτα δὲ πολλὰ | τῶν ποιητικῶν, ὡς τὸ εἰς Σάρδεις ἐμβαλεῖν τοῦ πο- 86
 30 λεμηῆσαι πρὸς Μήδους, καὶ τὸ προαρπάσαι Ἐλένην τοῦ Ἴλιον καταστρα-
 φῆναι), ἐπὶ τούτων οὐ σώζεται ἡ ἀντιστροφή, οὐδὲ τὴν αὐτὴν ἀνάγκην

1 εἰ οἱ W	2 αὐτῆς AW: αὐτῶν S: om. fort. recte U	4 βαρὺ S	ἄνω AC
ὅτι (ante κοῦρον) SW	5 βίαιως SW	9 ἕνεκά του ἐκάστου A	διάνοια (sic)
W: φύσις CS	10 εἰ καὶ mrg. S	11 ἀπαντήσῃ SW	12 ὠρυτται (sic) S
ὕδατος om. ACS	οὐχ ἕνεκεν CS: ἕνεκα οὐ s	13 λάβῃ s	ante συμβαίνει
add. καὶ ACSs	14. 15 τοῦ αὐτομάτου U: αὐτομάτου W	15 ὑγιαίνει ACS	
ἂν om. CS	ἕνεκα s	16 ἐξωθεν W	17 γε om. W
om. W	21 τὸ Ws	κα μετά A	21. 22 κατὰ τὸν χρόνον om. S
22 τοῖς — οὖσιν ἢ γινομένοις s: τῶν (corr. W: τὸν A) — ὄντων ἢ γινομένων ACSW			
ἔφαμεν] cf. ad p. 52,5	23 μέσῳ W	τοῖς συλλογισμοῖς A: συλλογισμῶν CS	
24 μὴ A	25 ὅτι διότι Ws	27 διότι ἐστὶ mrg. S	28 τὸ om. W
om. fort. recte as	παραλαμβανόντων S	ἐν χρόνῳ ⁹¹ , in marg. κατὰ, A: κατὰ τὸν	τῶν alt.
χρόνον s	29 ἀρπύγεις, ut videtur, A	ἐμβαλλεῖν W	30 τὸ om. ACS

λαμβάνει κάτωθεν καὶ ἄνωθεν ἀρχομένοις, ἀλλ' ἀρχομένων μὲν ἀπὸ τῶν 86
 αἰτιῶν οὐδεμίαν ἀνάγκην ἔχει τὰ συμπεράσματα, ἀρχομένων δὲ ἀπὸ τῶν
 αἰτιατῶν τὴν ἀνάγκην ἔχουσιν οἱ συλλογισμοί. εἰ μὲν γὰρ οἰκία, δεῖ
 τοίχους προϋπάρξαι· εἰ δὲ τοίχους, δεῖ θεμέλια· εἰ μὲντι θεμέλια, οὐ 10
 5 πάντως τοίχους· εἰ δὲ καὶ τοίχους, οὐ πάντως οἰκίαν. ὁ θαυμάσειεν ἄν
 τις· εἰ γὰρ μὴ πάντως αἴτιον τὸ πρότερον γινόμενον τοῦ μετ' αὐτὸ γινο-
 μένου, τί αἴτιον τοῦ συνεῖρην τὴν γένεσιν καὶ τοῦ γίνεσθαι αἴτιον αἰεὶ
 μετὰ τὸ πρῶτον γινόμενον καὶ μὴ διαλείπειν; ἢ ὁ χρόνος συνεχῆς ὢν 15
 φαντασίαν ποιεῖ τοῦ συνεχῆ εἶναι τὰ γινόμενα τοῖς γεγονόσιν· ἢ γὰρ γένεσις
 10 ἐν χρόνῳ, ἐπεὶ τὸ γεγενῆσθαι πέρασ ἐστὶ τῆς προλαβούσης γενέσεως καὶ
 οἷον σημεῖον γραμμῆς. ὥσπερ δὲ ληφθέντος σημείου διήρηται γραμμὴ 20
 καὶ οὐκ ἔστι συνεχῆς ἢ ἐφεξῆς τῇ προτέρᾳ, (ὡτῶ τὸ γεγενῆσθαι διαιρεῖ τὰς
 γενέσεις καὶ οὐκ ἔστι συνεχῆς ἢ ἐφεξῆς τῇ προτέρᾳ)· ἐν πέρατι γὰρ χρόνου
 τὸ γεγονέναι. ἀλλ' οὕτε οἰκία ταῦτα τῆς πραγματείας τῆς προκειμένης,
 15 ἀκριβέστερόν τε περὶ αὐτῶν ἐν τοῖς περὶ κινήσεως εἴρηται. 25

Ἐκεῖνο δ' οὖν φανερόν, ὅτι ἐν τοῖς ἐπὶ τὸ πολὺ λεγομένοις ἀπὸ τῶν
 αἰτιατῶν ἐπὶ τὰ αἴτια καὶ ἀπὸ τῶν ὑστέρων ἐπὶ τὰ πρότερα ἢ ἀνοδός ἐστιν
 ἀναγκαῖα. εἰ μὲν γὰρ συνεχῆς ἢ γένεσις ἦν, πάντως ἄν | παρενέπιπτεν αἰεὶ 87
 τοῦ ὑστερόν τε καὶ αἰτιατοῦ καὶ τοῦ πρότερόν τε καὶ αἰτίου μέσον τε καὶ
 20 αἴτιον ἄλλο· ἐπειδὴ δὲ οὐ συνεχῆς, ἴσταται εἰς ἄμεσα ἢ λήψεις τῶν ὄρων·
 εἰ γὰρ οἰκία, τοίχοι· εἰ δὲ τοίχοι, θεμέλια· εἰ δὲ θεμέλια, λίθοι καὶ 5
 πηλός· μεταξύ δὲ τῶν ὄρων τούτων οὐδέν.

Ἐπεὶ δὲ ὀρώμεν ἐν τοῖς γινόμενοις κύκλῳ τινα γένεσιν οὖσαν, ἐπὶ
 τῶν τοιούτων καὶ ἡ κύκλῳ δεῖξις χώραν ἔχει· πάντα γὰρ ἀλλήλοις ἀντι-
 25 στρέφει καὶ γίνεται αἰτία τε καὶ αἰτιατά, ἣ τε ἀκολουθία παραπλήσιος 10
 κάτωθεν τε καὶ ἄνωθεν ἀρχομένοις, οἷον ἐπὶ παραδείγματός· βεβρεγμένης
 τῆς γῆς ἀνάγκη ἀτιμῶνα γενέσθαι, τούτου δὲ γενομένου νέφος· τούτου δὲ γε-
 νομένου ἀνάγκη βεβρέχθαι τὴν γῆν· τοῦτο δ' ἦν τὸ ἐξ ἀρχῆς, ὥστε κύκλῳ 15
 περιελθλῶθεν· ἐνὸς γὰρ ὅπου οὖν ὄντος ἔτερον ἔστι, κἀκεῖνόν ἄλλο, καὶ
 30 τούτου τὸ πρῶτον. μάλιστα δ' ἐπὶ τῶν αἰδιῶν τε καὶ ἀναγκαιῶς γινο-
 μένων τὸ τοιοῦτόν ἐστιν· ἐπ' ἐκεῖνων γὰρ ἡ κύκλῳ δεῖξις ἐστὶν ἀναγκαῖα
 ἐφ' ὧν καὶ ἡ κίνησις κύκλῳ τε καὶ ἀναγκαῖα. ἐπὶ δὲ τῶν ὡς ἐπὶ τὸ 20
 πολὺ γινόμενων ἐπ' εὐθείας οἱ συλλογισμοὶ καὶ οὐ πανταχόθεν, ὡς εἴρηται,

2 ἔχειν W 4 τοίχοι (post δὲ) ci. Spengel 5 καὶ om. W 6 γινόμενον
 —γενομένου W 7 τί W: τὸ A: τὸ πῶς CS: τί τὸ s αἴτιον alt. delevirum
 8 τὸ om. ACS καὶ μὴ διαλείπειν post 7 γίνεσθαι collocant CS διαλείπειν A
 9 ἢ καὶ S 10 γεγενῆσθαι, v ex γ corr., A: γενῆσθαι W: γεγονέναι CS 11 ante
 γραμμῆ add. ἡ s 12 οὐκέτι s οὗτω — 13 προτέρᾳ as: om. ACSW
 13 ἐν] οὕτως ἐν τῷ W γὰρ post ἐν collocant As 15 τι S αὐτῶν as: αὐτῆς
 λεγ

ACSW ἐν τοῖς περὶ κιν.] Phys. VI 16 οὖν superscr. C¹ γινόμενοις A: γινόμενοις
 malim cf. vs. 33 18 γὰρ om. A παρενέπιπτεν scripsi cf. Arist. p. 95^b23: παρέπιπτεν
 libri s 20 δὲ om. W 23 ἐπειδὴ, om. δὲ, S γένεσιν S 24 χώρων S 25 ἀκο-
 λούθησις s 27. 28 γινόμενον W 29 ὅπου οὖν A 30 τὸ om. W τε om. Ws
 ἀναγκαῖων A 31 ἐμείων (sic) S 33 λεγομένων ACSs πάντοθεν A

ἀλλὰ ἀπὸ τῶν ὑπέρων ἀρχομένοις, ἐφ' ὧν καὶ τὰ μέσα τῆς αὐτῆς 87
φύσεως, τουτέστιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τε καὶ ἐνδεχόμενα. ἀλλ' ἐπαντιέον εἰ
ᾧθεν ἐξέβημεν.

13. Ἐπει γὰρ τὸν ὀρισμὸν οὐχ οἶόν τε ἀποδεικνύουσι, εἰ καὶ ὁῦλος
5 γίνεται δι' ἀποδείξεως, ἀνάγκη μέθοδον εὑρεῖν δι' ἧς δυνατὸς εὐρίσκειν
τε καὶ θηρεῦσαι τοὺς ὀρισμοὺς. τῶν δὴ ἐν τῷ τί ἐστιν | ὑπαρχόντων καὶ 88
ἐπὶ πλεόν τὰ μὲν οὕτως ἐπὶ πλεόν ὑπάρχει ὥστε καὶ ἐπεκτείνειν ἕξω τοῦ
γένους καὶ τῆς ὑποκειμένης φύσεως, τὰ δὲ οὕτως ὥστε ἴστασθαι μέχρι
τοῦ γένους. οἶον τῇ τριάδι ὑπάρχει μὲν [ἀριθμὸς καὶ] τὸ ὄν, ὑπάρχει δὲ 5
10 καὶ τὸ περιττόν, ἀλλὰ τὸ μὲν ὑπερτείνει τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν φύσιν ἐξ ἧς
ἢ τριάς· ὑπάρχει γὰρ καὶ ἄλλοις ἂ μὴ εἰσὶν ἀριθμοί· τὸ δὲ μέχρι τῆς
φύσεως ἴσταται ταύτης· ὑπάρχει μὲν γὰρ καὶ τῇ πεντάδι καὶ τῇ ἑβδόμῃ·
καὶ ἐννεάδι καὶ τοῖς ἄλλοις, ἀλλ' οὐκ ἔξεισί γε τὸν ἀριθμὸν. ἐκλεκτέον δὴ 10
τὰ τοιαῦτα τῶν ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορουμένων μέχρι τοσούτου ποιοιμένου
15 ἕκλεξιν, ἕως ἂν τοσαῦτα λάβωμεν πρῶτον, ὧν ἕκαστον μὲν ἐπὶ πλεόν
ὑπάρχει, ἅπαντα δὲ μὴ ἐπὶ πλεόν. οἶον τῇ τριάδι ὑπάρχει μὲν ἀριθμὸς,
ὑπάρχει δὲ τὸ περιττόν, ὑπάρχει δὲ τὸ πρῶτον ἀμφοτέρως, καὶ ὡς μὴ 15
μετρεῖσθαι ἀριθμῷ καὶ ὡς μὴ συγκεῖσθαι ἐξ ἀριθμῶν· τοῦτο τοίνυν ἐστὶν
ἢ τριάς, ἀριθμὸς περιττὸς πρῶτος καὶ ὠδὶ πρῶτος· τούτων δὲ ἕκαστον τὸ μὲν
20 καὶ τοῖς περιττοῖς ὑπάρχει πᾶσι, τὸ δὲ καὶ τῇ δυάδι, πάντα δὲ οὐδενὶ πλὴν 20
τῆς τριάδος. ἔτι δὲ ὀρισμὸς οὗτος ὁ λόγος τῆς τριάδος, ὁῦλον ἐστὶν ἐκ
τῶνδε. κείσθω γὰρ ἡμῖν τὸν ὀρισμὸν ἐξ ἀνάγκης τε δεῖν ὑπάρχειν καὶ μόνῃ
ἐκείνῃ τῇ πράγματι, οὗ βούλεται εἶναι ὀρισμὸς. ἔτι μὲν οὖν ἐξ ἀνάγκης
ὑπάρχει, φανερόν· πάντα γὰρ ἐν τῷ τί ἐστὶ κατηγορεῖται· τὰ δὲ οὕτω 25
25 κατηγορούμενα καθόλου τε καὶ ἀναγκαῖα. ἔτι δὲ καὶ μόνῃ, δεικτέον· εἰ
γὰρ μὴ μόνῃ, ὁῦλον ἔτι ὡς γένος καὶ ἐπὶ πλεόν. τίνοι οὖν ἄλλῃ ἢ μὴ
τριάς ἐστὶ; πᾶς οὖν ὁ τοιοῦτος | λόγος ὀρισμὸς ἐστὶ καὶ τὸ τί ἦν εἶναι 8⁹
σημαίνει. οὕτω καὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκλέξαντες ὀρισούμεθα τὸ ζῷον καὶ τὸ

1 post ἀλλὰ add. καὶ A 2 ὡς om. AW τὸ om. ACS 6 δὲ S: δὴ οὖν s 7 post
πλεόν alt. add. τε AW post ἐπεκτείνειν add. καὶ As 9 ὑπάρχει prius bis, semel
deletum C μὲν ὑπάρχει As ἀριθμὸς καὶ τὸ ὄν, ὑπάρχει δὲ W: ἀριθμὸς, τοῦτο ἐνο-
πάρχει δὲ A et om. τοῦτο C: ὀρισμὸς ἐνοπάρχει δὲ S: τὸ ὄν s: ἀριθμὸς καὶ delevi cf. vs. 16
11 post καὶ add. ἐν ACSs τὸ as: τὰ ACSW 12 ἴσταται ACS ταύτης
ἴσταται W ἐβδόμῃ W 13 καὶ ἐννεάδι AC: καὶ τῇ ἐννάτῃ W: om. s ἔξεισί
A: ἕξω CS τοῦ ἀριθμοῦ ci. Spengel: ἀριθμοῦ CS δὲ ACS 14 τῶν om.
pr. W 15 ante ἕκλ. add. τὴν s ἐκλήξιν W πρῶτον—16 ἐπὶ πλεόν] ὥστε
μὴ περισσεύειν μὲν οὗ ἕνεκα εἰληπται, ἐπὶ πλεόν δὲ εἶναι τῶν ἄλλων CS ἕκαστον W:
ἕνεκα τὸν A 16 ὑπάρχει—πλεόν om. A ὑπάρχει (ante ἅπαντα) s μὴ om.
pr. W ἀριθμὸς μὲν ὑπάρχει W ὑπάρχει μὲν—20 ὑπάρχει iterat W 17 post
δὲ prius add. καὶ CS post τὸ alt. add. μὲν CS ἀμφοτέρως] ω ex o, ut videtur,
corr. S 19 περιττός om. CS ὦ δεῖ πρῶτως CS γὰρ ex Arist. scripserim
21 ἔτι—λόγος] ὥστε τοῦθ' ὀρισμὸν εἶναι s ἔτι δὲ om. W post δὲ add. ὁ ACS
τῆς alt. om. A 22 ἐστὶν (compend. superscr.) ἐκ τῶνδε A: ἐστὶ CSWs δεῖ CS
καὶ—24 ὑπάρχει om. W 23 οὖν ἐξ] hine deficit S 25 τε om. s 26 μόνον (o alt.
ex ω corr.) A ἔτι s: οὖν A: οὖν ἔτι W: om. C post γένος add. ἂν ὑπάρχει s
ἄλλο A 27 ἐστὶ prius om. W τὸ om. A

λογικὸν καὶ τὸ θνητὸν ἢ τὸ ζῆον καὶ τὸ πεζὸν καὶ τὸ δίπουν. ἐπὶ μὲν 89
οὖν τῶν ἀτόμων εἰδῶν τοῦτον τὸν τρόπον ποιητέον. 5

Ἐπὶ δὲ τῶν γενῶν τῶν εἰς εἶδη διαιρουμένων τιαῖδε χρηστέον μεθόδῳ.
δεῖ λαβεῖν πρῶτον μὲν ἐκείνου τοῦ γένους τὰ ἄτομα εἶδη, οἷον ἀριθμοῦ
5 δυάδα, τριάδα (ταῦτα γὰρ ἄτομα εἶδη εἶη ἂν ἢ τινα ἄλλα τιαυτά), καὶ 10
γραμμῆς τὴν εὐθειᾶν καὶ περιφερῆ καὶ κεκλασμένην, καὶ γωνίας τὴν ὀξείαν
καὶ ἀμβλείαν καὶ ὀρθήν. εἰτ' ἐπειδὴ ἄτομα ταῦτά ἐστιν εἶδη, ληπτέον
αὐτῶν τοὺς ὀρισμοὺς κατὰ τὴν ὑψηγμένην μέθοδον, καὶ ὅσα κοινὰ ἐν
τοῖς ἀπάντων ὀρισμοῖς ἔνεστιν, ἐκλεκτέον. οἷον τί εὐθεῖα γραμμῆ; μῆκος 15
ἀπλατῆς οὐ τὰ μέσα ἐπιπροσθεῖ τοῖς ἄκροις. τί περιφερῆς γραμμῆ; μῆκος
ἀπλατῆς πρὸς ἕπερ ἀφ' ἑνὸς σημείου πᾶσαι αἱ προσπίπτουσαι εὐθεῖαι ἴσαι
εἰσί; τί κεκλασμένη γραμμῆ; μῆκος ἀπλατῆς τοῖνόνδε. ἐν δὲ πᾶσι τούτοις 20
τοῖς ὀρισμοῖς τὸ μῆκος ἀπλατῆς κοινὸν ἐνυπάρχει· τοῦτο οὖν ἔχοντας ἀνα-
τρέχων αὐθις ἐπὶ τὴν γραμμὴν καὶ σκοπεῖν ἐν ποίᾳ κατηγορίᾳ, καὶ ἐπειδὴ
15 ἐν πρῶτῳ, τούτῳ συνθετέον τῷ γένει ὅσα κοινὰ εὐρομεν ἐν τοῖς τῶν ἀτόμων
εἰδῶν ὀρισμοῖς. καὶ ἔσται γραμμῆς ὀρισμὸς ποσὴν μῆκος ἀπλατῆς· ἔσται 25
γὰρ ἴδια τοῦ γένους ὅσα κοινὰ ἐστιν ἐν τοῖς ὀρισμοῖς τῶν ὑπ' αὐτὰ ἀτόμων
εἰδῶν· οὕτω γὰρ λαμβάνεται τὰ κοινὰ ὡς μὴ ὑπερπίπτειν τὸ γένος· διότι
δὲ οὐχ ὑπερβαίνει τὸ γένος, μόνῳ τῷ γένει ὑπάρχει· τὸ γὰρ γένος ἐκ τῶν
20 εἰδῶν σύγκειται, | καὶ ὅσπερ ἐστὶ τὰ γένη διὰ τὰ εἶδη, οὕτω καὶ ὅσα 90
ὑπάρχει αὐτῷ, διὰ τὰ εἶδη ὑπάρχει. ἀρχαὶ οὖν εἰσι τῶν ὀρισμῶν οἱ τῶν
ἀπλῶν εἰδῶν ὀρισμοί. ἀπλᾶ δὲ λέγω τὰ ἄτομα· τὸ γὰρ ἀπλῶν ἀρχὴ
πανταχοῦ. ἐν ὅσοις μὲν οὖν ταῦτόν καὶ κοινὸν ὑπάρχει τῶν ἀτόμων 5
εἰδῶν ὀρισμοῖς, τοῦτον θηρεύεται τὸν τρόπον ὁ τοῦ γένους λόγος. ἐν ὅσοις
25 δὲ μὴδὲν κοινὸν μὴδὲ ταῦτόν, οὐδ' ἂν ὑφ' ἑν γένος εἶη ταῦτα τὰ ἄτομα
εἶδη. οἷον ζητῶ τί ἐστὶ μεγαλοψυχία· λαμβάνω δὲ πρῶτον τὰ αἰσθητὰ 10
ταύτης τῆς φύσεως, τοὺς καθ' ἕκαστον μεγαλοψύχους, τὸν Ἀλκιβιάδην, τὸν
Αἴαντα, τὸν Ἀχιλλεῖα. τί δὲ πάντες οὗτοι κοινὸν καὶ ὅμοιον ἔχον; τὸ
μὴ ἀνέχεσθαι ὑβριζόμενοι· ὁ μὲν γὰρ ἐπολέμησεν, ὁ δὲ ἐμήνησεν, ὁ δὲ
30 ἀπέκτεινεν ἑαυτόν. ἀλλὰ καὶ Διογένης μεγαλοψύχος καὶ Σωκράτης. ἀρ' 15
οὖν καὶ οὗτοι διὰ τὸ μὴ ἀνέχεσθαι ὑβριζόμενοι; οὐδαμῶς, ἀλλ' ὅτι κατε-
φρόνουσιν τῶν ἐκ τῆς τύχης. ἄλλος οὖν λόγος ἐξ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν
εὐρίσκεται μεγαλοψυχίας, καὶ ἄλλος ἐκ τούτων ἔξεισιν· ἐξ ἐκείνων μὲν τὸ 20
χαλεπῶς ἔχειν πρὸς ἀτιμίαν, ἐκ τούτων δὲ τὸ καταφρονητικῶς ἔχειν τῆς

4 μὲν om. W 5 δυάδα (καὶ) ci. Spengel ἂν om. AW: ante εἶδη collocat s 7 καὶ
prius] τὴν C post καὶ alt. add. τὴν ACs εἴτε τῶν ante lac. 4 litt. W 9 τοῖς
om. W ἀπάντων W: ἀπ' αὐτῶν AC: αὐτῶν s 10 οὐ—11 ἀπλατῆς om. W οὐ as:
ἦς AC post μέσα add. μὴ C 11 post ἴσα add. ἀλλήλαις corr. W 12 post ἀπλατῆς
add. καὶ As πᾶσι (πάση pr.) δὴ W 14 post γραμμὴν add. δεῖ s post κατηγορίᾳ
add. ἐστὶ s 15 τούτων A: ταῦτα s σύνθετον A εὐρομεν as: εὐρομεν ACW 16 ἔσται
(post ἀπλ.) C 17 ἴδια W: ἰαῖ ACs 18 post διότι add. μὲν οὖν A 19 δὲ, quod post
μόνῳ habent libri, transposui 23 κοινὸν καὶ ταυτόν C ἐνυπάρχει A: ὑπάρχει ἐν τοῖς s
27 an Ἀχιλλεῖα—Αἴαντα? cf. Arist. p. 97^b18 ἔχοντες καὶ ὅμοιον W 29 ὁ μὲν—31
ὑβριζόμενοι om. A 32 τῆς ψυχῆς pr. W 33 ἐκείνων W: ὧν AC

τύχης. οὗτοι μὲν οὖν τῶν ἀτόμων εἰδῶν εἶεν ἂν ὀρίσμοι. πῶς δ' ἂν ἐκ 90
 τούτων ὁ τοῦ γένους ἡμῖν θηρευθεῖ; ζῆτῷ δὲ τί κοινὸν ἐν τῷ χαλεπῶς
 ἔχειν πρὸς ἀτιμίαν καὶ ἐν τῷ καταφρονητικῶς ἔχειν τῆς τύχης· ἔστι δὲ 25
 οὐδέν· οὐδ' ἄρα γένος ἢ μεγαλοψυχία, ἀλλ' εἶδη δύο κεχωρισμένα, ἡνό-
 5 ματος ἐνὸς κοινοῦνδοντα μόνον, καθάπερ καὶ τὰ ἄλλα ὁμώνυμα. ἐκ δὲ
 τῶν εἰρημένων δὴλόν ἐστιν ὅτι πολλῶ ῥᾶόν ἐστι τὸ ἄτομον εἶδος ὀρίσασθαι 91
 ἢ τὸ γένος· τὰ γὰρ ὑπάρχοντα κοινὰ τοῖς καθ' ἕκαστον γνωριμώτερα ἐστίν
 ἢ τὰ τοῖς εἰδέσι· συντίθεται δὲ ἐκ μὲν τῶν καθ' ἕκαστον ὁ τοῦ εἶδους
 ὀρίσμός, ἐκ δὲ τῶν εἰδῶν ὁ τοῦ γένους. ἦττον δ' ἂν καὶ ὁμωνυμία δια- 5
 λάθῃ κατὰ τὸ εἶδος ἢ τὸ γένος ἐνοῦσα, ὅτι τὸ μὲν εἶδος αἰσθητικῶς λέγεται,
 ταῦτα δὲ λέγειν ἔστιν εἴτε ὁμώνυμα εἴτε μή, οἷον τὸν γεγραμμένον ἄν-
 θρωπον καὶ τὸν ἔμφυχον, ἣ δὲ ἐν τοῖς γένεσιν ὁμωνυμία κατὰ τὴν ἀνα-
 φορὰν τὴν ἐπὶ τὰ εἶδη γνωρίζεται· ζῆφον γὰρ ὁμωνύμως τὸ γεγραμμένον, 10
 ὅτι καὶ ἄνθρωπος ὁμωνύμως ὁ γεγραμμένος. εἰ δὲ ταῦτα ἀληθῆ λέγομεν,
 15 ῥᾶόν ἐστιν, ὡς ἔοικεν, ἀπὸ τῶν εἰδῶν συντιθέντας ἐξευρίσκειν τοὺς ὀρίσμοὺς
 ἢ ἀπὸ τῶν γενῶν διαιροῦντας. ἀλλ' ὅμως πρὸς τὸ λαμβάνειν τὰ καθόλου 15
 καὶ καθ' αὐτὰ κατηγορούμενα ἢ κατὰ τὰς διαφορὰς διαίρεσις τῶν γενῶν
 χρήσιμος. ἐπειδὴ καὶ τάξει τινι χρῆται πρὸς τὴν ἔκλεξιν τῶν καθ' αὐτὰ
 ὑπαρχόντων· αἰεὶ γὰρ συντιθεῖσα τῷ διαιρεθέντι γένει τὴν διαφορὰν τὸ
 20 ὅλον γένος ποιεῖ, καὶ πάλιν ἐκεῖνο διαιροῦσα πρόβεισιν, ἔως ἂν ποιήσῃ τὸν 20
 ὀρίσμον ἐκ δύο συμπληρούμενων, τοῦ γένους καὶ τῆς τελευταίας διαφορᾶς.
 γένους δὲ εἶπον, ὅτι πᾶσαι αἱ πρὸς τῆς τελευταίας διαφορᾶς μετὰ τοῦ γένους
 συντιθέμεναι ἐν γένος ἐπιούουν τὸ ὅλον, ἐνὶ μὲν οὐ πάντως ὀνομασμένον 25
 ἡνόματι δύνανται δὲ ἐνὸς ἔχον γένους· ἐπὶ πλεόν τε γὰρ καὶ ἐν τῷ τί ἐστι
 25 κατηγορεῖται. ὁ δὲ τοιοῦτος τρόπος θαυμαστῶς πάνυ συμβάλλεται πρὸς τὴν
 τάξιν καὶ (τὸ) μηδὲν παραλιμπάνειν τῶν ἐν τῷ τί ἐστίν ὑπαρχόντων· ἀνάγκη
 γὰρ αἰεὶ τὰς μείζους διαφορὰς προτέρας τιθέναι καὶ μὴ ὑπερβαίνειν, ἐπεὶ 92
 μὴ τοῦτον τὸν τρόπον ποιούμενοι τὴν διαίρεσιν διελόμενοι ἂν πολλακίς τὸ
 γένος οὐκ εἰς τὰς τοῦ γένους διαφορὰς, οἷον τὸ ζῆφον εἰς ὀλόπτερον καὶ
 30 σχιζόπτερον· οὐ γὰρ εἰσιν αὐταὶ τοῦ ζῆφου διαφοραὶ, ἀλλὰ τοῦ πετρηοῦ ζῆφου· 5
 τοῦ δὲ ζῆφου τὸ πετρηόν, τὸ πεζόν, τὸ ἐνυδρον. εἰς ταύτας τοῖνον διελόμενος
 πρῶτον τὸ ζῆφον τὰς διαφορὰς λοιπὸν τοῦ πετρηοῦ ζῆφου λάμβανε ὡς ἐνὸς γένους
 διαφορὰς, τὸ ὀλόπτερον καὶ σχιζόπτερον. πρῶται τοῖνον τοῦ γένους διαφοραὶ 10

1 οὗτοι — 3 τῆς τύχης om. C οὗτοι as: οὕτω AW ἂν ὀρίσμοι as: inv. ord. A:
 αἱ ὀρίσμοι W 2 τί δὲ A 4 οὐκ ἄρα A 4. 5 ἐνὸς ὀνόματος W 5 καθάπερ W
 δὲ C 6 ἔστιν om. s ἐστίν ὀρίσασθαι τὸ ἄτομον εἶδος C 7. 8 ἔστιν ἢ CW: ἔστι
 δὲ A: ἢ s 8 συντιθένται s 9 τῶν εἰδῶν δὲ C 9. 10 λάθῃ C 10 ἐνοῦσα
 om. C 15 συντιθέντας A εὐρίσκειν As 16 τὸ x. As 17 ἐκτὰ W
 18 τάξει corr. W 19 συντιθεῖσα C τὴν om. C 20 ἂν] οὐ W 21 ἐκ as:
 εἰς ACW συμπληρούμενον as: συμπληρούμενα AW: πληρούμενα C 24 ἔχον, quod
 ci. Spengel, C: ἔχοντος AWS 25 θαυμαστός W 26 τὸ addidi παραλιμπάνει C
 28 τὸν τρόπον τοῦτον As 29 τοῦ superscr. C 31 ζῆφου δὲ A 32 τὰς
 om. W πετρηοῦ om. pr. W 33 πρώτη—διαφορὰ s τοῖνον iterat C

εἰς ἅπαν ἐμπίπτουσι τὸ γένος, ζῴου μὲν εἰς ἅπαν ζῴων, ὄρνιθος δὲ εἰς 92
 ἅπαντα ὄρνιν, ἰχθύος δὲ εἰς ἅπαντα ἰχθύων. οὕτω γὰρ βαδίζοντί σοι κατὰ
 τὴν τοιαύτην ὁδὸν τε καὶ τάξιν ἔστι γινώσκειν ὅτι μὴδὲν παραλείπεις· ἄλλως
 δὲ ἀναγκαῖον καὶ παραλιπεῖν καὶ μὴ εἰδέναι. Σπεύσιππος δὲ οὐ καλῶς 15
 5 λέγει φάσκων ἀναγκαῖον εἶναι τὸν ὀριζόμενον πάντα εἰδέναι· δεῖ μὲν γὰρ,
 φησί, γινώσκειν τὰς διαφορὰς αὐτοῦ πάσας, αἷς τῶν ἄλλων διενήνοχεν,
 ἀδύνατον δὲ εἰδέναι τὰς διαφορὰς τὰς πρὸς ἕκαστον μὴ εἰδόμενος αὐτὸ 20
 ἕκαστον. πρῶτον μὲν οὖν οὐκ ἀναγκαῖον πάσας εἰδέναι τὰς διαφορὰς·
 μυρία γὰρ καὶ ἀπὸ συμβεβηκότων εἰσίν, αἷς ἀλλήλων πολλὰ διαφέροντα
 10 ἕμως ὑπὸ ταυτῶν εἰδός ἐστιν, ὡς Σωκράτης Πλάτωνος καὶ Ξάνθος Καλλίου·
 αἱ τοιαῦται γὰρ οὐ ποιοῦσιν ἑτέραν οὐσίαν οὐδ' ὀρισμὸν. ἔπειτα τὸν 25
 διελόμενον τὸ γένος εἰς τὰς προσεχεῖς καὶ ἀντικειμένους διαφορὰς, οἷον τὸ
 ζῴον εἰς τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἄλογον, καὶ γινώσκοντα ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐξ
 ἀνάγκης ὑπὸ θάτερον καὶ λαβόντα τὸ λογικὸν οὐκέτι ἀναγκαῖον εἰδέναι |
 15 καθ' ἧσων τὸ ἄλογον λέγεται, ἢ ἑτέρα διαφορὰ· αὐταρκῆς γὰρ πρὸς τὸ 93
 λογικὸν γινώσκων ὅτι μὴ ὑπ' ἐκεῖνο ἦν ὁ ἄνθρωπος. καὶ πάλιν ἔταν τὸ
 λογικὸν ζῴον διέλη εἰς τὸ θνητὸν καὶ ἀθάνατον καὶ λάβη ὅτι θνητὸν ὁ
 ἄνθρωπος, οὐκ ἐξέτασει κατὰ πόσων τὸ ἀθάνατον. ἔταν δὲ οὕτω βαδίζων 5
 ἐφαρμόσει τὸν λόγον τῇ εἰδει καὶ μηκέτι προσδέχεται διαφορὰς, ἕξει τὸν
 20 λόγον τῆς οὐσίας. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι τὸ πάντως ἐμπίπτειν
 τὸ εἶδος εἰς τὴν ἑτέραν τῶν ἀντικειμένων διαφορῶν αἰτήμα ἐστὶ μὴ συγ- 10
 χωρούμενον· εἰ γὰρ αἱ προσεχεῖς τοῦ γένους ληφθεῖεν καὶ οὕτως ἀντικείμεναι
 ὡς μηδεμίαν μεταξὺ εἶναι, ἀμήχανον μὴ πέπειν ὑπὸ μίαν τούτων τὸ εἶδος.
 Πρὸς δὲ τὸ συντιθέναι τοὺς ὀρισμοὺς διὰ τῶν διαιρέσεων τριῶν δεῖ 15
 25 στοχάζεσθαι τούτων· πρῶτου μὲν τοῦ λαβεῖν τὰ κατηγορούμενα ἐν τῇ
 τί ἐστι (ταῦτα δὲ ἐστὶ τὸ γένος) καὶ συντιθέναι τὰς τούτων διαφορὰς·
 ἀφορμὰς δ' εἰλήφαμεν ἐκ τῶν Τοπικῶν ὥσπερ ὅτι συμβέβηκε τότε τῷδε,
 οὕτως καὶ ὅτι γένος τότε τοῦδε κατασκευάζειν καὶ ὅτι διαφορὰ οὐσιώδης. 20
 δεύτερον δὲ φροντιστέον τοῦ τάξει τὰς διαφορὰς τὸν δέοντα τρόπον· τάξεις
 30 δὲ οὕτως, ἐὰν πρῶτερον τὴν μείζονα λαμβάνῃς. τὸ δὲ ὀγ τρίτον μέχρι
 τούτου προάγειν τὴν διαιρέσιν ὡς τελευτῶν εἰς ἄτομον εἶδος ἢ ὅλως 25
 ἐφαρμόζειν καὶ ἐξισάζειν τῇ ὀριστῶ, κάπειτα οὕτω θαρροῦντα κατασκευάζειν
 ὅτι ὀρισμὸς ὁ τοιούτος λόγος, εἴπερ ἐν τῇ τί ἐστὶ κατηγορεῖται καὶ ἐξισάζει.
 Ἄπει δὲ ἐστὶ πᾶς ὄρος καθόλου, καθάπερ δὴ καὶ πᾶσα ἐπιστήμη καὶ 30
 35 πᾶσα τέχνη τῶν καθόλου· τὸ γὰρ ὕγεινόν ὁ ἰατρὸς οὐ τοῦδε οἶδε τοῦ

1 et 2 post εἰς add. ubique ἄς W ἐμπίπτουσι C: ἐμπίπτειν A: ἐμπίπτει Ws τοῦ γένους
 pr. A ἅπαν alt.] ἄς πᾶν corr. W 2 δὲ om. Ws 3 ἔνεστιν W παραλίπης A
 4 πεύσιππος AC 5 an ὀριζόμενον (τι)? 7 εἰδόμενος ci. Spengel 9 καὶ om. C
 διαφέρονται AC 10 εἰσίν W ξοῦθος C 12 τὸ alt. om. W 14 λαμβάνοντα W
 ἀνάγκη (post οὐκέτι) C 15 αὐταρκῆς W γὰρ om. C 16 ἐκεῖνο ἦν AC:
 ἐκείνην corr. W: ἐκεῖνο s 19 ἐφαρμόσει pr. A εἶδει as: εἰδόμενα ACW 20 post
 ἐκεῖνο add. γε s 21 διαφορῶν scrīpsi: διαφορᾶν libri s 22 post προσεχεῖς add. αἱ A
 23 τούτω W 24 αἰρέσεων W 26 τὰ γένη s 27 τὸ τῷδε A 28 τότε] τὸ super-
 scr. C¹ τοῦδε] ὁ ex t corr. C¹ 30 δὴ om. W 31 προσάγειν AC 33 καὶ evan. A
 ἐξισάζειν W 34 ἐστὶ] ὅτι W 35 τοῦ κ. W ὕγεινόν as Arist.: ὕγεινόν AC: ὕγιζον W

ὀφθαλμοῦ ἀλλ' ἀπλῶς τοῦ εἶδους καὶ ἀπλῶς τοῦ ὀφθαλμοῦ. ὥσπερ | δὲ 94
ἐπὶ τῶν ἀποδείξεων πρῶτον ἀπάντων ἀπαιτητέον τὸ συλλογιστικῶς προῆχθαι,
οὕτως ἐπὶ τῶν ὁρισμῶν τὴν σαφήνειαν. ἀσαφείας δὲ πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα
αἷτια, μάλιστα δὲ αἱ μεταφοραί, ἃς φυλακτέον ἐν τοῖς ὁρισμοῖς διὰ τὸ 5
5 ἔλασθαι ἐπὶ πλείω. περὶ μὲν οὖν ὁρισμοῦ, πῶς γίνεται ὁῖλος δι' ἀπο-
δείξεως, καὶ πῶς δεῖ θηρεῦσιν αὐτόν, ἀρκείτω τσαυτά.

14. Πρὸς δὲ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ διὰ τί καὶ τὸ δόνασθαι τοῖς τοῦτο
ἐπιζητοῦσι προβλήμασι ῥαδίως ἀπαντᾶν καὶ ταύτας παρασκευαστέον τὰς 10
διαιρέσεις καὶ τὰς ἀνατομὰς ἔχειν δεῖ προχείρους ὅσαι πεποιήνται Ἄρι-
10 στοτέλει· αἱ γὰρ οἰκείαι καθ' ἕκαστον γένος δώσουσιν ἀφορμὰς πρὸς τὴν
ἀπόδοσιν τοῦ διὰ τί. τὰ γὰρ ὑπάρχοντα κοινὰ ἐκάστῳ γένει διὰ τούτων
τεθεωροῦνται, οἷον τῷ ζῳῳ· τὸ μὲν γὰρ ἔμψυχον καὶ αἰσθητικὸν ἐκ τῶν 15
διαιρέσεων· διελθόμενοι γὰρ τὴν οὐσίαν εἰς ἔμψυχον καὶ ἄψυχον τὸ ζῳον
εὔρομεν ἐν τῷ ἔμψυχῳ, καὶ τὴν οὐσίαν τὴν ἔμψυχον εἰς τὴν αἰσθητικὴν
15 τε καὶ μὴ τὸ ζῳον εὔρομεν ἐν τῇ μοίρᾳ τῇ αἰσθητικῇ. τὸ δὲ ὅτι πᾶν 20
ζῳον ἐξ ὑγροῦ τινος καὶ στερεοῦ διὰ τῶν ἀνατομῶν εἰληπται. πάλιν ἐπὶ
τῶν προσεχῶν εἰδῶν τοῦ ζῳου, οἷον τοῦ ὄρνιθος ἢ τοῦ ἰχθύος, ταῦτ' ὅτι
ποιητέον, τὰ κοινὰ καὶ παντὶ ὑπάρχοντα ἢ ὄρνιθι ἢ ἰχθύϊ· τὰ μὲν ἐκ τῶν
διαιρέσεων τοῦ ἀνωτέρω γένους λαμβάνοντας τὰ δὲ ἐκ τῶν ἀνατομῶν. εἰ 25
20 γὰρ ταῦτα ἔχομεν πρόχειρα, ἐπὶ πολλῶν εὐρήσομεν τὸ διὰ τί· ὅσα γὰρ
παντὶ τῷ γένει ὑπάρχει, διὰ τὸ γένος ὑπάρχει τοῖς εἶδεσι. διὰ τί σχιζό-
πτερον ὁ ἀλεκτρούων; διότι ὄρσεν. διὰ τί | πνεύμονα οὐκ ἔχει ὁ γλάνις; διότι 95
ἰχθύς. κἂν μὴ γένος δὲ ἦ τὸ κοινὸν μὴ ὀνομασμένον ἐνὶ ὀνόματι, ἀλλὰ
πάθης τὸ κοινὸν πλείοσιν ὑπάρχον ἐκ φύσεως, οἷον τὸ κερατοφόρον, σκοπεῖν καὶ
25 τούτω δεῖ τὰ ἐπόμενα, οἷον τὸ ἐχλίνον ἔχειν, τὸ μὴ ἀμφώδοντα εἶναι (ταῦτα 5
δ' ἐκ τῆς ἀνατομῆς), καὶ πάλιν τίσιν ἔπεται τὸ κερατοφόρον, οἷον βουσίν,
ἐλάφοις, προβάτοις· ἐκάστῳ γὰρ τούτων ὑπάρχει τὰ ἐπόμενα τῷ κερατοφόρῳ
διὰ μέσον τοῦτο αὐτό. διὰ τί βοῦς ἐχλίνον ἔχει; ὅτι κερατοφόρον ἐστὶ. διὰ 10
τί ἔλαφος μακρόβιον; ὅτι ἄχολον. ἀλλ' ἐνταῦθα ἐστὶ μέσον ὃ ἐξ ἀνατομῆς
30 εἰληπται, οὐ τὸ ἐπόμενον τῷ μέσῳ. συμβαίνει δὲ τοῖς μὲν κατὰ πάθος
κοινοῖς τὰ ἐπόμενα ἐκ τῶν ἀνατομῶν ἐξευρίσκειν καὶ ἐκ τῶν διαιρέσεων.
ἔστι δὲ τινα κατὰ ἀναλογίαν κοινὰ, οἷον σηπεῖον καὶ ἄκανθα καὶ ὅστων· 15
καὶ αὐτὰ δ' ἐκλεκτέον εἰς τὴν περὶ τὰ προβλήματα εὐπορίαν.

15. Τὰ δὲ αὐτὰ προβλήματα ἐστὶ τῷ τὸ αὐτὸ αἰτιῶν τε καὶ μέσον

1 ἀλλ'—ὀφθαλμοῦ om. W τὸυ alt. om. C 2 τοῦ σ. W 4 διαφοραί C 5 πλείον A
post οὖν add. τοῦ As 6 ἀρκείτω ci. Spengel: ἀρκείσθω libri s 7 τὸ as: τοῦ ACW
9 προχείρως ACs 10 τὴν om. s 12 τὸ ζῳον W 14 et 15 εὔρομεν C
17 ταυτόν C 19 ἀνωτέρω W: ἀνωτέρω Cs: non liquet A ἀτόμων A 20 τοῦ A
21 διὰ τοῦ γένους C 21. 22 χιζόπτερον A 22 γλάνις, om. ὁ, W 23 εἶη AC
24 κερατοφόρος W: κερατοφόρον s 25 οὕτω C τόν (ante ἐχ.) W μὴ om. AC
ἀμφώδοντα C 26 κερατοφόρον ACs 27 γὰρ] δὴ s κερατοφόρω ACs 28 διὰ
μέσον δὲ τούτου αὐτοῖς C κερατοφόρον s 29 ἔλαφος C: ἀνθρωπος AW post ἐστὶ
add. τὸ s 30 οὗ C συμβαίνει bis C μὲν om. s 31 ἀτόμων A εὐρίσκειν W
καὶ om. A ἐκ alt. om. C 32 τινα om. C κοινὰ C: τινα A: ταυτὰ W σηπεῖον s
καὶ prius om. s ἄκανθα A 33 an ταῦτα? δὴ s τὴν om. pr. W

ἔχειν, οἷον διὰ τί ἡ λίθος ἡ μαγνήτις ἔλκει καὶ τὸ ἤλεκτρον καὶ ἡ σικυῖα; 95
 πάντων γὰρ τὸ αὐτὸ μέσον τε καὶ αἴτιον, ἡ ἀντιπερίστασις, ὡς φησὶ Πλάτων. 20
 ἔστι δὲ ταυτὸν τὸ μέσον ἢ εἶδος ἢ γένει· εἶδος μὲν δὲ προεῖρηται· ἀέρος
 γὰρ ἀντιπερίστασις ἀπάντων αἰτία· γένει δὲ οἷον διὰ τί ἡ γῆ; καὶ διὰ τί
 5 ἐν τοῖς κατόπτροις ἑαυτοὺς ὁρῶμεν; καὶ διὰ τί ἱρις; πάντα μὲν γὰρ δι' 25
 ἀνάγκασιν, ἀλλ' οὐ μὲν ἀέρος, οὐ δὲ ὕψεως, οὐ δὲ φωτός. ὥστε καὶ τὰ
 προβλήματα ἀκολουθήσει τῷ μέσῳ, καὶ τὰ μὲν τῷ εἶδει τὰ αὐτὰ ἔσται.
 τὰ δὲ τῷ γένει. ἔστι δὲ καὶ καθ' ἕτερον τρόπον τὰ αὐτὰ ἀλλήλοις προ- 96
 βλήματα, ὅταν θατέρου τὸ αἴτιον ἐξηρητημένον ἢ τῆς θατέρου αἰτίας καὶ
 10 τάττηται ὑπ' ἐκείνην. οἷον διὰ τί ὁ Νεῖλος φθίνοντος τοῦ μηνὸς μᾶλλον
 ῥεῖ; διότι χειμεριώτερος φθίνων ὁ μῆν. καὶ ἔστιν ἐν πρόβλημα τοῦτο. 5
 διὰ τί δὲ φθίνων χειμεριώτερος ὁ μῆν; διότι ἡ σελήνη τεχνικαῦτα ἀπο-
 λείπει [τὸ φῶς]. καὶ δύο ἤδη προβλήματα σχεδὸν ὑφ' ἐν μέσον ἔστι καὶ
 μίαν αἰτίαν τὴν σύνοδον· ἀλλὰ τοῦ μὲν προσεγῶς αἴτιον, τοῦ λείπειν τὸ 10
 15 φῶς, κατὰ δεύτερον δὲ λόγον τοῦ γενέσθαι τὸν μῆνα χειμεριώτερον, κατὰ
 τρίτον δὲ τοῦ μᾶλλον ῥεῖν τεχνικαῦτα τὸν ποταμόν.

16. Περί δὲ αἰτίου καὶ οὗ αἴτιον καὶ τάδε ἂν τις ἀπορήσειε πρὸς τοῖς
 εἰρημένους (λέγω δὲ αἴτιον μὲν τὸ μέσον, οὗ αἴτιον δὲ τὸ συμπέρασμα), (εἰ) 15
 ὥσπερ τοῦδε ὄντος τοῦ μέσου τάδε ἔπεται τὸ συμπέρασμα, οὕτω καὶ τοῦδε
 20 τοῦ συμπέρασματος ὄντος τόδε ἔστιν ἐξ ἀνάγκης τὸ αἴτιον. εἰ μὲν γὰρ
 οὕτως, ἀντιστρέφει τε ἀλλήλοις καὶ κύκλῳ αὐτὰ δεῖκνυσθαι δυνατὸν. ὥσπερ 20
 ὅτι ἐκλείπει ἡ σελήνη διὰ τὸ τὴν γῆν ἐν μέσῳ εἶναι, οὕτως ὅτι ἡ γῆ ἐν
 μέσῳ ἔστι διὰ τὸ τὴν σελήνην ἐκλείπειν. ἀλλ' ἄτοπον ἐν ἀποδείξει τὸ δι'
 25 ἀλλήλων καὶ ἅμα. ἀλλ' οὐδὲ δι' αἰτίου θατέρου οὐδὲ διὰ προτέρου τῆ ἐπινοία.
 οὐ γὰρ ἔστιν αἴτιον τοῦ τὴν γῆν ἐν μέσῳ εἶναι τὸ τὴν σελήνην ἐκλείπειν, 25
 ἀλλὰ μέσον τοῦ συλλογισμοῦ καὶ τοῦ συμπέρασματος ἴσως αἴτιον, τοῦ
 πράγματος δὲ οὐδαμῶς. ὁ γὰρ ἐν τῷ ὅρισμῳ τῆς γῆς καὶ
 τοῦ μέσου εἶναι ἡ ἐκλείψις ἐμφαίνεται τῆς σελήνης, ἀλλ' ἐν τῷ ὅρισμῳ 30
 τῆς ἐκλείψεως τὸ τὴν γῆν ἐν μέσῳ εἶναι. εἰ | δὲ οὐκ ἀντιστρέφει καὶ τὸ 97
 30 μὲν αἰτιατόν, (τὸ) συμπέρασμα, τὸ δὲ οὐκ αἰτιατόν, τὸ μέσον τε καὶ αἴτιον,
 πλείω μέσα ἐνδέχεται εἶναι καὶ αἴτια τοῦ αὐτοῦ συμπέρασματος. ἀλλ'
 ἀδύνατον· καθόλου γὰρ ἔστι τὸ τε αἴτιον καὶ οὗ αἴτιον, καὶ ἄμφω ὁμοίως 5
 ὑπάρχειν ὀφείλει τῇ ὑποκειμένῃ φύσει, ἥτις πστ' ἂν ἦ· οἷον εἰ τοῖς δένδροις

1 τί superscr. A ἡ primus om. W τὸ om. AC σικυῖα b, at cf. Them. in Phys.
 (V 2) p. 45,2 2 φησὶν ὁ A Πλάτων] cf. Tim. 59 A 79 B 4 τί prius superscr. A
 5 τί superscr. A 7 ταυτὰ A ἔστι C 9 θατέρω (post τῆς) C 10 τάττηται] ταῦτην W
 φθίνοντος—11 χειμεριώτερος om. pr. W 12 τῇ σελήνῃ s 12. 13 τὸ φῶς ἀπολείπει W:
 τὸ φῶς, quod om. Arist., delevi 14 τοῦ prius s: τὸ ACW ἀπολείπειν s 15 φῶς
 om. pr. W 17 post δὲ add. τοῦ s 18 εἰ s: om. ACW 21 an δυνατόν, (οἷον)?
 22 ἐν prius superscr. A 23 διὰ τοῦ A 24 ἀλλ' οὐδὲ scripsi: οὐ ACW: ἀλλ' οὐ s
 26 μέσον τοῦ as: μὲν τοῦ W: τοῦ μέσου AC post ἴσως add. τὸ W 28 μέσου C
 ἐμφαίνεται A 29. 30 καὶ τῷ μὲν αἰτία ταυτὸν συμπέρασματι δὲ οὐκ ἔτι δὲ ταυτὸν τὸ
 μέσον W 30 τὸ primum addidi τε om. C post καὶ add. τὸ ACs 31 καὶ αἴτια
 post συμπέρασματος collocat C 33 ὀφείλει ὑπάρχειν C ἢ C: ἦν AWs

αἴτιον τοῦ φυλλορροεῖν τὸ πλατύφυλλον ἢ τὸ πῆγνυσθαι τὸν ὀπὸν, οἷς τε 97
τὸ φυλλορροεῖν, τούτοις καὶ τὸ πῆγνυσθαι τὸν ὀπὸν, καὶ οἷς τὸ πῆγνυσθαι
τὸν ὀπὸν, τούτοις καὶ τὸ φυλλορροεῖν. οὐδὲν δ' ἄτοπον, εἰ τὸ τοιοῦτον 10
αἴτιον ἐν καὶ ἀντιστρέφει πρὸς τὸ συμπέρασμα· οὐ γὰρ ὁμοίως δειχθήσεται
5 δι' ἀλλήλων, ἀλλὰ τὸ μὲν ὡς συλλογισμὸς μόνον, τὸ δὲ καὶ ὡς ἀποδείξις ἕδρ.

17. Πλεῖον δὲ ταυτοῦ μέσα τε καὶ αἴτια εἶναι οὐχ οἷον τε, εἰ μὴ ἄρα διὰ 15
συμβεβηκότος ἢ δεξιῆς ἢ διὰ σημείου προῖσι· οἷον διὰ τί τὰ δένδρα φυλλορ-
ροεῖ; οἷοτι βυτιδοῦται ἢ οἷοτι λευκαίνεται· ἢ τὸ πῦρ κέκαυται; οἷοτι ἀν-
θρακες ὑποκαίονται ἢ οἷοτι τέφρα. ἀλλ' εἴρηται πολλάκις ὅτι οὐδὲ ἀπό- 20
δείξις τὸ τοιοῦτον οὐδὲ αἴτια τοῦ πράγματος τὰ τοιαῦτα, ἀλλὰ τοῦ συμπερά-
σματος μόνον. ἐξοριστέον οὖν ἅπαντα μὲν τὰ τοιαῦτα, μάλιστα δὲ τὸ κατὰ
συμβεβηκὸς τῶν ἀποδείξεων· οὐ γὰρ τὰ προβλήματα περὶ τῶν κατὰ συμ- 25
βεβηκὸς ἐρωτᾶται· οὐδεὶς γὰρ ζητεῖ, διὰ τί ἀναθενδρὰς φυλλορροεῖ ἢ μέλαινα
ἢ ἡ ἄμπελος ἢ ἡ πλάτανος ἢ ἀμφιλαφῆς τε καὶ ὑψηλῆ, ἀλλὰ διὰ τί
15 δένδρον φυλλορροεῖ. τούτου δὲ ἐν αἴτιον πᾶσι ταῖς δένδροις, καὶ μάλα
εὐκρίτως· τὸ γὰρ αἴτιον τοῦ φυλλορροεῖν ὅρισμός ἐστι τοῦ φυλλορροεῖν 98
καὶ τὸ τί ἦν εἶναι, οἷον τὸ πῆγνυσθαι τὸν ὀπὸν, καὶ τῆς ἐκλειψέως ἢ ἀντί-
φραξίς, καὶ ἔστιν ἐν ταῖς ἀποδείξεσιν οὐ μὲν αἴτιον τὸ μεῖζον ἄκρον τῶν
ἐν τῷ συμπεράσματι ἔρων, ὧ δ' αἴτιον τοῦλαττον, τὸ δ' αἴτιον τὸ μέσον. 3
20 λόγος οὖν τοῦ μεζέονος ἄκρου τῶν ἐν τῷ συμπεράσματι τὸ μέσον ἐστὶ καὶ
πάντη ὅμοιον ἐκείνω· εἰ μὲν ὁμόνομον, ὅμοιον ἐκείνω καὶ τὸ μέσον· εἰ
δ' ἀνάλογον, καὶ τὸ αἴτιον τὸν αὐτὸν τρόπον.

Περὶ δὲ τοῦ ἀντιστρέφειν ἀλλήλοις τὸ τε αἴτιον καὶ οὗ αἴτιον καὶ ὧ 10
αἴτιον ὄδε ἔχει. λέγω δὲ ὧ μὲν αἴτιον τὸ ὑποκειμένον, τὸ δένδρον ἢ τὴν
25 συκῆν. οὗ δὲ αἴτιον τὸ φυλλορροεῖν, αἴτιον δὲ τὸ πῆγνυσθαι τὸν ὀπὸν ἢ
ὀτιδῆποτε. τὸ μὲν δὴ αἴτιον καὶ οὗ αἴτιον εἴρηται ὅτι ἐξ ἀνάγκης πρὸς 15
ἀλλήλα ἀντιστρέφει, εἴπερ οὕτως ἔχει πρὸς ἀλλήλα ὡς ὅριστόν τε καὶ
ὅρισμός. πρὸς δὲ (τὸ) ὑποκειμένον πῶς; τοῦτο γὰρ διοριστέον. εἰ μὲν
οἷ τι τῆς φύσεως τῆς ὑποκειμένης αἰσθητόν τε καὶ καθ' ἕκαστον λάβρις,
30 οὐκ ἀντιστρέφει, οἷον ἐπὶ τοῦ φυλλορροεῖν εἰ λάβρις ἄμπελον ἢ συκῆν· 20
ἐπὶ πλεόν γὰρ ἐκάστου καὶ τὸ ἀποβάλλειν τὰ φύλλα καὶ τὸ πῆγνυσθαι τὸν

I τοῦ] τὸ A τὸ πλατύφυλλον ἢ τὸ in ras. C¹ τόν] τὸ C 2 φυλλορροεῖν A
τούτων C πῆγνυσθαι καὶ τὸν W post οἷς add. καὶ W 3 τὸ alt. om. W 4 ἀντι-
στρέφει pr. A συλλογισμῶ—ἀποδείξει s 5 ὡς καὶ A 6 πλεῖστα W τοῦ
αὐτοῦ Cs S οἷοτι alt. pr. W: διὰ τί W corr., s 9. 10 οὔτε—οὔτε ci. Spengel
10 ἀλλά—11 τὰ τοιαῦτα C: om. AW 13 ἢ] ἢ post lacun. 6 litt. W 14 ἢ primum
om. W πλατάνη C ἢ tert. om. W 15 αἴτιον ἐν A 17 τὸ prius om. pr. W
καὶ alt.] ἢ W ἢ om. W 18 οὗ C, pr. W: οὗ A, corr. W μὲν pr. W, s:
γὰρ A, corr. W: om. C post τῶν add. γὰρ AW 19 ὧ δ' C, pr. W: οὗδ' corr.
W: οὐκ A τὸ prius CW: ὧ A: ὅ s 21 εἰ alt.] ἢ A 22 ἀνάλογον C: ἀνα-
λογία AWs 24 ἔχει om. A ἢ C: μὴ AWs 25 τὸ prius] τοῦ A δὲ alt.
om. pr. W τὸ alt. ex τοῦ corr. W 26 post ἀνάγκης add. τὰ A 27 πρὸ
ἀλλήλα ἔχει C 28 τὸ s: om. ACW 29 τῆς alt. om. C 30 φυλλορροεῖν A
οἷς
λάβρις A ἢ W: καὶ ACs 31 γὰρ om. pr. W τὸ alt. om. s

ὁπὸν· εἰ δὲ πάντα ὅσα φυλλορροεῖ, ἀντιστρέφει τε καὶ ἐξισοῦται. θεῖ (ὀή) 98
 ζητεῖν ὁ κοινῇ πᾶσιν ὑπάρχει τοῖς φυλλορροοῦσιν, ὅπως ἐκείνῳ αὐτὰ περι- 25
 λαμβάνωμεν καὶ ἐπ' ἐκείνου ζητῶμεν τὸ διὰ τί· τοῦτο γὰρ πρώτη αἰτίον
 ἔσται τὸ μέσον καὶ πρὸς τοῦτο αὐτὸ ἀντιστρέφει. εὕρισκω δὴ τὸ πλατύ-
 5 φυλλον κοινῇ πᾶσι τοῖς φυλλορροοῦσιν ὑπάρχον· πρὸς τοῦτο οὖν ἀντιστρέφει 30
 καὶ τὸ αἴτιον καὶ οὗ αἴτιον. γίνονται δὲ ἐπὶ τῶν τοιούτων προβλημάτων
 τέσσαρες ὅροι, τὸ φυλλορροεῖν, τὸ πηγνυσθαι τὸν ὁπὸν, τὸ πλατύφυλλον, 99
 ἢ συκῆ, δύο μὲν ἄχροι, δύο δὲ μέσοι· ἀλλ' ὁ μὲν τῷ ὑποκειμένῳ
 προσεχῆς τε καὶ ἐπὶ πλέον, ὁ δὲ τῷ κατηγορουμένῳ προσεχῆς τε καὶ
 10 ἀντιστρέφων.

18. Τί ὀή μᾶλλον αἴτιον ἐρεῖς ἐφ' ὧν πλείω τὰ μέσα; ἢ τὸ προσεχὲς 5
 ἐκάστω· δι' ἐκεῖνο γὰρ αὐτῷ καὶ τὸ πορρωτέρω ὑπάρχει, οἷον τῇ συκῇ
 τὸ πλατύφυλλον μᾶλλον αἴτιον τοῦ φυλλορροεῖν· διὰ τοῦτο γὰρ αὐτῇ καὶ
 θάτερον αἴτιον ὑπάρχει, λέγω δὴ τὸ πηγνυσθαι τὸν ὁπὸν. ἀλλὰ πῶς ἐπ'
 15 ἐνίῳ πλείω φανερώς τὰ αἴτια; ἐκλείψως γὰρ καὶ τὴν γῆν ἐν μέσῳ 10
 εἶναι καὶ τὴν σελήνην. ἢ οὐ τῆς αὐτῆς, ἀλλὰ τὸ μὲν τοῦ ἡλίου, τὸ
 δὲ τῆς σελήνης. ἀρ' οὖν οὐδὲ ἔσονται πλείους τοῦ αὐτοῦ ὀρισμοί; ἢ τοῦ
 μὲν ὁνόματος, οὐκέτι δὲ καὶ τοῦ πράγματος τοῦ αὐτοῦ. περὶ μὲν οὖν 15
 ἀποδείξεως εἴρηται καὶ πῶς ἔσται καὶ πῶς γίνεται· εἴρηται δ' ἅμα καὶ περὶ
 20 ἀποδεικτικῆς ἐπιστήμης· ταύτης γὰρ ἔργον ἀποδείξεις.

19. Περὶ δὲ τῶν ἀρχῶν τῆς ἀποδείξεως, πῶς τε γίνονται γνώριμα 5
 καὶ τίς ἢ γνωρίζουσα ἔστι, ἐντεῦθεν ἔστι ὀχλον προσηγορήσασι πρώτον. 20
 ἀνάγκη γὰρ ἦτοι γινώσκειν τὰς πρώτας ἀρχὰς ἢ μὴ γινώσκειν· εἰ δὲ γι-
 νώσκειν, ἦτοι δι' ἀποδείξεως ἢ ἄλλον τρόπον, ἦτοι δι' ἐπιστήμης ἢ δι'
 25 ἑτέρας δυνάμεως· πολλὰ γὰρ χωρὶς ἀποδείξεως ἐπιστάμεθα, καθάπερ ὀή
 καὶ τοὺς ὀρισμούς. ὅτι μὲν οὖν ἀναγκαῖον γινώσκειν τὰς ἀρχὰς τῷ μέλ- 25
 λοντι γινώσσεσθαι τὰ ἐξ ἐκείνων, εἴρηται πρότερον, καὶ ὅτι γε μὴ δι' ἀπο-
 δείξεως οἷον τε. λείπεται τοίνυν ἐπισκέψασθαι, πότερον ἐπιστήμη τῶν |
 ἀμέσων ἀρχῶν ἔστιν ἢ ἕτερόν τι γένος δυνάμεως. ἀρχὴ δὲ ταύτης 100
 30 τῆς θεωρίας· ἀρα ἐξ ἀρχῆς ἐνούσας διαλεκτήθασιν ἡμᾶς ἢ ὕστερον τελειου-
 μένοις ἐγγίνονται; τὸ τε γὰρ ἐνούσας διαλανθάνειν ἀδύνατον· οὐδὲ γὰρ ἀπό- 5
 δαιξιν ἔχοντας λανθάνειν δυνατόν, μήτι γε ὀή γῆν ἀποδείξεως ἀκρι-
 βεστέραν· τὸ τε λαμβάνειν μὴ ἔχοντας πρότερον οὐκ εὐδιάθετον τοῖς τιθε-
 35 μένοις πᾶσαν διδασκαλίαν καὶ μάθησιν ἐκ προὑπαρχούσης γίνεσθαι γνώσεως·
 οὐδὲν γὰρ πρότερον τῶν ἀρχῶν. ἄλλως οὖν οὐκ ἔστι διαφυγεῖν ταύτας 10
 τὰς ἀπορίας, εἰ μὴ τις εὐρεθείη δύναμις τῆς ψυχῆς καθ' ἣν οἷον τε γι-

1 ἐξισοῦσθαι (sic) C δὴ addidi: οὖν s 2 ἐκεῖνο A, pr. C; corr. C¹ αὐτὸ AC
 3 πρώτων W 4 τοῦτο] τὸ W αὐτοῖς A: αὐτὰ C ἀντιστρέφειν AW
 6 post καὶ alt. add. τὸ W δέ] οὖν s 12 τῷ A πορρωτέρων s 15 πλείω
 om. As τὴν om. A 16 ἢ—17 σελήνης om. C ἦτοι W 18 post ὀνόματος
 add. ἔσονται s τοῦ prius om. As τοῦ αὐτοῦ om. W 21 καὶ πῶς, om. τε, C
 22 ἔσται s 25 πολλοὶ C 27 εἴρηται] c. 3 γε om. W 28 πρότερον W
 29 ἀρχὴ δὲ (ἦδε) inicio cf. p. 44,5 post δὲ add. καὶ CW ταύτης CW: ἀπλότης A
 ἀπλῶς s 30 ἅρα A: ἀρ' C; ὅτι ἅρα W 32 μήτι As 33 ἀδιάθετον A

νόσκειν μηδὲν ἕτερον πρότερον αὐτῆς γινώσκοντας· ταύτη γὰρ μόνη προσήκει 100
 ἂν ἢ λήψις τῶν ἀρχῶν. φαίνεται δὲ αὕτη γε πᾶσιν ὑπάρχειν τοῖς ζώοις· 15
 ἔχουσι γὰρ δύναμιν σύμφυτον κριτικῆν, ἣν καλοῦμεν αἰσθησιν. ἐνούσης δ'
 αἰσθήσεως τοῖς μὲν τῶν ζώων ἐγγίνεται μόνῃ τοῦ αἰσθημάτος, καὶ φυλάτ-
 5 τουσιν ἐπὶ πολὺ τοῦτο οὐ ἤσθοντο, τοῖς δὲ οὐκ ἐγγίνεται, τοῖς μὲν ὅλως,
 ὡσπερ εὐλαῖς καὶ μυαῖς καὶ ἐμπύσι, τοῖς δ' ἀμυδρῶς καὶ ὀλίγων, οἷον 20
 ὁρνέων τισὶ φωνῶν καὶ ὕδων ὑποζυγίαις. ὅσοις μὲν οὖν μὴ ἐμμένει τὰ
 αἰσθημάτα ἐν τῇ ψυχῇ, τούτοις οὐκ ἔστι γνῶσις ἐξω τῶν αἰσθήσεων.
 ὅσοις δὲ καὶ ὀλίγα τοῦ αἰσθητοῦ δυνατὸν τὸ αἰσθημα ἔχειν ἐν τῇ ψυχῇ,
 10 οἷον καὶ ἀπελιθόντος Σωκράτους τὸν τύπον καὶ τὴν μορφὴν, τούτοις προσ- 25
 γίνεται καὶ ἑτέρα γνῶσις, ἢ μνήμη, καὶ τοῖς μὲν ἀτελεστέροις ὥστ' ἔχειν
 τὸν τύπον μόνον ἐπὶ πολὺ τῆς προλαβούσης αἰσθησίσεως, τοῖς δὲ ὥστε καὶ 101
 τὰ ὅμοια συνάπτειν δύνασθαι καὶ ἐφαρμόζειν· καὶ ταῦτα ἦδη τέλειά τε καὶ
 λογικά, ἐν οἷς ἢ τοῦ ὁμοίου θεωρία τε καὶ διάκρισις. ἐκ μὲν οὖν τῆς
 15 αἰσθήσεως ἐγγίνεται μνήμη, ὡσπερ λέγομεν, ἐκ δὲ μνήμης πολλῶν καὶ τῶ 5
 αὐτοῦ γινομένης ἐμπειρία· αἱ γὰρ πολλαὶ μνημαὶ τῶ ἀριθμῷ μία ἐμπειρία
 ἐστίν. ὅτι μὲν γὰρ τότε ἐστὶν ἐλλέβορος τὸ καθήραν, ἤσθητο καὶ ἐμνη-
 μόνευσεν· ἀλλὰ καὶ ὅτι τότε ἐλλέβορος τὸ πάλιν καθήραν, ἤσθητο αὐθις
 καὶ ἐμνημόνευσε, καὶ αὐθις γε ἕτερον καὶ πάλιν ἄλλο. πολλῶν δὲ 10
 20 μνημῶν ἐκ πολλῶν αἰσθήσεων γινομένων ἐμπειρία ἀθροίζεται μία τοῦ
 καθαίρειν τὸν ἐλλέβορον· ἧς συναξανομένης τε καὶ προσλαμβανούσης
 αἰσθησιν ὁμοίαν καὶ μνήμην πηγνυται ἦδη τὸ καθόλου καὶ ἐμμένει τῇ 15
 ψυχῇ, ὅτι πᾶς ἐλλέβορος καθαίρει. καὶ ἔστι τὸ καθόλου τὸ ὅμοιον καὶ
 ταῦτ' ἐν τοῖς καθ' ἕκαστον καὶ τὸ ἐν τοῖς πολλοῖς, καὶ τοῦτο τέχνης
 25 ἀρχὴ καὶ ἐπιστήμης, τέχνης μὲν, εἰ περὶ τῶν ὑπ' αὐτῆς γινομένων, ἐπι-
 στήμης δέ, εἰ περὶ τῶν ὑπὸ φύσεως. οὔτε οὖν ἐξ ἀρχῆς ἐνυπάρχουσιν αἱ 20
 ἀρχαὶ (τέλειαι γὰρ ἂν ἐγενόμεθα), οὔτε ἀπ' ἄλλης ἕξεως ἐγγίνονται γνω-
 στικώτερας ὥστ' ἐξ ἀνάγκης τι προσιδέναι, ἀλλ' ἀπὸ αἰσθήσεως καὶ μνήμης
 διεγείρονται καὶ ἀθροίζονται. οἷον γὰρ ἐν μάχῃ τροπῆς γινομένης εἰς ἔστη, 25
 30 καὶ πάλιν ἕτερος ἔστη, καὶ πάλιν ἄλλος καὶ ἦδη τοσοῦτοι ὥστε παράταξιν
 καὶ ἀρχὴν αὐθις μάχης γενέσθαι. οὕτω μείναντος ἐν τῇ ψυχῇ τύπου συν-
 ηρησῆθη καὶ ἄλλος καὶ αὐθις ἄλλος, καὶ τοσοῦτον ἦδη τὸ πλῆθος ὡς
 ἰσχυρὸν τὸ καθόλου γενέσθαι. ἡ ψυχὴ οὖν αἰτία ταιαύτην ἔχουσα φύσιν 30
 ὥστε τῶν | αἰσθητῶν παραρρέωντων ἐπιλαμβάνεσθαι τῶν ὁμοίων τύπων καὶ 102

1 immo αὐτῇ 3 ἔμφυτον W 4 τῆς A 6 ὡς A ὀλίγων Ws 7 ὁρνέαις Ws
 οὐκ s 11 καὶ alt. et μὲν om. CW post ἀτελεστέροις add. οὕτως s 16 γινομένου AC
 17 ἐλλέβορος C itemque in sequentibus 18 ἀλλὰ — 19 ἐμνημόνευσε om. W
 18 αὐθις C: οὖν A: om. s 19 post ἐμνημόνευσε(v) add. αὐθις A: πάλιν s ἕτερόν
 γε C 21 συναξαμένης s 22 post ὁμοίαν add. δὲ W ante τῇ add. ἐν Ws
 24 ἕκαστα W 25. 26 τέχνης—ἐπιστήμης om. W 25 ἢ A: ἢ C 26 εἰ A:
 ἢ C γνώσεως A 27 ἐγενόμεθα s οὔτε] οὕτως pr. W ἐγγίνεσθαι C
 29 ἐγείρονται W 30 ἔστηται pr. W 31 μάχης—32 αὐθις om. W γενέσθαι
 as: γινομένης AC 32 τοσοῦτοι b ἦδη τὸ superser. C¹

ἐναποτίθεσθαι τῇ μνήμῃ, συλλέγουσαν τὸ καθόλου τὸ ἐν τοῖς καθ' ἕκαστον 102
 ὄμοιον, οὗ καὶ αὐτῇ πως ἡ αἰσθησις συνεφέπτεται. ὅταν γὰρ Σωκράτους 5
 αἰσθάνηται, συναντιλαμβάνεται καὶ ἀνθρώπου, καὶ ὅταν τοιοῦτο τοῦ λευκοῦ,
 συναισθάνεται καὶ λευκοῦ· οὐ γὰρ ὡς ταύτου παντελῶς συναισθάνεται Καλλίου
 5 τε καὶ ἀνθρώπου· οὐκέτι γὰρ εἶπεν (ἂν) ἀνθρώπον ἕτερον εἰ μὴ Καλλίαν· ἀλλ'
 ὅταν ὁρᾷ Σωκράτην, τότε ὁρᾷ ἐν αὐτῷ καὶ τὸ πρὸς τοὺς ἄλλους ὄμοιον καὶ 10
 κοινόν. ὥστε τρόπον τινὰ καὶ αἰσθησις τοῦ καθόλου, ἀλλ' οὐχ οὕτως ὥστε
 αὐτὸ χωρίσαι καὶ ἀφελεῖν καὶ καθ' ἑαυτοῦ γινῶναι, ἀλλὰ συγκεχυμένον τε τῷ
 καθ' ἕκαστον καὶ μᾶλλον εἰς ἐκεῖνο ἀποτετραμμένον. ἀλλ' ἑτέρα δύναμις 15
 10 ἐστίν, ἣ τῆς αἰσθήσεως περὶ τὸ κατὰ μέρος ἐνεργούσης τὸ ἐν ἐκ πολλῶν
 καὶ τὸ ἀδιάφορον ἐκ διαφόρων καὶ ταύτων ἐξ ἐτέρων συνάγει, οἷον τὸν ἀν-
 θρωπον ἐκ Καλλίου καὶ Ἀρίστωνος καὶ τὸ ζῆν ἐξ ἀνθρώπου καὶ λέοντος 20
 καὶ τὴν οὐσίαν ἐκ φυτοῦ καὶ ζῴου· ἄνεσις γὰρ μέχρις ἂν εἰς ἐν παντελῶς
 τὰ πολλὰ ἀναγάγῃ τε καὶ συνδήσῃται. ὥστε ἐπαγωγῇ ὁ τρόπος ἔοικε τῆς
 15 συστάσεως τοῦ καθόλου καὶ τῆς γνώσεως, καθὼ λέγεται ἐπαγωγῇ πᾶς ὁ
 ἐκ τῶν κατὰ μέρος τὸ καθόλου κεφαλαίουμενος λόγος. ἧδη δὲ τοῦ τοιοῦτου 25
 λόγου τὰ μὲν λήμματα θήσουσιν αἱ αἰσθήσεις· ἀρχαὶ γὰρ αὐταὶ καὶ αἰτίαι
 τῶν κατὰ μέρος ὑπολήψεων· τὴν δὲ καθόλου ἐπιφορὰν ὁ νοῦς ποιῆσεται·
 τούτου γὰρ ἔργον ἧδη τὰ πολλὰ ἐνοῦν καὶ τὰ ἄπειρα, ὅπερ φησὶ Πλάτων, 30
 20 πέρατι συνδήσασθαι· καὶ γὰρ διαιρετικὸς καὶ συνθετικὸς (καὶ) μεταβατικὸς 103
 τε καὶ ἄλλως πολυτρόπως εὐκινήτοτατος. ἔσται δὲ οὐχ ὅφ' ἐν οὐδ' εὐθὺς
 οὐδ' ἐν χρόνῳ ὀλίγῳ ἦ τε τῶν λημμάτων τῆς ἐπαγωγῆς ταύτης αἰσθησις
 καὶ ἡ τοῦ καθόλου ἐπιφώνησις, ἀλλὰ πλείω χρόνον μεταξὺ παρεπιπίπτειν 5
 ἀμφοτέρων ἀνάγκη. καὶ τὰ μὲν λήμματα εὐθὺς ἢ πρώτη ἡμῖν ἀρξαμένη
 25 αἰσθησις τίθησι, πόρρω δὲ ἧδη προελθούσης ὁ νοῦς ἐξ αὐτῶν τὸ καθόλου
 συμπεραίνεται. διὰ τί μέντοι διὰ μακροῦ; ἐπειδὴ διὰ χρόνου συναγεῖρειν
 πέφυκε τὸ καθόλου. λανθάνει δὲ αὐτὸς ὁ τρόπος ἐπαγωγῆς τις ὧν, 10

1	συνάγουσαν As	post καθόλου add.	πρῶτον δὲ τὸ καθόλου W	2	οὗ καὶ as:		
	οὐκ ACW	αὐτῇ AC	ἡ om. AC	3	post αἰσθάνηται		
	add. συναντιλαμβάνηται A	συναντιλαμβάνεται]	e ex η, ut videtur, corr. A	post			
	λευκοῦ add.	συναισθάνηται (η corr.) W	4	ὡς ^{οὐ} A	5	εἶδεν C: εἶπας pr. W	
	ἂν, quod post γὰρ add.	as, post εἶπεν addidi	6	τοὺς ἄλλους CW: ἀλλήλους As			
7	ὥσπερ pr. W	αἰσθάνην C	post καθόλου add.	ἀντιλαμβάνεσθαι C			
	οὐχ om. A	8 αὐτὰ C	9	ἑαυτὰ C	10	τε τῷ as: τε τὸ A: τὸ CW	
9	ἀνατετραμμένον A	11	τὸ διάφορον W	12	συλλέγει W	13	παντελῶς om. W
14	ἀναγάγῃ τε as: ἀναγάγεται ACW	καὶ]	non liquet A	15	συνδήσεται pr. C;		
	corr. C'	15	καθ' ἐν W	16	λόγος om. pr. W	17	ante ἀρχαὶ add. αἱ C
19	ἐνοῦν] ἐν δὲ W	post καὶ add.	περαίνεται s	19	Πλάτων] cf. Phileb. c. 14		
	p. 27 D	20	συνδήσασθαι A: συνθεδέσθαι C	20	διαρετικῶς — συνθετικῶς — μετα-		
	βατικῶς AC	καὶ tert. as: om. ACW	21	τε om. As	21	ὑφαντός pr. W: ὅφ' ἐνός	
	corr. W	post εὐθὺς superscr., ut videtur, ἦ A	22	σύνθεσις W	23	ἐπι-	
	φορὰ W	πολὸν s	23	παρεπιπίπτειν as: παραπίπτειν ACW cf. p. 54, 18	24	ἀμφο-	
	τέρων as: ἀμφοτέρα (τερα renovavit A) AC et post ἀνάγκη W	24	ἀρξαμένη ἡμῖν As				
25	αὐτοῦ AC	26	διότι s	26	ἐπειδὴ διὰ om. s	26	συναγεῖρειν AC
27	αὐτὸς C: αὐτὸν AW: om. s						

καὶ παρὰ τῆς φύσεως λαμβάνειν ἀλλ' οὐ παρ' ἑαυτοῦ δόξειεν ἂν τὰς ἐννοίας 103
 ταῖς ἀπειροτέρας. ὅτι δὲ νοῦς ἐστὶν ὁ τὰς καθόλου καὶ ἀμέσους προτάσεις
 ἐγκατασκευαζόμενος καὶ οὐδεμία (ἄλλη) δύναμις, ὅθλην κἀντεῖθεν· τῶν γὰρ 15
 περὶ τὴν διάνησιν ἔξωται ταῖς μὲν οὐκ ἀεὶ ἀληθεύομεν, ταῖς δὲ ἀεὶ· οὐκ
 5 ἀεὶ μὲν δόξῃ καὶ λογισμῷ, ἀμφοῖν μὲν ὄντων περὶ τῶν ἄλλοτε ἄλλως ἐχόντων,
 ἀλλὰ τῆς μὲν εἰς αὐτὴν τὴν θεωρίαν ἀποτελευτώσεως πολλάκις, τοῦ δὲ εἰς
 πρᾶξιν ἀποτενηομένου τὸ σύνολον· αἷς δὲ ἀεὶ δυνάμεσιν ἀληθεύομεν, ἐπι- 20
 στήμη ἐστὶ καὶ νοῦς· καὶ οὐκ ἐστὶν ἐπιστήμη τῶν ἀρχῶν· δι' ἀποδείξεως
 γὰρ ἤ γε ἀκριβῶς ἐπιστήμη· λείπεται ὅθλην ὅτι νοῦν εἶναι τὸν γνωρίζοντα
 10 τὰς ἀρχάς. καὶ γὰρ ὅθ προσήκει μὲν ἀεὶ ταῖς ἀρχαῖς ἀκριβέστερον γι- 25
 νόσκεισθαι τῶν μετὰ τὰς ἀρχάς· μόνος δὲ νοῦς ἀκριβέστερος ἐπιστήμης.
 νοῦς οὖν ὁ ληπτικὸς τῶν ἀρχῶν, νοῦς δὲ ὁ πρῶτος καὶ ὑπὸ τῆς φύσεως
 ἐγκατασκευαζόμενος τῷ λογικῷ ζῳίῳ. δυνάμις δὲ οὗτος ὧν ἐστὶν ἀπλοῦστάτος
 καὶ ὡσπερ ἄλογός τις καὶ ἄκριτος τῆς ψυχῆς ἕψις, καθ' ἣν ἐξ ἀρχῆς 104
 15 ἐστὶ φύσει λογικὸν ζῳῖον ὁ ἄνθρωπος. οὗτος δὲ ὁ νοῦς καὶ προϊούσιν ἡμῖν
 συναξάνεται ἀεὶ καὶ συνεπιδίδωσι, τὸ μὲν πρῶτον εἰς τὰς ἀπλᾶς, ὡσπερ
 ἔρρους ὀνομάζομεν. καὶ τῶν ἀσυνθέτων καὶ ἀπλοῦστάτων τοῦ λόγου στοι- 5
 χείων θέσεις καὶ τὰς ἀπλᾶς ἀντιλήψεις· ἄνθρωπον γὰρ ἤ λευκὸν ἄρχεται
 καὶ λέγειν πρῶτον τὰ παιδία καὶ νοεῖν, ἐπειδὴν ἐγκατασκευάζεται λόγος
 20 αὐτοῖς· προβαίνοντος δὲ ἧδῃ καὶ τοῦ συντιθέναι ταῦτα τὰ ἀπλᾶ δύναμιν 10
 προσλαμβάνει καὶ τί ἄνθρωπός ἐστιν ἧδῃ διανοεῖσθαι. ἐπειδὴν δὲ πλείονα
 ἰσχὺν λάβῃ, καὶ πρὸς τὴν τοῦ καθόλου σύστασιν καὶ νόησιν δυνατώτεροι
 γινόμεθα. ἔως ἂν τὴν λογικὴν ἔξιν, καθ' ἣν ἧδῃ λογικοὶ γεγόναμεν, συστη-
 σώμεθα πασχούσης τι τῆς ψυχῆς προσήμοισιν τῷ σώματι· καὶ γὰρ τοῦτο 15
 25 ἀρχόμενον μὲν τελειοῦσθαι πρῶτον μὲν ἰσχὺν λαμβάνει πρὸς αὐτὴν τὴν
 διανάστασιν καὶ τὴν δι' ἑαυτοῦ χαμῶθιν ὀρθῶσιν, εἰδ' ὕστεριν καὶ πρόβεισιν
 εἰς τὸ πρόσθεν ἐπὶ μικρόν, καὶ οὕτως ἀεὶ τελειούμενον εἰς περιπάτον τε 20
 καὶ ὁράμῳ καὶ τὴν πρὸς ταῦτα βώμην προσέρχεται. οὕτω δὲ καὶ ὁ νοῦς

1 παρὰ corr. W 3 συγκατασκευαζόμενος A ἄλλη as: om. ACW γὰρ om. s
 4 παρὰ AC ταῖς prius corr. W 5 μὲν alt.] δὲ A τὰ—ἔχοντα s
 6 αὐτὴν om. s τὴν om. ACs θεωρίας A πολλάκις om. W: ante ἀποτελευ-
 τώσεως collocat s 7 ἀποτενηομένου] ου corr. non liquet unde A 9 ἐπιστήμη om. W
 10 ἀκριβέστερον W: τὸ ἀκριβέστερον As: τὸ ἀκριβέστερον C 11 τῶν] τὰ A 13 δύνα-
 μις, om. δὲ, W ἐστὶν deletum W 15 φύσει om. A post ἡμῖν add. καὶ W
 16 συναξάνεται C: συναξανόμενος As: συναξανόμενος W ἀεὶ καὶ om. W post
 μὲν add. γὰρ As post ἀπλᾶς add. ἐνεργείας μόνον ἀρχῶν τε ἀπλῶν πραγμάτων τὰς
 νοήσεις W ἄπερ CW 17 ante τῶν add. τὰς C καὶ alt. om. AC 18 στοι-
 χεῖον A post στοιχ. add. τὰς AWs καὶ om. W post λευκὸν add. ἄν-
 θρωπον W 19 καὶ prius om. W πρῶτα A et post παιδία C 20 αὐτοῦ AC
 post δύναμιν add. ἐστὶ A, ἄρχεται C 21 προσλαμβάνειν AC τὸ AW 22 post
 ἰσχὺν add. ὁ νοῦς W λάβῃ C: λάβοι A: πρὸς λάβῃ W: λάβωμεν s καὶ prius
 om. W σύνστασιν W συνετώτεροι As 23 γινόμεθα W: γενόμεθα, προβαί-
 νομεν μάλλον C γεγόνασιν W 24 πάσχει γὰρ τι ἢ ψυχῆ C post πασχούσης
 add. γε s πρὸς ἴμοιον A 25 μὲν prius om. CW 26 αὐτοῦ W 27 ἐπὶ
 ci. Spengel: ἔτι libri s τελειούμενου, τελειου renovatum, A 27. 28 περιπάτους—
 ὁράμους W 28 δὲ C

τὸ μὲν πρῶτον ὀνομάζειν δύναται μόνον καὶ τὰ ὑπὸ τὰ ὀνόματα νοεῖν 104
 πράγματα, ἐξῆς δὲ καὶ συντιθέσθαι καὶ διανοεῖσθαι, εἴτα τὸ τελευταῖον
 καθόλου τινὰ κρίματα βεβαιωσάμενος ἐν αὐτῷ ἀποτίθεται. νοῦς οὖν ἀρχὴ 25
 ἐπιστήμης, καὶ ἡ μὲν ἀρχὴ τῶν ἀρχῶν γνώσις, ἡ δὲ πᾶσα ἐπιστήμη τοῦ
 5 παντὸς ἐπιστητοῦ· ὡς γὰρ ἡ ἀρχὴ πρὸς τὴν ἀρχήν, οὕτως ἡ πᾶσα πρὸς
 πᾶν.

1 δύνατός W 2 τοῖς—πράγμασιν A τὰ ὀνόματα as: τοῖς ὀνόμασι (ὀνόμασι
 renov. A) ACW 3 post κρίματα add. ἀληθῆ W αὐτῷ scripsi: αὐτῶ AC:
 αὐτῇ W: ἐαυτῷ s ἐναποτίθεται W 5 ἡ prius om. Ws 6 πᾶν C:
 πᾶσαν AWs τέλος τῆς τοῦ θεμιστίου παραφράσεως εἰς τὰ τῆς ἀποδεικτικῆς τοῦ
 ἀριστοτέλους rubro subscr. C

I N D I C E S

I INDEX VERBORUM

Α βέβαιος 40,24
 ἀγαθός (τοῦ ἀ. λόγος) 47,26 sq.
 ἄγαν 2,2
 ἄγειν εὐθειᾶν 7,24
 ἀγενής (σκέψις οὐκ ἀ.) 32,25
 ἀγένητος 27,30
 ἀγεωμέτρητος expl. 26,2. 3
 ἄγνοια (διετὸν εἶδος) 30,22 sq. χαλεπωτάτη
 31,11
 ἀγνόημα γεωμετρικόν 26,4
 ἀγυμνασία (περὶ τοῦτο) 29,18
 ἀγγίνοια ὅσον ἀνάλυσις τις οὐσα τοῦ συμ-
 παράματος εἰς τὰς προτάσεις καὶ εὑρεσις
 ταχῆα τοῦ μέσου 41,5. 6
 ἀγγίνους expl. 41,5
 ἀδιάφορος 64,11
 ἀδιόκτως (πιστεύειν) 24,5
 ἀδύνατος. ὁ δι' ἀδυνατοῦ τρόπος 24,18 sq.
 ἀεικίνητος (ψυχῆ) 25,11
 ἀήρ (ἀντιπερίστασις, ἀνάγκη) 60,3. 6
 ἀθάνατος (λογικὸν ζῆλον) 58,17
 ἀθροίζειν (ἐκ πολλῶν αἰσθήσεων) 63,20. 29
 ἀίδιος i. q. ἀναγκαῖος 16,25 20,5 sq.
 αἰσθάνεσθαι τῆς αἰτίας dist. ἐπίστασθαι 43,
 24. 25 αἰσθητά (coni. ὑποκαίμενα) 37,12
 αἰσθησις (τὰ δι' αἰσθήσεως γνωσκόμενα)
 2,23 3,26 τῶν καθ' ἕκαστα (ἔστι) — ἀρχὴ
 ἀποδείξεως — οὐδέποτε τὸ διότι δείκνυσιν,
 ἀλλ' αἰεὶ μόνον τὸ ὅτι 38,10 sq. τρόπον
 τινὰ τοῦ καθόλου (ἔστι) 64,7. 10
 αἰσθητικός 46,20 59,12. 14
 αἰτεῖν τὸ ἐν ἀρχῇ (coni. λαμβάνειν) 46,2
 med. 23,20
 αἰτήμα dist. ὑπόθεσις 7,26 sq. ἀπλῶς οἱμ.
 πρὸς τὸν διδόντα καὶ συγχωροῦντα ibid.
 28 sq. μὴ συγχωρούμενον 58,21

αἰτία. ὁ διὰ τῆς αἰτίας τοῦ πράγματος σολ-
 λογισμὸς 27,13. 16 (οἱμ. ὁ διὰ τοῦ ση-
 μείου) 28, 16 προσεγγής αἰτία 27, 26. 28
 πόρρω, πόρρωθεν 28,5 sq. αἰτίας ζήτησις
 43,18 ἡ κατ' εἶδος καὶ τὸ τί ἦν εἶναι
 αἰτία 53,21
 αἰτιατός 28,28. 29 53,28 sq. cf. αἴτιος
 αἴτιος. πᾶν αἶ. καὶ πρότερον τοῦ ποιουμένου
 καὶ οἰκείον αὐτῷ ὅτι μάλιστα 5,26 ὅλως
 τὸ αἶ. βούλεται μᾶλλον καταφατικὸν εἶναι
 κτλ. 30,3. 4 καθόλου ἐστὶ τὸ διότι καὶ
 τὸ αἶ. 38,19 ὥσπερ οὐδὲ πάντα τὰ αἰτία
 τε καὶ αἰτιατὰ ἀντιστρέφει κτλ. 28,20 sq.
 cf. 53,27 αἰτία τινα καθ' αὐτὰ οἱμ.
 κατὰ συμβεβηκός, κατὰ σύμπτωμα 11,12.
 13 τὰ πρῶτα ἀπάντων αἰτία — καὶ τὰ
 μάλιστα αἶ. expl. 22, 25. 26 προσεγγές,
 προσεγγῶς, πρῶτον, πορρωτέρω αἴτιον 28,
 2 sq. 60,14 62,12 διὰ τῶν πρώτων αἶ.
 ἀποδεικνύουσι οἱμ. διὰ τῶν ὑστέρων 37,11
 ἡ τῶν πρώτων αἰτίων νόησις 38,28 αἴτιον
 δέ· οὐδὲν γὰρ 26,30
 ἀκοή plur. 29,11
 ἀκολουθεῖν logice 21,7 45,23 sq. 60,7
 ἀκολουθία logice 54,25
 ἀκούειν e. inf. 3,8
 ἀκριβεία τῆς ἀποδείξεως 6,27 20,29
 ἀκριβής (παιδεία) 1,14 (αἰτία) 50,10
 ἀκριβολογεῖσθαι 20,15
 ἄκριτος (coni. ἄλογος) 65,14
 ἄκρος. τοῖς ἀ. ἀμφοτέροις 26,21 τὸ μεῖζον,
 ἔλαττον 61,18 sq.
 ἀκρίς (διαβαίνουσας) 38,33
 ἀλεκτροῶν 59,22
 ἀλήθεια 5,29 6,19
 ἀληθεύειν 44,34 τινὶ 40,3

ἀλλοθινός (φιλία) 1,15
 ἀλλά in apodosi post εἰ καί, καὶν sim. 14,
 25 17,11 44,24 ἀλλά—γε 24,24 26,4.5
 47,23 v. praeterea γε
 ἀλλαχόθεν 53,7
 ἀλλήλων. δι' ἃ. δεικνύουσι 29,2 τὸ δι' ἃ.
 καὶ ἅμα 60,24
 ἄλλοθεν (γινώσκων) 10,3
 ἄλλος καὶ ἄλλος 4,33 26,19 29,5 cf. 37,30
 ἄλλω ἄλλο 11,30 ἄλλως μὲν—ἄλλως δέ
 51,13. 14
 ἄλλοτε ἄλλως 65,5
 ἀλλότριος superl. (ἀποδείξεως) 46,4.5
 ἄλλοτος 47,4 58,13 sq. 65,14
 ἅμα. τὸ δι' ἀλλήλων καὶ ἅμα 60,24
 ἀμαθής 3,8
 ἀμαρτία παρὰ τὸν μέσον, παρὰ τὸ σχῆμα
 26,20
 ἀμβλύς (γωνία) 56,7
 ἄμεσος coni. ἀναπόδεικτος 51,28 πρότασις
 (coni. ἀξίωμα) 6,11 30,15 33,12 al. ἀπό-
 φασις 33,13 ἀμέσως ὑπάρχειν 30,18. 31
 31,5 sq. 32,34 κατηγορεῖν (coni. πρώτως)
 32,28 33,9
 ἀμετάπτωτος 8,20 40,25
 ἀμήχανος 3,2 9,1 22,23 35,25 36,2 40,31
 58,23
 ἄμπελος 61,14. 30 λευκή 32,10
 ἀμυδρῶς 63,6
 ἀμφιλαφής (πλάτανος) 61,14
 ἀμφισβητεῖν 47,21
 ἄμφω. καὶ ἄ. 5,20 ἀμφοῖν τοῖν δυοῖν προ-
 τάσεων 31,14
 ἄν c. opt. fut. 48,25 in apodosi irreali
 omissum 13,24 26,22 43,22 c. optat. (?)
 35,28
 ἄν τε—ἄν τε 40,10. 11
 ἀνάγειν εἰς logicē 6,12 30,10. 13 64,14
 ἀναγκαῖος opp. ἐνδεχόμενος 39,29 40,20
 ἐκ μὲν γὰρ τῶν ἃ. πάντως ἀναγκαῖον, οὐ
 πάντως δὲ τὸ ἃ. ἐξ ἀναγκαίων 16,23. 24
 cf. 20,6 ἄπλως opp. διὰ τὴν ἀπόδειξιν
 16,27. 28 ἔχειν τὸ ἃ. 46,14
 ἀνάγκη logicē 24,20 53,31 sq. οἷον ἐκού-
 σις ibid. 5 sq.
 ἀναγωγὴ εἰς logicē 30,10 εἰς ἄπειρον 8,28
 9,12
 ἀναδενδρᾶς ἢ μέλινα 61,13
 ἀναίρειν 8,22 9,14 10,21 14,30 sq. al.
 ἀνάκλασις ἄερος, ὄψωσις, φωτός 60,6 ἀπὸ
 τοιοῦδε νέφους ἐπὶ τὸν ἥλιον 29,26. 27

ἀναλαμβάνειν (τὰ Ἀριστοτέλους) 1,11 8,2
 9,21 ἄνωθεν—ἀναλαβοῦσι ῥητέον 17,30
 sim. 49,12. 21
 ἀναλογία. κατὰ ἀναλογίαν κοινά 59,32
 ἀνάλογον 39,15. 16 61,22
 ἀναλύειν expl. 26,23
 ἀνάλυσις opp. σύνθεσις 27,1.8 τοῦ συμ-
 περάσματος εἰς τὰς προτάσεις 41,5
 ἀνάμνησις 1,10 ἀναμνήσεσι ποιῶν τὰς μα-
 θήσεις (Πλάτων) 4,29
 ἀναπνεῖν 27,31 sq.
 ἀναπόδεικτος 9,3 sq. ἀρχαί 5,14 37,25.
 26 ἐπιστήμη expl. 40,1.2 θέσεις, λόγος
 τοῦ τί ἐστιν ἀναπόδεικτος 51,23 sq.
 ἀνατομή. ἐκ τῆς ἃ. 59,26 sq.
 ἀνατρέχειν ἐπὶ τι 56,13. 14
 ἀναφορά (ἐπὶ τὰ εἶδη) 57,12. 13
 Anaphora 14,32 sq. 43,9. 10
 ἀναφύεσθαι (ἐξ ὀστέου) 52,26
 ἀνεπιστήμων λέγεσθαι διγῶς 26,1 sq.
 ἀνήκειν logicē ἐπὶ τι 33,28
 ἀνθραξ 61,8. 9
 ἀνθρώπειος (σῶμα) 18,16 23,17
 ἄνθρωπος 4,10 38,1 def. 45,1 sq. 46,10 sq.
 47,10 sq. 55,28 σὺν ἀνθρώπου (ἐτυμολό-
 γης) τὸ διαφθερῶν τὴν ὕπα 48,28 γεγραμ-
 μένος, ἐμφυσις 57,11 sq.
 ἀνιέναι logicē 64,13 ἐπ' ἄπειρον 33,5
 ἄνοδος ἐπὶ τὰ αἵτια, τὰ πρότερα 54,17
 ἀντίθεσις 12,3
 ἀντικείμενος (τόπος ἀπὸ τῶν ἀντικειμένων)
 18,28 ἀντιφατικῶς 31,19
 ἀντιληψις plur. (ἀπλαί) 65,18
 ἀντιτύπησις 51,27
 ἀντιπερίστασις ἀέρος 60,4
 ἀντίφασις. τὸ τῆς ἃ. 19,2 ἢ τῆς ἃ. φύσις
 24,15 τὸ ἔτερον τῆς ἃ. μόριον 43,6
 ἀντιφατικῶς ἀντικείμενος opp. ἐναντίος
 31,19
 ἀντίφραξις τῆς γῆς 17,2.3
 ἀντιφράττειν pass. ὑπὸ τῆς γῆς 43,16 50,
 6.7
 ἄνω log. expl. 33,24 ἀνωτέρω 19,31 (γένους)
 59,19 ἀνώτερος (φύσις, ἐπιστήμη) 11,3 20,1
 22,20 ἀνωτάτω (coni. πρώτων) 32,34 34,26
 ἄνωθεν ἀναλαμβάνειν 17,30 49,12 ἀρχεσθαί
 54,1. 26
 ἀνωφερής 1,3
 ἀνωφερής 53,4
 ἀξιούσιν 7,7
 ἀξίωμα def. 6,11 Theophr. 7,3 sq. ἢ προσ-

- ηγορία τοῦ ἀ. expl. *ibid.* 6 τοὺς ὄρους ἐξ
 ὧν σύγκαιται τὰ ἀ. 9,10 ἐπιστήμης 18,8
 κοινά *ibid.* 30 19,8 24,26 cf. 23,9. 11 sq.
 ἀπαιτεῖν 59,2
 ἀπαντᾶν (ἐκείνους) 4,11. (πρός τι) 18 59,8
 ἀπαρτᾶν *seiumgere*. ἀπηρημένος τινός 19,22
 ἀπάτη *error* 13,12 sq. (παρά τὸν μέσον)
 26,17 οἱ τῆς ἀ. συλλογισμοί 31,18
 ἀπαυδᾶν *coni.* ἴστασθαι 8,29
 ἄπειρος. τὰ ἄ. πέρατι συνδήσασθαι *Plat.*
 64,19 τὸν ἄ. γρόνον 49,25
 ἄπειρος *imperitus*. οἱ ἀπειρότεροι 65,2
 ἀπεναντίον. ταῖς ἐντός καὶ ἀ. (γωνίαις)
 21,5 38,25
 ἀπλατής (μῆκος) 56,10 sq.
 ἀπλοῦς *opp.* μικτός (ἀπόδειξις) 37,6 (εἶδος)
 56,22 *coni.* ἀσύνθετος 42,4 sq. *superl.*
 (στοιχείον) 65,17 ἀπλῶς *coni.* κυρίως
 5,8
 ἀποβάλλειν φύλα 61,31
 ἀποδεικνύναι *c. acc. c. inf.* 13,26 27,24
 47,5 ὁμοιά τε ἀμαρτάνουσι τοῖς πάντα
 ἀναποδείκτα λέγουσιν οἱ πάντα ἀποδει-
 κτὰ εἶναι τιθέμενοι 9,4 cf. 33,11 35,
 30. 31 50,21. 30 ὡς ἀποδεικτὸν πρῶτον
 20,21. 24
 ἀποδεικτικὸς (λήμμα) 6,5. (πρότασις) 32
 10,10 16,3 (ἑρώτημα) 25,15 κυρίως
 (συλλογισμὸς) 17,22 27,14 ὁ ἀποδεικτικὸς
 31,24 32,5. 21 ἀποδεικτικῶς εἰδέναι 16,
 29 γινώσκων 17,4
 ἀπόδειξις. εἶδος τῆς ἐπιστήμης 5,16 ἔργον
 τῆς ἀποδεικτικῆς ἐπιστήμης 62,20 τῷ
 ἐπίστασθαι τὸ καθόλου 3,26 τῶν καθόλου
 (ἔστι) 38,9 διὰ τῶν καθ' αὐτὰ ὑπαρχόν-
 των 35,9 αἶ τε ἀρχαί τῆς ἀ. οὐκ ἂν
 εἶεν ὑπόθεσιν ἀποδείξεις 9,8 cf. 35,29
 62,25 ἀρχὴ ἀποδείξεως αἰσθησις 38,15
 οὐδέμια ἀ. τῆν οὐσίαν δεῖκνυσι καὶ συμ-
 περαίνεται, ἀλλὰ τίθησι καὶ λαμβάνει 44,
 28 ἢ ἀκρίβεια τῆς ἀ. ἐν τοῖς λήμμασι
 20,29 τὸ διὰ τῆν ἀ. (ἀναγκαῖον) *expl.*
 16,28 ἀπλῶς *opp.* πρὸς ἡμᾶς 9,22 κυ-
 ρίως 13,2 43,27 φαινόμενη 31,9 κατα-
 φατική. ἀποφατική 34,8 sq. 36,34 δι'
 ἀποδείξεως λαμβάνει 44,24 χωρὶς ἀ.
 προλαμβάνειν 46,3 ἀλλοτριώτατον ἀπο-
 δείξεως *ibid.* 5 εἰς τὸν περὶ ἀποδείξεως
 λόγον συντέθειναι 2,2
 ἀποιδόναι *calibere, praestare* 30,22 τὸν
 λόγον τινός 10,30 αἰτίαν, τὸ αἰτίον 28,7
 29,18 47,3 τὰς ἐπιμοῦτητας τῶν ὀνομάτων
 48,28 *pass.* 48,18 50,14 52,5 *al.*
 ἀπόδοσις (τοῦ διὰ τὸ) 59,7. 11
 ἀπόκρισις 49,4
 ἀπολεπτόνειν *pass.* 35,17
 ἀπορεῖν 32,32 εἰ 7.16 τοῦτο, τάδε 48,4
 60,17
 ἀπορία 62,36
 ἀποστείνειν *med.* εἰς 65,7
 ἀποτελεωτᾶν εἰς 65,6
 ἀποτιθέναι *med.* ἐν αὐτῷ 66,3
 ἀποτρέπειν (ἀποστραφίμενον εἰς) 64,9
 ἄπους 46,12. 28
 ἀπόφασις. τὴν κατάφασιν ἢ τὴν ἀ. 7,5 *cf.*
 12,5 18,31 ἄμεσος 33,12. 13 ἀεὶ προσ-
 λήψει καταφάσεως δεῖκνυται 34,9 διὰ μόνης
 ἀ. εἶναι 37,1 *v.* κατάφασις
 ἀποφατικὸς. ἢ ἀ. (ἀπόδειξις) διὰ μόνης
 ἀποφάσεως οὐσα οὐ συμπεραίνεται 37,1
 ἀποχρηθῆσθαι? 14,9
 ἀποχρηθῆναι 16,8. 33 20,30 44,1 *cf.* 14,9
 ἄρα. ζητῶν ἄρα ἔστι κενόν 43,7 *cf.* 2,32
 ἄρα ἐν *apodosis* 45,19 εἰ ἄρα 44,4 εἰ μὴ
 ἄρα 22,7 61,6
 ἀργύριον 53,13
 ἀρετή 11,4
 ἀριθμητικὸς (πρότασις) 19,28 (ἀρχή) 22,
 17 (ἑρώτημα) 25,25 sq. ὁ ἀριθμητικὸς
 2,10 23,17 39,17 ἢ ἀριθμητική 18,13
 39,8
 ἀριθμὸς 19,2. 10. 27 23,7 sq. 35,3 39,17
 ἄπειρος, ὠρισμένος 33,32
 ἀρμονικὸς 25,24 ἢ ἀρμονική 18,13 19,28
 29,8
 ἀρτᾶν. ἡρτῆσθαι ἐκ 7,21 17,14
 ἀρτηρία 29,1
 ἄρτιος 23,8 *al.* τὸ ἄ. διπλάσιον 34,32
 ἀρχή. φυσική 2,6 ἢ λήψις τῶν ἀναποδείκτων
 ἀ. 5,14 ἀρχαί τῶν ἀποδείξεων 6,31 *al.*
 δεῖ συγγενεῖς εἶναι τὰς ἀρχὰς τοῖς δεῖκνυ-
 μένοις 22,31 *cf.* 37,26 39,5 ἐκλειπόσης
 τῆς ἀ. καὶ τὰ μετὰ τῆν ἀ. ἐκλείπειν ἀναγ-
 καῖον 38,32 ἀπλοῦστεραι *opp.* προσθήκην
 τινὰ ἔχουσαι 37,15 ἄλλην ἀ. ποιησαμένους
 βητέον 22,10 ἐξ ἀρχῆς 37,1 63,26
 65,14 κατ' ἀρχάς 35,30
 ἀστρολογία 27,24 ναυτική, μαθηματική
 29,8 37,19 *cf.* στερομετρία
 ἀσύμμετρος 24,21
 ἀσύνθετος *coni.* ἀπλῶς 42,4 65,17
 ἀτελής 63,11

ἀτιμία 56,34 57,3
 ἄτομος 11,11 13,13. 15. 19 (εἶδη) 46,25
 56,2 sq.
 ἄτοπος 4,6 9,23 44,20 47,14 60,23 61,3
 αὐ πάλιν 4,1
 αὐθις (ὅσπερ μὴν αὐθις) 12,30 14,28 32,32
 ἀλλητρίας 28,13. 14
 ἀῤῥεσθαι ἐπὶ πολὺ 39,19
 ἀῤῥησις τῶν λόγων 27,1 sq. σελήνης 28,
 18 sq.
 αὐτάρκης (πρὸς τι) 16,6 19,4 36,24 58,15 al.
 αὐτόθεν 6,10 9,8
 αὐτοκίνητος (ψυχῇ) 27,29
 ἀφαιρεῖν (ἀφέλει) 15,2 sq. 34,7 51,23 (coni.
 χωρίζειν) 64,8
 ἀφαίρεσις 34,7
 ἀφανής 2,21 5,2
 ἀφιέναι (ἀφεσθαι) 30,24
 ἀφορᾶν πρὸς τι 6,19
 ἀφορμὴ (ἔχειν ἀπὸ) 49,28. 29 (λαμβάνειν
 ἐκ) 58,27 (διδόναι πρὸς τι) 59,10
 ἄχολος 59,29
 ἄχρη c. gen. 33,30
 ἀχώριστος (τὰ ἀ. συμβεβηκότα) 45,26 53,3
 ἀψυχος 47,3 59,13

Βαδίζειν 15,33 34,32
 βάδισις 35,2
 βάθρον 3,9
 βαρύς 52,23 sq.
 βέβαιος 40,24
 βεβαιῶν med. 66,3
 βέλτιστος. ὦ βέλτιστε 15,26
 βίαιος (ἀνάγκη) 53,5
 βιβλίον 1,2. 8. 17
 βόρειος 27,25
 βότρυς (λευκός) 32,11
 βούλημα plur. (τῶν ἐν τοῖς βιβλίοις γεγραμ-
 μένων) 1,7
 βούς 59,26 sq.
 βραχυλογία (συνήθης) 1,18
 βωμός 49,24

Γάλα ἔχειν 17,21 28,16. 17
 γαμεῖν 52,13
 γάρ scilicet 3,27
 γε. ἢ κυρίως γε ἀπόδειξις 13,2 sim. 4,11.

12 24,7 38,27 49,14 ἀλλά—γε 5,15 7,
 32 9,21 14,28 23,23 al. ἦτοι γε 19,25
 καί—γε 2,12 12,27 62,27 63,19 al.
 καίτοι γε 3,15 25,25 μέντοι γε 11,28
 24,17 23,18. 25 40,20 50,19 al. ὅμως
 γε 46,21. 22
 γελοῖος 9,24 16,3 23,19 47,10 49,5
 γένεσις 54,7 ἐν χρόνῳ (ἐστὶ) ibid. 9
 γενικός compar. (ἐπιστήμη) 25,28
 γένος. καθόλου κατηγορεῖται 12,22 ταῖς
 προσεχέσι διαφοραῖς ὑπάρχει καθόλου 13,7
 ἐν γ. οὐ αἰ πρῶται ἀρχαὶ αὐταὶ 37,22
 γένοι διεστηκέναι, ἕτερον εἶναι 39,6. 7
 ὡς γ. ὑπάρχειν 42,18 ἴδια τοῦ γ. 56,17
 ἐκ τῶν εἰδῶν σύγκριται ibid. 19 sq. 57,9
 γεωμέτρης 2,9 6,26 13,4 18,18 sq. 25,
 23 sq. 29,25
 γεωμετρία 7,27 18,9 sq. 22,22 37,23. 24
 39,8
 γεωμετρικός 25,23 sq. 39,22 (ἀπόδειξις)
 19,7 (ἀρχή) 22,17 γεωμετρικῶς ἀπο-
 δεῖξαι 18,19
 γῆ 13,14 sq. 50,7 sq. ὡς γῆ τὸ κατωφερέ-
 ς (σύμφυτον) 53,4
 γίνεσθαι. τὸ γεγενῆσθαι πέρας ἐστὶ τῆς
 προλαβούσης γενέσεως 54,10 ἐν πέραςτι
 χρόνου τὸ γεγονέναι ibid. 13. 14
 γινώσκειν δι' αἰσθήσεως 2,23 δυνάμει 36,
 30 καθ' ἑαυτοῦ 64,8 γνωστός 8,31 γνω-
 στέον ὅτι 10,10
 γλάνις 59,22
 γλωττα (Enrip.) 23,25
 γνωρίζειν dist. μανθάνειν 3,12 sq. def.
 4,31 τῇ διανοίᾳ 31,33
 γνώριμος (δι' ἑαυτῶν) 9,6 (παῖδι) 23,15
 γνώριμον τι ἔχειν 43,26 ποιεῖν 44,26
 γνωριστικός (αἰσθησις) 31,30
 γνωστὶς dist. μάθησις 3,13 ἢ ἡμέτερα γν.
 6,19 κυριωτάτη 30,4 κατὰ συμβεβηκός
 49,30
 γνωστικός compar. (ἕξις) 63,27. 28
 γούν. ὅταν ἔχῃ τὰλλα γούν 27,15
 γράμμα plur. (κατ' ἀριθμὸν ὠριμαίνα) 39,19
 γραμματεῖον 3,28
 γραμμῆ 10,25 sq. 18,18 sq. (ἢ καθόλου,
 ἀληθινή ορη. ἢ ἐξουμένη) 24,1 54,11
 (εὐθεία, περιφερής, κεκλασμένη) 56,6 sq.
 def. ibid. 16
 γράφειν ἐν τοῖς βιβλίοις 1,8 ἄνθρωπον,
 ζῷον 57,11 sq. geometr. 3,18. 23 (με-
 ταξύ) 19,15 23,30 sq. 26,11

γρυπός (ρίε) 12,2
 γρυπότης 11,30
 γυμνάζειν med. (περί ταῦτα) 3,11 (ταῖς ἀκροαῖς) 29,11 (διὰ τῶν λέξεων) 31,16 (ἐπὶ παραδείγματος) 50,3
 γωνία 18,11 (ὄψεϊα, ἀμβλεϊα, ὀρθή) 56,6

Δάκτυλος 48,3
 δεικνύναι. τὸ δεικνύμενον (πρᾶγμα) 5,21 21,4 37,27. 28 39,5. 6. 46,8 47,29 al. med. 52,19
 δεικτικὸς τινος 50,31 ἢ δ. ἀποδεικτεῖς opp. ἢ εἰς ἀδύνατον ἀπάγουσα 37,3 sq.
 δεῖξις 8,27 33,11 36,13 48,9 ἢ κλάω δ. 9,12 sq.
 δεῖν. τὸν δέοντα τρόπον 46, 23 58, 29 δέοντως 1,15
 δεκάς 33,30
 δεκτικός 11,25 12,1. 6
 δένδρον 37,32
 δέρμα 2,14
 δεσμός. τὰ δεσμά τῆς κρηπίδος 1,6
 δέχεσθαι ὀρισμὸν 34,24
 δῆ. δὲ δῆ 45,14 58,30 λέγω δῆ 62,14
 δῆλος. δῆλον δέ· ὅταν γάρ 43,13 sim. 50, 13 60,27 δῆλον ποιεῖν 20,31
 δημιουργεῖν 52,12
 δῆποτα. τί δὲ δ. 3,9
 δῆπουθεν 9,8 22,14 45,13
 διαβαίνειν 39,1
 διάθεσις. κατὰ διάθεσιν ἀγνοια expr. 30, 28 sq.
 διαρεῖν τὴν τροφήν 52,26 γραμμῆν, τὰς γενέσεις 54,11. 12 λογίε 23,6 33,15 34,6 εἰς 2,11 11,4 κατ' ἐπιστήμην 46, 29 ἀπὸ τῶν γενῶν opp. ἀπὸ τῶν εἰδῶν συντιθέναι 57,16 sq. med. 20,16 δῆλα (τὸν τόνον) 25,30
 διαίρεσις log. (τῶν συνεχῶν, ἐπ' ἀπειρον) 34,3. 4 (τῶν προβλημάτων) 42,16 sq. συλλογισμὸν οὐ ποιεῖ 46,21 sq.
 διαίρετικός 64,20
 διακείσθαι βέλτιον περὶ τι 8,15 πῶς 30,29
 διακρίνειν 1,19
 διάκρισις 14,29 63,14
 διαλέγεσθαι 34,32
 διαλέπειν intr. 54,8
 διαλεκτικός (coni. σοφιστικός) 25,14 (προβλήματα) 42,16 τὰ δ. i. q. τὰ Τοπικά

18,27 ὁ διαλεκτικός 2,16 31,22 32,6 ἢ διαλεκτικῆ opp. ἢ σοφία 25,1 sq. διαλεκτικῶς ἐπιγερεῖν 32,20 ζητεῖν 43,1
 διάλογος. οἱ δ. dist. τὰ μαθήματα 26, 29 sq.
 διαμαρτάνειν. διαμαρτημένος 30,27
 διανάστασις 65,26
 διανοεῖσθαι 65,21 66,2
 διάνοια opp. αἰσθησις 31,33 opp. φύσις 53,9 ὁ ἐν τῇ δ. λόγος opp. ὁ ἔξω λόγος 23,27
 διαπορεῖν περὶ τινος 11,24
 διαρθρῶν τὴν ὄπα 48,28
 διαρρηθῆν 20,18 24,24
 διάστημα music. 18,14. 15 τὰ σύμφωνα δ., τὸ διὰ τεσσάρων, τὸ διὰ πέντε 19,27 sq.
 διασώζειν 6,27
 διαφέρειν. διενήνοχε i. q. διαφέρει 6,21 58,6
 διαφορά log. 12,22 προσεχεῖς 13,7 προσεχεῖς καὶ ἀντικείμεναι 58,12 sq. τελευταία, πρώτη, μεζῶν 57,21 sqq. 58,30 οὐσώδης ibid. 28
 διάφορος 64,11
 διδάσκαλία. πᾶσαν δ. καὶ μάθησιν ἐκ προσπαροῦσης γίνεσθαι γνώσεως 62,34
 διδάσκειν. ὁ διδάσκων 2, 7. (διὰ λόγου) 16 7,10
 διδόναι concedere (coni. συγχωρεῖν) 7,32 17,13 43,5 al.
 διεγείρειν 63,29
 διέρχεσθαι 52,20
 διήγησις 49,4
 διίέναι 52,19
 διεστάναι. πόρρω διεστηκέναι log. 19,26 τῷ γένει 39,6
 δίκαιος (φύσει) 42,7
 διορίζειν 12,8 16,7 27,15 32,8. 23 al. med. 50,19
 διορισμός 7,33
 δίπηχυς 34,32. 34
 διπλάσιος 18,14
 δίπους 38,2 46,12 sq.
 δίχα διαρεῖσθαι 25,30 c. gen. 12,20 38, 25 63,9
 διώκειν 4,25
 δοκεῖν. ἐκ τῶν δοκούντων περὶ ἐκάστου opp. ἐκ τῶν καθ' αὐτὰ ὑπαρχόντων 25,6
 δόξα ἀληθής, ψευδής 39,25 δ. ἀληθῆς τῆς ἐπιστήμης διαφέρει οὐσί ibid. 26 sq.
 δρόμος 65,28

- δύναμις (ἀξιώματος) 24,24 τῆς ψυχῆς 62,
 25. 29. 36 plur. 24,30 κατά δύναμιν 1,9
 δυνάμει 65,13
 δυνατός (πρός τι) 65,22
 δύνειν 27,24
 δυσιάτος 6,25
 δυναστεύειν 2,1

 Ἐάν τε — ἐάν τε 14,1. 2
 ἐαυτῶν. ἐαυτοῦς ὀρώμεν 60,5
 ἐβδουμάς 55,12
 ἐγγίνεσθαι 63,27
 ἐγγράφειν πολύγωνον 19,13 sq.
 ἐγκαλύπτειν. τοῦς λόγους οὓς ἐγκεκα-
 λυμμένους ὀνομάζουσι οἱ σοφισταί 4,3
 ἐγκατασκευάζειν pass. (νοῦς, λόγος) 65,
 13. 19. med. *ibid.* 3
 εἰδέναι. ἰστέον ὅτι 3,6 13,6
 εἶδος. τοῖς εἶδεσιν ἄνευ τῶν ὑποκειμένων
 29,19 τὸ ἄτομον εἶ. 57,6 sq. κατά τὸ
 εἶ., ὃ ταῦτόν τῃ οὐ ἔνεκεν 52,29
 εἰκότως v. εἰκέναι
 εἶναι. τὸ εἶναι παρά τινος ἔχειν 32,19 τὸ
 τί ἦν εἶναι αἴτιον καὶ ἀρχή 51,2 οὐδὲν
 μὲν πρὸς τὸν παρόντα λόγον ἐστὶ 19,12
 εἴπερ 2,21 4,12 5,17 8,5. 7. 22. 29 9,17 saepe
 εἶτα. εἶθ' ὕστερον 65,26
 εἶτε — εἶτε *utrum* — *an* 14,21. 22. 28
 εἶτε — εἶτε μή 26,9 34,21 57,11
 ἕκαστος i. q. ἕκαστος 23,12 τῶν ἰδεῶν
 ὁμωνύμως τὰ καθ' ἕκαστον μεταλαμβάνει
 21,12 τὰ καθ' ἕκαστα ἄπειρα (ἐστὶ) 36,27
 ἐκβαίνειν. θῆεν ἐξέβημεν 9,31 55,3
 ἐκβάλλειν geom. 7,27
 ἐκδέχεσθαι 32,24
 ἐκδηλος 23,19
 ἐκδιδάσκειν 51,11
 ἐκαίνος praenuntians 31,17 50,19 54,16
 58,20 ἐκαίνος 4,10
 ἐκλαμβάνειν (τὰ βουλήματα) 1,7
 ἐκλέγειν 55,13. 28 59,33
 ἐκλείπειν *deficere* 28,26 38,31. 32
 ἐκλείψει τῆς σελήνης 17,3 50,4 sq. *def.*
 51,9 opp. τοῦ ἡλίου 62,15 sq.
 ἐκλείξει 55,15
 ἐκλιμπάνειν 38,29. 30 40,29 43,12. 17
 ἐκούσιος. οἷον ἐ. (ἀνάγκη) 53,6
 ἐκτιθέναι *med.* 16,33
 ἐκτός (γωνία) 21,1 36,24 38,25
 ἐκφανής 23,18
 ἐλαφος 59,27 sq.
 ἐλέγγειν pass. ὑπὲρ τοῦ c. *inf.* 25,30
 ἐλεγγος 43,6
 ἔλκειν (τὸν σθῆρον) 2,29 60,1 pass. ἐπι-
 πλείω 59,5
 ἐλλέβορος 63,17 sq.
 ἐλλείπειν *omittere* 1,4 intrans. 14,12
 ἐλλειψίς opp. ὑπερβολή 12,4
 ἐμβάλλειν pass. (μέσας) 39,10
 ἐμμένειν τῇ ψυχῇ 63,22
 ἐμμέσως ὑπάρχειν 31,6 sq.
 ἐμπειρία 50,27
 ἐμπύπτειν geom. 14,15
 ἐμπίς 63,6
 ἐμπροσθεν. ἐν τοῖς ε. 44,17 διὰ τῶν ε.
 εἰρημένων 45,11
 ἐμφαίνεσθαι 48,22 τοῖς πράγμασι 36,19
 ἐν τῷ ὀρισμῷ 60,28
 ἐμψυχος 47,3 57,12 59,12 sq.
 ἐναλλάξ 39,16
 ἐναντίος opp. ἀντιφατικῶς ἀντικείμενος
 31,19 ἄμφω ὁμοίως ἢ ὀγῆα ἢ ἀόγηα τὰ
 ε. 47,29 πρὸς τι 31,21
 ἐναποτιθέναι *med.* τῇ μνήμῃ 64,1
 ἐναργής 2,20 6,10 9,5. 6 22,14 (*λίαν*) 24,
 3 sq. *al.* ἐναργῶς 36,18
 ἐνδεικνύναι *med.* 44,1
 ἐνδοχόμενος. ἐ. προτάσεις opp. ἀναγκαῖαι
 39,29 40,20 τὸ ἐ. ἐξ ἐ. προτάσεων 16,
 24. 25
 ἐνδιατρέβειν τινί 2,3
 ἐνδιδόναι πρὸς τι 4,28
 ἐνδον. κατά τὸν ε. (λόγον opp. κατά τὸν
 ἔξωθεν) 23,23
 ἐνδοξος. τῷ ε. κρίνεται 16,3 ἐκ τῶν ε.
 συνιστᾶν 25,3 τῶν ε. οἱ πολλοὶ κρίται
ibid. 33
 ἐνεῖναι. ἐνήν 1,20 ἐνι 48,8
 ἐνεργεῖν περὶ τι 64,10
 ἐνεθεσις μέσος 27,6
 ἐνθύμημα *coni.* παράδειγμα opp. συλλογι-
 σμός 2,17
 ἐνεπεί 55,13
 ἐννοεῖν ἀπλῶς 38,24
 ἐννοια τινός 2,10 κοινή 7,2 φυσική *ibid.*
 21 ἀπλή (ἄνευ συλλογισμοῦ) 30,33 (*coni.*
 ἄνευ αἰτίας) 38,23 ἐννοσιαν ἔχειν περὶ
 τινος 30,23 sq. λαμβάνειν παρὰ τῆς
 φύσεως, παρ' ἑαυτοῦ 65,1
 ἐνοῦν τὰ πολλὰ 64,19

ἐνσημαίνειν med. 24,2 pass. (τῷ λόγῳ) 48,21
 ἔντομος (φέρειν) 10,20 (ποιεῖσθαι, κομίζεσθαι) 31,18, 21
 ἔντομος. τὰ ἐ. (ζῷα οὐκ ἀναπνεῖ) 28,3
 ἐντός (γωνία) 3,17 21,4 38,24 sq.
 ἔνωδρος 57,31
 ἐξαγγέλλειν 1,8
 ἐξαριθμεῖν med. 6,4
 ἐξαρκεῖν 47,32
 ἐξαρχᾶν. ἐξηρτῆσθαι τινος 60,9
 ἐξεργάζεσθαι 21,6
 ἐξετάζειν 29,22 58,18
 ἐξευρίσκειν 4,25. 27 26,24 43,13 sq. 57,15 59,31
 ἐξηγεῖσθαι 23,19 49,5 51,4
 ἐξηγήσεις plur. 1,2
 ἐξῆς 66,2 οἱ μετὰ τούτων ἐ. 12,12 τὰ ἐ. 23,5
 ἐξίέναι. ἄλλος (λόγος) ἐκ τούτων ἔξεισιν 56,33 log. c. acc. 55,13
 ἐξίς 63,27 λογική 65,23
 ἐξισάζειν (coni. ἀντιστρέφειν) 13,6 58,32. 33
 ἐξισοῦν pass. (coni. ἀντιστρέφειν) 62,1
 ἐξορίζειν 61,11
 ἔξω (coni. οὐκ ἀμέσως) κατηγορούμενον 28,5 πρὸς τὸν ἔ. λόγον opp. πρὸς τὸν ἐν τῇ διανοίᾳ 23,26 ἐξωτέρω κεῖσθαι τῆς αἰσθησεως 31,32. 33
 ἐξωθεῖν. τὸ σάφος ἐξωσθέν 53,16
 ἐξωθεν προσλαμβάνειν 27,2 ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἔ. 48,24 τῶν λόγων 9,30 τῆς οὐσίας 18,21 κατὰ τὸν ἔ. λόγον (opp. κατὰ τὸν ἔνδον) 23,23 coni. παρὰ φύσιν, βίαιος (ἀνάγκη) 53,5
 ἐοικέναι τινί 39,25 43,8 64,14 c. infin. *videri* 1,16 4,28 ὡς ἔοικεν 57,15 εἰκότως 8,3 17,5 22,27 καὶ μάλα εἰ. 61,16
 ἐπαγγέλλειν med. 25,21
 ἐπαγωγή coni. συλλογισμός opp. παράδειγμα 2,17 ἐξ ἔ. (opp. δι' ἀποδείξεως) 50,26 ἐκ τῶν καθ' ἕκαστον — ἄλλο κατ' ἄλλου (opp. ὁρισμός) 47,34 sq. def. 64,15
 ἐπανιέναι ὄθην ἐξέβημεν 9,31 55,2 ἐπὶ τὸ προκείμενον 37,5
 ἐπ' αὐ. αἰ ἐ. (ἐπιστήμαι) 37,14
 ἐπεὶ *etenim* 13,8 27,14 31,32 48,3 ἐπεὶ γε 15,8 38,27 al.
 ἐπεμβάλλειν μέσους τοῖς λήμμασι 27,3
 ἐπεσθαι c. infin. 42,2 log. 26,21 46,8 sq. 60,19 c. infin. 7,13
 ἐπιβλέπειν εἰ 33,17

ἐπιδεικνύναι 24,1
 ἐπιζητεῖν τι 59,8 pass. 43,20
 ἐπικουνοῦναι 25,1 (τῇ τύχῃ) 53,18
 ἐπικρυψίς. εἰς ἐ. μεμηχανήσθαι 1,17
 ἐπιλαμβάνειν med. τῶν ὁμοίων τύπων 63,34
 ἐπινοεῖν 2,3
 ἐπίνοια. πρότερον τῆ ἐ. 60,24
 ἐπίπεδος (σχῆμα) 48,20 τὸ ἐ. 18,19 sq.
 ἐπιπροσθεῖν τοῖς ἄκροις 56,10
 ἐπισκέπτεσθαι 7,19 8,2,3 17,15 18,1 al.
 ἐπισκοπεῖν 15,10
 ἐπισκοτεῖν 21,31 pass. 43,16
 ἐπισκότησις φως 21,9 ἀπὸ γῆς 50,15
 ἐπίστασθαι 5,5 sq. τὸς κυρίως ἐ. τρόποι ibid. 13 def. ibid. 28 ἔστι γὰρ ἐπίστασθαι πολλὰ καὶ ἀναπόδεκτα ἔργοντα 9,3 cf. 62,25 opp. αἰσθάνεσθαι 43,24 sq. ἐπιστητός 8,24 sq. 44,21 66,5
 ἐπιστήμη coni. μάθησις λογική 2,5 dist. τέχνη ibid. 12 dist. ἡ ἀληθὴς δόξα 39, 26 sq. καθ' αὐτήν 35,3 κυρίως καὶ ἀπλῶς 5,8 sq. ἀπλῶς, μάλιστα 22,24 ἀκριβῶς 65,9 οὐκ ἔστιν οὐδεμίᾳς ἐ. τάς αὐτῆς ἀρχὰς ἀποδείξει 22,11 τρία ἔστιν ὅπερ ὦν ἐκάστη πραγματεύεται ἐ. 23,7 sq. ἀρχὴ ἐπιστήμης 66,4 ἐπιστήμην ἔχειν 16,5 οἱ κατ' ἐπιστήμην συλλογισμοί 17, 17 κατ' ἐπιστήμην εἰδέναι 22,27 sq.
 ἐπιστημονικὸς συλλογισμός (expl.) 6,21 sq. 10,4 17,14 πρότασις 9,32 ἐρώτημα 25, 14 superl. λόγοι 51,31 ἐπιστημονικῶς μετιέναι 43,3
 ἐπιτρέχειν τι συντομώτερον 2,2
 ἐπίτριτος 18,14 λόγος 19,31
 ἐπιφάνεια 11,17 15,7 32,1. 10
 ἐπιφέρειν τι 21,1
 ἐπιφορά i. q. συμπέρασμα 5, 20. 21 8,16. 17 (καθόλου) 64,18
 ἐπιφώνησις (τοῦ καθόλου) 64,23
 ἐπιχειρεῖν 4,11 διὰ τούτων 35,6 c. infin. 8,22
 ἐπιχειρήσις plur. (κοινότητες) 34,14
 ἔπος. ὡς ἔ. εἰπεῖν 53,8
 ἐρῶζειν 23,24
 ἐρμηνεύειν μακρότερον 1,20
 ἐρωτᾶν προτάσις 17,9 τὸ ἐ. οὐδ' ἀποδεικτικὸν ὅπως ἔστιν ibid. 12
 ἐρώτημα (ἐπιστημονικόν, διαλεκτικόν, σοφιστικόν) 25,13 sq.
 ἐρώτησις 49,4 opp. συγχώρησις 46,14

ἔσχατος ὄρος 33,12
 ἕτερογενής 37,32
 ἕτερος καὶ ἕτερος 9,20
 ἐτυμότης plur. (τῶν ὀνομάτων) 48,28
 εὐαριθμητος coni. ὀρισμένος 26,33
 εὐδιάθετος 62,33
 εὐθύς. τὸ εὐθὺς (def.) 11,1. 2 29,22 εὐθεῖα
 (γραμμῆ) 7,24 10,26 14,15. 16 18,11 29,
 20. 24 def. 56,9. 10 εὐθύς adv. logice
 5,16 12,11. 13 22,30 51,1 εὐθέως 34,22
 εὐκίνητος superl. 64,21
 εὐκολος 1,10 εὐκολώτερον 26,24
 εὐλόγῃ 63,6
 εὐποιητικὸς (ἀνθρώπων) 51,1
 εὐπορεῖν προτάσεων 10,7
 εὐπορία (περὶ τὰ προβλήματα) 59,33
 εὐρεσις (ταχεία τοῦ μέσου) 41,6 42,4 44,2
 ἐφαρμόζειν coni. συνάπτειν 63,13 τί τινα
 17,27 58,19 ἐπὶ τι 18,4 expl. ibid. 5
 intrans. τί 19,6 39,9 58,32 al.
 ἐφαρμόττειν ἐπὶ τινα 12,17
 ἐφεξῆς 6,32 16,33 32,31 34,13 42,12 καὶ
 οὕτως ἔ. 27,6 καὶ ὅσα ἔ. 35,21 ἔ. ἂν
 εἴη 5,4 10,6 ἐν τοῖς ἔ. 21,33 τὰ ἔ.
 coni. ἐκ προοδευτημένων συναγόμενα 20,23
 αἱ ἔ. γωνία 14,15 αἱ ἔ. (ἐπιστήμαι) 22,22
 ἡ ἔ. (γραμμῆ, γένεσις) 54,12. 13
 ἐφέσθαι παίδων 52,13
 ἔχειν οὕτως περὶ τινος 5,12 περὶ τι 8,16
 ὅπως ἂν ἔχωμεν παρασκευῆς — οὕτως
 ἔχομεν παρασκευῆς 50,1. 2 c. infin. 4,10

Ζητεῖν τι 2,20 sq. 33,9 τλήθεις 25,10
 ἐπὶ, περὶ τινος 33,18 τὰς τῶν ζητουμέ-
 νων διαφορὰς 42,2
 ζήτημα 43,4 45,4
 ζήτησις 32,32 33,13 36,23. 26 πᾶσα ζ.
 ἔνεκα τοῦ μανθάνειν 4,21 εὐρέσεως χάριν
 42,3 ἀρχὴ πάσης ζ. τὸ τί σημαίνει 48,17
 ἐν τινι ἔχειν τὴν ζ. 26,25 sq. τὰ εὐρι-
 σκόμενα ἐκ ζ. 42,5
 ζωή. ἀρχὴ ζωῆς 27,30
 ζῶον (αἱ τοῦ ζ. διαφοραὶ) 57,29 sq. (ἐμ-
 ψυχον, αἰσθητικόν) 59,12 sq.

ἀποδείξεως (i. e. ἡ περὶ τὴν ἀπόδειξιν)
 8,15. 16
 ἡδὴ δὲ initio enuntiati 7,28 logice 6,11
 46, 15. 16 49, 31 61,5 63,13 al.
 ἡκειν. τὸ διπλάσιον — ἐκέθην ἡκει τοῖς
 διαστήμασιν 18,14
 ἡλεκτρον 60,1
 ἡλιος 13,14. 15 sq. μείζονα εἶναι τῆς γῆς
 ibid. 25 ἔκλειψις 21,29 sq. cf. 40,29 sq.
 50,8 πῶς διὰ τῆς ἰέλου καίαι 38,33
 ἡμιόλιος. τὸ ἡ. 18,14 20,2
 ἡνίκα ἂν c. coni. 3,28 16,16 53,11
 ἡτοι, ἡτοι γε — ἡ 62,23. 24 19,25

Θαρρεῖν. θαρρῶν 58,32
 θαρρῶν c. infin. 25,7
 θαυμαστώως πάνυ 57,25
 θεῖος. θ. σώματα 25,22 τὸ θ. ibid. 24
 θεμέλιον 54,4 sq.
 θεός. εἰ ἔστι θεός 2,32 42,6 sq. 48,11 49,
 23 (οὐδὲ — δι' ἀποδείξεως γίνεται γνώρι-
 μόν· οὐ γὰρ ἀποδεικνόν τὸ θεοὺς εἶναι)
 50,29 sq. αὐτόν (scil. τὸν κόσμον) ἐδη-
 μιούργησεν 52,11 sq. def. ibid. 33
 θεραπεύειν 49,25
 θερμός 23,16
 θερμότης 29,1
 θέσις plur. τίνος 65,18 θέσιν ἔχειν 37,17.
 18 θέσει 49,7 logice εἶδος τῆς ἀμέσου
 προτάσεως expl. 7,8 sq.
 θεωρεῖν 37,22 pass. 59,12 al.
 θεώρημα 27,5
 θεωρία 62,30 65,6 τεχνική 2,1 30,25 ἡ
 δι' ὀρισμῶν θ. 5,14 τοῦ διότι 30,5 τοῦ
 ὁμοίου 63,14
 θηρεύειν (τοὺς ἄρουρα) 9,9 (τὸ μέσον) 21,15
 pass. 38,17. 31 56,24
 θνητότης (λογικόν ζῶον) 58,17
 θορυβεῖν. μὴ θορυβεῖται δὲ ἡμᾶς 2,23 13,5
 42,15

Ἰᾶσθαι κακῶ τὸ κακόν (v. Aeschylus)
 9,13

ἰατρική 18,15

ἰατρός 6,24. 26 23,16 25,25

ἰδέα 21,8 sq.

ἴδιος. ἥπερ ἴδιον τότε τοῦδε 42,10 τὰ ἴδια

*H comparat. omissum ante dativ. 8,19 18,
 23 βέλτιον διακείσθαι περὶ αὐτάς τῆς

45,26 conī. τὰ ἐν τῷ τί ἐστὶ 47,8. 12
 τοῦ γένους 56,17 ἰδιαίτερον 24,25
 ἰδιότης pl. 31,12
 ἰέναι med. τοῖς ποσὶ 48,29
 ἰκανός. ἐπὶ πλεόν, πλείω τῶν ἰκανῶν 9,30
 17,25 53,20
 ἵπποκένταυρος 3,3. 4 42,6 48,27
 ἵππος. ἵππου (ἐτυμότης) τὸ ἔσθαι τοῖς ποσὶ
 48,29
 ἴρις def. 29,26
 ἰσοδυναμεῖν τι 7,17 49,3. 7
 ἰσόπλευρος 23,31. 32
 ἴσος. ἐὰν ἴσα ἀπὸ ἴσων 7,4 18,30 sq. 23,
 10 καταλείπεσθαι ἴσα τῶν ἴσων ἀφαίρε-
 θέντων 23,24 ἕξ ἴσου κείσθαι τινί 11,2
 ἴστασθαι 25,12 εἰς τὰς ἀμέσους προτάσεις
 33,11 μέχρι τοῦ γένους 55,8. 12
 ἰσχός. ἰσχὸν λαμβάνειν 65,22. 25

Καθαίρειν 63,17 sq.

καθῆκειν log. ἐπὶ τι 33,27 *docere* 52,13
 καθόλου. τὸ κ. expl. 63,23 sq. συνω-
 νόμως κατηγορεῖται τῶν καθ' ἕκαστον
 21,11 τὸ κ. οὐδέν ἐστι 36,10 ὡς ὑπάρ-
 χοντος χωρὶς τῶν κατὰ μέρος *ibid.* 12.
 τὸ καθ' αὐτὸ μᾶλλον ἐν τῷ κ. ἢ ἐν
 τῷ κατὰ μέρος *ibid.* 14 οὐ γὰρ ὁμώ-
 μων τὸ κ. ἐστὶν οὐδὲ φωνῆ μόνον ἀλλ'
 ὑπόστασις κτλ. *ibid.* 17. ἢ κ. (ἀπό-
 δεῖξις) τῶν πεπερασμένων μᾶλλον ἐστὶν
ibid. 27. θυνάμει γινώσκει τὸ κατὰ μέρος
 ὁ τὸ καθόλου γινώσκων *ibid.* 30 τὸ κ.
 νοσοῦμεν διὰ τὸ πολλάκις αἰσθῆσθαι 38,15
 conī. νοητὰ 37,13
 κατεῖν 5,22 38,33 61,8
 καινός 1,9
 καιτοί 7,13 13,2. 24 15,28 16,17 al. c. par-
 tie. 13,7. 18 καιτοί γε v. γε
 καιός. εἰ τοῦ κ. λόγος ἐστὶ τὸ διαιρετόν
 47,25 sq.
 καιός. κάλλιον μανθάνειν 16,33
 κανῶν 29,24 plur. (ἐπιστήμης) 31,12
 καπνός 17,21 28,24
 καταβάλλειν med. πραγματείας 1,5
 κατανόησις 2,3
 κατασιωπᾶν 1,16
 κατασκευάζειν ὅτι 58,32
 κατασκευή (φυσική) 53,7
 καταστρέφειν pass. 53,30

κατάφασις. ἐπὶ παντός ἢ κ. ἢ ἢ ἀπόφασις
 7,4 12,5 18,30 προτέρα ἀποφάσεως καὶ
 ἀπλουστέρα 37,2
 καταφατικός. εἰ τις ἐν δευτέρῳ σχήματι
 ὁμοκαταφατικῆς προτάσεως γρη῏το 26,
 20. 21 ἢ κ. (ἀπόδειξις) οὐ δεῖται ἀπο-
 φάσεως 37,1
 καταφρονεῖν τῶν ἐκ τῆς τύχης 56,32
 καταφρονητικῶς ἔχειν τῆς τύχης 56,34
 57,3
 κατέχειν ἐν ταῖν χερσίν 44,5
 κατηγορεῖν. τὸ κατηγορούμενον 17,32 οἱ
 κ. ὄροι οἱ οἱ ὑποκείμενοι 35,7 cf. 10,9
 πρώτων κατηγορούμενον 33,7 sq. κατὰ
 φύσιν, παρά φύσιν 34,18 sq. ἐκ τῶν ἐν
 τῷ τί ἐστὶ καὶ ἰδίων 47,12
 κατηγορία 42,6 παρά φύσιν 34,20 τὰ
 γένη τῶν κ. πάντα πεπερασταὶ ἐπ' ἄμφω
 τὰ ἄκρα 35,5
 κατηγορικός (ἀπόδειξις) 37,6
 κατιέναι *logice* ἐπ' ἄπειρον 33,6
 κάτοπτρον 60,5
 κάτω log. expl. 33,25
 κάτωθεν (ἀρχεσθαι) 54,1. 26
 κατωφερής 53,4
 κενός. τί σημαίνει τὸ κ., εἰ ἐστὶ κενόν
 51,6. 7 43,7 sq.
 κερατοφόρος 59,24 sq.
 κεφάλαιον (ἢ τᾶσις τῶν κ.) 1,19. 22
 κεφαλαιοῦν med. ἐκ τῶν κατὰ μέρος τὸ
 καθόλου 64,16
 κινεῖν. τὸ πρώτον κινήσαν 52,12 κινεῖσθαι
 διὰ ποδῶν 15,33 τὸν ἄπειρον, τὸν
 ἅπαντα χρόνον 49,25 50,31
 κίνησις 2,30 7,23 τέσσαρες κ. 39,17
 ἀρχὴ τῆς κ. 52,2 κύλιψ 54,32
 κινήτικός 52,16
 κλάειν. κεκλασμένη (γραμμῆ) 18,23 def.
 56,12
 κλίνη 53,17
 κοιλότης ἕνός 11,1
 κοινός (πρὸς ἀλλήλους) 37,28 ἔννοιαι 7,2
 ἀξίωμα 19,8 ἀρχαί (conī. πρώται οἱ οἱ
 προσερχεῖς) 39,4 κοινότεραι ἐπιχειρήσεις
 34,14 τὸ κ. 59,23 οἱ οἱ τὸ καθ' ἕκαστον
 36,20 κατὰ πάθος, κατὰ ἀναλογία 59,
 31. 32 κοινῶς (οἱ οἱ κυρίως) 5,5. 6 κοι-
 νότερον (ἐπίστασθαι) 4,2
 κοινούν med. τινί τι 1,14
 κοινωνεῖν τῆς αὐτῆς ἀποδείξεως 13,31
 ὀνόματος ἑνός 57,5

κομίζεῖν οἰκοθῆν 7,1 ἔνστασιν 31,21
 κόραξ 12,14
 κόσμος εἰς 13,14 πεπερασμένοις 24,9 sq.
 διὰ τί κάλλιστον: — διὰ τί πεποίηκε τὸν
 κ. ὁ θεός: 52,11 sq.
 κοῦφος 52,23 sq.
 κρηπίς 1,6
 κρίμα 66,3
 κρίνειν τῶ ἐνδόξῳ 16,3 ταύτῃ 23,22 ἐξ
 ὧν φηέγγονται *ibid.* 27
 κριτής 25,33
 κύκλος (τετραγωνίζεῖν) 19,12 sq. 26,10 sq.
def. 48,19 κύκλῳ φέρεσθαι 13,17 περι-
 ἔρχεσθαι 54,28 γένεσις *ibid.* 23 κίνησις
ibid. 32 ἢ κύκλῳ δεῖξις 9,12 sq. (*expl.*
ibid. 17) 56,24 sq. 60,21
 κυκλοφορικός. τὸ κ. πέμπτον σῶμα ἔστι
 17,1
 κύκνος 10,27 12,13
 κύριος (τινός) 3,26 *superl.* 30,4 κυρίως
 (*opp.* κοινῶς) 5,6. (*coni.* ἀπλῶς) 8

Λαμβάνειν 37,19 παρ' ἄλλου 25,20 ὅτι
 24,10 συλλογισμῶ 3,25 πρότασιν εἰς
 δεῖξιν 8,26. 27 33,10 *opp.* ἀποδεικνύει
 44,25. 29 *coni.* τιθέναι *opp.* συλλογι-
 ἔσθαι 46,10 ἐν τῷ λαμβάνεσθαι *opp.*
 ἐν τῷ εἶναι καὶ προσπαρῆγειν 33,33
 λέγειν. λέγω δέ 15,11 18,27 25,1 39,25
 40,2 *al.* λέγω δὴ 62,14 ἵσως ἂν τι λέγοι
 τοῦτο λέγων 20,15
 λείπειν *intrans.* *velimium esse* 48,2 *deficere*
 60,14 λέπειται ἐπισκέψασθαι 62,28 *c.*
acc. c. inf. 65,9
 λέξις *plur.* (Ἀριστοτέλους) 31,16
 λεπτομερής. τὸ λεπτομερέστερον 52,20
 λεπτός *compar.* (ὁστέον) 52,26
 λευκάνειν *pass.* 61,8
 λευκότης 35,2
 λήμμα *logice* 2,19 5,20 19,21 20,10 22,30
 (ἐν τάξει λήμματος) 24,6 27,3 47,15
 64,17. 22 sq. ἀποδεικτικόν 6,5 ἢ ἀκρι-
 βεια τῆς ἀποδείξεως ἐν τοῖς λ. 20,29
 ληπτικός (τῶν ἀρχῶν) 65,12
 λήψις τῶν ἀρχῶν 5,14 63,2 τῶν ἀμέσων
 προτάσεων 40,2 τοῦ μέσου *ibid.* 33
 τῶν ὄρων 54,20
 λῖαν ἐναργής 23,14 24,3
 λίθος 2,13 54,21 ἢ λ. (ἢ μαγνήτης) 2,29 60,1

λογικός (*opp.* ἄλογος) 38,2 47,4 58,13 sq.
 (*coni.* τέλειος) 63,14 λ. ἕξις, καθ' ἣν
 ἤδη λογικοὶ γεγόναμεν 65,23 μάθησις,
 μέθοδος 2,5. 22. 25 23,2 αἱ λογικώτεροι
 (ἐπιστήμαι *coni.* μαθηματικώτεροι καὶ
 μᾶλλον κεχωρημένοι τοῖς εἰσοσιν ἄνευ τῶν
 ὑποκειμένων) 29,18. 19
 λόγος *coni.* ἀπόδειξις *opp.* αἰσθησις 3,26
 φανερόν καὶ ἄνευ λόγου 11,22 λόγον
 διδόναι ὑπὲρ τινος 18,22 *i. q.* ὁρισμός
 47,16. 17. 25 sq. 48,22 sq. *al.* τὸν λ.
 ἔχειν τὸν αὐτόν 16,18 ὁ τοῦ κύκλου
 λόγος ἐνὼν ἐν τῇ ψυχῇ 26,13 κατὰ
 δεύτερον, τρίτον λόγον (*opp.* προσχωῶς)
 60,15. 16
 λοιπός. λοιπὸν *aiν.* 20,24 21,22 35,27
 57,32
 λούειν *med.* 53,13
 λωπίον 14,23

Μαγνήτης λίθος 60,1

μάθημα 29,11 *plur.* *ibid.* 16 *opp.* αἱ διά-
 λογοὶ 26,29 sq.
 μαθηματικός (*ἀστρολογία*) 29,8. 9. (*opp.*
αἰσθητικός) 13. (*compar.*) 18
 μάθησις 2,8 *coni.* διδακταλία 62,34 λογική
 2,22 23,2
 μακρόβιος 59,29
 μακρός. διὰ μακροῦ 64,26 μακρότερον
 ἐρμηνεύοντες 1,20
 μάλλον. μᾶλλον δέ 4,27 17,15 18,10 23,6
 31,4 34,24 48,29 *al.* ἀλλ' ἐκείνο μᾶλλον
 ῥητέον 31,17 μᾶλλον παντός 32,22
 μάλιστα *superlativo additum* 51,31
 μαυθάνειν *dist.* γνωρίζειν 3,12 sq. 4,31
 αἱ παρ' ἄλλων μαυθάνοντες *opp.* ὅσοι
 αὐτοὶ τι ζητοῦσιν 2,19 ὁ μ. 7,25 *plur.*
 26,15 sq.
 μάταιος 49,15
 μέγεθος *math.* 19,2. 9. 20 23,7 39,16
 μεθαρμόττειν *med.* (*coni.* μετατιθέναι) 1,21
 μεθοδεύειν (τὸ πρόβλημα) 50,5
 μέθοδος 47,32 55,5 56,8
 μεθύσκειν *pass.* 28,9
 μέζων πρότασις 24,12 διαφορά 57,27 58,30
 μέζων *omisso οὖν* 21,5
 μένειν 15,9. 11
 μέντοι 1,7 4,33 7,9 *al.* μέντοι γε *v.* γε
 μέρος. τὸ δ' ἐπὶ μέρος (*opp.* τὸ καθόλου)

μᾶλλον ἔστι 36,10 ἢ κατὰ μέρος (ἀπό-
δοεῖς) τῶν ἀπειρων ἐγγύς ibid. 27 δύνα-
μι γινώσκει τὸ κατὰ μέρος ὁ τὸ καθόλου
γινώσκων ibid. 30 αἱ κατὰ μέρος ὑπο-
λήψεις 64,18
μεσημβρινός. τὰ μ. 27,21
μέσος. πᾶν μέσον αἶτιον τῆς συναγωγῆς
τοῦ συμπέρασματος 27,10 cf. 43,29 ὁ μ.
ἔστιν οἷον βλη τῷ συλλογισμῷ 52,6 ἐπὶ
τῶν συμπερασμάτων τῶν ἄνευ τοῦ μέσου
λεγομένων 46,30 sq. ἢ μέση mus. 29,16
ἐν μ. κεῖσθαι 13,17
μεσότης 12,4
μεταβιβάνειν ἀπό τινος εἰς 50,1
μεταβάλλειν εἰς (τὰ προβλήματα) 50,14
μεταβατικός 64,20
μετάγειν εἰς 24,25
μετακινεῖν (τὴν Ἀθηνᾶν τὴν Φειδίτου) 1,6
μεταλαμβάνειν τῶν ἰδεῶν ὁμονύμως 21,13
εἰς 25,17 26,19
μεταξὺ πίπτειν 50,7
μεταπίπτειν 40,24
μεταποιεῖσθαι τινος ἐπιστήμης 5,11
μετατιθέναι 1,21 21,30
μετιέναι τι (ἐπιστημονικῶς) 43,3. (τὴν
αἰτάν) 7 49,21. 22
μῆ, μῆδέ. μῆδεῖς post ὅτι 16,32 post
ὅτι 25,4 27,6 34,26 58,21 ἢ μὴ καλῶς
in interr. obl. 49,11 cf. εἴτε
μῆκος τῶν ὑπομονημάτων 1,12 geom. 12,
18 32,1 ἀπλατές 56,9 sq.
μῆκύνειν ἐπὶ πλεόν τῶν ἰκανῶν 9,30
μῆν. οὐδὲ μῆν 19,5 38,6 οὐ μῆν ἀλλὰ
καί 52,8
μῆτι γε δῆ 62,32
μῆχανᾶν. εἰς ἐπιτροπῶν μεμηχανῆσθαι 1,17
μηχανική 29,7
μικρός. οὐ μικρόν διαφέρει 3,12 ἐπὶ μικρόν
65,27
μικτός (ἀπόδοεῖς orpp. ἀπλῆ) 37,6
μοῖρα. ἐν τῇ μ. τῇ αἰσθητικῇ 59,15
μόνας 33,30
μόνος. εἰς μόνος 13,26
μορφή 63,10
μουσικός (ἀρχή) 22,18 25,23 32,12 39,22
ὁ μουσικός 25,23. 24 def. 29,10
μογθηρία plur. 9,28
μουτα 63,6
μυρίαι 58,9

Ναί 4,4
ναυπηγεῖν med. 2,15
ναυτικός (ἀστρολογία) 29,8
νέφος 29,27
νοεῖν (orpp. φθέγγεσθαι, γράφειν) 23,28 sq.
(τὸ καθόλου) 38,15 65,19 66,1 νοητῶ
(coni. καθόλου) 37,13
νόησις ἢ ἀπλῆ καὶ ἄνευ αἰτίας 38,23 μετά,
ἄνευ τοῦ οὗτοι ibid. 26 τῶν πρώτων
αἰτίων ibid. 28 τοῦ καθόλου (coni.
σύστασις) 65,22
νοῦς, ᾧ τοὺς ὄρους θηρούμεν 9,9 expl.
39,32 τὴν καθόλου ἐπιφορὰν ποιήσεται
64,18. 19 μόνος ἀκριβέστερος ἐπιστήμης,
ληπτικός τῶν ἀργῶν 65,11 sq.

Ξηρός 15,25 sq.
ξύλινος 36,24
ξυνιέναι v. συνιέναι

Ὁ. παρὰ τοῦ ᾧ συμβέβηκε 32,19
ὅδε. τῶδε praenuntians εἰ 60,17
ὁδός 63,7
ὁδοός (οἱ ἔμπροσθεν ὁ.) 52,25 53,1
ὅθεν quare 40,11
οἰεσθαι. οἶμα (in parenthesis) 4,25
οἶησις (ἐπιστήμης) 31,11
οἰκεῖος. οἰκείως (coni. ἀκριβῶς) διδάσκειν
50,8
οἰκέτης 3,8 4,25
οἰκία 54,3 sq.
οἰκοδομεῖν 2,13
οἰκοθεν (φέρειν, κομᾶζειν) 2,8 7,1 25,20
οἶνος 15,25. 26 28,9
οἶον ὡς 44,29 tamquam 37,16 52,6 53,6
54,11 scilicet 61,17
ὀκνεῖν c. inf. 24,5
ὀλόκληρος (πραγματεία) 1,5
ὄμμα 48,3
ὁμογενής 7,4. 7
ὁμόγλωττος 3,8
ὁμοῖος (τόποι ἀπὸ τῶν ὁμοίων) 18,28 τὸ
πρὸς τοὺς ἄλλους ὁμοῖον 64,6
ὁμοιωσις πρὸς τὸ θεῖον 52,24
ὁμολογεῖν 1,28 (ὁμολογεῖσθαι) 5,16 16,21
(διὰ τῶν προτέρων ὁμολογῆται) 32,21
ὁμολογούμενον (coni. φανερόν) 5,1. 2

ὁμωνυμία. (ἐν τοῖς καθ' ὁμωνυμίαν παρα-
λογισμοῖς) 26, 17, 18 (plur.) 49, 8 57,
9 sq.
ὁμώνυμος 26, 9 36, 17 57, 5 sq. 61, 21 ὁμο-
νόμος (τῶν ἰδεῶν μεταλαμβάνειν) 21, 12
57, 14, 15.
ὄνομα 49, 6 sq. τὸ ὄ. ἐκάστου σχεδὸν δεῖξίς
ἔστι 26, 10 αρρ. πρᾶγμα 62, 18 τὰ ὑπὸ
τὰ ὄ. πράγματα 66, 1
ὀνομάζειν 66, 1 ὀνομασμένον ἐνὶ ὀνόματι
59, 23
ὀπίς 61, 1 sq.
ὀπτικός 25, 25 ὁ ὀπτικός 18, 12 ἢ ὀπτική
18, 9 22, 23 29, 7 37, 14, 23
ὄπως. οὐχ ὄ. — ἀλλ' οὐδέ 18, 18
ὀπωσθήποτε 5, 6
ὀπωσοῦν 34, 15
ὀρᾶν. ὀρᾶς 46, 13 47, 27
ὀργή def. 51, 27
ὀρθός. βίς 12, 2 γωνία 7, 27 14, 15 sq. al.
ὀρθωσις. τὴν δι' ἑαυτοῦ χαμθῆεν ὄ. 65,
26
ὀρίζειν. ὀρίσασθαι οὐκ ἐνδέχεται ἅπαντα 34,
26 τὸ ὀριστῶν 58, 32
ὀρισμός (τὸ τί ἦν εἶναι δηλῶν) dist. τὸ τί
σημαίνει 3, 5 sq. cf. 44, 27 expl. 7, 11 sq.
τοὺς ὄ. μόνον ξυνίσσθαι δεῖ. διὸ καὶ ἀπο-
ρήσειεν ἂν τις εἰ πρότασις ὅπως ὁ ὀρισμός
ibid. 15 sq. cf. 43, 1. 2 48, 1 αἴτιος ἐκάστω
τοῦ εἶναι (coni. τὸ τί ἦν εἶναι) 43, 14 οὐκ
ἔστι δι' ἀποφάσεως 44, 12 λόγος συγκεί-
μενος ἐκ τῶν ἐν τῷ τί ἔστι καὶ ἰδίων 47, 8
ὀρισμός οὐδεὶς πῶν καθ' ἕκαστον ibid. 34
dist. λόγος ὀνοματώδης 51, 4 ἐκ δύο
συμπληρούμενος, τοῦ γένους καὶ τῆς τε-
λευταίας διαφορᾶς 57, 21 πλείους τοῦ
αὐτοῦ ὀρισμοί (τοῦ μὲν ὀνόματος, οὐκέτι
δὲ καὶ τοῦ πράγματος τοῦ αὐτοῦ) 62, 17
ἢ δι' ὀρισμῶν θεωρία 5, 14
ὀρμᾶσθαι ἐκ (πρὸς τὸ ζητεῖν) 2, 21 53, 6
ὄρνεον 63, 7
ὄρος expl. 65, 17 οἱ τρεῖς ὄ. 19, 34 οἱ
πρῶτοι ὄ. 44, 14 νοῦς ᾧ τοὺς ὄ. θηρεύ-
ομεν 9, 9 ἐπιστήμη ἢ τοὺς ὄ. γνωρίζομεν
40, 1
ὀρύττειν 53, 12
ὄς. δι' οὐ μὲν — δι' οὐ δὲ 28, 22
ὄσπερ 4, 7 9, 33 20, 2 21, 4. 5 22, 29 al.
ἢπερ adverb. 7, 17 42, 19
ὄστέον (λεπτότερον) 52, 25
ὄστισδῆποτε 61, 26

ἔταν γε 34, 31
ὄτε — ὄτε 40, 10
ἔτε ante verba citata 20, 32
οὐ μὲν — οὐ δὲ 52, 16, 17 60, 6
οὐ post εἰ 4, 22 16, 6 17, 4 60, 29, 30
οὐδέ — οὐδέ 53, 5 60, 24 61, 9, 10 altero
οὐδέ excipitur 35, 28
οὐδέπω logice 43, 4
οὐθεῖς 2, 9 24, 19 cf. 50, 5
οὐκέτι logice 11, 16 28, 28 48, 25 51, 9 58,
14 62, 18 al.
οὐν i. q. γοῦν 3, 8 ὃ' οὐν 7, 19 36, 18 54, 16
τί μὲν οὐν post gen. absol. 23, 2 ἀλλ'
οὐν in apodosis (post καὶ εἰ μίη) 32, 3
ἄρ' οὐν ibid. 29 διὰ τί οὐν 42, 11
οὐρανός 13, 16. (τὸ κύκλω φέρεσθαι) 17
οὐς 52, 30, 31
οὐσία 64, 13 coni. ὑποκειμένη τις φύσις
35, 27 τινός 3, 10 al. ἐμψυχος, ἄψυχος,
αἰσθητική 59, 13 sq. τὰ τῆς οὐσίας κατηγο-
ρούμενα πάντως πεπερασταί 35, 4 ἐκ τῆς
οὐσίας (τοῦ πράγματος) 12, 27 17, 29 40, 15
πῶρρω τῆς οὐσίας τοῦ πράγματος 49, 22
οὐσιώδης (διαφορά) 58, 28
οὔτε — τε 54, 14, 15 οὐχ — οὔτε 7, 31 οὐδέ
— οὔτε 21, 8, 9
οὔτως praenuntians infin. 9, 2 εἰ 48, 4 ad
sequentia referendum 16, 9 17, 25 καὶ
ταῦτα (τοῦτο?) 47, 28
οὔτως post partic. 8, 13 20, 21 48, 16 49, 18
οὔτως ὅτι 21, 18 40, 17, 18 53, 3
ὀφείλειν c. inf. 60, 33
ὀφθαλμός 52, 29 sq.
ὄψ voc. τὸ διαφθεροῦν τὴν ὄπα 48, 20
ὄψις. ἀνάλασις τῆς ὄ. 29, 26 τῆς ψυχῆς
65, 14
Πάθος. τὸ καθόλου π. (δυσῆος) 4, 6 κοινὸν
πλείοσιν ὑπάρχον 59, 24
παιδαγωγός 8, 9
παιδεία (ἀκράβεις) 1, 14
παίδιον 65, 19
παῖς 8, 10 23, 15 30, 23 52, 13
παλαιός. οἱ π. 6, 11
πάμπολυς. πάμπολυ (διαφέρει) 3, 6
πανσέληνος 50, 4 sq. 51, 9
παντάσπει 19, 26
πανταγύθεν 54, 33
παντελῶς 1, 12 16, 3. 14 45, 4. 5 64, 4 al.

πάντη 29,10 61,21
 πάντως 7,23 11,30 12,3 13,5 16,23 20,
 12 saepe ὅς π. 16,24 23,21 28,24. 25
 31,23 al.
 πάνυ 23,22 24,6 57,25
 παρά. τῆσθαι παρά τοῦ τεχνίτου 7,21 τῷ
 παρ' ἡμῖν (ἡμῶν?) καλῶς λεγομένῳ 8,21
 παραβάλλειν τί τι 15,24
 παράγειν (δειξῖν) 9,12
 παραγίνεσθαι (διὰ μαθήσεως, ἐκ μεθόδου
 λογικῆς) 2,25
 παράδειγμα (coni. ἐνθύμημα opp. ἐπαγωγή)
 2,18 13,5 17,1
 παραδιδόναι docere 10,16 26,7
 παράκουσμα 31,2. 3
 παραλαμβάνειν (ἐν ταῖς ἀποδείξεσι) 10,29.
 (ἐν τῷ λόγῳ) 32 (ἐν τῷ ὅρισμῳ) 12,21
 18,27 (τὴν αἰτίαν) 21,32 (πρότασιν)
 27,7 29,24 32,6 (εἰς τὰς ἀποδείξεις) 39,14
 παραλείπειν (coni. ὑπερβαίνειν) 46,25
 παραλιμπάνειν 46,27 57,26
 παράλληλος 14,17 sq. 18,11 (συμπίπτειν
 φάνονται πόρωθεν αἱ π.) 19,30 sq.
 παραλογισμός (καθ' ὁμωνομίαν) 26,17.
 18 31,4. 5
 παραρρεῖν 63,34
 παρασκευάζειν (διαίρεσις) 59,8
 παρασκευή 50,1. 2
 παράταξις 63,30
 παρατηρεῖν 9,26 εἰς 18,26
 παρεγχείρησις plur. 1,5
 παρεῖναι. πρὸς τὸν παρόντα λόγον, τὴν παροῦ-
 σαν ὑπόθεσιν 19,12 53,20 τοῦ παρόντος
 καὶ ὁρωμένου 38,19 ἐν τῷ παρόντι 39,32
 παρέλκειν 24,6
 παρεμβάλλειν 11,17
 παρεμπίπτειν 54,18 64,23
 παρέπεσθαι 9,28
 παρίεναι 23,19 34,21
 παρομαρτεῖν (τῇ συντομίᾳ τοῦ φιλοσόφου) 1,9
 παρόραμα 31,2
 Participium absolutum subiecto omisso
 36,12 49,20 64,25 65,20
 παῦειν med. τοῦ ζητεῖν 52,9
 πεζός 57,31
 πείθειν τοὺς ἀμφισβητούντας 47,21 ἰκανῶς
 ἂν τοῦτο πεισθῆναι 44,22
 πειρᾶσθαι ἄλλου 25,21
 πέμπτος (σῶμα) 17,2
 περαίνειν (περᾶν) πεπεράσθαι 33,30 34,22
 πεπεράσθαι 35,4. 5

πέρας geom. 15,7. 9 sq. χρόνον 51,13
 περιγράφειν 1,22 20,25 geom. (opp.
 ἐγγράφειν) 19,14 sq.
 περιεργάζεσθαι (τι) 49,16
 περιέχειν pass. geometr. 10,26 48,15. 20
 log. ἐν 21,19
 περιίστασθαι (εἰς γελοῖον τι) 9,24
 περιλαμβάνειν logice τινί τι 62,2. 3
 περιλείπειν pass. 4,23
 περίσδος. τῶν κατὰ τὴν ὁμοίαν π. γινο-
 μένων 22,3
 περίπατος 65,27
 περιπίπτειν τινί 4,20
 περιποιεῖν med. 2,12
 περιττός def. 2,10 11,3 praeterea saepe
 περιφέρειν (κινεῖσθαι ἐπ' ἐλάττονος π.)
 27,25
 περιφερής. τραῦμα 6,24 γραμμῆ 18,23
 def. 56,10. 11
 πῆ μὲν — πῆ δέ 4,16
 πηγινύειν pass. (τὸν ὄπῳ) 61,1. 2 sq. (τὸ
 καθόλου) 63,22
 πηλός 2,13 54,22
 πιθανός (opp. ψευδής) 36,13 πιθανῶς
 (λέγειν) 20,23
 πίνειν ψυχρῶς 53,15
 πίπτειν log. ὑπὸ τι 58,23
 πιστεύειν perfect. i. q. praes. 1,16 24,5
 τὸ πιστεύεσθαι 8,8
 πίστις (δι' ἐτέρων) 9,5 50,26
 πιστός (αὐτόθεν coni. ἐναργής) 6,10
 πιστοῦν med. (δι' ἀποδείξεως) 8,26
 πλάτανος 10,25 37,31 (ἢ ἀμφιλάχης τε
 καὶ ὑψηλῆ) 61,14
 πλάτος 32,1
 πλήν. πλήν ἔστι γε 24,7
 πλήρης. τοῦ πλήρους ἕνεκα 11,17
 πλησιάζειν ἀνθρῶ 28,25
 πνεύμων 28,1 sq.
 πῶθεν. π. δὲ ὅτι 45,21
 ποιητικός (συναγωγῆς, τοῦ γενέσθαι τὸ
 συναχθῆναι) 5,25 53,29
 ποιήλος (κινήσεις) 49,25 compar. (coni.
 χαλεπώτερον) 26,5 31,4
 πόλος. τῷ πορρώτερον εἶναι τοῦ π. 27,27
 πολυγραφία (παρέχειν) 31,17
 πολύγωνον 12,30 15,16 ἐγγραφόμενον,
 περιγραφόμενον 19,13 sq.
 πολύκαινος (τόποι) 18,28
 πολύπους 46,26 sq.
 πολύς. τῶν ἐνόδων οἱ πολλοὶ κριταὶ 25,

- 33 ἐπὶ πολλῷ αὔξεσθαι, πρόσδος 39,19. 20
τὰ ἐπὶ τὸ π. λεγόμενα, γινόμενα 54.16.32.33
- πολυτρόπως 64,21
- πολύμνητος 22,24
- πολύχρηστος (τόποι) 18,27. 28
- πολυώρητος compar. (σχῆμα) 6,25
- πόρρω (αἰτία) 28,8 (τῆς οὐσίας) 49,22
πορρωτέρων εἶναι 27,27 τὸ πορρωτέρω
(αἴτιον) 62,12
- πόρρωθεν (φιλοτιμίας ἀνωφελῶς) 1,3 αἴτιον
28,5
- πράγμα. τοῦ πρ. αἰτία τοῦ δεκνουμένου
opp. ἐπιφορά 5,21 sq. opp. συμπέρασμα
43,29 50,22 60,27 61,10 opp. εὐρέσεως
ἀρχαί 44,3 ὄρισμός opp. ὄνομα 62,18
- πραγματεία 1,5 (προκειμένη) 54,14
- πραγματεῦσθαι περὶ τι 18,16 19,3 37,12
ὑπὲρ τιος 23,6
- προάγειν (τὴν διαίρεσιν) 58,31 pass. συλ-
λογιστικῶς 59,2
- προαιρεῖσθαι *sibi proponere* 1,13 2,3
- προαποδεικνύειν 49,17
- προαρπάζειν 53,30
- προβαίνειν 65,20
- πρόβητον 59,27
- πρόβλημα (διαλεκτικῶς) 42,16 sq. 60,7 sq.
- προγινώσκειν 2,6 sq. 23,1. 3
- πρόγνωσις 2,31
- προδεικνύειν 20,23 33,13
- πρόδηλος 39,25
- προειδέναι 23,5 63,28
- προεπίστασθαι 2,14. 15 3,22
- προέρχεται 53,13 (πόρρω) 61,25 (εἰς)
65,28
- προέχειν γνώων 2,13
- προηγείσθαι. προηγούμενος 7,14. 15
- προήκειν ἐπ' ἄπειρον 22,14 36,3
- προτείναι εἰς τὸ πρόσθεν 65,26 actate *ibid.*
15 παραδύοσμαι προύοντες 26,7 *logice*
27,5 49,18 (ἐν πρώτῳ σχήματι) 51,16
57,20 al. ἀπὸ τινων ὁμολογουμένου 5,2
ἐκ 25,5 διὰ τινων 26,32 31,12. 18 38,8
46,14 61,7 ἐπ', εἰς ἄπειρον 32,26. 30
33,10 34,16 35,8. 29 ἐπὶ τὰς ἀναπο-
δείκτους ἀρχάς 37,25
- προκεῖσθαι. τὰ προκειμένα (βιβλία) 1,17
τῆς πραγματείας τῆς πρ. 54,14
- προκταῖσθαι perf. (ἐννοια) 2,10
- προλαμβάνειν c. acc. c. inf. 46,3 *prae-*
cedere προλαμβάνων (κατὰ χρόνον) 53,28
54,10 63,12
- προλέγειν *vaticinari* 49,25
- πρόνοια 2,32 48,11
- πρόσδος τῶν συμπερασμάτων 39,20
- προσίμιον 49,4
- πρός. τοῖς πρὸς αὐτῆς ἢ οὖσιν ἢ γινόμενοις
53,22
- προσάγειν τὴν ἀνάγκην τῆς λύσῃ 24,20
- προσαρμόζειν τί τινα 24,27
- προσγίνεσθαι 7,18 63,10. 11
- προσδεῖσθαι 6,10 9,6 58,19
- προσδηλοῦν. ἔχει προσδηλούμενον 48,23
51,21
- προσδιορίζειν 6,5 *med.* 46,1
- προσδιορισμός (καθόλου) 44,34
- προσεῖναι i. q. ὑπάρχειν τινί 8,2 11,25
14,30 sq. 16,7 22,9
- προσεκιδιάσκειν 51,31
- προσεπιδιάσκειν 50,9
- προσέχειν πρὸς τι 2,6 τινί 23,32
- προσεχῆς (τινὸς) 18,29 διαφοραί 13,7 58,
12. 22 αἰτία 27,26. 28 sq. ἀρχαί 39,4
- προτάσεις (*coni. οικεῖαι*) *ibid.* 13 εἶδη 59,
17 ὄρος (τῆς ὑποκειμένης, τῆς κατηγορου-
μένης) 62,9 sq. προσεχῶς (ὑπάρχειν *coni.*
καθ' αὐτό) 27,22 (αἴτιον) 28,3 60,14
- προσηγορία 7,6
- πρόσθεν. ἄλλῃ πρόσθεν 34,34
- προσθήκη 4,14 12,23 19,1 37,15
- προστίεσθαι 7,25
- προσλαμβάνειν 37,18 63,21 65,21 *logice*
19,11 (ἔξωθεν τῆς συμπεράσματος, τῆς
δειγνέντης) 27,2. 4 36,3. 4 45,21 47,8
- πρόσληψις pl. (τῶν ἀποφάσεων) 34,10. 11
- προσοικεῖσθαι (τῆς οἰκείῃ γένει) 39,14 *med.*
18,31
- προσόμοιος 65,24
- προσπίπτειν geom. αἰ προσπίπτουσαι ἐυ-
θεῖαι 56,11
- προσπταῖεν 52,21
- προσχηθῆσθαι 13,23 37,7
- πρότασις. τῆς συλλογισμῶν δεῖ τὰς πρ.
αἰτίας εἶναι τοῦ συμπεράσματος 5,18 sq.
εἶπερ τῆς συμπεράσματος διὰ τὰς πρ. ὑπάρχει
τὸ πιστεῦσθαι καὶ γινώσκεσθαι, ταῖς πρ.
ἂν μᾶλλον ὑπάρχοι 8,8 sq. cf. *ibid.* 23
ἅπαντα πρ. ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορου-
μένου 10,9 ἀναγκαῖα, ἐνδεχομένη 39,29
ἐν προτάσει (*coni. σύνθετος*) 42,5 sq. τῆς
τρόπου τῆς πρ. διαφέρειν *ibid.* 18
- πρότερον. τοῦς πρότερον (*sc. ἐξήγητάς*) 1,4
- προτιθέναι *med.* 9,14 14,29. 30 37,4

προὔπαρχειν (ἐνεργεῖα) 34,1 sq. 54,4 τινός 34,25
 προὔπτως (διὰ τῶν ἔμπροσθεν εἰρημένων) 45,11
 προὔργου ποιεῖν 46,17 50,6
 πρόχειρος. πρόχειρόν τι ἔχειν 59,9. 20
 προσχέρωσ λαμβάνειν 46,18
 πρῶτος. τὰ πρ. καθ' ἑκάστην ἐπιστήμην 50,25
 πρῶτως (coni. ἀμέσως) 32,29
 πυνθάνεσθαι 7,25 dial. (ὁ πυνθάνομενος) 43,5. 6
 πῦρ 5,22 sq. 17,21 28,24 61,8
 πυρέττεν (σημεία) 28,30

Ῥαστῶνη 2,3
 ῤήτωρ plur. 2,16 6,22
 ῤίς 11,1 sq.
 ῤυτιδῶν pass. 61,8
 ῤώμη (πρὸς ταῦτα) 65,28

Σαφήνεια 59,3
 σαφήνιζειν 1,13
 τελέγη 13,14. 15 sq. 21,29 sq. 40,29 42, 6 sq. 50,3 sq.
 σημαίνειν. τὸ τί σημαίνει dist. τὸ τί ἦν εἶναι δηλοῦν, τὸ τί ἐστὶ 3,5 sq. ἀργή πάσης ζητήσεως 48,17 τῶν σημανομένων ὑπ' ἑκάστης φωνῆς 3,7 τὰ σημαίνόμενα τοῦ καθ' αὐτό 11,17 ἄλλο τι σημαίνομενον 26,11. 19 τὸ πρῶτον σ. 27,11. 12
 σημείον. οἱ διὰ σημείων συλλογισμοί 6,23 orr. ὁ διὰ τῆς αἰτίας 28,16 sq. διὰ τῶν σ. ἀποδεικνύονται (coni. διὰ τῶν ὑστέρων) 37,11 geometr. (def.) 2,9 7,24 11,3 54,11

σίδηρος 2,29
 σικυῖα (σικύα b) 60,1
 σιμός. τὸ σ. 11,27 ῤίς def. 12,3
 σιμότης 10,33 sq. 11,25 sq.
 σίτος 15,25. 26
 σκαληνός (τρίγωνον) 12,30 sq. 14,23 sq. 36, 16. 24
 σκάφος 53,16
 σκέμμα 33,1
 σκέψις (ὡκ ἀγενής) 32,25 44,5
 σκυτεός 46,15. 16
 σκυτοτομεῖν 2,14

σμίλη 2,14
 σοφία (ἢ πολυώνητος) 22,24 (orr. διαλεκτική) 25,1
 σόφισμα 4,28
 σοφιστής 4,3
 σοφιστικός (coni. διαλεκτικός orr. ἐπιστημονικός) 25,14
 σοφός 26,15
 σπανίως 30,2
 στερεομετρία. ἀκριβεστέρα ἀστρολογίας 37, 18. 19 μία ἐπιστήμη γεωμετρία καὶ στ. ibid. 23
 στερεός 59,16
 στοιχεῖον (ἀσύνθετα καὶ ἀπλούστατα τοῦ λόγου) 65,18
 στοχαστικός (τέχνη) 53,19
 συγγένεια 37,26
 συγγενής (αἱ ἀρχαὶ τοῖς δεικνυμένοις) 22,31 39,5
 συγγινώσκειν 1,19
 συγγραφή 1,14
 συγκατάθεσις 6,19
 συγκαεσθαι (ἐκ) 47,7. 9 συγκαίμενος (orr. ἀπλοῦς) 42,14
 συγγεῖν pass. τινί 64,8
 συγχρησθαι 18,8. 15 31,20
 συγχωρεῖν (coni. δῶδνα) 7,32 9,10 46,9 al.
 συγχώρησις (orr. ἐρώτησις) 46,14
 συζη 61,25. 30 62,8
 συλλέγειν τὸ καθόλου 64,1
 συλλογιζέσθαι θνητὴν τὴν ψυχὴν 25,9
 συλλογισμός coni. ἐπαγωγή orr. ἐνθύμημα 2,17 τῷ σ. δεῖ τὰς προτάσεις αἰτίας εἶναι τοῦ συμπεράσματος 5,17. 18 οἱ τῆς ἀπάτης συλλογισμοί 31,18 orr. πρᾶγμα 60,26 ἐν τοῖς περὶ συλλογισμοῦ 9,29 10,16 16,26
 συμβαίνειν 22,4. 5 τὸ συμβαῖνον 33,29 τινί 43,23 c. acc. c. inf. 5,30 8,29 9,24 38,2 40,28 perfect. τινί 42,19 al. τὸ συμβεβηκός ἐνδέχεται καὶ μὴ ὑπάρχειν 17,7 ὅτι δὲ καὶ τα συμβεβηκότα (scil. ὄρισται) 34,29 sq. τὰ συμβεβηκότα πάντα τῆς οὐσίας κατηγορεῖται 35,3 cf. ibid. 26 τὰ ἀχώριστα συμβεβηκότα 45,26 cf. 36,18 κατὰ συμβεβηκός αἴτια (coni. κατὰ σύμπτωμα) 11,12 ἢ κατὰ συμβεβηκός γνώσις 49,30
 συμβάλλειν med. πρὸς τι 57,25
 σύμβολον 23,30
 σύμμετρος 24,21 sq.
 συμπαράλαμβάνειν 11,5

- σύμπασις. οἱ σ. ὄρισμοί 51,24
 συμπεραίνειν 37,5 med. 10,5. 6 (περί
 τινος) 24,8. 19 37,1 (coni. δεικνύσαι) 44,29
 συμπεράσασθαι. τῷ σ. διὰ τὰς προτάσεις
 ὑπάρχει τὸ πιστεύεσθαι καὶ γνωσκέσθαι
 8,8 sq. cf. 5,18 οὐχ ἀπλῶς εἶναι δεῖ
 ἀναγκαῖον ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀπόδειξιν
 16,27 αἴτιον τοῦ συμπεράσματος οpp. τοῦ
 πράγματος 43,29 50,22 60,26 61,10
 συμπίπτειν geom. 7,28 18,11 19,30.32 23,9
 συμπλέκειν log. 19,3
 συμπληροῦν pass. (ἐκ δύο) 57,21
 σύμπτωμα. κατὰ σύμπτωμα αἶται 11,13
 συμφυῆς (ὄροι) 19,34
 σύμφυτος (τινί) 7,5 53,2
 συμφωνία 29,17
 σύμφωνος (διαστήματα) 19,27. 29 sq.
 συνάγειν (coni. συνάπτειν πρὸς ἄλληλα) 23,
 13 i. q. συλλέγειν (τὸ ἀνιῶσθαι ἐκ δια-
 φέρων) 64,11 *concludere* 5,25. (c. acc.
 c. inf.) 31 8,20 (ἐκ) 20,24 21,19 (διὰ
 τινος) 26,24. 27 46,12 al.
 συναγείρειν (τὸ καθόλου) 64,26. 27
 συναγωγή 5,25 τοῦ συμπεράσματος 27,10
 ἡμαρτημένα (coni. συλλογισμός) 31,3
 συναίσθάνεσθαι 64,4
 συναναίρειν 14,31 sq.
 συναναφαίνειν pass. 43,28 49,20
 συναντιλαμβάνειν med. (ἀνθρώπου) 64,3
 συναπολλύειν med. 15,5
 συνάπτειν (πρὸς ἄλληλα coni. συνάγειν)
 23,13 (coni. ἐφαρμόζειν) 63,13
 συναρμόζειν pass. 63,31. 32
 συναυξάνειν pass. 63,21 65,16
 συναφαίρειν 15,3. (fut. med.) 7
 συναφανίζειν pass. 15,17
 συνδένειν med. (coni. εἰς ἔν ἀνάγειν) 64,14.
 (τὰ ἄπειρα πέρατι) 20
 συνείρειν (τὴν γένεσιν) 54,7
 συνεκφαίνειν pass. 43,32
 συνεξευρίσκειν 43,27 49,19
 συνεπιτιδόναι (coni. συναυξάνεσθαι) 65,16
 συνεφάπτεσθαι τινος (ἢ αἰσθησις) 64,2
 συνεφέλλκειν med. (τὰ ὑποκείμενα ἐν τῷ
 λόγῳ) 10,31
 συνέχειν (τὸν συλλογισμόν) 19,25
 συνεχῆς 34,2. 3 54,8. 9 sq. συνεχῶς 1,12
 51,16
 συνήθης (βραχυλογία) 1,18
 σύνθεσις (opp. ἀνάλυσις) 27,1. 7 (ἐπι-
 δέχεσθαι) 37,16 (ἐν σ. εἶναι) 42,17
 συνθετικὸς 64,20
 σύνθετος (coni. ἐν προτάσει) 42,5 sq.
 συνιέναι τινός 3,8 23,4 τοὺς ὄρισμούς μόνον
 ξυνέσθαι δεῖ 7,16
 συνιστᾶν 25,3
 συνιστάναι (τρέγωνον ἐκ τριῶν εὐθειῶν)
 48,16 med. 65,23. 24
 σύνολος 60,14
 σύνολος. τὸ σ. adverb. 65,7
 συντάττειν med. (ἐξηγήσεις) 1,2
 συντείνειν εἰς 2,2
 συντελεῖν εἰς 2,8
 συντιθέναι (λόγον) 47,2 (τῷ γένει) 56,15
 (ἐκ) 57,8. (opp. διαίρειν) 15 sq. (ὄρισ-
 μούς, διαφορὰς) *ibid.* 24. 26 (τὰ ἀπλᾶ)
 65,20 66,2
 συντομία 1,8
 σύντομος. συντομώτερον 1,22
 συντρέχειν 5,20. 24 12,15 τινί 50,11 (κατὰ
 τὸν χρόνον) 53,21
 συνυπάρχειν log. 11,22 17,19. 20 24,16
 συνωνύμως (κατηγορεῖν) 21,11
 συσσώζειν 15,17
 σύστασις τοῦ καθόλου 64,15 65,22
 συστέλλειν εἰς 24,28
 σύστοιχος (τόποι ἀπὸ τῶν σ.) 18,28
 σφῶδρα (γνωρίσιμος) 8,12 (ἀκριβολογεῖσθαι)
 20,15 23,15
 σχῆμα (coni. χρῶμα) 29,27 ἐπίπεδον 48,20
 λογικῆ ἀμαρτία παρὰ τὸ σχ. opp. παρὰ
 τὸν μέσον 26,20 δεύτερον, μέσον 28,10
 30,2 sq.
 σχιζόπτερος 59,21. 22
 σχολή. σχολῆ γε 16,8
 σώζειν 6,1 9,13 15,17 16,15 sq. 20,18 53,31
 σῶμα (τὰ σ. τῶν ζῴων) 15,25 (πέμπτον)
 17,2 (ἀνθρώπιον, φυσικόν) 18,16 24,11
 (ἀπλῶς, κινούμενον) 37,19. 20 (διὰ τί
 τὰ ἡμέτερα φθαρτὰ σ.): 52,9 sq. 65,24
 Τάξις (τῶν κεφαλαίων) 1,18 52,15 57,18. 26
 ἐν τάξει λήμματος 24,6
 ταραχή (τῆς ἀρτηρίας) 29,1
 τάττειν ὑπὸ τι log. 60,10
 ταύτη (κρίνειν) 23,22 (διαφέρειν) 26,28
 ταύτη τοι 53,27
 τάχα 47,33 50,33 51,28 εἰ μὴ τάχα 8,33
 ταχύς. τάχιον 27,24
 τάχος. σὺν τάχει 1,8

τε — τε 62,31. 33
 τέλειος 63,13. 27
 τελειοῦν pass. 62,30. 31 65,25. 27
 τελευταῖος. τὸ τ. adverb. 66,2
 τελευτᾶν εἰς log. 9,27 35,17 58,31
 τέλος. ὡς ἐπὶ τῶν τελῶν καὶ ὧν ἔνεκεν 52,17
 τεμαχίζειν (τὴν ἀπόδειξιν) 14,7
 τετραγωνίζειν τὸν κύκλον 19,11
 τετραγωνισμός (Βρόσσωνος) 19,7
 τετράγωνον 12,29 15,16
 τετράπους 46,28 cf. ad vs. 12
 τέφρα 5,22. 23 61,9
 τέχνη dist. ἐπιστήμη 2,12 orp. φύσις 63,
 25 τὰ ἀπὸ τέχνης γινόμενα ἢ διανοίας
 53,14 οὐδὲ πᾶσαι αἱ τέχναι ὁμοίως ἐπι-
 κοινωνοῦσι τῇ τύχῃ ibid. 18
 τεχνικός (θεωρία) 2,1 30,25
 τεχνίτης 7,22
 τηλαυγής. τηλαυγέστερον 52,21
 τηνικαῦτα 49,29 53,11 60,12. 16
 τιθεῖναι εἰς 6,13 τί τινος, κατὰ τινος 12,
 1. 6 orp. ἀποδεικνύειν, συνάγειν (coni.
 λαμβάνειν) 44,25. 29 46,12 47,11. (ταῖς
 προτάσεσι τὸ συμπέρασμα) 13 med. προ-
 τάσεις 17,12 c. acc. c. infin. 8,24 9,2. 5
 62,33. 34
 τίχτειν 17,21 28,16 sq.
 τοι. ταύτῃ τοι 53,27
 τοῖνον 2,26 5,24 8,3 9,32 10,9. 11 11,24
 12,15. 31 al. μὲν τοῖνον 45,26 46,
 21 al.
 τοιόσδε 29,1. 27 32,4 43,21. 22 56,12 se-
 quentia praeunantians ibid. 3
 τοιοῦτος sequentia praeunantians 32,27. 32
 τοῖχος 54,4 sq.
 τόπος 25,30
 τόπος dialectice 18,26
 τοςοῦτος. εἰρήσθω τοςοῦτα 22,9 τοςοῦτον
 — ὅτι 46,17
 τρανεζίτης 41,3
 τραῦμα (θυσιατότερα) 6,25
 τριβώνιον 6,30
 τρίγωνον 10,25 30,27 sq. 32,2 38,24 def.
 44,7 sq.
 τύπος τῆς συγγραφῆς 1,14 (coni. μορφή)
 63,10. 12. 31. 34
 τύχη. καταφρονητικῶς ἔχειν τῆς τ. 57,3
 τῶν ἐκ τῆς τ. 56,32 κατὰ τύχην 4,20

Υγαίνειν 53,15
 ὑγίης log. 4,12
 ὑγρός 15,25 sq. 59,16
 ὕλη (ἐπιστήμη) 19,1 i. q. ἐκ τίνων ὑπο-
 κειμένων 52,2 λαμβάνει τοῦ μέσου τὴν
 χῶραν ibid. 5 sq. ὅπως λεγομένη ibid. 8
 ἢ δὲ (φύσις) κατὰ τὴν ὕ. καὶ τὴν ἀνάγκην
 ibid. 31
 ὑπάγειν τινί log. 51,27
 ὑπάλληλος 37,30. 31
 ὑπάρχειν περὶ τι 3,22 μᾶλλον 8,7 sq.
 ἀδύνατον τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα ἅπαιρα
 εἶναι 35,24
 ὕπατος. ἢ ὑπάτη mus. 29,16
 ὑπέρ c. gen. i. q. περὶ c. gen. 17,16 18,
 19. 22 23,6. 29 24,28 25,28 42,9 43,1
 44,28 al. ἐλέγχεσθαι ὑπὲρ τοῦ c. inf. 25,30
 ὑπερβαίνειν log. 46,25 57,27 τὸ γένος
 56,19
 ὑπερβολή (orp. ἔλλειψις) 12,4 28,6
 ὑπερκεῖσθαι log. 34,23
 ὑπερπίπτειν log. τὸ γένος 56,18
 ὑπερτείνειν log. τὸν ἀριθμὸν 55,10
 ὑπό. μανθάνομεν ὑπὸ τοῦ τοιοῦτου λόγου
 51,8 οὐχ ὑφ' ἐν οὐδ' εὐθύς 64,21
 ὑποβαίνειν. τῆς υποβεβηκίας ἐπιστήμης
 (orp. τῆς ἀνωτέρας) 20,1
 ὑποδρομή (σελήνης) 21,29
 ὑποζύγιον 63,7
 ὑπόθεσις expl. 7,11 sq. dist. αἴτημα ibid.
 25 sq. ἀπλῶς orp. πρὸς τὸν διδόντα καὶ
 συγχωροῦντα ibid. 28 sq. ὑποθέσει προσ-
 χρῆσθαι 37,6 ἐξ ὑποθέσεως expl. i. q.
 ἐξ ὑποθετικοῦ συλλογισμοῦ 47,24 ὡς πρὸς
 τὴν παρούσαν ὅ. 53,21
 ὑποθετικός (συλλογισμός) 47,24
 ὑποκεῖσθαι τινί 10,31 12,7 40,5 al. ὁ ὑπο-
 κείμενος (ἄρος orp. ὁ κατηγορούμενος) 10,9
 35,7 45,2 ἔσχατον ὑποκείμενον 32,27 33,
 7 sq. τὸ ὑποκείμενον 61,24 sq. ἐλάττωες οἱ
 ἄροι τῶν ὑποκειμένων λαμβάνονται 35,16
 ὑποκειμένα τινα καὶ αἰσθητὰ 37,12 ὑπό-
 κειται c. acc. c. inf. 13,25 14,25 al.
 ὑπολαμβάνειν 5,10. 29. 30 saepe orp.
 φθέγγεσθαι 23,28
 ὑπόληψις. τρόπος τῆς ὕ. 39,27. 30 40,9.
 22 κατὰ μέρος 64,18
 ὑπομινθήσκειν 34,31
 ὑπόμνημα 1,12
 ὀπίσταςις orp. φωνή 36,18

ὑποτιθέναι 32,17 τινὶ ὄνομα 14,6 med.
 τι 23,14 33,15 ὅτι 23,10 sq. c. acc. c.
 inf. 23,16 32,27
 ὑποτρέχειν (ἢ σελήνη) 13,20 (τὸν ἥλιον)
 21,31 40,29
 ὕστερος. δι' ὕστερον τὸ πρότερον συλλο-
 γίζεσθαι 17,22
 ὑφαίνειν 2,15
 ὑψηγεῖσθαι. κατὰ τὴν ὑψηγμένην μέθοδον
 56,8
 ὑφιστάναι. ὑφέστηκεν αὐτὰ καθ' αὐτά 32,
 2.3 τὸ δι' ἕτερον ὑφεστώσας ibid. 18 ἐν
 τοῖς καθ' ἕκαστον ὑφεστώσας (ιδέας) 21,9
 Φαντασία τινός 54,9
 φᾶρος 14,23
 φέρειν τὸ σκίθεον 2,8 25,20 παρ' ἑαυτοῦ
 7,9 19,29 ἔνστασιν 10,21 φέρε 47,9
 φέρεσθαι ἐπὶ τι 26,11
 φθάνειν. φθάσαντες εἴπομεν 52,5
 φθέγγεσθαι orpp. ὑπολαμβάνειν, νοεῖν 23,
 27 sq.
 φθειρεῖν pass. 15,17 16,15. 16
 φιλόανθρωπος (χρωρῖον) 53,16
 φιλία ἀληθινή 1,15
 φιλομαθής 19,12
 φιλονεικεῖν 23,25
 φιλόσοφος. ὁ φ. i. e. Aristoteles 1.8.9
 φιλοτιμία (ἀνοφελής) 1,3
 φρέαρ 53,12
 φρήν (Euripid.) 23,25
 φυλάσσειν, φυλάττειν serrare 10,18 15,
 14.15 39,14 46,29 63,4.5 φυλάττεσθαι
 τι 48,12
 φυσικός (ἀρχαί) 2,6 (ἔννοια) 7,21 (ἀπο-
 δεῖξεις) 18,15. (σῶμα orpp. ἀνθρώπειον σ.)
 16 (ἐρώτημα) 25,25 (ἐπιστήμη) 27,29
 (κατασκευή) 53,7 ὁ φυσικός 23,16 29,25
 39,17
 φύσις orpp. τέχνη 63,26 τινός 2,14 16,32
 17,15 (τῆς ἀντιφάσεως) 24,15 plur.
 18,7 ὅλως διττῆ ἢ φ. ἐκάστου 52,29 sq.
 ἀνωτέρα 14,3 ὑποκειμένη 12,8 17,34
 19,22 (coni. οὐσία) 35,27 55,8 60,33
 61,29 plur. 24,27 ἐκ τῆς αὐτῆς φ.

(coni. τοῦ αὐτοῦ γένους) 17,29 ἐκ φύσεως
 (ὑπάρχον) 59,24 κατὰ φύσιν 6,20 17,10
 παρὰ φύσιν 53,5.8 κατηγορεῖν, κατη-
 γορία 32,14 sq. 34,18 sq. πρὸς τὴν φ.
 orpp. πρὸς ἡμᾶς 6,15 9,20
 φυτόν 10,25 27,31 28,12. 13 37,32
 φωνή 3,7 plur. 63,7 orpp. ὑπόστασις 36,17
 φῶς (ἀντίφραξις τοῦ φωτός) 43,17 50,7 sq.
 φωτίζειν pass. (ἐκ τοῦ ἡλίου) 41,2

Χαλεπῶς ἔχειν πρὸς ἀτιμίαν 56,34 57,2
 χαλκεύειν 2,15
 χαμβόθεν 65,26
 χρεῶν 43,31
 χρῆσθαι. κεχρησθαι i. q. χρῆσθαι 2,17
 22,19.21 23,29 24,5 29,19 37,17
 χρόνος 2,30 19,10 (πέσσαρες) 39,18 (συν-
 εχίς ὦν) 54,8 πρὸς τινα χρ. 10.17
 κατὰ τὸν χρ. συντρέχειν, προλαμβάνειν 53,
 22.28 διὰ χρόνου 64,26
 χρυσῖον 53,12
 χρῶμα 29,28
 χρωρῖονα. τὸ κεχρωσθαι 11,7
 χώρα. χώραν ἔχειν 20,24 54,24 λαμβάνειν
 (τοῦ μέσου) 52,6
 χωρίζειν 45,12 57,4 (coni. ἀφελειν) 64,8
 παρὰ τὰ πολλὰ κεχωρισμένην οὖσαν καθ'
 ἑαυτὴν (τὴν ιδέαν) 21,10 χωριστός 36,18
 χωρίς adv. 14,3 χ. μὲν—χ. δέ ibid. 10
 48,13

Ψυχή 23,26 (θηγή, ἀθάνατος) 25,9 27,30
 (ἀριθμὸς ἑαυτὸν κινῶν) 43,2 ἔχειν, ἐνεῖναι
 ἐν τῇ ψ. 23,30 26,14
 ψυχρός 23,16 53,15

ᾠρα 22,4

ὥστε in apodosis post εἰ 4.23

ὠφέλεια 1,9

ὠφελεῖν 50,31

II INDEX NOMINUM

- ²Ἀθηνᾶ (τὴν Φειδείου) 1,6
 Ἀΐας (μεγαλόψυχος) ex Arist. exempl. 56,28
 Aeschylus. fragm. 349 Nauck² 9,13
²Ἀλέξανδρος (ἴσως ἂν τι λέγει τοῦτο λέγων)
 20,15
²Ἀλκιβιάδης (μεγαλόψυχος) ex Arist. exempl.
 56,27
²Ἀναλυτικά. τὸ πρότερον τῶν Ὑστέρων
 ἀναλυτικῶν 1,13
²Ἀνάχαρσις ex Arist. exempl. 28,7
²Ἀριστοτέλης. τὰ Ἀριστοτέλους 1,11 πολλὰ
 μὲν οὖν ἔοικε τῶν Ἀριστοτέλους βιβλίων
 εἰς ἐπίκρουφεν μεμηχανῆσθαι, οὐχ ἦμιστα
 δὲ καὶ τὰ προκειμένα κτλ. *ibid.* 16 ἤπερ
 φησιν Ἀ. 7,17 πρῶτον ἀπέδειξεν ὅτι μόντα
 τὰ οὕτως ὑπάρχοντα ἀναγκαῖα 15,27 ἀρει-
 νον δὲ μὴ σφόδρα ἀκριβολογεῖσθαι μηδὲ
 διαρρῆσθαι νομίζειν Ἀριστοτέλην 20,16
 τοῦτο καὶ αὐτὸς Ἀ. ὄγλον ποιεῖ *ibid.* 31
 ὅς φησι δὲ ἀκολουθεῖν τῇ τὴν ἀπόδειξιν
 εἶναι τῶν καθόλου καὶ αἰδιῶν συγχωρεῖν
 εἶναι τὰς ἰδέας 21,7 δι' αὐτῶν γυμνάσα-
 σθαι δεῖ τῶν Ἀριστοτέλους λέξεων 31,16
 τὸς ἀνατομὰς ἔχειν δεῖ προχειροῦς ὅσα
 πεποιήνται Ἀριστοτέλει 59,9. 10
²Ἀριστοτελικός (βιβλίον) 1,1
²Ἀρίστων exempl. 64,12
²Ἀχιλλεύς (μεγαλόψυχος) ex Arist. exempl.
 56,28
 Βρόσων (τετραγωνισμός) 19,7 sq.
 Διογένης (μεγαλόψυχος), ubi Arist. Lysan-
 dri exempl. utitur 56,30
²Ἑλένη 53,30
 (ἑξήγηται). τοὺς πρότερον 1,1 cf. 4,11 8,21
²Ἐπίκουρος opp. Ἰππαρχος (fr. 347 Useneri)
 40,28

- Εὐριπίδης (Hippolyt. 612) 23,25
 [Θεμιστίσις]. Ἐμοὶ — οὐκ ἐδόκει πόρρωθεν
 εἶναι φιλοτιμίας ἀνοφελούς — καινόν τε
 ἐδόκει καὶ τινα ὠφέλειαν παρέξεσθαι —
 τὸ δὴ πρότερον τῶν Ἰστ. ἀναλ. οὕτω σα-
 φηνῆσαι προσεχόμενοι σοὶ πρώτῳ τὸν τύπον
 κοινοῦμεθα τῆς συγγραφῆς 1,2 sq. ἡμεῖς
 δὲ καὶ ταῦτα ἕτερα λέγομεν εἶναι κτλ. 4,
 30 sq. ἡμεῖς μὲν γὰρ οἰόμεθα κτλ. 8,22.
 23 ἐγὼ γοῦν διὰ τί μὲν σύμφωνος ἢ
 ὑπάτη πρὸς τὴν μέσῃ ἐστίν, ἐκ τῶν μαθη-
 μάτων ἐπίσταμαι κτλ. 29,15
 Θεόφραστος οὕτως ὀρίζεται τὸ ἀξίωμα 7,3
²Ἴλιον 53,30
²Ἰππαρχος opp. Ἐπίκουρος 40,30
 Καλλιῆς exempl. 11,11 15,33 36,7. 8 58,
 10 64,4 sq.
 Μένων Platonius vid. *Ind.* III
 Μηδοὶ 53,30
 Νεῖλος ex Arist. exempl. 60,10
 Ξάνθος exempl. 58,10
 Ξενοκράτης. ἀρ' ἐστίν ἡ ψυχὴ ἀειθέρος
 ἑαυτὸν κινῶν, ὡς ἐνόμιζε Ξ. 43,3
 [ἴ]μηνος] α. 1. 170, ι 39, κ 251 19,1—3
 Πλάτων ἀναμνήσεις ποιῶν τὰς μαθήσεις 4,28
 πάντων τὸ αὐτὸ μέσον τε καὶ αἴτιον, ἢ
 ἀντιπερίστασις, ὡς φησὶ Πλ. 60,2 exempl.
 58,10 cf. *Ind.* III
 Πρωταγόρας. καθάπερ φητο Πρ. ἀποδει-
 κτικὰς εἶναι προτάσεις καὶ ταύτας τὸν ἐπι-
 στάμενον ἐπιστήμην ἔχειν, τὸν δὲ ἔχοντα
 ἐπιστήμην εἰδέναι τί ἐστιν ἐπιστήμη 16,4
 Πυθαγόρειοι ex Arist. exempl. 52,28
 Σάρδεις. τὸ εἰς Σ. ἐμβαλεῖν 53,29
 Σαρδῶ. τὸν ἐν Σαρδοῖ βασιζόμενον 4,9
 Σούθαι ex Arist. exempl. 28,8 sq.

Σύλλα 3,4

Σπεύσιππος οὐ καλῶς λέγει φάσκων ἀναγκάσιον εἶναι τὸν ὀριζόμενον πάντα εἶδέναι 58,4

Σωκράτης exempl. 21,20. 21 36,20. 21 58, 10 63,10 64,2 sq. διὰ τί καθήκει Σωκράτει γαμῆν; 52,13 μεγαλόφυγος 56,30

Τοπικά 42,15 58,27 v. Ind. III

Φειδίας. τὴν Ἀθηνᾶν—τὴν Φειδίου 1,6

Φυσικά 52,32 v. Ind. III

Χρόσιππος. ὅτι εἰσὶ θεοί, ἀπὸ συμβεβηκός τος μὲν, ὅτι εἰσὶ βωμοί, ὡς Χρόσιππος φησιν 49,24

III LOCI PLATONICI ET ARISTOTELICI

Plat. Phileb. c. 14 p. 27 D 64,19

Meno c. 14 p. 80 D 4,18

Timaeus c. 24 p. 59 A c. 36 p. 79 B 60,2

Arist. Anal. Prior. I 1 p. 24^b 29 10,16

I 31 46,7

II 5—7 9,29

Topic. I 4 42,15

II 8—10 18,27

II—IV 58,27

Physic. II 8—9 52,32

VI 54,15

ADDENDA ET CORRIGENDA

p. 2,23 not. ὑμᾶς SW] l. CW

p. 3,14 not. μανθάνει—ἐπίσταται om. SW] l. CSW

ibid. 19 not. καὶ W] l. τε καὶ W

ibid. 29. 30 not. ἄλλοτρόπον] l. ἄλλον τρόπον

p. 5,10 not. ὑπολαμβάνομεν, supra] l. ὑπολαμβάνομεν W, supra

p. 3°,29 not. ante ἐκατέρως add. 29

p. 42,7 not. 7 μὲν—8 εἶ] l. 8 εἶ—μὲν

p. 48,1 l. συμπλοκῆς.

